I
104

.1.

ARISTOTI
Opera
De
Animalibu

III

.16.

2 - 12 - 21 - 2

BIBLIOTECA
DE LA
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA.

Sala Est. Tab. Núm.

2a—13—7—2.

I
00104

Τῶν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ περιεχομένων, ὀνόματα καὶ τάξις.

Ἀριστοτέλους περὶ ζώων ἱστορίας.	βιβλία	θ′
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ζώων μορίων.	βιβλία	δ′
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ζώων πορείας	βιβλίον	ά.
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ψυχῆς	βιβλία	γ′.
Τοῦ αὐτοῦ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ	βιβλίον	ά.
Τοῦ αὐτοῦ περὶ μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἐνυπνίων	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ καθ' ὕπνον μαντικῆς.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ζώων κινήσεως	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ζώων γενέσεως.	βιβλία	έ
Τοῦ αὐτοῦ περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ νεότητος καὶ γήρως, καὶ ἀναπνοῆς. ζωῆς καὶ θανάτου.	βιβλία	γ′
Τοῦ αὐτοῦ περὶ πνεύματος.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ χρωμάτων.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ φυσιογνωμικά.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ Ξενοφάνους καὶ Ζήνωνος καὶ Γοργίου δογμάτων.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἀτόμων γραμμῶν.	βιβλίον	ά
Θεοφράστου περὶ χυμῶν.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ λίθων.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ κόσμου.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ὀσμῶν.	βιβλίον	ά
Τοῦ αὐτοῦ περὶ ἰδρώτων.	βιβλίον	ά

b18630522

Aldus Manutius Romanus Alberto Pio Principi carpensi. S. D.

Sperabam fore ali'quando inclyte Princeps, ut possem rerũ causis cognoscendis omni studio, curáq; ícumbere, ac optima philosophorũ præcepta nocturna uersare manu, uersare diurna. sed multo aliter q̃ existimarã euenire intelligo. quandóquidem sic impedior in dies magis, ut nesciam de quo uerius, q̃ de me dici queat Ouidianum illud, Qui non est hodie, cras minus aptus erit. Quod nisi tatamea incõmoda, bonarum literarum studiosis sciré prodesse plurimũ, uitam mihi esse acerbam putarẽ. Quare illo me hemistichio solor. Vnum pro cunctis dabitur caput, sperans tamen ad huc futurum alíquando quod cupio, ac mecum sæpe dicens.

Θαρσεῖν χρὴ φίλος ἄλδε, πάρ αἶσαν ἔασε τεθυμένον.

Verum accipe nũc mi Alberte hos de animalibus Aristotelis libros, quibus legendis et tu multum proficies, et quicunq; clarus í liberalibus disciplinis euadere concupíscit, tum copia ex uarietate rerum, tũ fœlici et eleganti stílo diuini Aristotelis. Quod si hos de animalibus libros cũ iis conferes, quos mirosuccessu Theodorus Gaza, licet græcus homo, tamen et latine et græce eruditorum omnium ætatis suæ facile Príceps, fecit latinos, breui quãtum profeceris non pœnitebit. ibi. n. utriusq; linguæ proprietatem licet cognoscere. qd et nobis et græcis é apprime necessariũ. nullus é (mihi crede) græcus liber, í quo faci lius disci græca lingua possit ab hominibus nostris propter Theodorum. Sic græce didicit Hermolaus Barbarus, sic Picus Mirandula auũculus tuus. sic Hieronymus Donatus. sic Angelus Politianus summo uiri iudicio, summo ígenio, ac undecũq; doctíssimi. sic denique quicunq; græcas literas callet temporibus nostris. Idem et tibi mi Alberte censeo faciendum, ut cum, et tu non mediocri sis ingenio, iis, quos prædixi et eloquio par fias, et scientia rerum, Quare uero hos Aristotelis in philosophia libros hoc ordine curarimus imprimendos, ut præposuerimus physica cum cæteris in eodem uolumine. hos dein libros de Animalibus. hinc de plãtis Theophrasti libros, atq; Aristotelis et problemata καὶ μετὰ τὰ φυσικά statueram ad te hac epistola scribere, q̃ possem breuissime, cum scirem non defuturos qui hunc ordinem accusarent, nã magna inter doctos hac de re semper fuit controuersia, et adhuc sub iudice lis est. Sed consuluit labori nostro Frãciscus Caballus multi homo studii, philosophíque doctissimus. ac excellens Venetiis medicus. Is. n. libellum de ordine librorum Aristotelis in philosophia accurate quidem, et erudite composuit. quẽ ipsi breui excusum formis publicabimus. Libellos præterea Theophrasti, nec non Aristotelis quosdam, qualescunq; habere potuimus, dedimus. Vale.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Α΄.

Ὧν μὲν οὖν τῶν ζώων μορίων, τὰ μὲν ὁμοιομερῆ ἐστιν, τὰ δὲ ἀνομοιομερῆ. ὁμοιομερῆ μὲν οἷον σὰρξ σαρκὸς εἰς σάρκας· τὰ δὲ ζῶντα τῶν ἀνομοιομερῶν οἷον χεὶρ, οὐκ εἰς χεῖρας διαιρεῖται· ὁ δὲ τὸ πρόσωπον εἰς πρόσωπα. τῶν δὲ τοιούτων ἕνια, οὐ μόνον μέρη, ἀλλὰ καὶ μέλη καλεῖται· τοιαῦτα δ' ὅσα μὲν ἐστὶ μερῶν ὅλα οὐκέτι ἕτερα μέρη ἔχει διαιρούμενα εἰς ὅμοια, οἷον κεφαλὴ καὶ σκέλος καὶ χεὶρ· καὶ ὅλος ὁ βραχίων καὶ ὁ μηρός. ταῦτα γὰρ αὐτά τέ ἐστι μέρη ὅλα, καὶ ὅτου ἐστὶν αὐτῶν ἕτερα, μόρια· πάντα δὲ τὰ ἀνομοιομερῆ, σύγκειται ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν· οἷον χεὶρ, ἐκ σαρκὸς, νεύρων, ὀστῶν· ἔχει δὲ τὰ ζῶντα, ἕνια μὲν, πάντα τὰ μόρια, τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις· ἔνια δ' ἕτερα. ταῦτα δέ, τὰ μὲν, εἰς ἄπειρα μόρια ἐστὶν· οἷον ἄνου ἶσα καὶ ὀφθαλμός, ἀνοὺ εἰνὶ καὶ ὀφθαλμῷ· καὶ σαρκί, σὰρξ, καὶ ὀστῷ ὀστοῦν· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν ἄλλων ζώων, ὅσα τῷ εἴδει ταὐτὰ λέγομεν αὐτοῖς· ὁμοίως γὰρ ὡς τὸ ὅλον ἔχει πρὸς τὸ ὅλον, καὶ τῶν μορίων ἕκαστον πρὸς ἕκαστον· τὰ δὲ ταὐτὰ μὲν ὅτι διαφέρει δὲ καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἔλλειψιν· ὅσον τὸ μῆκος ὅτι ταὐτόν· λέγω δὲ μῆκος, οἷον ὄρνιθος ἰχνῦν, ῥυτῶν δὲ κατὰ τί ἔχει διαφορὰν ἕτερον, ἢ πρὸς τὸ μέγεθος· ἢ ὅτι εἰδὴ πολλὰ ἰχνῶν ἐστὶν ὀρνίθων· διαφέρει δὲ, καθ' ὃν τὸ πλεῖστον μόριον ἐν αὐτοῖς, παρὰ τὰς τῶν παθημάτων ἐναντιώσεις· οἷον, χρώματος· ἢ σχήματος· τῷ τὰ μὲν, μᾶλλον

aa aa ii

Similares & dissimilares partes

μέρη μέλη Dra

Dissimilares ex similaribus partibus cõponuntur

διαφέρει τὸ μόριον ἐν αὐτοῖς παρὰ τὰς τῶν παθημάτων ἐναντιώσεις

αὐτὰ τὰ πεπονθέναι· τὰ δ' ἧττον· ἔτι ἡ πλήθει καὶ ὀλιγότητι· ⸫ μεγέθει ⸫ σμικρότητι· ⸫ ὅλως ὑπεροχῇ καὶ ἐλλείψει· τὰ μὲν γὰρ ὀστᾶ μαλακὰ ὀστράκων καὶ αὖ τῶν· τὰ δὲ ὀστρακόδερμα· καὶ τὰ μὲν μακρὸν ἔχει τὸ ἔντερον, ὥσπερ αἱ γέρανοι· τὰ δὲ βραχύ· καὶ τὰ μὲν πολύπλεκα, τὰ δ' ὀλιγόπλεκα ἐστὶν· ὃ μᾶλλον ἢ ἧττον· καὶ ἐν τοῖς ἑτέροις μορίοις ὡσαύτως ἔχει, οἷον τὰ μὲν, ἔχει φλῆκτρα· τὰ δ' οὔ· καὶ τὰ μὲν, λόφον ἔχει· τὰ δ' οὐκ ἔχει· ἀλλ' ὡς εἰπεῖν τὰ πλεῖστα τῶν ζῴων μερῶν ὁ τῶν ὅλων σωμάτων λόγος, ἢ ταὐτόν ἐστιν· ἢ διαφέρει τοῖς ἐναντίοις, καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἔλλειψιν· ὁ γὰρ μᾶλλον καὶ ἧττον, ὑπερβολήν τινα καὶ ἔλλειψιν ἐνίοις τῶν ζῴων, οὐ τὰ εἴδη τὰ μόρια τὰ αὐτὰ τοῖς ἔχει, ὅτι καθ' ὑπεροχὴν ἢ ἔλλειψιν· ἀλλὰ λόγῳ τὰ ἕτερα λοιπά, οἷον πτέρυνθεν ὀδοὺς πρὸς ἀκάνθας· καὶ ὄνυξ πρὸς ὁπλὴν· καὶ χὴρ πρὸς χηλήν· καὶ πρὸς πτερόν, λεπὶς πρὸς κνημίδα πτερόν· τοῦτο γὰρ ἐν ἰχθύι λεπίστου μὲν οὖν μόρια ἃ ἔχουσιν ἕκαστα τῶν ζῴων, ῥηθήσεται τὸν τρόπον, ἕτερά ἐστι καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς· ἢ ὅτι τῇ θέσει τῶν μερῶν· πολλὰ γὰρ τῶν ζῴων ἔχει μὲν τὰ αὐτὰ μέρη ἀλλὰ κείμενα, οὐχ ὡσαύτως, οἷον μασθούς, τὰ μὲν ἐν τοῖς στέρνοις, τὰ δὲ ἐν τοῖς μηροῖς ἐστὶ δὲ τῶν ὁμοιομερῶν, τὰ μὲν μαλακά· καὶ ὑγρά· τὰ δὲ, ξηρὰ καὶ στερεά· οἷον ὑγρὰ μὲν ἡ ὅλως ἢ ἕως ἂν ᾖ ἐν τῇ φύσει· οἷον αἷμα· ἰχὼρ· σίμελη· στέαρ· μυελὸς· γονή· χολή· γάλα ἐν τοῖς ἔχουσι· σὰρξ τε, καὶ τὰ τούτοις ἀνάλογα ἔτι ἄλλον τρόπον τὰ περιττώματα· οἷον φλέγμα· καὶ τὰ ὑποστήματα φλεγμονῆς καὶ κύστεως· ξηρὰ δὲ ἡ στερεά· οἷον, νεῦρον· δέρμα· φλέψ· θρίξ· ὀστοῦν· χόνδρος· ὄνυξ· κέρας· ὁμώνυμον γὰρ πρὸς τὰ φύματι καὶ τῷ ὅλῳ λέγεται κέρας· ἔτι ὅσα ἀνάλογα τούτοις· αἱ δὲ διαφοραὶ τῶν ζῴων εἰσί, κατὰ τὸ τρόπους βίους καὶ τὸ πράξεις· καὶ τὰ ἤθη, καὶ τὰ μόρια, περὶ ὧν, τὰ μὲν ἐν ἀρχῇ μὲν πρῶτον· ὕστερον δὲ περὶ ἕκαστον γένος ἐπισκεπτέον· ἐροῦμεν δὲ εἰσὶ δὲ διαφοραὶ, κατὰ τοὺς βίους καὶ τὰς πράξεις καὶ τὰ ἤθη.

αἰτίαι

μαλακόστρακα
ὀστρακόδερμα
ἔντερον
πλῆκτρα calcara

λόφος apex in capite

Os ad spinã & unguis ad solidam ungulam & manus ad fissam ungulam proportionẽ habẽt & itidẽ penna cũ squama

Mammarum diuersus situs

ἰχώρ · Sanies
σίμελη · Adeps
στέαρ · Seuũ
γονή · Semẽ genitale
χολή · fel
φλέγμα pituita
ὑποστήματα τῆς χολῆς sedimenta alui
κύστις Vesica
χόνδρος Chartilago
τύπῳ ζῆν · Formula agere

αἰτίας ἢ τὰ μὲν, ἔνυδρα αὐτῶν ἐστι· τὰ δὲ χερσαῖα ἔνυδρα ἐστὶ χῶρος· τοῦ μὲν ὅτι τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον ποιεῖται ἐν τῷ ὑγρῷ καὶ δέχεται τὸ ὑγρὸν, καὶ ἀφίησι· τούτου δὲ στερισκόμενα, οὐδύναται ζῆν· οἷον τὰ μὲν ὄστρεα τῶν ἐνύδρων ἐστὶ· τὰ δὲ· τὴν μὲν τροφὴν ποιεῖται καὶ τὸν διαβίβλωσιν τῷ ὑγρῷ· οὐ μὴν δέχεται τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸν ἀέρα· καὶ γεννᾷ ἔξω, πολλά δ' ἐστὶ τοιαῦτα, καὶ ἀμφίβια, ὡς ὥσπερ ἔνυδρος· καὶ λάταξ· καὶ κροκόδιλος, καὶ πλωτά, οἷον αἴθυια καὶ κολυμβίς· καὶ ἃ πόδας οἷον ὕδρος· ἔνια δὲ· τὴν μὲν τροφὴν ἐν τῷ ὑγρῷ ποιεῖται· οὐ δύναται ζῆν ἐκτὸς· οὐ μὴν δέχεται, οὔτε τὸν ἀέρα, οὔτε τὸ ὑγρόν· οἷον ἀκαλήφη· καὶ τὰ ὄστρεα τῶν δ' ἐνύδρων, τὰ μὲν ὄστρεα λαπίδια· τὰ ἐλαμυδία, τὰ δὲ, τελματίαια, τὰ δὲ κωτιλιαία οἷον, βάτραχος· καὶ κορδύλης· τῶν δὲ χερσαίων τὰ μὲν, δέχεται τὸν ἀέρα καὶ ἀφίησιν, ὃ καλεῖ ταὐτὰ πνεῖν, καὶ ἐκπνεῖν, οἷον αὖ ὅσα πνεύμονα ἔχει· τὰ δὲ πνεύμονα ἔχει· χερσαίων· τὰ δὲ, τὸν ἀέρα μὲν οὐδέχεται· ζῇ δὲ· καὶ τῷ προφλοῖ ἔχειν τὴν γῆ· οἷον σφὴξ καὶ μέλιττα· καὶ τὰ ἄλλα ἔντομα· καὶ λῶδ' ἐν τοῖς ἔχει κατὰ τὸ σῶμα ἐν τοῖς μάς· ἢ ἐν τοῖς ὑπὶ οἷσι· ἢ ἐν τούτοις τε καὶ τοῖς πραείοσι· καὶ τὰ μὲν χερσαίων πολλὰ ὥσπερ εἰρηται ἐκ τοῦ ὑγροῦ τῷ προφλοῖ πορεύεται· τὰ δὲ ἐνύδρων καὶ δεχομένων τὸν θάλαττιον, ὃ δὲ ἐκβάλλεται· ἔνια δὲ τῶν ζῴων, τὸ μὲν πρῶτον ζῆν ἐν ὑγρῷ· ἐπειτα μεταβάλλει εἰς τὸν ἁμφίβιον μορφὸν ζῆν ἔξω, οἷον ἐκ τῶν τοῖς πρασμοῖς ἐμπίδων· γίνεται δὲ ἐξ αὐτῶν σκώληξ· ἔτι τὰ μὲν ὀστρακόδερμα τῶν ζῴων· τὰ δὲ μεταβλητικά· ὅτι δὲ τὰ μόνιμα ἐν τῷ ὑγρῷ· τῶν δὲ χερσαίων, οὐδὲν μόνιμον ὅλον ἐν ὑγρῷ, πολλὰ τῶν προσπεφυκέναι ζῆν· οἷον γλήνη ὀστρέων πολλά· δοκεῖ δὲ καὶ ὁ αὐτὸς εἶναι τρόπος καὶ αἰσθησιν· σπάνιον δὲ, ὅτι χαλεπώτερον ἀπαντᾶται, ἀν μὴ γλήνη λαθραίως ἢ κίνησιν ὥς φασι· τὰ δὲ μὴ προσφύεται, ἀπολύεται, οἷόν ἐστι γλάνος τὸ φῶκος καλούμενον ἀκαλύφης· τὰ τῶν γῆρυς νύκτωρ ἀπολυόμενα νέμονται· πολλὰ δὲ ἐπολε

Varietas naturæ agri um

Lutrim & latacé agrica esse animal extratñ portenũt . ne -pe à gressilia

ὑδρεύς · Lutris
λάταξ · Latax
Crocodilus
αἴθυια mergus
κολυμβίς Vrinatrix
ὕδρος natrix
ἀκαλήφη Vrtica
ὄστρεα · Ostrea
λαμυδία · Lacustria
τελματία · palust
κορδύλη · Cordula
σφὴξ · Vespa
ἔντομα · 1. insecta qu sint
ἐμπίδες
οἶστροι — Asili
ἐμπίδες culices paluſtres
μόνιμον · sede stabil
ὄστρεων concharũ quæ saxis affixa uitã degunt
Spongiá sensũ habere
ἀκαλύφη Vrtica

λυ μῦά μῦ ὄστν, ἀκίμητα δὲ. οἷον ὄστρεα τὰ καλούμενα ὁλοθύρεα· τὰ δὲ ῥυστικά, οἷον ἰχθύων τὰ μαλάκια· ἢ τὰ μαλακόστρακα· καὶ οἷον κάραβοι· τὰ δὲ πορευτικά· οἷον τῶν καρκίνων γένος· ὅσα γὰρ ἔμυδρον ὂν τὸ φύσιν πορευτικόν ὄστι, τὰ δὲ χερσαίων ὄστι· τὰ μὲν πλωτά· ὡσαύτως δὲ ὄρνιθες ἢ μέλιτται. Ταῦτα ἄλλον τρόπον διαφέρει ἀλλήλων· τὰ δὲ πτηνὰ ἢ πεζά· τὰ δὲ πτηνὰ ἢ μόνον, οὐδὲν ὄστιν· ὡσαύτως πλωτικὸν μόνον ὄστιν ἰχθύς· ἢ καὶ ἐρημόπτερα, πεζὰ δὲ· ἢ νυκτερίδες· εἰσὶ δὲ τὰς πόδας ἢ τὴν φώκη, κεκολοβωμένοι πόδες· ἢ τὰ ὄρνιθος εἰσὶν ἢ κακόποδες· οἱ διὰ τοῦτο καλούμενοι πόδες· ὄστι δὲ, οὗ πέρ ἐστι τοῦτο τὸ ὄρνιθιον· χαῦνον ἢ ἢ τὸ μοιαύτ· ὡσπερανεί, κακόποδα δ' ὄστιν· οἷον χελιδὼν καὶ ἀπερεπὴς ὁμοιότροπος τὰς τέχνας· ὁμοιόπτερα δὲ ταῦτα τὰ τε τὰς ὄψεις ἐγγὺς ἀλλήλων φαίνεται ὁμοίας ἔχειν· τὰ δὲ ὦτα ἔχει ὡσαύτως·

Lepus . λαγώς

δασύ-πους . Cuniculus

βῶλυες / γλυκαῖον — Differa

χὴν anser

ἰαών . Ramo

Reminiscí solus ÷ hominis

Elephas

Ramoné inuidú ee
Anseré uerecundú

σῶμα . os

κοιλία . Ventriculꝰ

κύστις / κοιλία

δημιουργίαν
ὑστέρα Vulua

φάλαγγες· δασύπους· τὰ δὲ ἀνελεύθερα ἡμῶν βλαβερὰ οἷον οἱ ὄφεις τὰ δὲ ἐλεύθερα, ⁊ ἀνδρεῖα ⁊ ὑβριστικά, οἷον λέων· τὰ δὲ γενναῖα καὶ ἀγχίνοα· ἡμῶν βλαβερὰ οἷον λύκος· ἡμῶν δὲ μὴ γρύζει τὸ ἐξαίφνης θορύβου γενναῖα δὲ λέγομεν ἐξιστάμενον ἐκ φαύλου τοῦ φύσει ὡς καὶ τὰ μὲν ὠφελητικὰ καὶ κακοῦργα, οἷον ἀλώπηξ· τὰ δὲ θυμικά, καὶ φιλητικὰ καὶ ἠθοποιητικά· οἷον κύων· τὰ δὲ πρᾶα καὶ τιθασευτικά, οἷον ἐλέφας· τὰ δὲ αὖ θυμητικὰ καὶ φυλακτικά, οἷον χήν· τὰ δὲ φθονερὰ καὶ φιλόκαλα· οἷον ταὼς· βλαβυτικὸν δὲ ἡμῶν μόνον, οἷον αὖός· ἔστι δὲ τῶν ζώων· καὶ μνήμης μὲν καὶ διδαχῆς πολλὰ κοινωνεῖ· ἀναμιμνήσκεσθαι δὲ ἢ οὐδὲν ἄλλο δύναται πλὴν αὖός· περὶ ἑκάστου δὲ τῶν ζώων, τί τε περὶ τὴν ἦθη ἢ τὰ συβίους ὑστερ λεχθήσεται, ἡμῖν ἀκριβείας μᾶλλον· Πάντων δ' ὅσα τῶν ζώων κοινωνεῖ μοίρας, ὁ δὲ χὴν πλὴν τροφήν· ⁊ εἰσόδεχεται· ταὐτὸν δ' ἢ τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους· ἢ κατ' εἴδος· ἢ καθ' ὑστεροχήν, ἢ κατὰ ἀναλογίαν· ἢ τῇ θέσει διαφέρον· μετὰ δὲ ταῦτα ἄλλα κοινὰ μόρια ἔχει τὰ πλεῖστα τῶν ζώων· πρὸς τούτοις, ἃ ἀφίησι τὸ περίττωμα ἡ τροφῆς· ἃ ἢ λαμβάνει· οὐ γὰρ πᾶσιν ὑπάρχει τοῦτο· καλεῖται δὲ μὴ λαμβάνῃ, σῶμα· εἰς ὃ δὲ δέχεται, κοιλία· τὰ δὲ λοιπὰ τῶν μορίων μόνα ἐστὶ τὰ περὶ τὰ αἰδοῖα· ὅσα μὲν ἔχει δικτυοειδῆ μόρια τοῦ ὑγροῦ περιττώματος, ἔχει ἡ ἡ ξηρᾶς τροφῆς· ὅσα δὲ ταύτης, ἐκείνου οὐ πολύ· διὸ ὅσα κύστιν ἔχει ἡ κοιλίαν ἔχει· ὅσα δὲ κοιλίαν ἔχει, οὐ πάντα κύστιν ἔχει· ἐνομάζεται γάρ, τὸ μὲν ἡ τοῦ ὑγρᾶς περιττώσεως δεκτικὸν μόριον, κύστις· κοιλία δὲ τὸ ἡ ξηρᾶς· τῶν δὲ ἄλλων τῶν πολλῶν, ὑπάρχει ταῦτα τὰ μόρια· ἃ ἐστὶν ἡ τὸ σπέρμα ἀφιᾶσιν ἢ τὰ τῶν ἐν οἷς μὲν οὐ πάρεστι γένεσις ζώων, τὸ μὲν, εἰς αὐτὸ ἀφίησιν· τὸ δὲ εἰς ἕτερον· καλεῖται δὲ, τὸ μὲν εἰς αὐτὸ ἀφιέν, θῆλυ· τὸ δὲ εἰς τοῦτο, ἄρρεν· ἐν ἐνίοις δ' ὅτι ἔστι τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ· ἢ καὶ τῶν μορίων τῶν πρὸς τὴν δημιουργίαν ταύτην, διαφέρει τὸ εἶδος· τὰ μὲν γὰρ ἔχει ὑστέραν· τὰ δὲ τὸ ἀνάλογον· ὅσα

Τὴν ἀρχὴν · utiq: · in facie sequenti male theodor) principio

ὅσα μὲν οὖν ἀναγκαῖα ὄντα μόρια τοῖς ζώοις· τὰ μὲν πᾶσιν ἔχειν συμβέβηκεν· τὰ δὲ τοῖς πλείοις ταῦτ' ἢ· πᾶσι δὲ ζώοις αἴσθησις μία ὑπάρχει κοινὴ μόνη ἡ ἁφή· ὥστε καὶ αὐτὴν ὑφ' μορίῳ μορίῳ ὑπάρχειν ἀνώνυμον ὄντα· τοῖς μὲν γὰρ ταὐτὸ, τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογον ἔχειν καὶ ὑγρότητα τῶν ζώων· ἧς στερισκόμενον, ἢ φύσει, ἢ βίᾳ, φθείρεται· ἔστι δὲ τοῦτο ἄλλο· ἐστὶ δὲ τοῦτο, ῥῖς μὲν αἷμα τοῖς δὲ, καὶ φλέγμα· τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογον τούτων· ὅτι δ' ἀτελῆ ταῦτα· οἷον τὸ μὲν, ἶος, τὸ δὲ, ἰχώρ· ἢ μὲν ἁφὴ, ἐν ὁμοιομερείαις μετὰ μέρει, οἷον ἐν σαρκὶ· ἢ ῥιούτων τινὶ· ἢ ὅλως ἐν ῥῖς αἵματικοῖς· ὅσα ἔχει αἷμα, τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογον· πᾶσι δὲ ῥῖς ὁμοιομερείαις μετὰ μέρει· οἷον τὸ μὲν ἶος, τὸ δὲ ἰχώρ· ἢ μὲν ἁφὴ, ἐν ὁμοιομερείαις μετὰ μέρει, οἷον ἐν σαρκὶ· ἢ ῥιούτων τινὶ· ἢ ὅλως ἐν ῥῖς αἵματικοῖς· ὅσα ἔχει αἷμα, τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογον· πᾶσι δὲ ῥῖς

Ostracoderma qd fit hinc
pcipe
Quorum — diffr
Qua/chartilagineorú

Ex animalibus pedes habé
tibus homo tantú & molu
cres duos habent pedes
Vermiú quę animalia sedút — Diffr
Scolopendra . i . Centipes

ἀρτίους pares
pinnas q pedib) hnt pisces

χρυσόφρυς . Aurata
λάβραξ . Lupus
ἔγχελυς . Anguilla
κόγγρος . Conger
μύραινα . Murena

βρυγών Pastinaca

σηπία Sepia

Ἰδιόβδις . Lolligo

πολύπους . Polypus

οὐραίοις caudis
Crocodilus

σίλουρος . Siluro

φυλλοτὰ membrana ficca habétia

μηλολόνθη . Scarabeꝰ

ἀλώπηξ vulpecula alis

Chartilagineorú qdá pinnis carét

Mollia pedes habere uidentur
qbus & pinnis etiam natant .
& celerius pinnis

Ἀριστοτέλους περὶ

Ova

χέλυς τῶν ᾠῶν, τῶν δὲ σκώληξ τῶν ᾠῶν· τὰ μὲν ὀστρακόδερ-
μά ἐστι καὶ ὀγχα· οἷον τὰ τῶν ὀρνίθων· τὰ δὲ μαλακόδερμα· ἢ
μονόχοα, οἷον τὰ τῶν τετραχόρων καὶ τῶν σκωλήκων, οἱ μὲν ἰθυό κι-
νητικοί· οἱ δ' ἀκίνητοι· ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς περὶ
γενέσεως διακριβεῖσθαι ὕστερον ἐροῦμεν· ἔστι δὲ τῶν ζώων, τὰ
μὲν, ἔχει πόδας· τὰ δὲ ἄποδα· καὶ τῶν ἐχόντων, τὰ μὲν δύο πόδας

Vermes

Pedes

ἔχει· οἷον, ἄνθρωπος ὄρνις μόνα· τὰ δὲ τέτταρας, οἷον, σαύρα· ἢ κύ
ων· τὰ δὲ πλείους, οἷον σκολόπενδρα ἔνια· μέλιτται· πολύ δ' ἀρ-
τίους ἔχει πόδας· τῶν δὲ πολυπόδων ὅσα ἀπόδων, τὰ μὲν πτερύ-

Pedes pares omniú

για ἔχει ὥσπερ ἰχθύς· καὶ τούτων, οἱ μὲν τέτταρα πτερύγια,

Pinnæ

δύο μέν, ἄνω ἐν τοῖς πρανέσι· δύο δὲ κάτω ἐν τοῖς ὑπτίοις, οἷ-
ον χρύσοφρυς, καὶ λάβραξ· τὰ δὲ δύο μόνον, ὅσα προμήκη καὶ
λεῖα, οἷον, ἔγχελυς· καὶ κόγγρος· τὰ δ' ὅλως οὐκ ἔχει· οἷον μύραινα
ἀλλὰ χεῖται τὴν θαλάττην, καὶ ὥσπερ οἱ ὄφεις τὴν γῆν, ἐν τῷ

Pisces

ὑγρῷ ὁμοίως νέουσι· τῶν δὲ σελαχῶν ἔνια μὲν οὐκ ἔχει πτε-

Chartilaginea quę
dá non
hnt pinnas

ρύγια· οἷον, τὰ πλατέα καὶ κερκοφόρα, ὥσπερ βάτος καὶ ζυ
γών, ἀλλὰ τοῖς μὲν τοῖς πλατέσι βάτραχος δ' ἔχει, ἢ ὅσα τὸ
πλάτος μὴ ἔχει ἀπολελειπυῖα μῆκος· ὅσα δὲ δοκεῖ πόδας ἔ-
χειν· καθάπερ τὰ μαλάκια· τούτοις μὲν οὖν τοῖς πτερυγίοις· ἢ
θάττον ἐπὶ τοῖς τοιούτοις γίνεται τοῦτ' ἄδηλον· οἷον σηπία,
ἢ τευθίς, ἢ πολύπους· βαδίζει δ' ἐπὶ τούτων ἑκάτερον ὥσπερ πολύ-
πους· τὰ δὲ σκληρόδερμα, οἷον κάραβος τοῖς οὐραίοις μέν, τοῖς
χηλαῖς· τὰ δὲ ἐπὶ τῶν κέρκον, τοῖς μὲν ἐκείνη πλουσίοις, ἢ ὀκρυό
δηλος τοῖς πρὸ ἢ τῶν ὀφρύων· ἔχει δ' ὅμοιον γλανεῖ τὸ οὐραῖον, ὡς
μικρὸν εἰκάσαι μετὰ λόγου. Τῶν δὲ πτηνῶν, τὰ μὲν πτερωτά
ἐστιν, οἷον ἀετὸς καὶ ἱέραξ· τὰ δὲ πτυλωτά· οἷον μέλιττα καὶ μη-
λολόνθη· τὰ δὲ δερμόπτερα· οἷον ἀλώπηξ καὶ νυκτερίς· πτε-
ρωτὰ μὲν οὖν ἐστιν ὅσα ἐναίματα ἢ δερμόπτερα ὠοτόκα τῶν πτη-

Vermes

Pedes

Pedes pares omniú

Pinnæ

Pisces

Chartilaginea quę
dá non
hnt pinnas

Λυκόφρων Theodor) in
aliqua uertit

Φύσις Theodor) in
quibusdam

λωτὰ δὲ ὅσα ἀνάιμα, οἷον τὰ ἔντομα· ἔστι δὲ τὰ μὲν πτερωτὰ,
καὶ δερμόπτερα, δίποδα δ' ἄποδα τοῦτο· ἢ πόδας λέγειν τινὰς
τῶν ὀφθαλμῶν· τοιοῦτοι περὶ αἰθίοπα πάντα· τὸ μὲν ὂν πτερωτὸν γένος
τῶν ζώων, ὄρνις καλεῖται· τὰ δὲ λοιπὰ τέτταρα· δύο ἀνώνυμα ἐνίοις ὀνό-
ματα· τὰ δὲ πλωτῶν μὲν ἀναίμων δὲ, τὰ μὲν καλέσωμεν ἔστιν.
ἔχει γὰρ ἐλύτρα τὰ πτερά· οἷον αἱ μυλολόνθαι καὶ οἱ καντάροι·
τὰ δ' αὐτὰ ἐλύτρα· ἐστὶ τούτων τὰ μὲν, δίπτερα· τὰ δὲ τέτταρα,
τέτταρα μὲν ὅσα μέγεθος ἔχει, ἢ ὅσα ὁπλοθήκην ἔχει· δίπτε-
ρα δὲ, ὅσα ἢ μέγεθος μὴ ἔχει· ἢ ἐμπροσθόκην ἔχει· τῶν δὲ κου-
λεοπτέρων, οὐδὲν ἔχει κέντρον· τὰ δὲ δίπτερα, ἐμπρόσθεν ἐ-
χει τὸ κέντρα· οἷον μύγα· καὶ μυῖα· καὶ οἶστρος· ἢ ἐμπίς· πάντα δὲ
τὰ ἀνάιμα, ἐλάττω τὰ μεγέθη ἐστὶ τῶν ἐναίμων ζώων· πλὴν ὀ-
λίγα· ἐν τῇ θαλάττῃ μείζονα ἀνάιμα μάλιστ' ἐστὶν· οἷον τὰ μαλάκια· ἐ-
νια μέντοι καὶ γίνεται ἐν τούτοις τὰ τοιαῦτα, ἐν τοῖς ἀλείμοτέροις
καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ μᾶλλον· ἢ ἐν τῇ γῇ· ἢ ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασιν·
κινεῖται δὲ πάντα τὰ τοιαῦτα μόνα, τέτρασιν μείοις, ἢ πλείοσι· τὰ
μὲν ἔναιμα, τέτρασι μόνον· οἷον, ἄνθρωπος μὲν, χερσὶ δυσί· καὶ ὅσοι
δυσί· τὰ δὲ τετράποδα καὶ ἵππος, τὰ μὲν τέτρασι ποσί· ὄρνις
δὲ πτερυξὶ δυσί· ἰχθὺς δὲ καὶ ὄφις· τέτρασι πτερυγίοις· ὅσα δὲ, δύο
ἔχει πτερύγια, ἢ ὅλως μὴ, οἷον, ὄφις· τέτρασι σημείοις οὐθὲν ἧτ-
τον· αἱ γὰρ καμπαὶ τέτασαρες· ἡδύο ῥῖς πτερυγίοις· ὅσα δ' ἀ-
ναίμα ἔντομα πλείους πόδας ἔχει· εἴ τι καὶ μικρά, εἴ τι καὶ μεγάλα, σημείοις
κινεῖται πλείοσιν· οἷον τὸ καλούμενον ζῶον ἐφήμερον, τέτρα
σι καὶ ποσὶ καὶ πτερυξῖ· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον κατὰ τὸν βίον σημ
αίνει τὸ ἴδιον, ὅθεν καὶ τὴν ὠφελίαν μίαν ἔχει, ἀλλ' ὅτι καὶ πλη-
σιάζει τετράπουν ὄν· πάντα δὲ κινεῖται, ὁμοίως τὰ τετράπο
δα, καὶ πολύποδα· κατὰ διάμεσον γὰρ κινεῖται· τὰ μὲν
οὖν ἄλλα ζῶα, δύο τοὺς ἡμιμέρους ἔχει πόδας· ὁ δὲ καρκίνος,

Angues Aethiopię

ὄρνις quid

κουλεόπτερα . Vagin
pennes

λύτρα . crusta

μύγα Tabanus

οἶστρος . Asilus

Quę mouétur . 4 p
ms mouentur aut
plurib9

καμπαὶ . flexus

ἐφήμερον Ephemeru
animal a uita unius
diei dictum

Omniú animaliú mo
p diametrú

De Cancro nota . Pl
nio) ide . 11 . c . 4

Quæ animalia sanguinẽ habeant quæ careant.

μόνος τῶν ζώων, τὴ παραστ χύη δ' ὅστ μέτεστε τῶν ζώων. 6
εἰς αἱ θαιρεῖται τά μαζῶα, τὰ δ' ὄστᾶ. ζ ὧ μὲν ὀρίθων.
ζ ὧ δ' χούων · ἄλλο δὲ κήτους. Ταῦτα μὲν οὖν πάντα ζ ναιμά
ὄστᾶ. ἄλλο δὲ χύος ὄστ, ὃ τῶν ὀστρακοδέρμων, ὃ καλεῖται ὀ-
στρεον. ἄλλο δὲ τῶν μαλακοστράκων, ἀνώνυμον ἐνί ὀνόμα-
τι. οἷον καράβοι. καὶ χύη τινὰ καρκίνων καὶ ἀστακῶν. ἄλλο δὲ
τῶν μαλακίων, οἷον τευθίδες τε τεῦθοι, καὶ σηπίαι. ἕτερον δὲ
τῶν ἐντόμων. ταῦτα δὲ πάντα μὲν ὄστᾶ ἀναιμα. ὅσα δ' ὀστᾶ ἔ-
χει πολύπροδα τῶν δ' ἐντόμων, ἔμπα, καὶ σῆμα ἀ ὄστ ἐ ἐνίοις ὧν
ζώων, οὐκέτι τὰ χύη μεγάλα. οὐ γὰρ ωτεὶ ἔχει πολλὰ εἴδη, ζ
εἴδος. ἀλλὰ τὸ μὲν ὄστ ἀπόλουν, αὐτὸ οὐκ ἔχον διαφορὰν τὸ εἶ-
δος. οἷον αὐὸς. τὰ δ' ἔχει μὲν, ἀλλ' ἀνώνυμα τὰ εἴδη. ὄστ γὰρ τὰ
τετράποδα εἴδη καὶ μὴ πῆ ρωτά. ἔναιμα μὲν πάντα. ἀλλὰ
τὰ μὲν ζωοτόκα τὰ δ' ὠοτόκα αὐτῶν. ὅσα μὲν οὖν ζωοτόκα, οὐ
πάντα τρίχας ἔχει. ὅσα δ' ὠοτόκα φολίδας ἔχει. ὄστ δ' ἡ φολὶς
ὅμοιον χώρα λεπίδος. ἀ πουν δὲ φύσει ὄστ ν, ἔναιμον πᾶν τὸ
τὸ Φεων χύος. ὄστ δὲ ἐρύτων φολίδων. ἀλλ' οἱ μὲ ἀμοι, ὡ ρικοῦ
σιν ὄφις. ἡδ' ἔχιδνα μόνον, ζωοτοκεῖ πὰ μὲ γὰρ ζωοτοκῶν
τα, ὃ πάντα τρίχας ἔχει. καὶ γὰρ τ ἰχύων τινῶν, ζωοτοκοῦσιν.
ὅσα μή τοι ἔχει τρίχας. ἀ παν τα ζωοτοκεῖ. ξιχῶν γάρ τι εἶ-
δος θετέον, καὶ τὰς ἀκανθώδεις τρίχας. οἷας οἱ χερσαῖοι
ἔχουσιν ἐχῖνοι. καὶ οἱ ὑ γρι χες. ξιχὸς γὰρ χερσαία ωτερέχουσι, ἀλ
λ' οὐ ποδῶν. ὥ ωτερ οἱ τῶν θαλαπίων τὴν ἢ χύουσ τῶν τε ξα πό
δων ζώων, ζ ζωοτόκων, εἴδη μὲν εἰσὶ πολλὰ. ἀνώνυμα ἢ. ἀ λ-
λαδὲ καθ' ἕκαστον αὐτ ὡς εἰπεῖν, ὡς περ αὐὸς εἴρηται. λέων. ἐ-
λαφος. ἵ ππος. κύων. καὶ τἄλλα τοῦτον τὸν τρόπον. ἐπεὶ ὄστ
ἐντὶ χύος. καὶ ὠοτόκοις ἔχουσι χαίτην λοφούροις καὶ λουμχύοις
οἷον ἵ ππῳ ζ ὄνῳ ἡμιόνῳ ζ ἡμίονῳ, ζ τοῖς ἀνωνύμοις

Mulę syriæ

μόναις ἡμιόνοις, αἷς καλοῦσι τινες ἡμίονοι ὁμοιότητα, οὐκ οὔσαι
ἀ πλῶς τὸ αὐτὸ εἶδος. ζ γὰρ ὁ χύουσι τινες ζ γυνῶσι τινες ἐξ ἀλλήλων.
διὸ καὶ χωρὶς λαμβάνουσας, ἀναγκαῖον θεωρεῖν ἑκάστου τὴν φύσιν
αὐτῶν. Ταῦτα μὲν οὖν ρ σ γον τὸν τρόπον εἴρηται μοι, ὡς ἐν τύπῳ
γράμματος χάριν. πειρᾶ σθαι δ' ὅσων ἔστ ὅσα θεωρητέον, καὶ κατὰ ποίας αἰτίας ὑστε-
ρεῖ ἑρμηνεῖα πρῶτον τὰς ὑ περ χούσας διαφορὰς, καὶ τὰ συμβε
βηκότα πᾶσι λαμβάνω μεν. μετὰ δὲ τοῦτο, τὰς αἰτίας τού-
των πειρατέον εὑρεῖν. οὕτω γὰρ κατὰ φύσιν ἂν ἔστ τι εἰδὼς τὴν
μέθοδον, ὑ πάρχούσης φ ἱστορίας, φ πειρᾶσθαι ἕκαστον. πειρᾶσθαι
γὰρ δεῖ ἐξ ὧν εἶναι δεῖ τὴν ἀπόδειξιν, ἐκ τούτων γίνεσθαι φανερ-
λη πτέον δὲ πρῶτον τὰ μέρη τῶν ζώων ἐξ ὧν συνέστηκε. καὶ τοῦ
γὰρ Ταῦτα μάλιστα, καὶ πρῶτα διαφέρει καὶ τὰ ὅλα, ἢ τῷ τὰ
μὲν ἔχειν, τὰ δὲ μὴ ἔχειν, ἢ τῇ θέσει τῇ τάξ ἢ καὶ κατὰ τὰς
εἰρημένας πρότερον διαφοράς. εἰδ φ ὑ περοχῇ, ἢ ἀνα λογίᾳ φ
τῶν παθημάτων ἐναντιότητι. πρῶτον δὴ τὰ τοῦ αὐτοῦ μέρη λη
πτέον. ὥ σπερ γὰρ τὰ νομίσματα, πρὸς τὸν αὐτῆς ἕκαστον γνωσι-
μώτατον δοκιμάζεται, οὕτω δὴ φ ἐν τοῖς ἄλλοις. ὁ δ' αὐτὸς τῶν
ζώων, γνωσιμώτατον ἐξ ἀνάγκης ὅτι. τὴν μὲν ὄψιν αἰσθήσει
ὁκ ἀδήλα τὰ μόρια. ὅμως δ' ἕνεκεν τοῦ μᾶλλον περὶ αὐτὴν τὸ
ἐφεξῆς φ τὸ λόγον ἔχειν μετὰ φ αἰσθήσεως, λεκτέον τὰ μέρη
πρῶτον. τὰ ὀργανικά. εἶτα τὰ ὁμοιομερῆ. μέτεστε μὲν οὖν ὅτι
τάδε τῶν μερῶν εἰς ἃ διαιρεῖται τὸ σῶμα τὸ σύμπολον. κεφαλὴ.
αὐχήν. θώραξ. βραχίονες δύο. σκέλη δύο. τὸ δὲ πρὸ αὐχένος μέχρι
αἰδοίων κύτος. ὃ καλεῖται θώραξ. κεφαλῆς μ ἓν μέρη, τὸ μὲν
πρόσθιον, ἐγκέφαλος. τὸ δὲ ὀπίσθιον, νωτιαῖον. τελευταῖον γὰρ τῶν ἐν τῷ σώμα-
τι πᾶσι νυται τοῦτο. τὸ δ' ὀπίσθιον ἰνίον μέσον δὲ νῖον φ ἐγκεφ κο
ρυφὴ. ὑ πὲρ μ ἓν τὸ ἐγκέφαλον ἄ. τὸ δ' ἰνίον κενόν ἐστι, τὸ δ'
κρανίον ἅ πᾶσιν ὀραιον ὀστοῦν σκληρὸν ἀσάρκῳ δέρματι
περιεχόμενον. ἔχει δὲ ῥαφὰς τῶν μὲν γυναικῶν μίαν κύ-

Methodos. Via ratio q. docendi. Theodorus

ἀπόδειξιν demóstratiõnẽ

Organicę partes. 1. officiales siue instrumẽtales

κύτος

θώραξ. Thorax

κρανίον Calua

βρέγμα Sinciput

ἰνίον Occiput

κορυφή. Vertex

ἐγκέφαλος. Cerebrũ ub

ὀπίσθιον nucẽ

Raphę. 1. suturę caluę

Vltimũ ex omnib ossib solidatur sinciput. 1. uertex

ἐλέφας Elephas

ὀφρύς. Supercilium

Quæ animalia sanguinẽ habeant quæ careant.

κῆτος Cetus

ὀστρεον. Ostreũ siue cochla 1. ostracoderma

μαλακοστρακα. crusta inclusorũ

καρκινος. gammarus

Ἰευθίδες Τεῦθοι } Lolligines

Insectorũ aliq̃ nolucres ée

Φολιδας corticẽ

λεπίδες. Squę

Vipa tantũ ex serpentũ genere animal parit

ἔχῖνοι Hericacei

Hystriches ὕστριχες

λοφούρους

ὀρός. Mulus

χίννῳ Grimo

ἵννω Jmo

κλω· τῶν δ' ἀνδρῶν ζεῖς, εἰσὶ δὲ λιπαρούσας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
ἥδη δὲ ὠμμύηκε ὀξὺ κεφαλή, ἀνδρὸς οὐδεμίαν ἔχουσα ἐφήν· τοῦ
δὲ κρανίου, κορυφὴ καλεῖται τὸ μέσον ἡλυσωμένον τριχῶν· τοῦ δὲ ἐνίοις
φοι, οὐ τῷ ὀξῷ· ἀλλὰ τῇ τριχῶν λυσώσει· τὸ δ' ὑπὸ τὸ κρανίον, ὁ-
μοιάζεται πρόσωπον ἐπὶ μόνῳ τῶν ἄλλων ζώων αὐτὸ· ἰχνύος γὰρ
καὶ βοός, οὐ λέγεται πρόσωπον· προσώπου δὲ τὸ μὲν ὑπὸ τὸ βρέγμα,
μεταξὺ τῶν ὀμμάτων, μέτωπον, τοῦτο δὲ οἷς μὲν μέτεστι βραδύ
τεροι· οἷς δὲ μικρὸν, εὐκίνητοι· καὶ οἷς μὲν ὠλαπὸν, ἐκστατι
κοί· οἷσι δὲ περιφερὲς, θυμικοί· ὑπὸ δὲ τῷ μετώπῳ, ὀφρύες· ὀφρύες δ' εἰσὶν
ὧν αἱ μὲν βύθειαι, μαλακοῦ ἤθους σημεῖον· αἱ δὲ πρὸς τὰ ῥινήματα
καμπτὸν ἔχουσαι, σφυρὸν· αἱ δὲ πρὸς τὰ κροτάφους, μώμου εἴ-
ρων· αἱ δὲ καὶ ἀσαρκόμεναι, φθόνου· ὑφ' αἷς ὀφθαλμοί, ὄψεως φύ
σιν· δύο, τὸ μὲν ἑκατέρου, βλέφαρα· τὸ δὲ ἄνω καὶ κάτω, πύρου ζέ
χασαι ἑκάτερα, βλεφαρίδες· τὸ δ' ἐμπὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ μὲν ὑγρὸν
ᾧ βλέπει, κόρη· τὸ δὲ περὶ τοῦτο, μέλαν· τὸ δ' ἐκτὸς σύμπαν λευκὸν· καὶ οἱ
νὸν δὲ, φλέβες μέρος φλέγματος καὶ ἀέρος τοῦτο, χαυνοῦται· δύο μὲν
πρὸς τὴν ῥῖνα· δύο δὲ πρὸς τοῖς κροτάφοις, οἷς ἂν μὴ ὦσι μακροί,
κακοήθους σημεῖον· ἀνὰ δὲ οἷον οἰκτίρες κρεῶδες ἔχουσι τὸ πρὸς
τῷ μυκτῆρι περιηρεισμένον· τὰ δὲ ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν τρίχες
τῶν ὀστρακοδέρμων, ἀτελές· ἔχει ὀφθαλμοὺς·
τὰ δὲ ζῳοτόκα πάντα, τῶν ἀσαρκέστατα· ῥῦτον δὲ πρόσωπον
ἔχειν αὐθείαν τὴν ὅλως δὲ οὐκ ἔχει· ὅλως μὲν οὖν ὁρᾶν ὅτι ἔχει
εἰς τὸ φανερόν, ἥλους ὀφθαλμοὺς· ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ δέρμα
τος, ἔχει τινὰ χώραν τῶν ὀμμάτων· ἡ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ μέλα
να κατὰ τὸν τόπον ἐπὶ τὴν χώραν τὴν φύσει τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑ-
πάρχουσαν, ἐν τῷ ἐκτὸς, ὡς ἐν τῇ χόρευσι πληρουμένη ἐπιφορμῇ
τοῦ δέρματος ὀφθαλμῶν τὰ μὲν λευκὰ· ὁμοίως ἐστὶ τοῦτο λυπεῖσι· τὰ
δὲ καλούμενον μέλαν, ἀναφέρει· τοῖς μὲν χρῶσι μέλαν· τοῖς

ὀφρύες

ὀφρύες λευκόν· τοῖς δὲ χαροπῶν· ἐνίοις δὲ αἱ γωνίαι· τοῦτο ἦ
θους βέλτιστον σημεῖον, καὶ πρὸς ὀξύτητα ὄψεως κράτιστον· μο
νον δὲ μᾶλλον τῶν ζώων αὐτός, πολύχρους τὸ ὄμμα τὸ
ὅλον· τῶν δ' ἄλλων, ὧν εἶδος ἴσως ἐστὶν ὅτι γλαυκοῖς ἐνίοις· τῶν δ'
ὀφθαλμῶν, οἱ μὲν, μεγάλοι, οἱ δὲ μικροὶ, οἱ δὲ μέσοι· οἱ μέσοι βέλ
τιστοι, καὶ οἱ ἐκ τοῦ σφόδρα ἐμποὺς· ἢ μέσως τούτων· οἱ δὲ ἐκτὸς μά-
λιστα ἐξωθοῦνται, ἐπὶ πανοῦς ζῴου· τὸ δὲ μέσον ἦθος βελτίστου σημεῖον· οἱ δὲ
μέσοι· ἐκεῖνοι δὲ μὴ ἀναισθητικοὶ· ἢ ἀτρεῖς ἢ μέσοι· βελτίστου ἤθους οἱ
μέσοι· ἐκεῖνοι δὲ μὴ ἀναισθητικοὶ· ὃ δὲ ἀβέβαιόν ἐστι δηλοῖ κεφαλὴ μόριον, δ' ὃ
ἀκόλαστον, τὸ δὲ ἀλκμαίων γὰρ ὁ κροτωνιάτης ἀληθῆ λέγει φάσκων εἶναι πρὸς
τὰς αἰτίας τὰ ὦτα, ὠτὸς δὲ μέρος, τὸ μὲν, ἀνώνυμον, τὸ δὲ λοβός·
ὅλον δὲ ἐκ χόνδρου σαρκὸς σύγκειται· ἔστι δὲ τὸ μὲν φύσιν ἔχει, Alcmeon
οἷον οἱ τρόμβοι· τὸ δ' ἕλικα τὸν ὀστοῦν, ὅμοιον τῷ ὠτί· ἔστι δ', ὡς περ
ἀσπίδιον ἕλικα τὸν, ἀφ' ἧς ἀνεῖται ὁ ψόφος· τοῦτο δ' ἐστὶ μὴ τὸν ἐγκέ
φαλον, ἢ κεῖται ὑπὸ φλεβύδιόν τι κατὰ μικρὸν ἢ γοῦν ἀῶτος
ἐχεμόνος, τ' ἐχόντων, ῥῦτον τὸ μόριον· τῶν γὰρ ἐχόντων ἀκολού
θων μὲν ἐχεῖ τὸ τοῦτο τὰ δ' οὐκ ἔχει, ἀλλὰ τὸν πόρον φανερὸν· οἷον ὅσα πτε
ρωτὰ ἢ φολιδωτὰ· ὅσα δ' ζῳοτοκεῖ, ἔξω φώκης τετραώτου δελφῖνος
καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα μὴ κητώδη, πάντα ἔχει τὰ ὦτα· ζῳο
τοκεῖ γὰρ καὶ τὸ σελάχη· ἀλλὰ μόνον αὐτῶν οὗς οὐκ ἔνεστιν· ἢ μὴ
οὖν φώκη πρὸς ἔχει φανερὸν ἢ κόφ· ὃ δὲ λοιπὰ, ἀκόφ μὲν, ἀλλ' ἔχει
ὦτα, τὰ δ' αἰσθητὰ μὲν πάντα κινεῖται τὰ ὦτα, ὧν φλαῦτης πτε
ρυγίας ῥῖς ὀφθαλμοῖς· καὶ ἀχῶς περὶ ἵππους τετραπόδων αὖ
θις τὰ δὲ φιλά· τὸ δὲ δασέα, τὸ δὲ μέσα· βέλτιστα δὲ τὰ μέσα
πρὸς ἀκολού· ἦθος δ' οὐδὲν σημαίνει ἢ μεγάλα ἢ μικρά·
ἢ μέσα, ἢ ἐπανεσηκότα τοῦ σφόδρα, ἢ οὐθὲν ἢ μέσον· τὸ δὲ μέ
σα, βελτίστου ἤθους σημεῖον· τὸ δὲ μεγάλα, καὶ ἐπανεση
κότα, μωρολογίας καὶ ἀδολεσχίας· τὸ δὲ μεταξὺ ὀφθαλ
μοῦ, καὶ ὠτὸς καὶ κορυφῆς, καλεῖται κρόταφος· ἔστι πρὸ

γλαυκὸν · cæsiú
χροπόν · fuluú
αἰγωπόν caprinú
πολύχρους multicol
Mediæ quantitatis oculi optim
Oculi conditi clarissi me cernunt
ὀφθαλμυχλιχοι · comm uentes miniú
ξ
Contra Alcmæone affi rentē capras auribu sprirore
λῳδός
κόχλοι Cochleæ
οὐρανὸν palatú
κητώδη cetaria
Phoca
Delphinus } Aures n habent
Selache · cartilagi nimpera
examinabil) aures h bentib) solus hō mmo biles habet · Plin)
Magnæ aures & aver ete qd portendát
κρόταφος · Tempora

Theodor) · Auris pars exterior quæ auricula appellatur parte cōstat suprore prima inferi ore fimbra · Itaq: locus corrupt) ÷
χρῆται situ optinēt
ὦτα · accentu in prima quod Moschopu lus & omnes grāmatici docent

ἀῶτος

ἀῶτος

ἀῶτος

ῥὶς. Nares

πταρμός. Sternutamétú signú augurale

γαργαρεῶνα gurgulionó

μυκτὴρ. Nares theodor)

διάφραγμα interseptú

ὀχέτευμα Meatus

Elephanti nasus

Maxilla duplex

γένυον. Mentú

γένυς. Mandibula

Crocodilus mouet maxillam superiorē inter oia animalia

χάλη Labra

ὑπερῷα palatú

φάρυγξ. fauces

στόμα. os

γλῶττα lingua

χυμοῦ Saporis

Sentendi pars in ipsa lingua est summa & extrema

πτηνοῖς Torcoribꝫ

βαυλῶσις. Balbis

σαρκώδης. fungosa

Epiglottis. Ligula. ἐπιγλωττίς

παρίαθμιον. Tonsillę

ἄλυσ. gingiuę

σὰρκὸς μέρος· τὸ μὲν ὁμῷ πνεύματος πόρος, εἰς. καὶ γὰρ ἀναπνέομεν καὶ πνέομεν ταύτῃ· ἡ δὲ ἁρμός, διὰ ταύτης γίνεται. πνεύματος αἰθρόου ἔξοδος. σημεῖον δὲ ὅτι ἱερὸν μόνον τοῦτο πνεύματων· ἀλλὰ διὰ τοῦτο πνεῦσις καὶ ἔκπνευσις γίνεται εἰς τοῦτο καὶ ἀδύνατον χωλεῖς, τοῖς μυκτῆρσιν, ἀναπνεῦσαι, ἢ ἐκπνεῦσαι διὰ τούτου ἐκ τούτου εἶναι τὰ ἀναπνοὴν ἐκπνοὴν καὶ τὸν τραυματίαν, ἢ μὴ ἐκ φλεγμονῆς τινὶ μέρει ἐνδέχεται καὶ μηχανήματον τοῦτο τὴν ζωὴν δ' ὠφέλησις εἶναι τοῦτο, διὰ τοῦ τὸ μέρους. αὐτὴν δ' ὄζειν ἡ αἴσθησις ὀσμῆς· κίνητος δ' ὁ μυκτὴρ· καὶ οὐχ ὥσπερ τὰ ὦτα κίνητον κατ' ἰδίαν μέρος δ' αὐτοῦ, τὸ μὲν διάφραγμα, χόνδρος· τὸ δὲ ὀχέτευμα κενόν· ὅτι γὰρ ὁ μυκτὴρ διὰ χόστομος ῥῖς δὲ ἐλέφαντος ὁ μυκτὴρ εἶναι μακρὸς καὶ ἰσχυρός· καὶ χεῖται αὐτῷ, ὡς ὥσπερ χειρί· προσάγεται γὰρ καὶ λαμβάνει τροφὴν, εἰς τὸ στόμα προσφέρεται τῷ ξοφιῷ· καὶ τὴν ὑγρασίαν τῆς ξηρασίας μόνον τῆς ζώσης ἐστὶ σαρκὸς· διὸ τῶν νεκρῶν ἀπολείπει· καὶ ἀποσήπεται· τὸ δὲ ὀσφρητικὸν μόριον τοῦ ἐγκεφάλου ἐστὶν ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς ῥινὸς· ἐὰν γὰρ ἀφέλῃς τὸ ἄκρον τῆς ῥινὸς, οὐκ ὀσφραίνεται· ἐὰν δὲ τὸ ἔσω,

μηρός · femur

πλαγιοσίδηρον · gallice orbiculum ferrum adiectum theod. vtaq: confidexerunt

ὠμοπλάτη scapule

θώραξ

πλευραί coste

lygnies natio · Theodor) turduli interpretatur

ἧτρον uenter minus

Membrorum ad se mutuo proportio

κῶλον membrum superi)

βραχίων · Brachium siue ulna

ὦμος Lacertus

ἀγκών · Agulis theodor) ὠλέκρανον) Gibber

πῆχυς · Cubitus

χείρ · manus

θέναρ palma

δάκτυλοι Digiti

κόνδυλος · nodus siue articulus

φάλαγξ internodium

ὠλέκρανον hinc arpe gd. gibber theodor)

θέναρ · Vola

καρπός · Brachiale

μηρός femur

μύλη Mola

κνήμη · Tibia

ἀντικνήμιον · Ocrea

γαστροκνημία · Sura

γόνυ · poples

σφυρόν pte Malleoli

ἰσχία nates.

δὲ μέρη, ὠμοπλάτης δύο καὶ ἑξάχις· ὑποκάτω ἢ κῆ τὴν μεσο-
ραστοθώρακος, ὀσφύς· κοινὸν ἢ τοσαῦτα ⁊ κάτω, πλευραὶ ἑκατέ
ρωθεν ὀκτώ· πρὸς ὑπογύλυπνίων, ⁊ καλασμῶν ἐπὶ α πλευρῶν, ὅθε
νός τοσαῦτα ἀξιοῦσιν ἀκμικόα μῦν· ἔχει δ' ὁ αὐτὸς καὶ ἀνω, καὶ κά
τω καὶ τοὺς μεταξὺ τούτοις· ἰσχία· ⁊ δεξιά, ἢ ἀειστερά· τὸ μὲν οὖν
δεξιὰ καὶ ἀειστερά, ὁμοια χαλδὴν ἐν τ μέρεσι καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι·
ἀθηρμέστερα, τὰ ἀειστερά· τὰ δ' ὀπίσθια τ μεταξὺ ἀνόμοια· καὶ τὰ
κάτω τοῖς ἄνω· πλὴν ὅμοια· ὡς δὴ τὰ κάτω τοῦ ἤτρου, πρὸς τὸ πρό-
σωπον, δυσαρκία, καὶ σαρκία· ⁊ τὰ σκέλη πρὸς τοὺς βραχίο-
νας μὲν τὰ φύσει, καὶ οἷς βραχέσι οἱ ἀγκῶνες, καὶ οἱ μηροὶ ὡς ἐπὶ
τὸ πολύ· καὶ οἷς οἱ πόδες μικροὶ καὶ αἱ χεῖρες σκληρόλουτο μᾶλλον
φυὲς, βραχίων· βραχίονος ἢ, ὦμος· ἀγκῶνος, ὠλέκρανον· πῆ-
χυς χεὶρ· χειρὸς δὲ θέναρ, δάκτυλοι πέντε· δακτύλου δὲ τὸ μὲν
καμπτικὸν, κόνδυλος· τὸ δ' ἄκαμπτον, φάλαγξ· δάκτυλος δ'
ὁ μὲν μέσος, μονοκόνδυλος, οἱ δ' ἄλλοι δικόνδυλοι· ἡ κάμψις ⁊
τῶν βραχίονι ⁊ τῷ δακτύλῳ, ἐν τοῖς πᾶσι· καὶ μπε) βραχίωνος ⁊
τῷ ὠλέκρανῳ· χειρὸς ἢ τὸ μ ἔνδοθεν, θέναρ ὀνομάζεται κῶδες· ἡ δὲ ῥὶς μυῶν
ἄρθροις, τοῖς μ μακροβίοις, ⁊ ἢ δυσὶ δύο λαβ· ῥῖσι ἢ βραχυβί-
οις δυσὶ, ἡ μὴ δύο λαβ· ἄρθρα ἢ χειρὸς ⁊ βραχίονος, καὶ ρητὸς ἢ ἔξωτ
χειρός, μυρῶδες καὶ ἀνώνυμον μονοκώλουν ἢ μερὲς ἄλλο σκέλ Θ·
σκέλος ἢ τὸ μ ἀμφικέφαλ μικρὸν, τὸ ἢ πολυανησίεδρον, μύλη· τὸ
ἢ δύσρεον, κνήμη· ⁊ αὐτῆς, τὸ μὲν πρόσθιον, ἀντικνήμιον· τὸ δ' ὀ-
πίσθιον, παρακνήμιδα σαρκῶδες μυρῶδες, ἢ φλεβῶδες· τοῖς μ ἀνε-
παισθησίαν καὶ ἀνω πρὸς τὴν ἰνύν, ὅσοι μεταλαττοὶ χιάζουσι· τοῖς
δ' ἐναντίον κατὰ τὰ σαρκώδη τὸ ἢ ἔλαττον ἀντικνήμιον σφυρ· ἐν-
φυὲς ⁊ ἑκατέρωθεν σκέλη· τὸ ἢ πολιόστεον τοῖς σκέλεσι, πρὸς τὸ
γόνυ ⁊ μ ὀπίσθιον μέρος, πτέρνα· τὸ δ' ἔμπροσθιον ῥοπρόσθιον, τὸ μὲν
ἐφαρμόζον, δάκτυλοι πέντε· τὸ ἢ, σαρκῶδες κάτωθεν, τὸ δ' ἄνωθεν
ἐντρὶς πρανέσι, μυρῶδες ⁊ ἀνώνυμον· δακτύλου δ', τὸ μὲν ὄνυξ·
τὸ ἢ καμπτὸν· πάντων ἢ ὁ ὄνυξ ἐπάκρων· μονόκαμπτοι ἢ πάντες
οἱ κάτω δάκτυλοι· πλὴν ἢ ποδὸς ὁ ὄσος μ τὸ ἐγγὺς ὡς χιαμικοῖ

πῆχυς Cubit

κάμπτη nodi).

αὐχὲ δὲ ἀνόστινόλως ὅτι πανδρωτοικοινὸν δὲ μηρὸς, κνήμη· γόνυ· καμ
πτή· ταῦτα μ ἢ δὲ τὸ μέρη, κοινὰ ⁊ θήλεος, ⁊ ἄρρενος· ἡ δὲ θέσις,
τῶν μερῶν, πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω, καὶ πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον, καὶ δε
ξιὸν καὶ ἀειστερόν, ὡς ἔχει· φανερὰ μὲν οὖν εἶναι δόξειε τὰ ἔξω-
θεν κατὰ τὴν αἴσθησιν· ὁ μὲν ἀλλὰ διὰ τὴν αὐτοκράτειαν λε-
κτέον, δ' ἥπερ καὶ τὰ πρότερον εἰρήκαμεν, ἵνα σωζηται
τὸ ἐφεξῆς· καὶ κατὰ τὸ ἄθυμον μὲν ὅσον ἐπὶ τὸ πολὺ λαμβάνῃ τὴν μὴ
τὸν αὐτὸν, ὃν ἔχουσι τὸ πρόσωπον· ἐπὶ τὰ ἄνω ⁊ κάτω, ἢ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μ-
μάλιστα ἔχειν δοκοῦσι πρὸς τοὺς κατὰ φύσιν τόπους τοὺ
ἄνω ἢ κάτω ὅσοι τ ἄλλοι ζώων· τά, τε γὰρ ἄνω ἢ κάτω, πρὸς τὰ
τοῦ ὅλου ἐσάνω ἢ κάτω τίθεσι)· τὸν αὐτὸν τρόπον, ⁊ τὸ πρόθιον
⁊ τὸ ὀπίσθιον καὶ τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀειστερά, κ Φύσιν ἔχει· τῶν δ' ἄλ
λων ζώων, τὰ μ ὅλα ἔχει, τὰ δ' ἔχει μ· συγκεχυμένα δ' ἔχει μᾶλ
λον· ἡ μὲν οὖν κεφαλή, πᾶσιν ἄνω πρὸς τὸ σῶμα τρόπον τινὰ τῶν δ' ἀν-
θρώπων μόνος ὀρθὸς ἵστησι, πρὸς τὸ τοῦ ὅλου τὴν ἀναλογίαν
ἔχει τοῦτο τὸ μέρος· μετὰ δὲ τὴν κεφαλὴν, ὄντων ὁ αὐχήν· ἡ
τοιοῦτος ⁊ ὑπάρχων· τὸ μὲν, ἐκ τοῦ πρόσθεν· τὸ δ' ἐκ τοῦ ὀπίσθεν· ἐστὶ δ' ὁ τρά-
χηλος, τραχὺς ⁊ λεῖος· ἔτι τὸ πρόσθεν τὸ ἐκ τοῦ στόματος καὶ μ τὸ ἐκ τοῦ ὀπίσθεν· ἐστὶ δὲ
τοιοῦτος ⁊ ὑπάρχων· τὸ μὲν, ἐκ τοῦ πρόσθεν· τὸ δ' ἐκ τοῦ ὀπίσθεν· ἐστὶ δ' ὁ τρά-
χηλος, τραχὺς ⁊ λεῖος· ἔτι τὸ πρόσθεν τὸ ἐκ τοῦ στόματος καὶ μ τὸ ἐκ τοῦ ὀπίσθεν· ἐστὶ δὲ
τὸ μὲν πρόσθεν ⁊ τὸ σκελητὸν καὶ μ ἔχει· ἐφ' ᾧ ἡ φωνὴ καὶ ἡ ἀρτηρία
⁊ τὸ δ' ὀπίσθιον τὸ μέρος ⁊ καὶ μ ἔχει· ἐφ' ᾧ ἡ φάρυγξ καὶ ὁ οἰσοφάγος
⁊ τὸ μὲν ὀπίσθιον ⁊ σαρκῶδες ⁊ ἐστὶ τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, οἱ
βραχίονες ⁊ ἔχουσι ἀπὸ τοῦ ὤμου, ὡς τετάκυρται σκελῶν ⁊
βραχίονα, πρὸς ἀγκῶνα ⁊ ἐπὶ τὸν ὦμον· καὶ ἀθηρώδεις καὶ ἀθη-
ρὰ ⁊ ὀφθαλμοὶ ⁊ μυκτῆρες ⁊ λοβοὶ ἅπαν, ὡσαὐτὸ, ⁊ ἐστὶ τὸ
πρόθεν ἔχει· τὸ δὲ κοῖλον καὶ ἀθηρὸν ἀνω τὸ ⁊ κάτω τὸ ⁊ ἐστὶ πλησίον
ὡσαὐτὸ ⁊ πρὸς δεῖται τὸ μμα τὸ μὲν ἀκρῶν κ τὸ μέσον δὲ
ἔχει ⁊ αὐτὸς ⁊ ζῶον· ἐχεῖ δὲ καὶ ἀθηρὰ ⁊ ἀκρῶν ⁊ ἀθηρὰ ⁊ ἐστὶ ἀφ' ὧν δύο τρόπον
σ· ἐν τῷ κάμψει τὸ μὲν ὄπισθεν ⁊ τὸ ἔξω φανερὸν ⁊ τὸ

16

γόνυ · genu

καμπτή · poples

Breuis repetitio omniu
quæ supradicta sunt de
situ & positura humano
rũ membrorũ . –

Ante flexũ habent
curva humana .

ἰσχίον natẽ

Malleoli situ imitantur
aurũ

κνήμη · tibia

ἀνθρώπου partes sensi
rię

sensuũ notę & merita

Excellit homo sensib
duobus · primũ tactu
secundũ gustu · cete
rę sensib) uincitur
ab alijs animalib)

De partib) hois interioribꝫ

τοῦτ' αὖ ὦν. ὡς τελεῖ πρὸς τοῖς ἄλλοις μόρια ζῷα ἀναγκαῖ σκοῶ, οἷς
ἔχει ᾧ τὰ ωληισιαντ' φύσ[illegible]πρῶτ' μ' ὄντ' ζκεφαλ'κεῖ)τ' ὀβέσ', ἐν ᾧ Plin)
πρόσθεν ἐχόεγκεφαλ· ὁμοίᾳ δ' ἄλλ' ζῴοις ὅσα ἐχει τρηχὺ μόριον· ἐ-
χῇ δ' ἅπαν ὅσα ἐχει αἷμ· ηᾗ δ' ὀστέ νεα μ· ἐ τὰ μαλακὰ καὶ ἀκατα μέ ξε
θος δ' μοίᾳ ἐχει αὖ ὃς ωλεῖς ἐγκέφαλ' ἀνυδρότατ' ὑμένες ἑαυτὸν
δύο ωεριέχουσιν· ὁμ· ωεὶ τὸ ὀστ', ἰσχυρότ' ὃ ὑωεὶ αὐτ' τ' ἐγκέ-
φαλ', ἅπ' ωρὸς ἐκεῖνα δ' φυὴ δ' ζῷ πᾶσιν ὀδὲν ὀέγκέφαλ', ἐ ωὶ τ'
ζῃ καὶ σ μῷ ηᾗ ἐγκεφαλὸς ἑκάτ' ἑτέρ' ἔχουσα τ' μορφ', ηᾗ ζῃ
τ' ἀφ', ἐκ ζῃ τ' ὄψιν· ὀδ' πάθ ωφ' κεφαλῆς κεῳ ἐ κοῖλ' πᾶσιν.
ὡς ἐκάστοισ' ἔχε μέγεθος· ἐμιαμ, μεταλ' ἐχόντ' κεφαλ'· ὀδ'
ὑηκεί μ' ὃ προσώπου μόρι ἐλαφρὸν ὅσα σροῦ υλοπρόσωπα· ταῦ', τ'
μ' κεφαλ'μικ'· τὰ δ' ὄσια ἐπ' μακρὰς· οἷον ηὐτ' λοφόρ' γέν'
πᾶν ἀνάγκ μ' δ' ἐγκέφαλ' ἄπασιν ηᾗ δ' μί ἀν ἐχ' ἀνὰ ᾧ φλέβα· ηᾗ Plin)
θιγγανόμ' κατὰ φύσιν ψυχρὸς ἐχειδ' ᾧ μέσῳ ὁ τ' ωλεῖς πᾶς,
κοῖλόν τι μικρ' ἢ ωρὸς αὐτ' μίωιξ, φλεβώδης ὀστ'· ὀστ' δ' μ' ἢ
μιγξ ὑμ' δρματικός, ὁ ωρὸς ἐχων τ' ἐγκέφαλ· ὑ ωὸ τ' ἐγκέφα
λ', λεπτ' ὁταγμ' ὀσῶν ηᾗ ἀσθενέσατον φλ κεφαλῆς ὀστ'· ὁ καλεῖ
ται βρέγμα· φ ῥῶσι δ' ἐκ δ' ὀφθαλμ' τρεῖς πόροι, εἰσὶ τ' ἐγκέφαλ'.
ὁμ· μέγισος ηᾗ ὁ μέσος, εἰσὶ τῶν ζῴ ἐγκεφαλίδα· ὁ δ' ἐλάχιστος.
ἐ ωὶ τὸν αὖ τὸν ἐγκέφαλ'· ἐλάχιστος δ' ὀστ'· ὁ ωρὸς τῷ μυκτῆρι μάλι
στα· οἱ μ' οὖν μέγιστοι ωαρ' ἅλληλοι εἰσί, ηᾗ οὐ συμ ωί ωτουσιν· οἱ δ'
μέσοι, συμ ωί ωτουσι δ' ἥλιον δ' οὖ τομάλιστα, ἐ ωὶ τὸν ἰχθύων· ηᾗ
ὑηρὸς ἐ ωὶ ὑτερ' ὅτοι τοῖς κεφάλου, ἢ οἱ μεγάλοι· οἱ δ' ἐλάχιστοι· ωλεῖ
στα τὰ ωήρτωται ἀλλήλων, ηᾗ οὐ συμ ωί ωτουσιν ἐμπρὸς ἢ τοι
αὐχένος, ὅ, τε οἱ σοφάγος καλόμ μος ὀστ', ἔχων τιν' ἐ ωῶνυ μί
αν ἀ ωὸ τοῦ μ' κους ηᾗ φλ σενότητος, ηᾗ ἀρτηρίαι· ωρότερον
δὲ τὴν θέσιν ἡ ἀρτηρία κεῖται τοῦ οἰσοφάγου ἐν τῷ σι τοῖς ἐχουσιν
αὐτῶν ἔχει δ' ἴλαν τιν', ὡς ἐν τοῖς ὅσα ωτερυγωτὰ ηᾗ ωνεύμονα ἔχει· ὀστ'
ἡ μὲν ἀρτηρία χονδρώδης τῇ φύσιν ηᾗ ὀλίγαιμος· ωλοῖς
λεπτοῖς οἰσφλεβίοις ωεριέχομένη· κεῖται δ' ὡς ἐμ· τὴν αὐ ω· ωρὸς τὸ σῶ.

Cerebrũ

ὑμένες .i. membranę cerebri

ωρέγμα. cerebellũ

λοφουρ iumentorũ

μῆνιγξ gd

βρέγμα. occiput

Tres pori siue meatus ab oculo ad cerebrũ

ὀισο φάγος gula unde dicta

Arteriã chartilagineam esse

Prius positice est arteria q̃m gula.

∴ meminisse debem) duos esse oculos & consequenter duos poros magnos. medios. paruos

∴ .i. appellatur alio nomine stomachꝰ. q. angustus & longus. appellat. n. fauce sequente Aristo gulam seu ὀισοφάγου Stomachũ.

καὶ τὸ τὼ ἐκ τῶν μυκτήρων ζῴων ωρησιν εἰσ τὸ σόμα· ἢ ὅταν ωί
μουσι ἀναπαύσωσί τι τοῦ ωότου, χωρεῖ ἐκ σόματος διὰ τῶν μυ
κτήρων ἔξω· μεταξὺ δ' ἔχει τῶν ωρήσεων, τὼ ὠὼ ηλωῶ ηᾗ ἰδακαλα
μώ μην· ἐ ωὶ ωὺσι αὖ ζ δυναμῷ ἰω, ὠὼ τὸ φλ αρτηρίας ωρῆμα· τὸ
εἰς τὸ σόμα τεῖνον· ταύτης δὲ τὸ ωέρας σωῆρ τη ταῦ φλ ηλώ ωῆ ος· ὠὼ
δὲ θάτερα καθ' ἡκ εἰς τὸ μεταξὺ τοῦ ωνύμορθ· εἶτα ἀ ωὸ τού
του χάζε ται εἰς ἑκάτερον τ' μερῶν τοῦ ωνύμορθ· θέλ γὰρ ἓν
ναι μόριόν ὁ ωνύμων ἐν ἁ ωᾶσι τοῖς ἔχουσιν αὐτὸν· ἀλλ' ἐν μῷ
τοῖς ζῳοτόκοις, οὐχ ὁμοίως ηᾗ δάσασθαι φανερά· ηᾗ σαδὲν αὐ ῷ·
ὀστ' δύ' ωολυχρόνιόν τ' ἀνθρώπου, ὡς ωερ ἐν ίων ζῳοτόκων, οὐ δὲ
λεῖ· ἀλλ' ἔχειν ὡμαλί αν· ἐν δὲ τοῖς ὠοτόκοις, οἷον, ὄρνισι ηᾗ τ'
τ' ἄλλ' ωόδων· ὅσα· ὠοτόκα ωαλὺ τὸ μέρ· ἑκάτερον, ἀ ωαλλή
λων ἔχειν· ὡς τ' δύνασθ' μ, δύο ἔχειν ωνύμονας ἐ ἀ ωὸ μιᾶς, δύο
δὲ μόρια φλαρτηρίας, εἰς ἑκάτερον τὸ μέρ· τεῖνον τοῦ ωνύ
μορθ· σωῆρτηται δὲ ἡ τῇ μεγάλῃ φλεβὶ, ηᾗ τῇ ἀορτῇ κα
λ' μῷ· φυσῶ μῷ ηᾗ φλαρτηρίᾳ, διαδίδωσιν εἰς τὰ κοίλα
τοῦ ωνύμονος τὸ ωνῶμα· ταῦ τοῦ διαφύσεις ἔχει χονδρώδεις· εἰσ
ὀξυσυνηκάσας· ἐκ δ' τ' διαφύσεων, ωρῆματα διαπαντὸς ὀστ' τοῦ
ωνύμου ἀεί, ἐκ μ' ζόνων εἰς ἐλάχ ωστα διὸ μῷα· σωῆρτηται
δὲ ηᾗ ἡ καρδία τῇ ἀρτηρίᾳ· ωιμελῶδεσι ηᾗ χονδρώδεσιδε
σμοῖς· ἡ δὲ σωῆρτηται, κοῖλόν ὀστ· φυσῶ μῷ ης δὲ φλ αρτηρίας
ἐν ίοις μῷ, οὐκ ἀ ταύδηλον ωοιεῖ· ἐν δὲ τοῖς μείζοσι δ' ῶν ζῴων
δῆλον ὅτι εἰσίσχει τὸ ωνῶμα εἰς αὐτά· ἡ μῷ οὖν ἀρτηρία,
τοῦ τον ἔχει τὸν τρόπον, ηᾗ δέχεται μόνον τὸ ωνῶμα ηᾗ ἀφί η
σιν· ἄλλο δ' οὐθέν, οὔτε ξηρὸν, οὔθ' ὑγρόν· ἡ ωόρος ωερ ἔχει, ἕως ἂν ἐκ
ξηρὸν κατ' λθόμ· ὁ δὲ σόμα χος, ἡ ρτηται μῷ αὐ ωθεν ἀ ωὸ φλ
σόμα τος ἐ χό μῷ· φλ αρτηρίας, συνεχὴς ὢν, ωρόσ τε τὼ ξά
χν ηᾗ τὼ ἀρτηρίαν ὑ μεμῳδεσι δεσμοῖς· τ' λυτᾶ· δ' δὲ τὸ
σόμα τος εἰς τὼ κοιλίαν, σαρκώδης ὢν τὼ φύσιν· ηᾗ τοῖσι
ἔχουσιν ἐ ωὶ μῆκος ηᾗ ἐ ωὶ πλάτος· ἡ δὲ κοιλία ἡ τοῦ ἀνθρώπου

bb 66.

∴ theodor) ꝑ septum transuersũ in uentriculũ finit · itaq; lego διαφράγματος· δ' ηᾗ ἀζώματος quod ÷ melius) ut liquet charta sequenti

foramina narium ad cer
parte peruenire quem
do probetur. sed meli
theodor) transtulisset f
ramina ex naribꝫ) .nō.
sunt ex narium illa fora
sed ex naribꝫ) uemetia
probatur ex epiglottid
situ quę subit

Epiglottis ad pulmonẽ

Pulmonẽ bipartitũ ex

Arteriam in duas pare
scinoli

Magna uena

Aorta uena

Arteriæ cor etiã am
cti

Spiritũ quod ꝑ arter
am cõmeat cor ipsum
subire & ingredi

Arteriæ officiũ

ἐρέξη eructet sic
emendo

De Stomacho .i. gula

συνεχὴς. continu

χοιλία. Ventricu
lus

ventriculus hominis similis camino uentriculo

intestinum simplex floc

intestinū nal de amplū

χοιλία

calmus

ὠμοπλάτιον omentū qd.

μονοκοίλια ζῶα. und uetres

ἀμφόδουσιν. utraq; oris parte dentatis

μεσεντέριον. Laetes. sed male the

Aorta.

ὄρος

Cor habere tres χοιλίας

1. sinus aut uentriculos

Vena Magna

Aorta

κυφὸν gibbosū

Cordis situs

Tres cordis sin) & quis maior & minor & me diocris

ὁμοίως τῇ κυμικῇ ὄδόν· οὐ πολλῷ γὰρ τοῦ ὠτέρου μείζων· ἀλλ' ἔοικε ὃ
οἱονεὶ ὠντέρῳ τινὶ ὑρθὸν ἔχοντι, εἰ τοῦ ὠντέρου ἀφλοῦ, εἰλίγμῶν·
εἰ τοίνυν τερον ὕρος ἔχοντι ἡ κάτω κοιλία, ὁμοία τῇ ὑείᾳ· πλατεῖ
ά τε ἐμέρόδει καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ τῆς πρὸς τὸν ἔδραν παχὺ καὶ βραχύ·
τὸ δ' ἐπίπολουν ἀπὸ μέσης φλοιοειδὰς ἠρτηται· ὅδι δὲ τὸν φύ-
σιν, ὑμένι πεμελώδης· ὡς περ ἡ τῆς ἄλλοις τοῖς μονοκοιλίοις καὶ
ἀμφόδουσιν ὑπερῆ ἐντέρων, τὸ μεσεντέριον ὄδόν· ὑμενώδες
δ' ὄδι τοῦτο καὶ πολατύ, εἰ πολὺν ἔνεται· ἐξήρτηται δ', ἐκ φλεμέ-
λης φλεβὸς εἰ φλοιᾶ ὀρτῆς, ἡ διὰ αὐτοῦ, φλέβος πολλαὶ εἰ πυκναί· ἡ
κατατείνουσα πρὸς τὸν τῶν ἐντέρων θέσιν, ἀνωθεν ἀρξάμενα
μέχρι κάτω τοῦ μεσεντέριον τὸ μὲν δὴ σῶμα ἔχει καὶ τὴν ἀρτηρίαν, οὐ-
τως ἔχει, ἡ τὰ περὶ τὸν κοιλίαν ἡ ἡ καρδία, ἔχει μὲν ζῆς κοιλί 17
ας· κεῖται δ' ἀνωλέρω τοῦ πνεύμονος κατὰ τὸν χόσιν φλάρτηρί- Phy
ας· ἔχει δ' ὑμένα πεμελώδη εἰ περὶ χὺν· ἡ πρὸς τὸ φυκεῖ τὴν φλεβὶ
τὴν μεγάλην καὶ τὴν ὀρτῆν· κεῖται δ' ἐπὶ ἡ ὀρτῆ κατὰ τὸ ὀξέα· κεῖται Phy
δ' τὸ ὀξέα κατὰ τὸ σῆθος ὁμοίως ἀπάντων ζῴων, ὅσα ἔχει σῆθος·
πρὸς δ' ὁμοίως ἡ τοῖς ἔχουσι καὶ τοῖς μὴ ἔχουσι τοῦ τὸ ὁμόδιον, εἰς
τὸ πρόσθεν ἔχει ἡ καρδία τὸ ὀξύ· λάθοι δ' ἂν πολλάκις δία τὸ μετα-
πίπτειν διαρρέμνον· τὸ δ' ἡ κυρτὸν αὐτοῦ ὄδι ἄνω· ἔχει δὲ τὸ ὀξὺ σαρ
κῶδες ἐπὶ πολὺ ἡ πυκνότητα ἐν τοῖς κοίλοις αὐτῆς μύραι ἔνδοθεν κεῖ Phy
ται δ' τὸ θέσιν ἡ μὲν τοῖς ἄλλοις, καὶ μέσον δ' σῆθους, ὅσα ἔχει σῆ-
θος· τοῖς δὲ νοις, ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μᾶλλον, μικρὸν δὴ διαρρέσε
ως τῶν μαζῶν ἐγκλίνουσα· εἰς τὸν ἀριστερὸν μαζόν, ἡ τῷ ἄνω μέ-
ρει τοσῆθος· ἡ οὗ τὸ μεγάλη· τὸ τέλον αὐτοῦ εἶδος οὐ προμηκές ἐ-
στιν· ἀλλὰ στρογγυλώτερον· φλὴν τὸ ἄκρον εἰσόδυ συνηκται ἔχει δ'
κοιλίας δύο, ὡς περ εἴρηται· μεγίστην μὲν τὴν ἡ τοῖς δεξιοῖς·
ἐλαχίστην δ' τῶν ἡ τοῖς ἀριστεροῖς· μέσην δ' μεγέθη· τὴν ἡ τοῖς ἀπὸ
μέσου· εἰ εἰσὶν εἰς τὸν πνεύμονα τέξεις μύαι πᾶσαι· ἀμφοτέρας δ'
ἔχει τὰς δύο μικρὰς εἰς τὸν πνεύμονα, τέξεις μύας ἀνωτάσας·
κατὰ δὴ λον δ' κατὰ μίαν τ' κοιλιῶν κάτωθεν ἐκ φλ προσφύ-

σεως

σεως· κατὰ μὲν τὴν μείζην κοιλίαν ἐξήρτηται τῆ μεγίστη φλε
βί, πρὸς ἡ ὠνὰ μέσον τέριόν ὄδι· κατὰ δὲ τὴν μέσην, τῇ ὀρτῇ· φέ
ρουσι δὲ καὶ εἰς τὸν πνεύμονα πόρους ἀπὸ φλ καρδίας, καὶ χίζον-
ται τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν περ ἡ ἀρτηρία κατὰ τὸν πνεύμο-
να· παρακολουθοῦσι δ', τοῖς ἀπὸ φλ ἀρτηρίας· ἐπάνω δὲ εἰσίν·
οἱ δὲ πὸ φλ καρδίας πόροι· οὐ δὲ εἰς ὄδι κοινός πρ· ἀλλὰ διὰ τοῦ
μαφὶν δ' χοντα τὸ πνεῦμα, καὶ τῇ κροδία διαπέμπουσι· φέρει γὰρ
ὁ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν κοῖλον τῶν πόρων· ὁ δὲ εἰς τὸν ἀριστερὸν πόρον,
ὧν δὲ φλ φλεβὸς τῆς μεγάλης καὶ τῆς ἀορτῆς, καθ' αὐτοὺς κοι-
νῇ πως ἀμφοτέρων ἐροῦμεν ὕστερον· ἅμα δ', πλεῖστον μὲν ὁ πνεύ
μων ἔχει τῶν ἐντοῖς ζῴοις μορίων, τοῖς ἐ χουσί τε πνεύμονα καὶ ζῳ
οτοκοῦσιν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐκτὸς· ἀραιὰς μὲν γὰρ ὄδι σομφός· παρ'
ἑκάστην δὲ τὸν σύριγγα, πόροι φέρουσι τῆς μεγάλης φλεβός·
ἀλλ' οἰ νομίζουσι εἶναι κενόν, ὃν πατίτωται, θεωροῦμεν τοὺς
ὀβαίρους μύους, ἐκ τῶν ὀβαιρουμένων ζῴων ὧν, αὐθέως ὀβελί λυ-
σθὸν αἷμα ἀθρόον· τῶν δ' ἄλλων ἀπολείπεται, ἡ καρδία μόνη ἔχει αἷ
μα· καὶ ὁ μὲν πλεύμων, οὐκ ἐν αὐτῷ ἀλλ' ἐν τοῖς φλεψίν· ἡ δὲ
καρδία ἐν αὐτῇ· ἐν ἑκάστῃ γὰρ ἔχει αἷμα τῶν κοιλιῶν· λεπτό-
τατον δ' ὄδι τὸ ἐν τῇ μέσῃ· ὑπὸ δὲ τὸν πνεύμονα ὄδι τὸ διάζω-
μα τὸ τοῦ θώρακος, αἰεὶ καλούμενον φλέβος πρὸς μὲν τὰ πλευρὰ
καὶ ταὐτὸ πολύσαρκα, καὶ τὴν ἐράχιν σωμήρτηται μύαι· ἐν μέσῳ δ' ἐ-
χει τὸ λεπτὸ καὶ ὑμενῶδες· ἔχει δὲ καὶ δέαν τοῦ φλέβας τὰς τα-
μύας· εἰσὶ δὲ καὶ αἱ τοῦ ἀνθρώπου φλέβος, πεχεῖαι ὡς κατὰ
τὸ αὐτὸ λογον τοῦ σώματος τοῦ ὑπὲρ ὑ τὸ διάζωμα, ἐν μὲν τοῖς δὲ 18
ξιοῖς, κεῖται τὸ ἧπαρ· ἐν δὲ τοῖς ἀριστεροῖς, ὁ πλεῖν, ὁμοίως ἐν ἅπα Plin)
σι τοῖς ἔχουσι ταῦτα τὰ μόρια κατὰ φύσιν καὶ μὴ τερατωδῶς· ἡ-
δὴ γὰρ ὠπαι με τὴν λαχοῦσαν τὴν τάξιν, ὥστε σι τῶν τε ζῴων δῆλον.
σωμήρτηται δὲ τῇ κάτω κοιλίᾳ κατὰ τὸ ἐπίπολουν· τὴν δ' ὄψιν
ὄδι μὲν ὁ τοῦ ἀνθρώπου πολλοῦ, στερὸς καὶ μακρὸς, ὁμοίως τῷ ἡ εἰῳ·
τὸ δ' ἧπαρ ὡς μὲν ἐπὶ πολὺ καὶ ἐν τοῖς πλείστοις, οὐκ ἔχει χο

∴ φρένες. i. præcordia

bb 66. ii

Maxima uena

Aorta

Porta a corde in pul mone

Mesenterium

Sanguis pulmonis

σομφὸς fungosus

extrare eos q̄ putant sanguine uacare pul

πλεύμων ἀπλῆ. Ci πνεύμων alueo

διάζωμα Septum transuersū

φρένες. i. præcordia

ἧπαρ. iecur. Vbi πολλοῦ. Lien

Cōmutare loca prodigiose iecur & lienem in nōnullis quadrupedib). quod & plin)

λιῶ· ἐστὶ δὲ ἐν ἵπποις δὲ ἕλκος σφόλον δ' ὅτι τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἢ παρ
ηκὸς ὅμοιον· τῷ δοκίῳ συμπαίμπτει δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἱερείοις· οἷ-
ον ἐν μὲν τοῖς πρώτοις, τῆς ἐν βυβοίᾳ χαλκιδικῆς, οὐκ ἔχει τὰ πρό-
βατα χολιώδη· ἐν δὲ μάξῳ, πάντα σχεδὸν τὰ τετραπόδων ἔσω τὴν,
ὥστε καὶ πολλάκις ἔφαγε τοὺς θύοντας τοῦ ξένου, οἱ ὁ μὲν ἀπέθανεν
μανὸ σημεῖον, ἀλλ' οὐ φύσιν αὐτῶν εἶναι τοιαύτην· πρὸς δὲ φύλε
δὲ τὴν μεσόλιφλεβὶ τὸ ἧπαρ· τῇ δ' ἀρτηρίᾳ ἁψὶ κοινωνεῖ· διὰ γὰρ
τοῦ ἥπατος διέχει, ἢ ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβὸς, φλὲψ, ἣ καὶ κα
λοῦμαι πύλαι εἰσὶ τοῦ ἥπατος συνήρτηται δὲ καὶ ὁ πολλὼ τῇ με-
γάλῃ φλεβὶ μόνον· τείνει γὰρ ἀπ' αὐτῆς φλὲψ εἰς τὸν πολλῶα·
μετὰ δὲ ταῦτα οἱ νεφροὶ πρὸς αὐτῇ τῇ ἐσχάτῃ κεῖνται, τὴν
φύσιν ὄντες τοῖς βοείοις ὁμοιοι· ἀνώτερος δὲ ὁ δεξιὸς τοῦ
σι τοῖς ζώοις τοῖσ ἔχουσι νεφροὺς, καὶ ἐλάττω δὲ πιμελὴν ἔχει τὸν
ἀεὶ στερροῦ, καὶ αὐχμηρότερος ὁ δεξιός· ἐν πᾶσι δ' ἔχει ὁμοίως τοῖς
ἄλλοις καὶ τοὺς τοφέρουσι δὲ εἰσ αὐτοὺς πόροι ἐκ τῆς με-
γάλης φλεβὸς, καὶ τῆς ἀορτῆς· πολλὼ οὖν εἰς τὸ κοῖλον ἔχουσι
γὰρ οἱ νεφροὶ ἐν μέσῳ κοῖλον· οἱ μὲν, μεῖζον· οἱ δ' ἔλαττον, πολλὴ
οἱ τῆς φώκης· οὗτοι δ' ὁμοίοις τοῖς βοείοις ὄντες, στερρότατοι τῶν πάντων
εἰσίν· οἱ δὲ πόροι οἱ τείνοντες εἰς αὐτοὺς, εἰς τὸ σῶμα καταινα-
λίσκουσι τῶν νεφρῶν· σημεῖον δὲ ὅτι οὐ φαίνουσι τῷ μὴ ἔ-
χειν αἷμα, μὴ δὲ τὴν ὀσμὴν ἐν αὐτοῖς· ἔχουσι δὲ κοιλίαν, ὥσ περ
εἴρηται μικρὰν ἐκ δὲ τοῦ κοίλου τῶν νεφρῶν, φέρουσιν εἰς τὴν
κύστιν, πόροι δύο εὐθύ· καὶ ἄλλοι ἐκ τῆς ἀορτῆς· ἰχῶρος ὁ συ-
μπεχεῖται ἐκ μέσου δὲ τῶν νεφρῶν ἑκατέρου φλὲψ, κοίλη καὶ μυρώ
δης σφόδρα τὴν τάσιν τείνουσα παρ' αὐτὴν τὴν ὠὰ χιν, διὰ τῶν σπερμ· εἶ
τα εἰς ἑκάτερον τὸ ἰσχίον ἀφανίζον ται· καὶ πάλιν διαλαμβάνου-
σι, τὸ τοῦ μὲν δεξιοῦ πρὸς τὸ ἰσχίον· αὖ τοῦ δ' εὐωνύμου πρὸς τὸν
σίων, εἰς τὴν κύστιν καθήκουσι· τελευταία δὲ ἡ κύστις κεῖται· τὴν
μὲν ἐξάρτησιν ἔχουσα, τοῖς ἀπὸ τῶν νεφρῶν τετραμμένοις πό-
ροις παρὰ τὸν αὐλὸν, τὸν ἐπὶ τὴν οὐρήθραν τείνοντα, καὶ σχεδὸν

πάντη

fel. χολή

chalcis euboica animalia generat felle carentia

Naxus

pecoris portæ

νεφροί. renes

Renes in medio concauũ habent

Phocę renes concauos carent

χολιάν. fimũ

νεφρικοί. insignes

ἰσχίον coxa theodor)

κύστις Vesica

οὐρήθραν urinarius meatus

ποὺ τὴν κύλικα λωλεπὶ οἷσι καὶ ἱμάδεσιν ὑμᾶς οἷσι δὲ προσηλιμμέ
νη· περὶ πολησίοις οὖσι τῷ πόπῳ τινὰ, ζεῖ βαλζώματι τοιθώρα-
κος· ὅσοι δ' ἢ τοῦ ἀνθρώπου κύστις ἐστὶ καὶ ἔχουσα μέγεθος· πρὸς δὲ τὸν καυλὸν τὸν τῆς κύστεως, σωληρτηται τὸ αἰδοῖον· τὸ μὲν ἔξω
τοῦτο τὸ μῆκος σωλῆνος ὁ εἰς ταυτὸ μικρὸν δ' ὑποκάτω τὸ μὲ
οὖν εἰς τοὺς ὀρχεῖς φέρει πόρους τὸ δὲ πρὸς τὴν κύστιν, νυ-
ρώδης καὶ χονδρώδης ὁ τοῦτο δ' ἐξήρτηται οἱ ὄρχεις ἐπὶ ἄρ-
ρεσι· περὶ ὧν ἐν τοῖς κοινῇ λεγομένοις ἅμα καὶ περὶ τούτων ὕ-
στερον, διορισθήσεται· ὥσ τε ἔχουσι μὲν οὖν ὁ πρόπων, καὶ ἐν τῷ θή
λει πάντα τὸ φύκε· διαφέρει γὰρ οὐθενὶ πρὸς ἔσω, πλὴν τοῖς ὑ-
στέραισ· ὧν ἡ μὲν ὄψις, θεωρεῖται ἐκ τῆς διαγραφῆς· τῆς δὲ ἐν τοῖς
αἰδοίοις μαίης· ἡ δὲ θέσις ὅτι ἐστὶ τοῖς ὠοτόκοις· ἐπὶ δὲ τῆς ὑστέρας
κύστις· λευκότερον ἢ περὶ ὑστερῶν, κοινῇ πως σῶν ἐν τοῖς ἑπομέ
νοις· οὔτε γὰρ ὁμοίαι πάσαν, οὔθ' ὁμοίως ἔχουσι· τὰ μὲν
οὖν μόρια καὶ τὰ ζώντος καὶ τὰ νεκρὸς
τοῦ αὐτοῦ, ταῦτα δὲ τὰ τοιαῦτα
ἢ τοῦτ' ἔχειν
πρόπον.

καυλὸς τῆς κύστεως
cervix vesicæ
αἰδοῖον Genitale

ὑστέρα vulva
διαγραφὴ. descriptio
ἀναζεμαῖς cōfectio

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟ Β'.

ΤΩν δὲ ἄλλων ζώων τὰ μόρια, τὰ μὲν κοινὰ πάντων ἐστίν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· τὰ δὲ ἰδίων τινῶν· τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἑτερόσχημα ἀλλήλων, μᾶλλον ἢ ἤδη πολλάκις εἰρημένον ἐστὶ πρότερον. ἁπλοῦν γὰρ ὅσα μὴ διῄρηται ἑτεραιτῶν ζώων, καὶ τὰ πλείω τῶν μορίων, ἔχει ἑτέρα ᾧ εἴδει καὶ τὰ μὲν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀδιάφορα μόνον· τῷ μᾶλλον δ' ἕτερα· τὰ δὲ, τῷ γένει μὲν ταὐτὰ, τῷ εἴδει δ' ἕτερα· πολλὰ δὲ τοῖς μὲν ὑπάρχει, τοῖς δ' οὐχ ὑπάρχει· τὰ μὲν οὖν τῆς κεφαλῆς μόρια καὶ ζώου τοκοῦντος, κεφαλὴν μὲν ἔχει καὶ αὐχένα, καὶ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ μόρια ἅπαντα· διαφέρει δὲ τὰς μορφὰς τῶν μορίων ἕκαστον· καὶ ὁ μὲν λέων, τὸ τοῦ αὐχένος ἔχει ἰδιόστομον· σφονδύλους δ' οὐκ ἔχει· τὰ δ' ἐντὸς ἀνοιχθεὶς ὅμοια ἔχει ἅπαντα κυνί· ἔχει δὲ καὶ τὰ τῆς ἀκάνθου ζῶα καὶ ζωόφυτα, αὐτὰ τῶν βραχιόνων, σκέλη πρόσθια· πάντα μὲν τὰ τῆς ἀκάνθου μᾶλλον δὲ, ἀνάλογον ταῖς χερσὶ, τὰ τῶν λοιπῶν αὐτῶν· χῆνες γὰρ πρῶτοι πάντων ὡς χερσὶ καὶ τὰ ἀριστερὰ δ' ἧπον ἔχει ἀπολελυμένα τῶν θηρίων. πλὴν τοῦ ἐλέφαντος· οὗτος δὲ τοὺς δακτύλους ἀδιαρθρότερα ἔχει τῶν ποδῶν, καὶ τὰ πρόσθια σκέλη πολλῷ μείζω· ὀξὺ δὲ πέντε δάκτυλον· καὶ πρῶτοι τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσι, σφυρὰ ἔχει βραχέα· ἔχει δὲ μυκτῆρα τοιοῦτον καὶ τηλικοῦτον,

σφονδύλους vertebras

De Elephanto

λικοῦτον, ὥστε αὐτὸ χερσὶν ἔχειν αὐτόν· ὠνὴ γὰρ καὶ ἐσθίει· ὀρέγων τοῦ τοῦ εἰς τὸ στόμα καὶ τῷ ἐλέφαντι ᾧ· ἀνώ ὀρέγει ἄνω τοῦ πρὸ καὶ δένδρα ἀνακάμπτει· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὕδατος μαδίζων, τοῦτῳ ἀναφυσᾷ· τὸ δ' ἄκρον εἰς λίνει, οὐ κάμπτει τοιοῦτο γὰρ ἔχει μόνον δὲ καὶ ἀμφίδεξιον εἶναι τῶν ἄλλων ζώων, αὐτὸς τῷ δεξιῷ θαι τῶν ἀνθρώπων, πάντα τὰ ζῶα ἀνάλογον ἔχει τοῦτο τὸ μόριον, ἀλλ' οὐχ ὅμοιον· ὁ μὲν γὰρ, ὠλα τὸ τοῦτο θ· τοῦτ' ἄλλα· στόμ· μασοὺς δ' οὐκ ἔχει οὐθὲν ἐν τῷ πρόσθεν· ἀλλ' ἢ ἀνὸς· ὁδ' ἐλέφας ἔχει μὲν μασοὺς δύο· ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ στόμ· ἀλλὰ πρ· τῷ στόμ· θαι τοὺς δὲ κάμψας τῶν κώλων καὶ τῶν ἐμπροσθεν· καὶ τῶν ὀπισθεν· ὑπτιάσας ἔχοι καὶ ἐαν τοὺς καὶ τοὺς τοῦ ἀνθρώπου καμπτὰς ὠλιὼ ἐλέφαντος· τοῖς μὲν γὰρ ζῳοτόκοις τῶν τετραπόδων· κάμπτεται τοῦ μὲν πρόσθια, εἰς τὸ πρόσθεν· τοῦ δὲ ὀπίσθια, εἰς τοὔπισθεν· καὶ ἔχοι τὰ κοῖλα τοῖς σφυρὰ εἰς φερείας, πρ· ἀλλήλα εἰσὶ μὲν ἀ· ὁ δὲ ἐλέφας οὐχ οὕτως· λέγουσί τινες· ἀλλὰ συγκαθίζει καὶ κάμπτει τὰ σκέλη· ὠλιὼ οὐ δύναται διὰ τὸ βάρ· ἐπ' ἀμφότερα κάμπτειν· ἀλλ' ἀνακλίνεται ἢ ἐπὶ τὰ δύο μέν· ἢ ἐπὶ τὰ δεξιά· ἢ καθίζει ἐν ῥύτῳ τῷ χάματι· κάμπτει τὰ ὀπίσθια σκέλη, ὥσπερ αὖ· τ· ὠ τοκοις ἢ, ὥσπερ κροκοδείλῳ· καὶ σαύρα καὶ τοῖς ἄλλοις τ· οἱ οὗτοις ἅπασιν ἀμφότερα τὰ σκέλη καὶ τὰ πρόσθια καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς τὸ πρόσθεν κάμπτεται, μικρὸν εἰς τὸ πλάγιον παρεγκλίνον τε· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολύποσι· πλὴν τὰ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων, ἀεὶ ἐπαμφοτερίζει· καὶ τὸ κάμψιν ἔχει εἰς τὸ πλάγιον μᾶλλον· ὁ δ' ἄνθρ, ἀμφω τοὺς καμπτὰς τῶν κώλων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔχει καὶ ὀξυαντίας· τοὺς μὲν βραχίονας, εἰς τοὔμπροσθεν κάμπτει πλὴν μικρὸν ἐβλαίσωται ἐπὶ τὰ πλάγια τὰ ἐντὸς τῆς σκέλη εἰς τοὔμπροσθεν· εἰς τὸ ὄπισθεν· τὰ δὲ πρόσθια, ἢ τὰ ὀπίσθια οὐδὲν κάμπτεται τῶν ζώων· ἐναντίως δὲ, τοῖς ἀγκῶσι καὶ τοῖς προ-

∴ ὀπισθεν legit theodor)

bb 66. iiii

Proboscis elephanti

Κὲ φαγλῆς elephás cha

solus homo ambidext

Pectus

elephanti mámæ

Crurú anteriorú & posteriorú flexus in qdrupedib)

Τὸ ὀπίσθια. suffragr theodor)

Elephas

Crocodili & lacertarú motus uteorum q: crurú

ἐβλαίσωται uergun

ἀγκῶσι humeris ar mis ue

□ qd sit in cruribꝫ) ἔμπροσθεν & βλαισόν. uide in secundo pollucis libro

□ ἐκτὸς ex theodoro. qnqm ita ut paulú uergant in latera exteriora

∴ dest. ς ex theodoro nũ ut alq rectu lerunt

∠ suppluit hæc uerba ex tradu ctione theodori & præterea conteadit rect aristotelis his quæ paulo ante de leonibꝰ dixerat

τὰ τὴν κάτωθεν φλεφαρίδα· ἀλλὰ κάτωθεν τοῦ φλεφάρου ἐνίοις μακραὶ ξίχες πεφύκασιν· αὗται δὲ τῶν τετραπόδων, καὶ τρίχας ἐχόντων· τῶν μὲν, ἅπαν τὸ σῶμα δασύ, καὶ θάτερον θ', καὶ ἄρκτου καὶ κυνός· τὰ δὲ, δασύ τι μέρος τὸν αὐχένα ὁμοίως πέπηκεν οἷον ὅσα χαίτην ἔχει· ὥσπερ λέων· τὰ δ' ἐπὶ τοῦ πρανοῦς τοῦ αὐχένος, ἀπὸ φλ κεφαλῆς μέχρι φλ ἄκρου μέσας, οἷον ὅσα λοφιὰν ἔχει ὥσπερ ἵππος καὶ ὄρνις· καὶ τῶν ἀγρίων καὶ κερατοφόρων ὄνυχας ἔχει δὲ καὶ ὁ ἵππελαφος ἐπὶ τῇ ἀκρωμίᾳ χαίτην· καὶ τὸ θηρίον τὸ πόρκον ὀνομαζόμενον· ἀπὸ δὲ φλ κεφαλῆς ἐπὶ τὴν ἀκρωμίαν, λεπτὴν ἑκάστης· ἰδίαν δ' ὁ ἵππελαφος, σώγωνα ἔχει κατὰ τὸν λάρυγγα· ὄζας δ' ἀμφοτέρας κέρατα φορεῖ καθάπερ δὲ θήλεια, ἵππελαφος· οὐκ ἔχει κέρατα· τὸ δὲ μέγεθος ὅσον τούτου τοῦ ζώου, ἐλάφῳ προσεμφερές· γίνονται δ' οἱ ἵππελαφοι, ἐναραχώτοις, οὗ πῦ καὶ οἱ μόσχοι οἱ ἄγριοι· διαφέρουσι δ' οἱ ἄγριοι τῶν ἡμέρων, ὅσον περ οἱ ὗες οἱ ἄγριοι, πρὸς τοὺς ἡμέρους· μέλανές τε χαίρειοι καὶ ἰσχυροὶ ἔτι εἶδος καὶ ἐπὶ γρυτοῖ· τὰ δὲ κέρατα ἐξυπτιάζουσι τοῖς ἔχουσι μᾶλλον· τὰ δὲ τῶν ἵππελάφων κέρατα, παραπλήσια τοῖς φλ δορκάδος ὄζοις· ὁ δ' ἔλεφας, ἥκιστα δασὺς ὄζων τῶν τετραπόδων· ἀκολουθοῦσι δὲ καὶ τὸ σῶμα· καὶ αἱ κέρκοι ὅσαι τὴν αὐτὴν, καὶ φιλότητι, ὅσων αἱ κέρκοι μέγεθος ἔχουσιν· ἔνιαι γὰρ μικρὰν ἔχει θώμωνα· αἱ δὲ κάμηλοι, ἴδιον ἔχουσι παρὰ τὰ ἄλλα τετράποδα, τὸν καλούμενον ὕβον ἐπὶ τῷ νώτῳ· διαφέρουσι δ' αἱ βάκτριαι τῶν ἀραβίων· αἱ μὲν γὰρ δύο ἔχουσιν ὕβους· αἱ δ' ἕνα μόνον· ἄλλον δ' ἔχουσιν ὕβον τοιοῦτον· οἷον ἀνὼ ἐν τοῖς κάτω· ἐφ' οὗ ὅταν καταπλιβῇ εἰς γόνατα, ἐξήρεικται τὸ ἄλλον σῶμα· θηλάσ δ' ἔχει τέτταρας ἡ κάμηλος, ὥσπερ βοῦς· καὶ κέρκον ὁμοίαν οὗ ὤ· καὶ τὸ αἰδοῖον ὄπισθεν· καὶ γόνυ δ' ἔχει ἓν ἑκάστῳ σκέλει· καὶ κάμπτεται

ἀκρωμία· summitas

βόναασος· Bonasus

ἀκρωμία

Hyppelaph) Equicervus

Hyppardio

Σκαλὰ pedes habens bisulcos

Arachoti

Boues syluestres

Σκάμμωνες retrorsum ricturam habentes

ὕβος· i· καμήλου· i· tuber

Differentia inter bactrianos & arabicos camelos

Θηλὲς· papillas

Elephantus minime omnium quadrupedum pilosus est.

De Cameli & phimio

ἰτέον pes pinnæ dextrum· vel theodor) argo textus corruptus emendandus sic·

τὸ ἀριστερὸν τοῦ δεξιοῦ

Ἀριστοτέλους περὶ

ὠμῶν cubiti

ὀπίσθιον γόνατος· i· suffragines

ἰσχία, suffragines coxæ

ἐπέπηρεφώς) lapsum impectum

ὠμοπλάτην scapulas

Phocam pedes habere & ὄνυχες sint

De motu animalium p diametrum

καλὸν σχῆμα βαδίζειν· i· pedetim incedere qd sit

Bactrianæ & arabicæ καμηλοι

Phocæ cauda

Homo pilosissimi capitis inter omnia animalia

ὑπήια χαίτη περὶ· quæ partes sint in animalibus hinc disce

Palpebræ hominis & τῶν ἑτέρων ἀνιμαλίων

τὰ τῶν βλεφαρίδας·

πὰς οὐ πολεῖους, ὥσπερ λέγουσί τινες· ἀλλὰ φαίνεται διὰ τὴν
ἀμπόδισιν τῆς κοιλίας· καὶ ἀσφάλειον δὲ, ὅμοιον μυῒ βοΐ· ἰ-
σχίον δὲ μικρὸν ὡς κατὰ τὸ μέγεθος· ὄπισθεν δὲ δίχαλον καὶ
οὐκ ἄμφοδον· δίχαλον δὲ ὧδε· ἐκ μὲν γὰρ τοῦ ὀπίσθεν, μικρὸν ἐ-
ξέχουσι, μέχρι φλοὸς δευτέρας καμπῆς τῶν δακτύλων· τὸ δ' ἔμπροσθεν,
ἔξέχουσι μικρὰ, ὅσον ἄχρι φλοὸς πρώτης τῶν δακτύλων ἐπ' ἄκρων
τέτταρα· καὶ ὁτὲ τι διαμέσου τῶν χωρισμάτων, ὡσπερ τοῖς
χηνσίν· ὁ δὲ πούς, ὅτι κάτωθεν σαρκώδης, ὥσπερ καὶ οἱ τῶν
ἀρκτων· διὸ καὶ τὰς εἰς πόλεμον ἰούσας ὑποδύουσι καρβα-
τίνας, ὅταν ἀλγήσωσιν· ἅπαντες δὲ τὸ τέλος πόδας, ὀσώδη-
τον σκέλη ἔχει, καὶ μυρώδη καὶ ἄσαρκα· ὅλως δὲ καὶ τὰ λ-
λα ζῶα ἅπαντες, ὅσα ἔχει πόδας, ἐκτὸς ἀνθρώπου· ὅτι ὄξιστ' ἀνίσχια·
καὶ γὰρ οἱ ὄρνιθες, ἔτι μᾶλλον τοῦτο πεπόνθασιν· ὁ δ' ἄν-
θρωπος τοὐναντίον· σαρκώδη γὰρ ἔχει σχεδὸν μάλιστα τὸ σώ-
ματος τὰ ἰσχία· καὶ τοὺς μηροὺς καὶ τὰς ἰγνύας· αἱ γὰρ
καλούμεναι γαστροκνημίαι ἐν τοῖς κνήμαις εἰσὶ σαρκώδεις·
τῶν δὲ τετραπόδων καὶ φαίμων καὶ ζωοτόκων, τὰ μὲν ὄπισθεν
πολυχόδη· ὥσπερ αἱ τοῦ ἀνθρώπου χῆρδες· καὶ οἱ πόδες· πολυδά-
κτυλα γὰρ ἐνιά ἐστιν, οἷον λέων, κύων· πάρδαλις· τὰ δὲ δίχα
χόδη, καὶ αὐτὶ τῶν ὀνύχων χηλὰς ἔχει· ὥσπερ πρόβατον· καὶ
αἶξ· καὶ ἔλαφος· καὶ ὁ πρόμιος ἵππος· τὰ δὲ ἀχόδη, οἷον
τὰ μώνυχα· ὥσπερ ἵππος, καὶ ὄρνιξ· τὸ δὲ τῶν ὀνύχων γένος, ἐπὶ πλέον
φοτερίζει· εἰσὶ γὰρ καὶ ἐν ἰλλυριοῖς καὶ ἐν θετταλίαις, καὶ
ἄλλοθι, μώνυχες ὕες· τὰ μὲν οὖν δίχηλα, δύο ἔχει χόσεις
ὁπίσθεν· τοῖς δὲ μώνυξι, τοῦτ' ὄξιστ' ἔστι δὲ καὶ τὰ
μὴ κέρατοφόρα· τὰ δ' ἄκερα τῶν ζώων ἔστι τὰ μὲν πολέισι τῶν ἐ
χόντων κέρατα, δίχηλα κατὰ φύσιν ὄξιστ'· οἷον, βοῦς καὶ ἔλα-
φος· καὶ αἶξ· μώνυχον δὲ καὶ δίκερον, οὐθὲν ἡμῖν ὤφθαι· μορο
κέρατα δὲ καὶ μώνυχα, ὀλίγα· οἷον, ὁ ἰνδικὸς ὁνος μονόκερως·
μονόκερῶν δὲ ἦν δίχηλον, ὄρυξ· ἔστ δὲ ἀσφάλειον δὲ ὁ ἰνδικὸς ὄνος

ἰσχεφαλον Talú
ἰσχίον Clunes
De Camelo

Φρατίναις carbatinę
calciamétorú genera

σχῆν pedes theodor). ego
crura uertissem

Ὀνιχία .coxarú carne
exuberante in clunis uacát
theodorus·
ἰσχία qd sint hinc cape
γαστροκνημίαι

ἀμφοτερίζει ambiguú
Illyrij
Thessalię
Sues unungues
De cornibꝰ

Asinus indicꝰ monoceros
i. unicornis
Oryx

ἔχει τῶν ὁμώνυχων μόνον· ἡ γὰρ ὗς ὡς ὥστερ ἐλέχθη πρότερον, ἐστὶ δ
φοτερίζει· διὸ καὶ οὐκ ἀσφάλειον ὀνόματι δίχηλόν ἐστι τῶν δὲ δίχαλῶς, πο-
λλὰ ἔχει ἀσφάλειον· πολυχόδες γοῦν ὡς τὸ ἔχον ἀσφάλειον·
ὡς ὥστερ οὐδ' ἄνθρωπος· ἀλλὰ ἡ μὲν λύγξ, ὁμοίον ἡμιασφα-
λείῳ· ὁ δὲ λέων, οἷόν περ πλάττουσι λαβυρινθῶδες· τὸ δὲ
τοῦ τε ἔχον τὸ ἀσφάλειον, ἐν τοῖς ὀπίσθεν ἔχει σκέλεσιν·
ἔχει δὲ ὀρθὸν, τὸν ἀσφάλειον, ἐν τῇ καμπῇ· τὸ μὲν πρανὲς,
ἔξω· τὸ δ' ὕπτιον εἴσω· καὶ τὸ μὲν κῶλον, ἐν τοῖς ἐσφαμμένοις
πρὸς ἄλληλα· τὰ δὲ ἰσχία καλοῦμεν, ἔξω καὶ τὰς κεραί-
ας ἄνω· ἡ μὲν οὖν θέσις τῶν ἀσφαλείων τοῖς ἔχουσι πᾶσι,
τοῦ τὸν ἔχει τὸν τρόπον· δίχαλα δ' ἅμα καὶ χαίτιν ἔχοντα
καὶ κέρατα δύο, πεκάμμυάς ἐστι τὸ, ὅτιν ἔνια τῶν ζώ-
ων, οἷον ὁ βόνασος ὃς γίνεται τὸ ποιοῦν ἀνὴρ τὸ μηδὲν ἀπὸ πάντα τὰ
ὅσα κερατοφόρα, τετράποδά ἐστιν, εἰ μήτι κατὰ μεταφορὰν
λέγεται ἔχειν κέρας· καὶ λόγου χάριν· ὥσπερ τοὺς περὶ θή-
βας ὄφις, οἱ αἰγύπτιοί φασιν ἔχοντας ἐπαοιδάσιον, ὅσου προ-
φάσεως χάριν· τῶν δ' ἐχόντων κέρατα, διὸ ὅλου μὲν ἔχει στερε-
ὸν μόνον ἐλαφος· τὰ δ' ἄλλα κοῖλα μέχρι τινὸς μᾶλ-
λον· τὸ δ' ἔσχατον στερεόν· τὸ μὲν οὖν κοῖλον, ἐκ τοῦ δέρμα-
τος πέφυκε μᾶλλον· περὶ δὲ τοῦ τὸ περιήρμοσται τὸ στε-
ρεὸν ἐκ τῶν ὀστῶν, οἷον τὰ κέρατα τῶν βοῶν· ἀποβάλλει δὲ
τὰ κέρατα τὸν μόνον ἐλαφος κατ' ἔτος ἀρξάμενος ἀπὸ δύο τοῦς·
καὶ πάλιν φύει· τὰ δ' ἄλλα συνεχῶς ἔχει, ἐὰν μή τι βίᾳ πα-
ρωθῇ· ἔστι δὲ περί τε τοὺς μαστοὺς ὑπέρ ἀντίους, ἐν τοῖς ἄλ-
λοις ζώοις ὑπάρχει, πρὸς αὐτούς τε καὶ πρὸς τὸν ἀνθρωπους,
καὶ περὶ τὸ ὄρχημα τὸ χρήσιμον πρὸς τὴν ὀχείαν· τὰ μὲν γὰρ
ἔμπροσθεν ἔχει τοὺς μαστοὺς ἐν τῷ στήθει· ἢ πρὸς τῷ στήθει καὶ
δύο μαστοὺς· καὶ δύο θηλὰς ὥσπερ ἄνθρωπος· καὶ ὁ ἐλέφας
καθάπερ ἔμπροσθεν εἴρηται· καὶ γὰρ ὁ ἐλέφας ἔχει τοὺς μα

∴ ὡσπερ
∴ ἀπὸ τοῦ καμπτῆρ. theodor)
orbé inflexu mutuo colligentia

16

Que talú habeant quí
nó habeant

Hominé talo carere

λαβυρινθῶδες
tortuosú in anfract

Tali descriptio

κῶλα in talo .i. uen
res
ἰσχία .Cames
κεραίας .i. antenas

Bonasus in proonia &
media gignitur

Serpentę circa theba
egyptias

Cornuú cornua

Boú cornua

Mammæ

ἔμπροσθεν

σους δύο περὶ τὰς μασχάλας· ἔχει δὲ καὶ ἡ θήλεια τοὺς μα-
σοὺς μικροὺς πάνυ τελῶς καὶ οὐ κατὰ λόγον τοῦ σώμα-
τος· ὥστε καὶ τοῦ πολυτίμου, μὴ πάνυ ὁρᾶν· ἔχουσι δὲ καὶ οἱ ἄρ-
σενες μαστοὺς, ὥσπερ αἱ θήλειαι μικροὺς πάντελῶς· ἡ δ' ἄρ-
κτος, τέτταρας· τὰ δὲ, δύο μὲν μαστοὺς ἔχει ἐν τοῖς μηροῖς·
καὶ τοὺς θηλεῖς δύο ὥσπερ πρόβατον· τὰ δὲ, τέτταρας θη-
λεῖς, ὡσπερ βοῦς· τὸ δ' οὐτὶν τῷ σθένει ἔχει τοὺς μα σοὺς,
οὐτ' ἐν τοῖς μηροῖς· ἀλλ' ἐν τῇ γαστρὶ· οἷον κύων καὶ ὗς· καὶ πολ-
λούς· οὐ πάντας δ' ἴσους· τὰ μὲν οὖν ἄλλα, πλείους ἔχει· ἡ δὲ
πάρδαλις τέτταρας· ἐν τῇ γαστρί· ἡ δὲ λέαινα, δύο ἐν τῇ
γαστρί· ἔχει δὲ καὶ ἡ καμήλος, μαστοὺς δύο· καὶ θηλεῖς τέτταρας,
ὥσπερ ὁ βοῦς· τῶν δὲ μωνύχων τὰ ἄρρενα, οὐκ ἔχουσιμα
σοὺς, πλὴν ὅσα ἐοίκασι τῇ μήτρᾳ ὥσπερ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἵπ-
πων· τὴν αἰδοῖα, τὰ μὲν ἄρρενα τὰ μὲν, ἔξω ἔχει· οἷον ἀνὸς ἔστι· ὗς·
αἶγα πολλὰ· τὰ δ' ἐντὸς ὥσπερ ἀλφός· τὰ δ' ἔξω δ' ἐχόντων, τὰ
μὲν εἰς τὸ πρόσθεν, ὥσπερ καὶ τὰ εἰρημένα· ἐν τούτων τὰ μὲν
ἀπολελυμένα καὶ τὸ αἰδοῖον καὶ τοὺς ὄρχεις· ὥσπερ ἄνθρωπος·
τὰ δὲ, πρὸς τῇ γαστρὶ καὶ τοὺς ὄρχεις καὶ τὸ αἰδοῖον· καὶ τὰ
μὲν μᾶλλον· τὰ δ' ἧττον ἀπολελυμένα· οὐ γὰρ ὡσαύτως ἀ-
πολέλυται, κάπρος ἵππος· ὁμοίως ἔχει δὲ καὶ ὁ ἐλέ-
φας τὸ αἰδοῖον, ὅμοιον μὲν ἵππῳ· μικρὸν δὲ καὶ οὐ κατὰ λό-
γον τοῦ σώματος· τοὺς δ' ὄρχεις οὐκ ἔξω φανεροὺς, ἀλλ'
ἐντὸς περὶ τοὺς νεφρούς· διὸ καὶ ἐν τῇ ὀχείᾳ ἀπαλλάττεται τα
χέως· καὶ τὰ μὲν, ἀπολελυμένους ἔχει τοὺς ὄρχεις· ὡς ἵππος·
ἵππος· τὰ δ' οὐκ ἀπολελυμένους· ὥσπερ κάπρος· ἡ δὲ θήλεια,
τὰ αἰδοῖα ἔχει ᾗ τρόπῳ, τὰ οὐθατα τῶν προσθίων ὄπισθεν· ὁ-
ταν δὲ ὀργᾷ ὀχεύεσθαι, ἀναπαφάνῃ, καὶ ἐκ ζέπει πρὸς τὸν ἔ-
ξω τόπον, ὥστε καθάπερ εἶναι τῷ ἄρρενι τὴν ὀχείαν· ἀνέρ-
ρωγε δὲ ἐπὶ πολὺ τὸ αἰδοῖον· τοῖς μὲν οὖν πολεί-

sus

Wrsus
Ouis
Bos
Canis
Sus
Pardalis
Mamę animaliú
Leæna
Camelus

De Genitalib)
Homo
Equus
Delphin
Homo
Aper
Equus
Elephantis genitalia

ὀργᾷ ὀχεύεσθαι · i · turget
ꝑ libidine
ἀνέρρωγε refocillé
ἵππος

ὗς · Sus
fœmina
theodor)

σοις αὐτῶν· τὰ αἰδοῖα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ἔνια δὲ ὀνυ-
χοθουρητικά ἐστιν· οἷον λύγξ, καὶ λέων, καὶ καμήλος· καὶ ἅ-
σα τοιαῦτα· τὰ μὲν οὖν ἄρρενα, ὑπεναντίως ἔχει ἀλλήλοις, καθά-
περ εἴρηται· τὰ δὲ θήλεα πάντα, ὀνυχοθουρητικά ἐστι· καὶ
γὰρ ὁ θῆλυς ἐλέφας, ἔχει τὰ αἰδοῖα ὑπὸ τοῖς μηροῖς καθάπερ
καὶ τὰ ἄλλα· τῶν δ' αἰδοίων διαφορὰ πολλή ἐστι· τὰ μὲν γὰρ ἔ-
χει τὸ αἰδοῖον χονδρώδες καὶ σαρκώδες, ὥσπερ ἄνθρωπος· τὸ
μὲν οὖν σαρκῶδες, οὐκ ἐμφυσᾶται, τὸ δὲ χονδρῶδες ἔχει αὔ-
ξησιν· τὰ δὲ, νευρώδη· οἷον καμήλου καὶ ἐλάφου· τὸ δ' ὀ-
σῶδη· ὥσπερ ἀλώπεκος καὶ λύκου, καὶ ἱκτίδος καὶ γα-
λῆς· καὶ γὰρ ἡ γαλῆ ὀστοῦν ἔχει τὸ αἰδοῖον· πρὸς δὲ τούτοις ὁ
μὲν ἄνθρωπος τελεωθείς, τὰ ἄνω ἔχει ἐλάττω τῶν κάτω θηλ.
τὰ δ' ἄλλα ζῷα, ὅσα ἔναιμα, τοὐναντίον· λέγω μὲν δὲ ἄνω· τὰ
περὶ κεφαλῆς μέχρι τοῦ μορίου, ἢ τοῦ περιτῴματος ὀστοῦν ἐξοδυ-
κάτω δὲ τὸ ἀπὸ τούτου λοιπόν· τοῖς μὲν οὖν ἔχουσι πόδας, τὸ ὀ-
πίσθιον ὀστοσκέλος τὸ κατὰ τὸ θενμέρος πρὸς τὸ μέγεθος· ὅσα δὲ μὴ
ἔχουσιν, οὐραὶ καὶ κέρκοι· καὶ τὰ τοιαῦτα· τελειούμενα μὲν
οὖν τοιαῦτά ἐστιν· ἐν δὲ τῇ αὐξήσει διαφέρει· ὁ μὲν γὰρ ἄνθρ.
μείζω τὰ ἄνω ἔχει, μέρος ὤν, ἢ τὰ κάτω· αὐξανόμενος δὲ μετα-
βάλλει τοὐναντίον· διὸ καὶ μόνον οὐ τῇ αὐτῇ κίνησιν ποιεῖ-
ται τῶν πρείας μέρος ὢν καὶ τελεωθείς· ἀλλὰ τὸ πρῶτον ταχυ-
δίον ὄν, ἕρπει τὸ βραδύζον· τὰ δ' ἀνάλογον, ἀπὸ δίδωσι τῇ
αὐξήσιν· οἷον κύων· ἔνια δὲ τὸ πρῶτον, ἐλάττω τὰ ἄνω τῶν ἢ κά-
τω μείζονα ἔχει· αὐξανόμενα δὲ, τὰ ἄνω σμικρύνεται μείζω· ὥσπερ
τὸ λοφούρια· τούτων γὰρ οὐδὲν μείζω γίνεται· ὕστερον δὲ τὸ
ἀπὸ τῶν ὀφρύων μέχρι τοῦ ἰξύος ὀστοῦ δὲ καὶ περὶ τοὺς ὀδόντας·
πολλὴ διαφορὰ τοῖς ἄλλοις ζῴοις καὶ πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς
τὸν ἄνθρωπον· ἔχει μὲν γὰρ πανταχοῦ ὀδόντας, ὅσα τε πόδας, καὶ ἔ-
ναιμα ζῳοτόκα· ἀλλὰ πρῶτον, τὰ μὲν ὀστᾶ ἀμφοῖν ἐστι· τὰ δὲ σῦ

De meiendi modo
Elephas
De genitalib) iterꝝ

ἰκτὶς · i · mustela ar
tica quá uiuerrá i
terpretor . Theodor
γαλῆ mustela

Partes superiores &
feriores quæ sint

νέος puer .
νέος

λοφούρια

Dentiú differentia

ὅσα μὴ τέρστι κερατοφόρα, οὐκ ἀμφόδοντά ἐστιν· οὐ γὰρ ἔχει τοὺς προσθίους ὀδόντας, ἐπὶ θατέρου γένους· ὅστι δ' ἔνια οὐκ ἀμφόδοντα καὶ ἀκέρατα· οἷον κάμηλος καὶ τὸ μὴν, χαυλιόδοντας ἔχει· ὥσπερ οἱ κάπρειοι ὕες· τὰ δ' οὐκ ἔχει· ἔτι δέ, τὰ μὲν ὅστι καρχαρόδοντα αὐτῶν· οἷον, λέων καὶ πάρδαλις· καὶ κύων· τὰ δὲ ἀνεπάλακτα· οἷον ἵππος· καὶ βοῦς· καρχαρόδοντα μὲν ὄντα τοὺς ὀξεῖς ὁμοῦ· ἄμα δὲ χαυλιόδοντα· καὶ κέρατα οὐδὲν ἔχει ζῴων· οὐδὲ καρχαρόδοντα, καὶ τούτων θάτερον· τὸ δὲ πλεῖστα, τοὺς προσθίους ἔχει ὀξεῖς· τοὺς δ' ἐν τοῖς πλατέσι· ἡ δὲ φώκη καρχαρόδουν ὅστι πᾶσι τοῖς ὀδοῦσιν ὠμός ἐστι· πλὴν πλατέσι· τοὺς δὲ χηλὰς ἔχουσι· οἱ δὲ χηλὰς πάντες ἀδόντα καρχαρόδοντα· τὸ εἰσιγδεδοί χους δὲ ὀδόντας, οὐδὲν ἔχει τούτων τῶν ζῴων· ὅστι δέ τι εἰδεῖ πιστεῦσαι Κτησίᾳ· ἐκεῖνος γὰρ ἐν Ἰνδοῖς τὸ θηρίον ᾧ ὄνομα εἶναι μαντιχώραν, τοὺς μὲν ἐν τῇ ἄνω γνάθῳ τρεῖς ὀδόντας ἔχειν ἑκατέρᾳ φησὶ πρισοί χους τοὺς ὀδόντας· εἶναι δὲ μέγεθος μὲν, ἡλίκον λέοντα καὶ ὧτε διασυ ὁμοίως, καὶ πόδας ἔχειν ὁμοίους· πρόσωπον δὲ καὶ ἀνθρωποειδὲς· τὸ δ' ὄμμα, γλαυκόν· τὸ δὲ χρῶμα, κινναβάρινον· τὴν δὲ κέρκον, ὁμοίαν τῇ τοῦ σκορπίου τοῦ χερσαίου· ἐν ᾗ κέντρον ἔχειν· καὶ τὰς ἀποφυάδας, ἀπωκοντίζειν· φθέγγεσθαι δ' ὅμοιον φωνῇ συρίγγος, καὶ σάλπιγγος, τὸ μὲν θεῖν, οὐχ ἧττον τῶν ἐλάφων· καὶ εἶναι ἄγριον καὶ ἀνθρωποφάγον· ἀνθρώπους μὲν οὖν, βάλλει τοὺς ὀδόντας· βάλλει δὲ καὶ ἄλλα τῶν ζῴων, οἷον, ἵππους· καὶ ὁρούς, καὶ ὄνους· βάλλει δ' ἀνθρώπους τοὺς προσθίους· τοὺς δὲ γομφίους, οὐθὲν βάλλει τῶν ζῴων· ὑς δ' ὅλως οὐθὲν βάλλει τῶν ὀδόντων· τρέει δὲ τῶν κυνῶν ἀμφισβητεῖται· καὶ οἱ μὲν· ὅλως οὐχ οἷόν) βάλλειν θέναι αὐτούς· οἱ δὲ τοὺς κυνόδοντας μόνον· ὥπαισθ' ὅτι βάλλει καθάπερ ἡ ἄρκος· ἀμὰ λανθάνει διὰ τὸ μὴ βάλλειν πρότερον πρὶν ὑπαφυῶσιν ἐντὸς ἴσοι· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀγρίων εἰκὸς συμβαίνειν· ἐπειλέγοντα δὲ τοὺς κυνόδοντας μόνον βάλλειν· τοὺς δὲ κύνας διαπερῶσι τοὺς μετωπιαίους πρὸς τὸ πρόσω

χαυλιόδοντες · dentes exertos

καρχαρόδοντα · dentium serratorum

Phoca

ἐφαλλάττουσα

Ctesias

Mantichora · nota pro plinio

Mantichorae descriptio

κιναβάρινον · rubricae

Scorpius terrestris

ἀποφυάδας spiculae agnatae

De Mutatione dentium

Sus dentem millum mutat

γομφίους

παιδόντας

τέρους ἐκ τῶν ὀδόντων· οἱ μὲν γὰρ νέοι, λευκοὺς ἔχουσι καὶ ὀξεῖς τοὺς ὀδόντας· οἱ πρεσβύτεροι δὲ, μέλανας καὶ ἀμυλεῖς καὶ ἀντίως δὲ πρὸς τἆλλα ζῷα· καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων συμβαίνει· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζῷα πρεσβύτερα γενόμενα, μελανοτέρους ἔχει τοὺς ὀδόντας· ὁ δὲ ἵππος, λευκοτέρους· οἱ δὲ γούνατα ὀξεῖς καὶ γοὺς πλατεῖς, οἱ καὶ λουμβοὶ κυνόδοντες, ἀμφοτέρων μετέχοντες φύσεως· ἀνώθεν μὲν γάρ εἰσι πλατεῖς· κάτωθεν δ' εἰσὶν ὀξεῖς· ἔχουσι δὲ πλείους οἱ ἀρρενες τῶν θηλέων ὀδόντας καὶ ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν καὶ ὑῶν· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, οὔτε θεώρηται τοιοῦτο οὐδέν· ὅσοι δὲ τελείους ἔχουσι μακροβιώτεροι, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ εἰσιν· οἱ δ' ἐλάττους καὶ ἀνόδοντες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βραχυβιώτεροι· φύονται δ' οἱ τελευταῖοι τοῖς ἀνθρώποις γομφίοι, οὓς καλοῦσι κραντῆρας· περὶ τὸ εἰκοστὸν ἔτος καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν· ἤδη δέ τισι συγγυναιξὶ, καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν οὖσας, ἐφύσαν γόμφιοι ἐν τοῖς ἑξήκοντα, πρὸν παρέχοντας ἐν τῇ ἀνατολῇ· καὶ ἀνδράσιν ὡσαύτως· τοὺς δὲ συμμεταίνοντας ὅσοις ἂν μὴ ᾖ τῇ ἡλικίᾳ ἀνατείλωσιν οἱ κραντῆρες· ὁ δ' ἐλέφας, ὀδόντας μὲν ἔχει τέτταρας ἐφ' ἑκάτερα, οἷς κατεργάζεται τὴν ξοφλιν· λεαίνει δ' ὥσπερ κρίμνα· χωρὶς δὲ ῥύτων, ἄλλους δύο τοὺς μεγάλους· ὁ μὲν οὖν ἄρρην, ῥύτρους ἔχει μεγάλους τε καὶ ἀνωφελεῖς· ἡ δὲ θήλεια, μικροὺς καὶ ἐξεναντίας τοῖς ἄρρεσι· κάτω δὲ οἱ ὀδόντες βλέπουσιν· ἔχει δ' ὁ ἐλέφας ὀθόνας ἡμιμόμφους ὀδόντας· τοὺς μὲν τοι μετεώρους, ἀδήλους τὸ πρῶτον· λευκὴ δὲ ἔχει μικράν τε σφόδρα· καὶ ψυχρὸν, ὥστε ἔργον εἶναι ἰδεῖν· ἔχουσι δὲ τὰ ζῷα, καὶ τὰ μεγέθη διαφέροντα τοῦ σώματος· τῶν μὲν γὰρ ὄστρεων τὰ σώματα ἀνεπαισθήτως αὔξεται, ὥσπερ κυνὸς καὶ λέοντος καὶ τούτων τῶν καρχαρόδοντων· τὰ δὲ μικρόσωμα, ὥσπερ ἀμφίβια· τὰ δὲ μεταξύ, ὥσπερ τὰ τῶν ὑδρῶν γένη· ὁ δὲ ἵππος ὁ τομίας ὀκταέτης πώποτε γίγνεται· χαίτην δὲ ἔχει

De dentibus carū notam dū

κωόδοντες q sint hinnipere

Maribus plures dentes inesse q̄m foeminis? homine. oue. Capra sue.

γόμφιοι · κραντῆρες

Quibus plures dentes uiuaciores

λεαίνει molit

κρίμνα farina

ἀνωφελεῖς refimatos

Ophthalmoscopi dentes

Rectum differt

Hippopotamus

Crantores & sophronisteres ijdem sunt auctore pollucē in secundo. q̄ ait uocari ab aristotele κραντῆρας quos ipse uocet σωφρονιστῆρας, qm̄ post uigesimum annum oriantur & nonnunquā post octogesimum

Hippopotami descriptio

ὥσπερ ἵππος· μηκάλον δ' ὄζειν ὥσπερ βοῦς· τὴν δ' ὄψιν σιμός· ἔχει δὲ καὶ ὀδόντας μεγάλους, ὥσπερ τὰ θηλαλέ· καὶ χαυλιόδοντας ὑπερφαίνοντας μικρούς· κέρκον δ' ὑῶδη· φωνὴν ἵππου· μέγεθος δὲ μέγιστον, ἡλίκον ὄνος· τοῦ δὲ δέρματος τὸ πάχος ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ ὧν τοῦ· τὰ δ' ἐντὸς ἔχει ὁμοίως ἵππου καὶ ὄνου· ἐ-

8 νίοις δὲ τῶν ζώων, ἐπαμφοτερίζει τὴν φύσιν πρὸς τὰ ἀνθρώπεια τοῖς τε ἄλλοις· οἷον πίθηκοι καὶ κῆβοι· καὶ κυνοκέφαλοι· ὄζει δ' ὁ μὲν κῆβος, πίθηκος· ἔχων οὐρὰν καὶ οἱ κυνοκέφαλοι ἢ τῶν αὐτῶν ἔχουσι μορφὴν τοῖς πίθηκοις· πλὴν μείζονές τ' εἰσὶ καὶ ἰσχυρότεροι καὶ πρόσωπα ἔχοντες κυνοειδέστερα· ἔτι δὲ ἀγριώτερά τε τὰ ἤθη, καὶ τοὺς ὀδόντας ἔχουσι κυνοειδεστέρους καὶ ἰσχυροτέρους· οἱ δὲ πίθηκοι, δασεῖς μὲν εἰσὶ τὰ πρανῶς ὄντες τῶν τετραπόδων· τὰ δὲ ὑπτια δὲ ὡσαύτως, ὡς ὄντες ἀνθρωποειδεῖς· μάλιστα γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, φανερώτατος ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν τετραπόδων, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον· πλὴν ἥττον εὐξεσταλεῖς· καὶ δασεῖς ἐπὶ ἀμφότερα, σφόδρα εἰσὶν οἱ πίθηκοι· τὸ δὲ πρόσωπον ἔχει πολλὰς ὁμοιότητας τῷ τοῦ ἀνθρώπου· ἔτι δὲ μυκτῆρας καὶ ὦτα παραπλήσια ἔχει ὁ-

δόντας ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος, καὶ τοὺς προσθίους τῶν ποδῶν· ἔτι δὲ βλεφαρίδας, τῶν ἄλλων τετραπόδων οὐκ ἐπ' ἀμφότερα ἐχόντων, οὗτος ἔχει μόνος, λεπτὰς δὲ σφόδρα· καὶ μάλλον τοὺς κάτω· καὶ μικρὰς πάμπαν· τὰ γὰρ ἄλλα τετράποδα, ταύτας οὐκ ἔχει· ἔχει δὲ ἐν τῷ ξηθει δύο ἢ τρεῖς μαζῶν μικρῶν· ἔχει δὲ καὶ πραχήλους ὥσπερ ἄνθρωπος· πλὴν δασεῖς· καὶ κάμπτει καὶ τοὺς τοὺς καὶ τὰ σκέλη ὥσπερ ἄνθρωπος, τοὺς περιφερεῖς πρὸς ἀλλήλους ἀμφοτέρων τῶν κώλων· πρὸς δὲ τούτοις, χεῖρας καὶ δακτύλους καὶ ὄνυχας· ὁμοίως τῷ ἀνθρώπῳ· πλὴν πάντα ταῦτα, ἐστὶ τὸ θηριωδέστερον· ἰδοῦσι δὲ τοὺς πόδας· εἰσὶ γὰρ οἷον χεῖρες μεγάλαι· καὶ οἱ δάκτυλοι ὥσπερ οἱ τῶν χειρῶν, ὁ μέσος μακρότατος

Simiæ
Cebi · qd. i. simiæ caudatæ
Cynocephali

Simiarū descriptio

Circumferētiæ utrorūq: membrorū

τατος· καὶ τὸ κάτω τῶν ποδῶν, χειρὶ ὅμοιον· πλὴν ἐπὶ τὸ μῆκος ἧττον χειρὸς ἢ τὰ ἔχω τοῦ τίνων, καθάπερ θήναρ· ἔστι δὲ ἐπ' ἄκρου σκληρότερον· κακῶς καὶ ἀμυδρῶς μιμούμενον πτέρνην· κέχρηται δὲ τοῖς ποσὶν ἐπὶ μὲν τὸ πρόσθιον ὡς χερσὶ καὶ ὡς ποσί· καὶ συγκάμπτει ὥσπερ χεῖρας· ἔχει δὲ τὸν ἀγκῶνα τὸν μηρὸν βραχεῖ· ὥσπερ πρὸς τὸν βραχίονα καὶ τὴν κνήμην· ὁμοίως δὲ ἔξεστι καὶ ἐπὶ τὸν ὦμον τὸν ὄπισθεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν πόδα ἔχει· σκληρὸν ἢ κατὰ τὸν τόπον τοῦτον ὃν ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τοὺς πόδας ἔχειν ὁμοίους χερσί· καὶ ὥσπερ ἀνεῖ συγκάμπτουσι· ἐκ χειρὸς δὲ ποδὸς· ἐκ μὲν ποδὸς, κατὰ τὸ φλέβιον πτέρνης ἔχον· ἐκ δὲ χειρὸς πολλαμῆ· ἡ γὰρ οἱ δάκτυλοι ἔχουσι τὸ καλούμενον θήναρ· διατελεῖ δὲ τὸν πολὺν χρόνον τετράπουν ὂν μᾶλλον ἢ ὀρθόν· καὶ ὅτι ἰσχία ἔχει ὡς τετράπουν ὄν, οὐτι κέρκον ὡσαύτως, πλὴν μικρὰν τὸ ὅλον· ὅσον σημεῖον ἔχειν· ἔχει δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον ἡ θήλεια, ὅμοιον γυναικός· ὁ δ' ἄρρην κυνωδέστερον ἢ ἀνθρώπου· οἱ δὲ κῆβοι, καθάπερ εἴρηται πρότερον ἔχουσι κέρκον· τοῦ δ' ἐντὸς διαιρεθέντα, ὅμοια ἔχουσιν ἀνθρώπῳ πάντα τὰ τοιαῦτα· τοῦ μὲν οὖν εἶναι τὸ ἐκτὸς τῶν ζώων τοκούντων μόρια, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τοῦ δὲ, τετράποδα μὴ ζῶα τόκα δὲ καὶ ἔναιμα· οὐδὲν δὲ ὠοτοκεῖ χερσαῖον καὶ ἔναιμον, μὴ τετράπουν ὄν, ἢ ἄπουν· κεφαλὴν μὲν ἔχει καὶ αὐχένα καὶ νῶτον καὶ τὰ πλευρὰ καὶ τὴν ὑπτίαν τοῦ σώματος· ἔτι δὲ σκέλη πρόσθια καὶ ὀπίσθια· καὶ τὸ ἀμάλλομαι τῷ ξηθει, ὥσπερ τὰ ζῶα τόκα τῶν τετραπόδων· καὶ κέρκον πλὴν ὀλίγοις· μείζω· ὀλίγα δὲ λαπτὰ· οἷον ὄφις καὶ πελὰς δάκτυλα καὶ πτερύγια· ὧν τὰ πρόσθια πρὸς τὴν ὄψιν, καὶ τὰ αἰδοῖα τὰ θήλεια ἔξω φαίνεται· πλὴν ὀλίγα ἰχθύων τινῶν· ὁ λῶς μὲν δοκεῖ χόνδρος ἀκανθώδης καὶ πλευμένη ἔχειν τὰ γλώττιον· ἐνίοις δὲ καὶ μικρὸν λεῖον καὶ ἀσάρθρωτον τὸ τρῆμα· μηδὲ κλίνοντι σφόδρα τὸ

ἀγκῶνα lacertos
ὠοτοκεῖ
ἰχθύα natē
Cebi
Caudæ
Crocodilus caret ut lingua

Ἀριστοτέλης

χειλῶ τοῦδ' οὐκ ἔχουσιν· ἀλλὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ἀκοῆς μόνον πάντα τὰ τοιαῦτα· οὐ δὲ μασθούς· οὐδ' αἰδοῖον· οὐδ' ὄρχεις ἔξω φανεροὺς· ἀλλ' ἐντός· οὐδὲ τρίχας· ἀλλὰ παντ' ὀστᾶ φολιδωτά· ὀστᾶ δὲ καρχαρόδοντα πάντα· τοῖς δὲ κροκόδειλοις οἱ πρόμοιοι, ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς μὲν ὑός· ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας, καὶ ὄνυχας ἰσχυρούς· καὶ δέρμα ἄρρηκτον φολιδωτόν· βλέπουσι δ' ἐν μὲν τῷ ὕδατι, φαύλως· ἔξω δ' ὀξύτατον· τὴν μὲν οὖν ἡμέραν, ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι· τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεεινότερον γὰρ ὕδωρ τῆς αἰθρίας· ὁ δὲ χαμαιλέων, ὅλον μὲν τὸ σῶμα τοιοῦτός ἐστι τὸ σχῆμα, σαυροειδές· τὰ δὲ πλευρά, κάτω καθήκει, συνάπτοντα πρὸς τὸ ὑποχάσμιον καθάπερ τοῖς ἰχθύσι· καὶ ἡ ἑδρα ἐπαμέσηκεν ὁμοίως τῇ τῶν ἰχθύων· τὸ δὲ πρόσωπον, ὁμοιότατον τῷ τοῦ χοιροπιθήκου· μέρκον δ' ἔχει μακρὰν σφόδρα, εἰς λεπτὸν καθήκουσαν καὶ συνειλημένην ἐπὶ πολύ, καθάπερ ἱμάντα· μετεωρότερος δ' ἐστὶ τῇ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστάσει τῶν σαυρῶν· τοὺς δὲ καμπτῆρας τῶν σκελῶν, καθάπερ οἱ σαῦροι ἔχει· τῶν δὲ ποδῶν ἕκαστος αὐτοῦ, διῄρηται εἰς μέρη· θέσιν ὁμοίαν πρὸς αὐτὸ ἔχοντα τοῦ οἷον περ ὁ μέγας ἡμῶν δάκτυλος, πρὸς τὸ λοιπὸν τῆς χειρὸς ἀντίθεσιν ἔχει· ἐπὶ βραχὺ δὲ καὶ τούτων τῶν μορίων ἕκαστον διῄρηται, εἴς τινας δακτύλους· τῶν μὲν ἐμπροσθεν ποδῶν τοὺς μὲν πρὸς αὐτοῖς τρεῖς, τοὺς δ' ἐκτὸς δύο· τῶν δὲ ὀπισθίων, τοὺς μὲν πρὸς αὐτοῖς δύο· τοὺς δ' ἐκτὸς τρεῖς· ἔχει δὲ καὶ ὀνύχια πέντε τῶν ποδῶν, ὅμοια τοῖς τῶν γαμψωνύχων· ἔσχατα δ' ἔχει ὅλον τὸ σῶμα καθάπερ ὁ κροκόδειλος· ὀφθαλμοὺς δ' ἔχει ἐν κοίλῳ τινὶ κειμένους καὶ μεγάλους σφόδρα καὶ στρογγύλους· καὶ δέρματι ὁμοίῳ τοῖς λοιποῖς σώμασι τοῖς περιεχομένους· καὶ τὰ μέσους δ' αὐτοὺς διαλέλειπται, μικρὰ τῇ ὄψει χώρα, δι' ἧς ὁρᾷ· ἐπέρχεται δὲ τοῦ δέρματος τοῦτο καλύπτει τοῦ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν κύκλου

Crocodili fluuiatilis descriptio · nota pro phimo in · 8

tepidius

Chamæleontis descriptio

porcarię

De Chamæleonte pro phimo

De Chamæleonte

nota ficubi de certis agit

κύκλῳ, καὶ τοῦτο ὅλον ἐστὶ πάντως ῥυσὸν ἢ τραχὺ μεταβάλλει· καὶ οὕτως ὁρᾷ· ὁ βάλλεται· φλὲ δὲ χροιᾶς ἡ μεταβολή, ἐμφυσωμένου αὐτῷ τοῦ πνεύματος· ἔχει γὰρ ἡ μέλαιναν ταύτην, ὅταν πρῶτον ἐκκροκοδείλωμεν· ὡς δὲ καθάπερ οἱ σαῦροι· μέλανι ὡσπερ τὸ περδέλιαδι ἀπεικιλμένον τοῖς δὲ καθ' ἅπαν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἡ τοιαύτη μεταβολή· καὶ γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ συμμεταβάλλουσιν, ὁμοίως τοῖς λοιποῖς σώμασι· καὶ ἡ κέρκος ἡ κίνησις αὐτοῦ, νωθὴς ἰσχυρῶς ὅλη, καθάπερ ἡ τῶν χελωνῶν· ἀποθνήσκουσι τε ὡσαύτως γίνεται, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἡ χροιὰ τοιαύτη ὅλη· τὸ δὲ περὶ τὸν σῶμα χον καὶ τὴν ἀρτηρίαν, ὁμοίως ἔχει τοῖς σαύροις· κέμμα σαρκαδῶδες μοῦ ἔχει πολὺ πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς σιαγόσιν· ἀσαρκα δὲ παντελῶς ὅλη, καὶ τοὺς σιαγόσιν ὀλίγα σαρκία, καὶ περὶ ἄκραν τὴν φλέρκου πρὸς φῦσιν· καὶ αἷμα δ' ἔχει περὶ τε τὴν καρδίαν μόνον, καὶ τὰ ὀμματα, καὶ τὸν ἄνω φλέβα διὰ τούτων· καὶ ὅσα ἀπὸ τούτ' φλεβία ἀπορεῖται· ὅθεν δὲ καὶ ἡ φύσις βραχὺ πάντελῶς· κεῖται δὲ καὶ ἐγκέφαλος, αὐτῷ περ μάλιστα τὸ ὀφθαλμῶ· σπανίζει δὲ χολῆς· πελαίρεθέντος δὲ τοῦ ἔξωθεν δέρματος τοῦ περὶ τὸν ὀφθαλμόν, περιέχεται δι' ἀλαλάμπων δι' ἀραιοῦ τούτων, οἷον κεῖται χαλκοῦς λεπτός· καθ' ἅπαν δ' αὐτοῦ τὸ σῶμα χεδὸν, διατείνουσιν ὑμένες πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ πολὺ ὑπερβάλλοντες, τῶν περὶ τὸ λοιπὸν ὑπαρχόντων· συνέχει δὲ καὶ τὴν πνεῦμα ἀναστομωμένην ὅλην ἐπὶ πολλὸν χρόνον· βραχέως ἰσχυρῶς ἐπικινήσεως δ' αὐτῆς περὶ τὴν καρδίαν οὔσης· καὶ σωματοφθορόντος μὲν τὸ περὶ τὸ πολυραῖ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ λοιπὸ μέρη τοῦ σώματος ἀπολιῶσι δοῦδε μοῦ ἔχει φανερόν· φωλεύει δὲ, καθάπερ οἱ σαῦροι· ὁμοίως δ' ἔνια μόρια, καὶ οἷον περ τοῖς εἰρημένοις ἔχουσι ζώοις· καὶ γὰρ κεφαλὴν, καὶ οὐρὰν ὠὰ ἔχει, καὶ μῆκος, καὶ τὰ ὑπόλοια τοῦ σώματος· καὶ τὸ ἀναλογον ὡσαύτως· σκέλη δὲ δύο καθάπερ ἄνθρωπος μάλιστα τῶν ζώων· πολλὰ κάμπτει εἰς τοῦμ-

Chamæleonē colorē mutare cū influxu

φλεγμαία pardi

ἰσχυρῶς · i. valde

stomachos

ἀρτηρία

Gulam & arteriā habere chamæleōnis

De Chamæleōne

Cor habere chamæleōnē

χρίχος . Annulus

Cerebrū habere chamæleonē

ἰσχυρῶς valde

De Animū paruis

∴ Addit theodor). unde torqla nullgo appellata ∴ q.m ab antigs turbo

Anim. pts exteriors

πλωτὰ nantes

στεγανόποδα & plampedes

pinnis descriptio

piscis frigille

Torqlla Turbo

κολιῶν monedularu

βίζει stridet

ῥύγχος

μύδη · commiet

σκαρδαμύττουσι. Metát theodor). sed depravatú est pro mitatur

μυοῦσι

σκαρδαμύττουσι

Lacertary có mictio

προσθεν ὁμοίως πρὸς τὰ ξάπτοσιν, ὡς πεφύκηται πρότερον. χεῖρας δὲ οὐ δὲ πόδας προσθίους ἔχει· ἀλλὰ πτέρυγας· ἴδιον τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα ζῷα· ἔτι δὲ τὸ ἰχθύον, ὅμοιον μηρῷ μακρὸν καὶ πρὸς τὸ φύσκος, μέχρι σὺ τὸ μέσον τῶν ὑστέρα· ὥστε δοκεῖν διαιρεῖσθαι μῆκος, μηρὸν εἶναι· τὸν δὲ μηρὸν μεταξὺ φλ κνήμης, ἕτερόν τι μέρος· μείζονας δὲ τοὺς μηροὺς ἔχει τῶν γαμψώνυχα τῶν ὀρνίθων, καὶ τὸ σῶμα, ἰσχυρότερον τῶν ἄλλων· πολυώνυχοι δ' εἰσὶ πάντες οἱ ὄρνιθες· ἔτι δὲ πολυσχιδεῖς, ξόπουτινα πάντες τῶν μὲν γὰρ πλείστων, δάκτυλοι τοῖς δακτύλοις τὰ ὑπόπλωτα, στεγανόποδά ἐστι δακτυλωμένους δ' ἔχει, καὶ χωρὶς τοὺς δακτύλους· εἰσὶ δ' ὅσοι αὐτῶν μείζονται, πάντες τὸ καθάπερ τυλοῖς ξεῖς μὲν γὰρ, εἰς τὸ ἔμπροσθεν· ἕνα δὲ εἰς τὸ ὀπίσθιον μόνον οἱ πλείστοι αὐτῶν πλέονες· ὀλίγοι δέ τινες, δύο μὲν ἔμπροσθεν· δύο δ' ὀπίσθιον· οἷον ἡ καλαμῶν, ἰυγξ. αὕτη δ' ἐστὶ μικρῷ μὲν, μείζων κορίζης· τὸ δὲ εἶδος, περικίλον· ἰδίαν δ' ἔχει τὴν τοὺς δακτύλους, καὶ τὸν γλῶτταν ὁμοίως πρὸς ὀφιν· ἔχει γὰρ ἐπὶ μῆκος ἑκάστου, καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια δακτύλους. καὶ πάλιν συνέλλεται εἰς ἑαυτόν· ἔτι δὲ, περὶ στέφος τὸν ξάχιν εἰς τοὐπίσω, τὸ λοιπὸν σῶμα ῥεμβῶδες, καθάπερ οἱ ὄφεις· ὀνυχας δ' ἔχει μικροὺς μὲν, ὁμοίους μέντοι πεφυκόπασι πρὸς τὸ κολοιῶν· τὴν φωνὴν, ξίζει· ὁμοίως δ' οἱ ὄρνιθες· ἔχουσι μὲν, ἰδίαν δὲ· οὐτε χεῖλη· οὔτ' ὀδόντας ἔχουσιν, ἀλλὰ ῥύγχος· ὅτι ἐῶ τὸ· ὅτι μυκτῆρ ἀλλὰ τοὺς πόρους τούτων τῶν αἰσθήσεων, τῶν μὲν μυκτήρων, εἰς τὸν ἐγκέφαλον· τῶν δὲ ὀφθαλμοὺς ἢ πάντες, καθάπερ εἴρηται τὰ ἄλλα ζῷα· δύο, ἀνὰ ἕν ἑκάτερον μύσει δὲ βαρεῖσι τοῖς κάτω βλεφάροις· σκαρδαμύττουσι δὲ ἐκ τοῦ καυθοῦ, δέρματι ἐπίονι πάντες· οἱ δὲ πλωτικώδεις τῶν ὀρνίθων, καὶ τοῖς ἄνω βλεφάροις· τὸ δὲ αὖ τὸ γλῶττον ποιοῦσι, καὶ τὰ φολιδωτὰ, οἷον οἱ σαῦροι· καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὅμοια γλῶττα· ῥύτοις τῶν ζώων· μύουσι γὰρ τῇ κάτω φλεφαρίδι πάντες· τὸ μὲν τοι σκαρδαμύττουσι πάντες ὡσαύτως

Dr

Phin)

πτερὰ οἱ ὄρνιθες· ἔτι δ' οὐτε φολίδας· οὔτε τρίχας ἔχουσιν· ἀλλὰ πτερά· τὰ δὲ πτερὰ ἔχει καὶ καλὸν ἅπαντα· καὶ οὐρὰν μὲν οὐκ ἔχουσιν· ὀρροπύγιον δὲ· οἱ μὲν μακροσκελεῖς καὶ στεγανόποδες βραχύ· οἱ δ' ἐναντίοι, μέτρια· καὶ οὗτοι μὲν, πρὸς τῇ γῇ σκοτοῖς πόδας ἔχουσιν, ὅταν πέτωνται· οἱ δὲ μικροουρροπύγιοι, ἐκτεταμένους καὶ γὰρ γλῶτταν ἅπαντες· ταύτῃ δ' ἀνομοίως οἱ μὲν γὰρ μακραν, οἱ δὲ βλαισοτέραν· μᾶλλον δὲ τῶν ζώων μετὰ τὸν ἄνθρωπον, γλῶσσα πεφθέγγεται ἔνια τῶν ὀρνίθων γλῶν· τοιαῦτα δ' ὅσα, τὰ βλαισὰ γλῶσσαν αὐτῶν μᾶλλον· τῶν δὲ ἐπιγλωττίδα ἐπὶ φωνῆς ἀρτηρίας, οὐθὲν τῶν ᾠοτοκούντων ἔχει· ἀλλὰ στενὰν μόνον πόρον, ὥστε μηθὲν καθεῖναι τῶν ἐγκόντων βάρος ἐπὶ τὸν πνεύμονα· γλῶν δ' ἔνια τῶν ὀρνίθων, ἔχει καὶ πλῆκτρον· τὰ μὲν γαμψώνυχα δ' ἀμάκια καὶ πλῆκτρον ἔχον, οὐδέν· ὅσα δὲ τὰ μὲν γαμψώνυχα τὰ πτητικὰ· τὰ δὲ πλῆκτροφόρα, τὰ βαρέων· ἔτι δ' ἔνια τὰ ὀρνέων, λόφον ἔχουσι· τὰ μὲν αὐτὰ τὰ πτερῶν ἐπανεσκηκότα· ὁ δ' ἀλεκτρυὼν μόνος ἰδίαν· ὁ οὔτε σάρξ ὄζει· οὔτε πρῶτα σαρκὸς τὸν φύσιν τὰ δ' ἐν ὕδατι ζώων τὰ τὰ ἰχθύων γένος, ἐν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀφώρισται, πολλὰς πτερύγων ἰδέας· κεφαλὴν μὲν γὰρ ἔχει, καὶ τὰ πρανῆ, καὶ τὰ ὑπτία, ἐν ᾧ τὰ πρῶτα ἔχει καὶ τὰ πλάγια· καὶ ὀπίσθιον οὐραῖον σωμα ἔχει· καὶ ἀχρεῖον· τοῦτο δ' οὐ πᾶσιν ὁμοίως· ἀνάχυσιν δ' ἔχει ἐλαχίστην· οὐδ' ἔχει χύσιν, οὐδ' ἂν ἐθέλοι· οὐθέν· τὸ δ' ὄρχεις ὅλως· τὸ δὲ τὸν γόνον τὸ τέκνον· οὐδὲ μασοὺς· τοῦτο μὲν οὖν ὅλως· οὐδ' ἄλλο οὐθὲν τῶν μὴ ζωοτοκούντων· οὐ δὲ τὰ ζωοτοκοῦντα πάντα· ἀλλὰ ὅσα βύθιος ἐν αὐτοῖς ζωοτοκεῖ· καὶ μὴ ὠοτοκεῖ πρώτον· καὶ γὰρ ὁ δελφὶς ζωοτοκεῖ· δύο δ' ἔχει μασοὺς δύο· οὐκ ἄνω δὲ, ἀλλὰ πλησίον τῶν ἀρθρῶν· ἔχει δ' οὐχ ὡς περ τὰ τετράποδα ἐπιφανεῖς θηλάς· ἀλλ' οἷον ἐνακάς δύο, ἑκατέρωθεν ἐκ τῶν πλαγίων ἔνδοξον· ἐξ ὧν γάλα ἐξεῖ καὶ θηλάζεται· ὑπὸ τῶν τέκνων παρακολουθούντων· καὶ τοῦτο ὥσπερ ἤδη πρότερον φανερῶς· οἱ δ' ἰχθύες ὡς περ εἴρηται, ὅτι μασοὺς ἔχουσιν· ὅτι καὶ δίων πρόσω, ἐκτὸς δ-

∴ propegenitale theodor)

cc M

ὀρροπύγιον

De Lingua auiú

Epiglottide carent omnia ouiparea

Crista galli peculiare nature

Pisces q̃ distent ab aq tilibus reliquis

De Pescú membris

Delphinus uiuipareú & animal intra se co cipit protinus

Mammis quæam. co

ῥύακας alueolos

Delphin duas habet mammas uelut alu olos quosdá humoru

Delphiné lac habere

Branchias proprias esse eorú q
nocentur pisces ybus dam ~~scripsit~~
omittunt

τριγωνα Mitena & praua post eadé
orthographia

Βραγχιων Branchię

Φῦσμα Pinnas

Sypharú lacus

κεστρῆς Mugiles

Ταινία .i. Vitta piscis

Λιπαρόμικτα integra

σελάχη chartilaginea

ναρκη . Torpedo

βατος . Raia

γλῆχωδη Mustelini generis

De Branchijs

κάπρος . aper . piscis

σκάρος . Scarus

λάβρος . Accipenser

σωαγρίς . Dentex

τρίχλη . Turdus

πέρκη perca

σιλουρός . Silurus

κυπρῖνος Cyprinus

ξιφίας gladius

Pisces pilis carere
ergo pristis · ~~Delphi~~
balena nitulus · pisces
non sint

∴ λάμνη . lacu
theo ·

Ἀριστοτέλους περὶ

θένα Φανερόν· ἴδιον δὲ χρῶσι τούτων βραγχίων ἢ τὸ ὕδωρ ἀ Phi
φιέσαι, δεξάμενοι κατὰ τὸ στόμα τὸ πρύμνα· οἱ μὲν οὖν ἐλεῖ
σοι, τὰ πάρα· οἱ δὲ προμήκεις, οἷον, ἐγχέλυς δύο, ὄντε πρὸ τοῦ
βραγχίου· ὁμοίως δὲ καὶ κεστρεῖς, οἷον ἐν σιφαίοισιν τῇ λεμνηδύο
καὶ ἡ καλουμένη ταινία ὡσαύτως· ἔνια δὲ τῶν προμήκων, οὐ τὸ
πρύτια ἔχει· οἷον σμύραινα· οὐ δὲ τὰ βραγχία διηρθρωμένα
ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἰχθύσιν ἀλλ' οὐ τὰ ἔχοντα τὰ βραγχία, τὰ
μὲν ἔχει ἐπικαλύμματα τοῖς βραγχίοις· τὰ δὲ σελάχη πάντα
τὰ ἀκάλυπτα· καὶ τὰ μὲν ἔχοντα καλύμματα, πάντα ἐκ
πλαγίου ἔχει τὰ βραγχία· τῶν δὲ σελαχῶν, τὰ μὲν πλατέα, καὶ
τῶν ἐν τοῖς ὑπτίοις· οἷον νάρκη καὶ βάτος· τὰ δὲ προμήκη, δια
φόρους ἔχει ἐν τοῖς πλαγίοις· οἷον καὶ τὰ τὴν γαλεώδη· ὁ δὲ βά
τραχος, ἐκ πλαγίου μὲν ἔχει· καλυπτόμενα δ' οὐκ ἀκανθώ
δη καλύμματι· ὥσπερ οἱ μὴ σελαχώδεις· ἀλλὰ δερματώδη.
ἔτι δὲ, τῶν ἐχόντων βραγχία, τῶν μὲν ἀπλᾶ ἐστὶ τὰ βραγχία,
τῶν δὲ, διπλᾶ· ἓν δὲ ἕκαστον πρὸς τὸ σῶμα πάντων ἀπλοῦν ἐστὶ
πάλιν· τὰ μὲν, ὀλίτρα βραγχία ἔχει· τὰ δὲ, πλήθει βραγχίων.
ἴσα δὲ ἐφ' ἑκάτερα πάντα ἔχει δὲ ὀλίγα ἐλάχιστα ἔχων, ἓν ἐφ' ἑ
κάτερα βραγχίον· πλείω δὲ τούτου τὸ οἷον ὁ κάπρος· οἱ δὲ,
ἐφ' ἑκάτερα· τὰ μὲν ἀπλοῦν· τὰ δὲ, διπλοῦν· οἷον ἡ γλάνις· σκά
ρος· οἱ δὲ, τὰ πάρα ἐφ' ἑκάτερα ἀπλᾶ· οἷον, ἔλλοψ· σωαγρίς·
σμύραινα· ἐγχέλυς· οἱ δὲ, τὰ πάρα μὲν, δίπλοα δὲ, πλείω τοῦ
ἑνὸς τοῦτου· οἷον· κίχλη· καὶ πέρκη· καὶ γλανίς· καὶ κυπρῖνος· ἔχουσι
δὲ καὶ οἱ γαλεώδεις, δι' ἁπλᾶ πάντες· καὶ πέντε ἐφ' ἑκάτερα· ὁδὲ
ξιφίας ὀκτὼ δι' ἁπλᾶ· περὶ μὲν οὖν πλήθους βραγχίων ἐν τοῖς
ἰχθύσι, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ἔτι δὲ πρὸς τὰλλα ζῷα οἱ ἰχθύες
διαφέρουσι πρὸς τῇ διαφορᾷ τῇ περὶ τὰ βραγχία· οὔτε γὰρ
ὡς ὥσπερ τῶν ζώων ὅσα ζῳοτόκα ἔχει ξίφος· οὐθ' ὡς περ ἐνιαυ
τοφονοκούντων τετράποδων· φολίδας· οὔτε ὡς τὸ τῶν ὀρνέων
γένος πτερωτόν· ἀλλ' οἱ μὲν πλείοσι αὐτῶν λεπίσι τοῖσι
ὀλίγοις

ὀλίγοι δὲ τινες πραχεῖς· ἐλάχιστον δ' ὅτι πλῆθος αὐτῶν τὸ λεῖ
ον μὲν οὖν σελαχῶν, τὸ μὲν ξαχία ὅτι· τὸ δὲ λεῖα· ἥδιστοι δὲ
ἐγχέλυς· καὶ θύννοι, τῶν λείων· καὶ χαρόδοντες δὲ πάντες· ἔνιοι δὲ
χθύες, ἔξω τοῦ στόματος καὶ πάντες χρῶνται ὀξεῖς τοὺς ὀδόντας, καὶ
πολυσοίχους, καὶ ἐνίοις μὲν τὴν γλῶτταν, καὶ γλῶτταν σκληρὰν καὶ
ἀκανθώδη ἔχουσι, καὶ πρὸς σφυκτὴν οὕτως, ὥστ' ἐνίοτε μηδὲ
κεῖν ἔχειν τὸ ἔδεσμα, οἱ μὲν ἀνθρωποειδῶς, ὥσπερ τῶν ζωοτόκων καὶ
τὰ ξιφοειδῶν· τῶν δεῖ αὐτὴν εἶναι, τῶν μὲν ἄλλων, οὐδὲν ἔχουσι φα
νερόν, οὔτ' αὐτὸ, οὔτε τοὺς πόρους· οὔτ' ἀκοῆς, οὔτ' ὀσφρήσεως· ὀφ
θαλμοὺς δὲ πάντες ἔχουσιν· ἀνάβλεφα ρῶν· οὐ σκληρόφθαλμοι
ὄντες· βλέφαρα δὲ οὐκ ἔχουσιν· ἔναιμον μὲν οὖν ὅλον ἐστὶν, ἄπαν τὸ τῶν
ἰχθύων γένος· εἰσὶ δ' αὐτῶν, οἱ μὲν ᾠοτόκοι· οἱ δὲ ζωοτόκοι· οἱ μὲν
λεπιδωτοὶ, εἰσὶ πάντες ᾠοτόκοι· τὰ δὲ σελάχη, πάντα ζωοτόκα·
14 πολὺ βαξάκουλοι πάντων δὲ τῶν ἐναίμων ζώων τὸ τῶν ὀφεωγε
νῶν· ὅλον ἐστὶ κοινὸν ἀμφοῖν· τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον αὐτῶν χερσαῖόν ἐστιν·
ὀλίγα δὲ τὰ ἐνύδρων, ὅσα ἐν τοῖς ποταμίοις ὕδασι διατελεῖ· εἰσὶ
δὲ καὶ θαλάττιοι ὅσα παραπλήσιοι τῷ μορφῷ τοῖς χερσαίοις πάλ
λα· πλὴν τῷ κεφαλῷ ἔχουσι μείζω πρόσθεν· γένη δὲ πολλὰ
τῶν θαλαττίων ὄφεων ἐστί· καὶ χρόαν ἔχουσι ποικίλην· ἐστὶ δὲ
γνώμονα δ' οὐχ οἷόν τε ἐν τοῖς στόμασι βαθέσιν· ἀπώδυς δ' εἰσὶν οἱ ὄφεις
ὥσπερ τὰ τῶν ἰχθύων γένος· εἰσὶ δὲ σκολόπενδραι θαλάττιαι παρα
πλήσιαι τῷ εἴδει ταῖς χερσαίαις· τὸ δὲ μέγεθος, μικρῷ ἐλάττους·
γίνονται δ', ὅταν εὖ τοῦ τρόφιμος τόπους· πλὴν ἔχουσιν, εἰσὶν ἐρυθρό
τεραι· καὶ πολύποδες μᾶλλον, καὶ λεπτοσκελέστεραι τῶν χερσαίων· οὐ γίνονται δ' αὖ ταιῶς περ οὐδ' οἱ ὄφεις ἐν τοῖς βαθέσιν φό
δραι δ' ἐν χθαμαλοῦ τινὸς ἐχεμηίδι· καλοῦσί τινες ἐχενηίδα· ἔστι
χθύων τινῶν αὐτῇ πρὸς ἄγκυρας καὶ φίλτρα· ἔστι δ' ἄβρωτον· λέ
γουσι δ' ἔνιοί φασιν ἔχειν πόδας, ὀκτὼ ἔχον· ἀλλὰ φαίνεται δὲ τοὺς
πτέρυγας ὁμοίας ἔχειν πρὸς τοῦτο μὲν οὖν ἔξω μόρια, καὶ πόσα
καὶ ποῖα τῶν ἐναίμων ζώων, καὶ τίνας ἔχει πρὸς ἄλληλα δια-

Chartilagineorú alia
aspera alia leuia

Pisces omnes serratos
tes habere praeter scar

De Scaro nota

Lingua cartilagineo
& dentes

Of
Cartilagineorú sen
xia

Pisces omnes sanguin
habere

Selache .i. cartilagin
animal parere prae
[ter rana

De genere Serpentu
uario texrestri &

Serpentes pedibus car
ficut & pisces

Scolopendrę marinę
quas theodor) cetrped
uertit

Echeneis piscis nulus . i.
remora . utilis ad in
dicia & amatoria ue
neficia

Ἰύγξ

Echeneis dictus ἀπ
τοῦ ἔχειν καὶ νῆς id
q: innuit theodori
traductio · sed nescio
an Aristotelis an the
odori uerba sint

φορὰς εἰρηται καὶ ζώων ὅσων ἔχει, λεκτέον ἤδη τίς ἑκάστοις ζώοις τῶν μορίων πρῶτον· τοῦτο γὰρ διαφέρει τὰ μέγιστα ἡμῶν, πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν ἄλλων ζώων, τῷ τὰ μὲν ἔναιμα, τὸ δ' ἄναιμα εἶναι· ὅτι δὲ ταῦτα, αὐτῷ τῷ ὅτι καὶ τὸ ζωοτόκα τῷν τετραπόδων· καὶ ὄρνις, καὶ ἰχθὺς· καὶ κῆτος· καὶ εἴτι ἄλλο ἀνώνυμόν ἐστι· διὰ τὸ μὴ εἶναι γνώριμον· ἀλλ' ἀπολοῦν τὸ εἶδος, ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα· οἷον, ὅφις καὶ κροκόδειλος· ὅσα μὲν οὖν ἐστι τετράποδα καὶ ζωοτόκα, σάρκινον μὲν ἔχουσι καὶ ἀρτηρίαν τὴν αὐτὴν ἔχει, καὶ κέρμα τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ ἐν τοῖς ἀνθρώποις· ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα ὠοτοκεῖ τῶν τετραπόδων, καὶ ἐν τοῖς ὄρνισιν· ἀλλὰ τοῖς εἴδεσι τῶν μορίων τούτων διαφέρουσιν· ὅλως δὲ πάντα ὅσα τὸν ἀέρα δεχόμενα ἀναπνεῖ καὶ ἐκπνεῖ, καὶ ἔχει πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν, καὶ σάρκινον, καὶ τὴν θέσιν τὸ σαρκίνου καὶ φλεβ ἀρτηριώδους· ὁμοίως ἀλλ' οὐχ ὅμοια· τὸν δὲ πνεύμονα, οὔθ' ὅμοιον οὔτε τῇ θέσει ὁμοίως ἔχοντα· ἔστι δὲ καρδίαν ἅπαντ' ἔχει· ὅσα αἷμα ἔχει καὶ τὸ διάζωμα· ὃ καλοῦμεν φρένα· ἀλλ' ἐν τοῖς μικροῖς διαλεπότητα τοῦ ἡμικρότητα, φαίνεται ὁμοίως· πλὴν ἐν τῇ καρδίᾳ· ἴδιον δ' ἔστιν ἐπὶ τῶν βοῶν ἔστι γὰρ τι ἡμῖν βοῶν, ἄλλου πάντος, ὃ ἔχει ἡμῖν τῇ καρδίᾳ ὀσοῦν· ἔχει δὲ καὶ ἡ τῶν ἰνῶν καρδία ὀσοῦν· πνεύμονα δὲ οὐ πάντα ἔχει· οἷον ἰχθὺς οὐκ ἔχει· οὐδέ τι ἄλλο ἔνυδρον ζώων, ὃ ἔχει βραγχία, καὶ ἡ παρ' ἅπαντ' ἔχει, ὅσα περ αἷμα· πλὴν ὅσα δὲ τὰ πλείστα ἔχει ὅσα περ αἷμα· τὰ δὲ πολλὰ τῶν μὴ ζωοτοκούντων, ἀλλ' ὠοτοκούντων μικρὸν ἔχει τὸν πλεύμονα οὕτως ὥστε λανθάνειν ὀλίγας τὴν αἴσθησιν, ὥστε τοῖς ὄρνισι τοῖς πλείστοις, οἷον ἐν πτερυγίοις καὶ ἰκτίνῳ· καὶ ἱέρακι καὶ γλαυκί· ὁ δ' αἰγοκέφαλος, ὅλως οὐκ ἔχει· ἐπὶ τῶν ὠοτόκων δὲ καὶ τετραπόδων, τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχει· μικρὸν γὰρ πάμπαν ἔχουσι, καὶ ταῦτα· οἷον χελώνη· μῦς· φρύνη· σαῦρος καὶ κροκόδειλος· καὶ βάτραχος· ἡ χολὴν δὲ τῶν ζώων, τὰ μὲν, ἔχει· τὰ δ' οὐκ ἔχει· ἐπὶ τῶν ἐντέρων

ζωοτόκων

15

4

Phi)

Stomachi & arteria quę habeant. stomachi·7· τὴν ἄνω κοιλίαν. uel potius ὀισοφάγον

Cor

διάζωμα

φρένες

de

De Cordis officulo imbob)

& eqs

Pulmo

Pulmone carent exp pisces

Pecur. omnia hnt quæ hnt sanguinẽ

Lien

ἰχθύνω · Milnio

ἀιγοκέφαλος capricorn · A

φρύνη · rubeta

Fel

Phi) ζωοτόκων καὶ τετραπόδων, ἐλαφος οὐκ ἔχει· οὐ δὲ πρόξ· ἔτι δὲ τούτοις ἴσασι· ὁ ροδὸ· ὁν θ· φώκη· ἐλέφας μυῶν ἔνιοι· δὲ ἐλάφων

Phi) αἱ ἀχαϊναὶ καλούμεναι, δοκοῦσιν ἔχειν ἐν τῇ κέρκῳ χολήν· ὅτι δ' ὁ λέγουσι, τὸ μὲν χεῖμα, ὅμοιον χολῇ· οὐ μήν τοι ὅλον γε οὕτως· ἀλλ' ὅμοιον τῷ τοῦ ἀπλινθ· τὰ ἐντὸς σκώληκας μὲν τοὺς πολλοὺς ἔχουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ ζῴων τῶν· ἐγγίνονται δὲ ὑποκάτω τοῦ ὑποπλωτίου, ἐν τῷ κοίλῳ· καὶ περὶ τὸν σφόνδυλον, ἢ ἡ κεφαλὴ προσπέφυκε, τὸ μεταθ· οὐκ ἐλάττους ὁμοίως τῶν μεγίστων ὠλῶν· ἐγγίνονται δ' ἀθρόοι καὶ συνεχεῖς· τοῖς ἀριθμὸν δ' εἰσὶ μάλιστα ὡσεὶ εἰκοσι· χολὴν μὲν οὖν οὐκ ἔχουσιν οἱ ἔλαφοι, ὥσπερ εἴρηται· τὸ δ' ἔντερον αὐτῶν ὅτι μικρὸν οὕτως, ὥστε μὴ δὲ τοὺς κύνας ἐθέλειν ἐσθίειν, ἂν μὴ σφόδρα, πεινῶσι· ἔστι δὲ ἔλαφος· ἔχει δὲ καὶ ὁ ἐλέφας τὸ ἧπαρ, ἄλοβον μὲν· τὸ μὲν μὴ οὐ μήν τοι περὶ τὸν τόπον, οὐ τοῖς ἄλλοις ἐστὶν ἐμφυές· ἡ χολὴ, ἐν ὑγρότητι χολώδης· ἢ πολείων, ἢ ἐλάττων· τῶν δὲ μεγάλων τὴν δὲ λαπίαν, ἐν ἐχόντων πνεύμονα, δελφὶς οὐκ ἔχει χολήν· οἱ δ' ὄρνιθες καὶ ἰχθύες, πάντες ἔχουσι· καὶ τὸ ὠὸν τόκα καὶ τετράποδες· καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰπεῖν, ἢ πολείω, ἢ ἐλάττω· ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς τὴν ἡπατη τῶν ἰχθύων· οἷον οἵτε πελεώδεις, καὶ γλανὶς· καὶ ξίφη· καὶ λεπίδια τος· καὶ μάρκη· καὶ τῶν μακρῶν, ἐγχέλυς· καὶ βελόνη· καὶ ζύγαινα· ἔχει δὲ καὶ ὁ καλλιώνυμος, ἐπὶ τῷ ἥπατι, ὥσπερ ἔχει μεγίστην τῶν ἰχθύων, ὡς κατὰ μέγεθος· οἱ δ' ἄλλοι πρὸς τοῖς χολώδεσιν ἔχουσιν, ἀπὸ τετταράκοντα μνῶν ἀπὸ τριῶν ἡπτος, τοῖς χλοεροῖς πάνυ λεπτοῖς· ἢ μνοῦν ἄμικα, παρὰ τὸ χολῶδες παρατέταται μνῶν ἰσομήκη ἔχει· πολλάκις δὲ καὶ ἐπαναδίδωσι· οἱ δ' ἄλλοι πρὸς τοῖς ἐντέροις· οἱ μὲν πρεσβύτερον· οἱ δ' ἐγγύτερον· οἷον βάτραχος· ἔλοπος· σκυμνὶς· σμύραινα· ξιφίας· χελιδών· σκορπίος· πολλάκις δὲ καὶ τὸ ὠὸν ἐπὶ μᾶλλον φύτερα φαίνεται ἔχον· οἷον τὸ ἔγχελυς· οἱ μὲν πρὸς τῇ ἥπατι· οἱ δὲ κάτω ἀπὸ τῆς μήτρας· ὁμοίως δ' ἔχει καὶ τὸ

cc W III

μεξ · capra · interpretur plin) l. 11. ca. 4. theod. 2. domn

fel quę no habeant

Achaini cerui

Vermes uiginti horę sub lingua cerui notandum

ὠλῶν · uermes q ex carnib) putrib) edũt

Elephas

Delphinę pulmonẽ habere · fel nõ hab

γλανὶς · Silur)

ῥίνη · Squima

λόβατος · Leuiraia

βόγνη Acus

ξυγαινα · Libella

καλλιώνυμος pulcher nomine

αἰγυπὰ · Anguis

Chelido · i · hirundo

piscis

De animum fellis

ὠὰ ἐστὶ τὰ ὀρνίθων. ἔνιοι γὰρ πρὸς τῇ κοιλίᾳ ἔχουσιν· οἱ δὲ πρὸς
τοῖς ὠτέροις, τὴν χολήν· οἷον περιστερά· κόραξ· ὄρτυξ· χελιδών·
στρουθός· ἔνιοι δ' ἅμα πρὸς τῷ ἤπατι ἔχουσι καὶ πρὸς τῇ κοιλίᾳ
οἷον, ἀετὸς φάλακρος· οἱ δ' ἅμα, πρός τε ἥπατι καὶ τοῖς ὠτέ- 16
ροις οἷον, ἱέραξ καὶ ἱκτῖνος· ἀφρούς δὲ καὶ κύστιν, τὰ μὲν
ζωοτόκα τῶν τετραπόδων, πάντ' ἔχει· ὅσα δὲ ὠοτοκεῖ, τῶν μὲν
ἄλλων, οὐθὲν ἔχει οἷον οὔτ' ὄρνις οὔτ' ἰχθύς· τῶν δὲ τετρα-
πόδων, μόνη χελώνη ἡ θαλαττία· μέγεθος καὶ τὸ λόγῳ
τῶν ἄλλων μορίων· ὁμοίως δ' ἔχει τοὺς νεφροὺς ἡ θαλαττία χε-
λώνη τοῖς βοείοις· ὅστις δὲ ὁ τῶν ὠῶν, οἷον ἐκ πολλῶν μικρῶν εἰς.
συγκείμενος· ἔχει δὲ καὶ ὁ βόναστος τὰ ἐντὸς ἀπαντα, ὁ-
μοια βοΐ· τῇ δὲ θέσει ὅσα ἔχει πάντα τὰ μόρια ταῦτα, ὁμοίως
κείμενα ἔχει· πλὴν τὴν καρδίαν πρὸς τὸ μέσον· πολὺν γ' ἀιθρώ- 17
που· οὗτος δ' ἐν τῷ ἀριστερῷ μᾶλλον μέρει, καθάπερ ἐλέχθη
πρότερον· ἔχει δὲ καὶ τὸ ὀξὺ ἡ καρδία πάντων εἰς τὸ πρόσθεν·
πολὺν ἐστὶ τῶν ἰχθύων, οὐκ ἂν δέξειεν· οὐ γὰρ πρὸς τὸ στόμα ἐ-
χει τὸ ὀξύ· ἀλλὰ πρὸς τὴν κεφαλήν, καὶ πρὸς τὸ στόμα· ἀ-
νήρτηται δ' αὐτῶν τὸ ἄκρον εἰς ὃ σωλῆνες τὰ βραγχία ἀλ-
λήλοις, τὰ δεξιὰ τοῖς ἀριστερά· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι πόροι τετα-
μένοι ἐξ αὐτῆς, εἰς ἕκαστον τῶν βραγχίων, μείζους μὲν τοῖς μεί-
ζοσιν· ἐλάττους δὲ, τοῖς ἐλάττοσιν· ὁ δὲ ἐσθίων τὰς καρδίας τῶν
μεγάλων αὐτῶν, σφόδρα ἐστὶν αὐλός· ὅτι καὶ λευκὸς τὸ στό-
μαχον δ' ὀλίγοι ἔχουσι τῶν ἰχθύων, οἷον γόγγρος καὶ ἔγχελυς·
καὶ οὗτοι μικρόν· καὶ τὸ ἧπαρ τοῖς ἔχουσι, τοῖς μὲν ἀχόλεως ἔ-
χουσιν, ὅτι ἐν τοῖς δεξιοῖς ὅλον· τοῖς δὲ ἐχομένου ἀπὸ ἀρ-
χῆς· τὸ μεῖζον ἐν τοῖς δεξιοῖς· ἑκάτερον γὰρ ἑκάτερα ἀ-
πήρτηται· καὶ οὐ συμπέφυκεν ἡ ἀρχή· οἷον τῶν τε ἰχθύων τοῖς
γελεώδεσι, καὶ δασυπρώκτοις τοῖς ὀξέσι καὶ ἄλλοις, καὶ περὶ Ph?
τὴν λίμνην τὴν Βόλβην, ἐν τῇ καλουμένῃ συκίνῃ· οὓς οὔτις δύ-
ναται δύο ἡμέρας ἔχειν, διὰ τὸ ῥᾳδίως τοὺς πόρους σήπεσθαι· ὥσπερ

ὠῶν τῶν

reddit rationē cur degrexit à principio · nam quibꝫ ingt animatiꝫ neq; a principio sursum ⁊ sed utraq; pars diuisa ut duo iecinora habere uideantur . ita iecur tripliceꝫ habet differētiam quibꝫdā integrū & nō sursum quibusdam sursum a principio quibus dā neq; a principio sursum ⁊ deorsum similiter simpliciter

ὠῶν τῶν

cf. περὶ . theodor? si nō fusum est

ὠῶν τῶν ὀρνίθων πνεύμονος· καὶ σπλὴν δέ ἐστι πᾶσιν ἐν τοῖς
ἀριστεροῖς κατὰ φύσιν· καὶ οἱ νεφροὶ τοῖς ἔχουσι, κεῖνται οἱ τὸν αὐ-
τὸν ἔχουσι τρόπον· ἡ δὲ δασεῖα τῶν τραχειῶν ὑφῆπται
ἔχει τὸν σπλῆνα μὲν ἐν τοῖς δεξιοῖς, τὸ δ' ἧπαρ, ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἀλ-
λὰ τοὐναντίον, ὡς τέρατα κρίνεται· στενὰ δ' ἡ μὲν ἀρτηρία
πᾶσιν εἰς τὸν πνεύμονα· ὃν δὲ τρόπον ὕστερον ἐρῶ μᾶλλον· ὁ δὲ στό-
μαχος εἰς τὴν κοιλίαν ἀπὸ τοῦ στόματος, ὅσα ἔχει στόμαχον·
οἱ γὰρ ἰχθῦς ὡς πρότερον εἴρηται, οἱ πολλοῖσι οὐκ ἔχουσιν· ἀλλ' εὐθὺς πρὸ
τὸ στόμα σωλὴν εἰς κοιλίαν· διὸ πολλάκις ἐνίοις τῶν μεγά-
λων, διώκουσι τοὺς ἐλάττους, προπίπτει ἡ κοιλία εἰς τὸ στό-
μα· ἔχει δὲ κοιλίαν, πάντα τὰ εἰρημένα· καὶ κεῖται ὁμοί-
ως· κεῖται γὰρ ὑπὸ τὸ διάζωμα εὐθύς· καὶ τὸ ἔντερον ἐχόμε-
νον, καὶ τὸ λεγόμενον πρὸς τὴν ἔξοδον ἡ ζοφὴς καὶ τὸν καλούμε-
νον ἀρχόν· ἀνομοίως δ' ἔχουσι τὰς κοιλίας· πρῶτον μὲν γὰρ τὰ
τετράπορα καὶ ζωοτόκων, ὅσα μήδετερα ἀμφόδοντα τῶν κρα-
νοφόρων, τὰ πολλὰς ἔχει τοιούτους πόρους· ἃ δὴ καὶ λέγεται
μηρυκάζειν· διήκει γάρ, ὁ μὲν στόμαχος, ἀπὸ τοῦ στόματος ἀρξά-
μενος ὑπὸ τὰ κάτω περὶ τὸν πνεύμονα ἀπὸ τοῦ διαζώματος
ὑπὸ τὴν κοιλίαν τὴν μεγάλην· αὕτη δ' ἐστὶ τὰ ἔσω ξαχεῖα, καὶ
δειλὴν μάλιστα· συνήρτηται δ' αὐτῇ τὸ πλησίον ἡ τοῦ στόμαχου πρὸς
βολῆς, ὃ καλοῦμέν κεκρύφαλον, ἀπὸ τοῦ ὁμοίως· ἐστὶ γὰρ τὸ
μὲν ἔξωθεν, ὅμοιος τῇ κοιλίᾳ· τὸ δ' ἐντὸς ὅμοιος τοῖς πλεκτοῖς κε
κρυφάλοις· μεγέθει δὲ τὸ λυὲ ἐλάττων ἐστὶν ὁ κεκρύφαλος ἡ κοιλί
ας· χρῶμα δ' ἔχεται ὁ ἐχῖνος τὸ ἐντὸς ὠὴν ξαχὺς καὶ πλακώδης·
τὸ δὲ μέσευς παρὰ πλησίος τῷ κεκρυφάλῳ· μετὰ δὲ τοῦτον, τὸ
καλούμενον, ἥνυστρον ἐστὶ· τῷ μὲν μεγέθει τοῦ ἐχίνου μεῖζον· τὸ δὲ
χρῶμα, τρομικώτερον· ἔχει δ' ἐντὸς πλάκας πολλὰς καὶ μεγάλας
καὶ λείας· ἀπὸ δὲ τούτου, τὸ ἔντερον ἤδη· τὰ μὲν οὖν κραν-
φόρα καὶ μὴ ἀμφόδοντα, τοιαύτην ἔχει τὴν κοιλίαν· διαφέρει
δὲ πρὸς ἄλληλα τοῖς χρώμασι· καὶ τοῖς μεγέθεσι· τούτῳ, καὶ τῷ τὸν

Pulmo auiū

Lien

Cōmutatio mōstra
tiemis / & uocatiē
ως · τροπὴ χρινέζ

Arteria in pulmonē
stomach) in uētricu

Arteria

stomach)

Ventriculus

Intestinū hereś uēt

ἀρχόν podice

πόροι . 1 . pinus q̄ter

μηρυκάζειν ruminare

Ruminantia q̄tuor habēt uentriculos

Ventriculus magnus

πεφοβολῆς cōmi
surę

κεκρύφαλος ret
culum unde dictū

ἐχῖνος . Omasū

ἥνυστρον . Abomasū

λαχώδης cancellatus

λάχας . cancelli

Gula . Stomach)

Jecur

Leporū genus duo re
cinora habens .

Sycimus ager

Bolba palus

in medium partem uentriculi uel in oblum qd paulo post hy

Ἰτραq: pte dentata unu habebit stomachũ

ζώων ἱστορίας τὸ β'. 25

σόμαχον εἰς μέσην ἢ πλαγίαν τείνειν τὴν κοιλίαν τὰ δάμ-
φόδοντα, μίαν ἔχει τὴν κοιλίαν· οἷον ἄνθρωπος· ὗς· κύων· ἄρ-
κτος· λέων· λύκος· ἔχει δὲ καὶ ὁ ὄνος, πόνη τοῦτο ἔνιος, ὅμοιος
λύκῳ· πλείους μὲν οὖν ἔχει μίαν κοιλίαν· μετὰ ταῦτα τῶν ἐντέρ-
ων· ἀλλὰ τὸ μὲν, ἔχει μείζω τὴν κοιλίαν· ὥσπερ ὗς καὶ ἄρκτος
καὶ ἄνθρωπος· ὁ λίγας ἔχει λείους πλάκας· τὰ δὲ, πολὺ ἐλάτ-
τω, καὶ οὐ πολὺ μείζω τοῦ ἑτέρου, καθάπερ κύων, καὶ λέων, καὶ
ἄνθρωπος· καὶ τῶν ἄλλων δὲ τὰ εἴδη διέσκεπται τὰς τούτων
κοιλίας· τὰ μὲν γὰρ οὐχ ὁμοίαν ἔχει· τὰ δὲ κυνί· καὶ τὰ μείζω
ἢ τὰ ἐλάττω τῶν ζώων ὡσαύτως· διαφορὰ ἦν ἐν τούτοις καὶ
τοῦ τὸ μεγέθη καὶ τὰ χήματα, καὶ πάχη· καὶ λεπότητας· ὑπάρ-
χει τὰς μὲν κοιλίας, καὶ κατὰ τὸ στόμαχον τὴν θέσιν τῶν σώ-
ματων· διαφέρει δὲ καὶ ἡ τῶν ἐντέρων φύσις ἑκατέροις τῶν εἰ-
ρημένων ζώων, τοῖς τε μὴ ἀμφόδοντι, καὶ τοῖς ἀμφόδοντι· τῷ τε
μεγέθει καὶ πάχει, καὶ ταῖς ἐπαναδιπλώσεσι· πάντα δὲ μείζω
τὰ τῶν μὴ ἀμφοδόντων ἐστὶ· καὶ γὰρ αὐτὰ πάντα μείζω· μι-
κρὰ μὲν γὰρ ὀλίγα· πάμπαν δὲ μικρὸν, οὐδὲν ἔστι κρατοφόρ-
ον· ἔχουσι δὲ γνίαν καὶ ἀποφυάδας τῶν ἐντέρων· ἐν ᾧ τῷ τόπῳ
οὐθέν ἐστι μὴ ἀμφόδοντι· ὁ δὲ ἔλεφας ἔντερον ἔχει συμφύσει ἔ-
χον ὥστε φαίνεσθαι, τὴν ἀρχὴν κοιλίας ἔχειν· ἐν τούτῳ καὶ ἡ πρό-
φη ἐγγίνεται· χωρὶς δ' οὐκ ἔχει ἀγγεῖον· καὶ τὸ στόμαχος δ' ἔχει πρὸ
σω πλήσια τοῖς ὑείοις· πλὴν τὸ μὲν ἡ πυλωρὸς τετραπλάσιον τοῦ
βοείου· καὶ τὰ λοιπὰ· τὸν δὲ στόμαχον ἐλάττω ἢ κατὰ λόγον· τὸν δὲ
πρόσω ἔχει· καὶ τὰ περὶ τὴν κοιλίαν· καὶ τὴν τῶν ἐντέρων
φύσιν· καὶ τοῖς τετράποσι μὴ τῶν ζωοτόκων, ὠοτόκοις δὲ, οἷ-
ον χελώνη χερσαία, καὶ χελώνη θαλαττία· καὶ σαῦρα· καὶ τοῖς κρο
κοδείλοις ἀμφοῖν· καὶ πᾶσιν ὁμοίως τοιούτοις, ἃ πλὴν τῶν
ἔχουσι καὶ μίαν τὴν κοιλίαν· καὶ τὸ μὲν, ὁμοίαν· τῇ ὑείᾳ· τὸ δὲ
τῇ τοῦ κυνός· τὸ δὲ τῶν ὄφεων μήκους, ὁμοίου ἔστι· τῇ ἔχει παρα πλή
σιον χεδὸν πάντα τὰ πεζὰ καὶ ὠοτόκων τοῖς σαύροις· εἰ τις μῆκος
ἀποδοίη

φολιδωτὸν cortice tectũ

Serpentũ descriptũ

συμπᾶσθαι cõtrahi

μέγα· πόρρω

Lacerti

Phocæ longæ

Δίρυγχος ἔστω longi

Ληπρωμένος fistulosus

Vel serpẽtũ Hydri

De Serpentib) & pullis hirundinum notãda

Serpentẽ tot habere costas quot sint in mense dies .i. trigin frigidũ schediolũ & aristotele indignũ

Caudæ serpentib) am & lacertis amputatæ renascũtur

Ἐλέφας

ἐπιφυάδες τ' ἐντέρων
appendices intestinorũ

δωδυέντερον intestinũ rectum·

συμφύσεις · simus

Elephantis recte

Testudo terrestris & marina

De Anguibus

ἀποφυάδες τῶν ἐντέρων

ἀποφυάδες αὐτοῖς· ἀφέλοι τοὺς πόδας· φολιδωτὸν δὲ τὸ γαρ-
τὸ πρανὲς καὶ τὸ ὕπτιον, ὥσπερα πλήσια καὶ οὗτοι σέχει, πλὴν ὁ ῥύγχος
οὐκ ἔχει, ἀλλ' ὡς περὶ χοῦς δύο πόρους· εἰσὶ δὲ συνάπτοντες, καὶ
τὸν ὑστέραν μακρὰν ἢ δικρόαν· τὰ δ' ἄλλα τὰ ζωϊκὰ τὰ αὐτὰ
τοῖς σαύροις· πλὴν ὅσῳπερ διὰ τὸ στενότητα καὶ τὸ μῆκος,
στενὰ καὶ μακρὰ, τὰ πλάγια· ὥστε καὶ λανθάνειν διὰ τὸ ὁμοιό-
τητα τῶν χρωμάτων· πλήν τε γὰρ ἀρτηρίαν ἔχει σφόδρα μακράν·
ἔτι δὲ μακρότερον τὸν στόμαχον· ἀρχὴ δ' ἔστι ἀρτηρίας περὶ αὐ
τὴν ὅσῃ ἔξω σώματος· ὥστε δοκεῖν, ὑπὸ ταύτην εἶναι τὴν γλῶτ-
ταν, πρὸς ἣν ἔχειν ἡ δοκεῖ τῆς γλώττης ἡ ἀρτηρία· διὰ τὸ συμπᾶσθαι
τὴν γλῶτταν· καὶ μὴ μόνον ὥσπερ τοῖς ἄλλοις· ὅσῃ δ' ἡ γλῶττα, λε
πτὴ καὶ μακρά, καὶ μέλαινα· καὶ ἐξέρχεται, μέχρι πόρρω· ἔστι
δὲ παρὰ τὰς τῶν ἄλλων γλώττας ἔχουσι οἱ ὄφεις καὶ οἱ σαῦ-
ροι· τὸ δικρόανον αὐτῆς εἶναι τὴν γλῶτταν ἄκραν· πολὺ δὲ μάλιστα οἱ ὄ-
φεις· τὸ γὰρ ἄκρον αὐτῆς ἔστι λεπτόν· ὥσπερ ξίφος· ἔχει δὲ καὶ φώ-
νην ἐχόμενον τῆς γλώττης τῷ στόματι· ἔστι δὲ τὸ ῥύγχος εὐρύ-
τερον, ὁμοίαν τῇ τῶν κυνός· εἶτα τὸ ἔντερον μακρὸν ἢ
λεπτὸν, ἢ μέχρι τοῦ τέλους ἐν· ἐνίοις δὲ τοῦ φάρυγγος ἡ καρδία μι-
κρὰ, καὶ μαλερὰ, καὶ νεφροειδὴς· διὸ δύξειν αὐτὸν ἔνιοτε, οὐ πρὸς τὸ
σῶμα ἔχειν τὸ ὀξύ· εἶθ' ὁ πυλωρὸς ἀπλῆς ἰνώδης περιφερὴς μυώ-
δης μακρὸς σφόδρα ἢ πολὺ ἀπὸ τῆς μήκους τῆς καρδίας· ἢ τὸ
παρὰ μακρὸν ἢ ἀπλοῦν, πλὴν μακρὸν ἢ στρογγύλον, ὥσπερ
καὶ οἱ σαῦροι· πλὴν δ' ἔχει ὁμοίως τοῖς ἰχθύσιν· οἱ μὲν γὰρ ὕδροι
ὠοτόκοι ἢ πάντες ἔχουσιν, οἱ δ' ἄλλοι πρὸς τοῖς ζωτόκοις, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ
κ χαρόδοντες δὲ πάμπαν εἰσὶ· πλευρὰς δ' ἔχουσιν ἴσας· ταῖς ἐν
τῷ μηνὶ ἡμέραις, ξ ἑξήκοντα γὰρ ἔχουσι· κλίσεσι δέ τινες συμβαί
νειν περὶ τοὺς ὄφεις τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ περὶ τοὺς νεοττοὺς τῶν χε-
λιδόνων· ἐὰν γάρ τις ἐκκεντήσῃ τὰ ὄμματα τῶν ὄφεων, φα-
σὶ φύεσθαι πάλιν· καὶ κέρκοι ἢ ἀποτμηθῶσι τῶν σαύρων
ἢ τῶν ὄφεων, φύονται ἴσαι ἢ ῥῖς ἔχουσιν ἐκ τὰ πρόσθεν ἔντε

Phi)

Ἀριστ. μικρόν. ἰδρ cc ω IIIII
tum theodor) confirmat
tum plinij. l. 11. c. 37

caeus solus inter pisces ruminare uidetur

ρα· ἡ γὰρ τὴν κοιλίαν· μία γὰρ καὶ ἁπλῆ ἔχουσι διαφέρουσαι τοῖς ἁπασιν· ἔνιοι γὰρ πάμπαν ἐστερῆσθαι ἔχουσιν· οἷον οὐ καλοῦσι σκάρον· ὃς δὴ καὶ μόνος ἰχθὺς δοκεῖ μηρυκάζειν· καὶ τὸ τοῦ ἐντέρου μέγεθος· ἁπλοῦν γὰρ καὶ ἀνάπλωσιν ἔχει· ὁ ἀναλύεται εἰς ἑαυτόν· ἴδιον δὲ τῶν ἰχθύων ὄντα· καὶ τῶν ὀρνίθων τῶν πλείστων· τὸ ἔχειν ἀπερυφάδας· ἀλλ' οἱ μὲν ὄρνιθες· κάτωθεν καὶ ὀλίγας· οἱ δ' ἰχθύες· πλείστας ἄνωθεν πρὸς τὴν κοιλίαν· ἔνιοι δὲ πολλάς· οἷον κωβιός· γαλεός· τέρκη· σκορπίος· κιθαρός· ξίφιλη· σκάρος· ὁ δὲ κεστρεὺς· ἐπὶ μὲν θάτερα τῆς κοιλίας· πολλὰς· ἐπὶ θάτερα δὲ μίαν· ἔνιοι δ' ἔχουσι μίαν· ὀλίγας δὲ· οἷον· ἡ φάττος καὶ γλαῦκος· ἔχει δὲ καὶ ὁ χρύσοφρυς ὀλίγας· διαφέρουσι δέ· καὶ αὐτοὶ αὑτῶν· οἱ μὲν χρύσοφρυς· ὁ μὲν πλείους· ἔχει ὁ δὲ ἐλάττους· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ὅλως οὐκ ἔχουσιν· οἷον οἱ πλεῖστοι τῶν σελαχωδῶν· τῶν δ' ἄλλων· οἱ μὲν ὀλίγας· οἱ δὲ πάμπολλας· πάμπαν δὲ παρ' αὐτὴν ἔχουσι τὴν κοιλίαν τοὺς ἀπερυφάδας· οἱ δὲ ἰχθύες· οἱ δ' ὄρνιθες· ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ζῷα· περὶ τὸν ἐντὸς μέρη· διαφοράν· οἱ μὲν γὰρ ἔχουσι πρὸ τῆς κοιλίας πρόλοβον· οἷον ἀλεκτρυών· φάσσα· περδίξ· ὅτι δ' ὁ πρόλοβος δέρμα κοῖλον καὶ μέγα· ᾧ ἡ τροφὴ πρώτη εἰσιοῦσα· ἀπεπής ὅθεν· ὅτι δ' αὐτό μὲν· ἀπὸ τοῦ στόματος εὐρύτερος· ἔπειτα εὐρύτερος· ἢ δὲ καθήκει πρὸς τὴν κοιλίαν· λεπτότερος τῆς κοιλίας· σαρκώδη καὶ συμφυᾶ οἱ πλεῖστοι ἔχουσι· ἔσωθεν ἐνδέρμα ἰχῳρόν· καὶ ἀφαιρούμενον ἀπὸ τοῦ σαρκώδους· οἱ μὲν πρόλοβον μὲν οὐκ ἔχουσιν· ἀλλ' αὐτὴ τοῦτον τὸν στόμαχον εὐρὺν καὶ πολλαπτύον· ἢ δὸλου· ἢ πρὸς τὴν κοιλίαν τεῖνόντα· οἷον κολοιός· καὶ κόραξ· ἔστι κορώνη ἔχει δὲ καὶ ὁ ὄρτυξ τοῦ στόματος πολλαπτύον· κάτω· καὶ ὁ αἰγοκέφαλος μικρὸν εὐρύτερον· τὸ κάτω· καὶ ἡ γλαυξ· νῆττα δὲ καὶ χήν· ὁ λάρος· καὶ καταρράκτης· ἔστι δὲ τὸν στόμαχον εὐρὺν ἢ πολλαπτύον· ἢ ἄλλοι τῶν ὀρνίθων· ὁμοίως δὲ ἔνιοι τὴν κοιλίαν αὐτὴν ἔχουσιν ὁμοίαν προλόβῳ· οἱ-

κωβιός · gobio
γαλεός · Mustelus
κιθαρός · fidicula
βήλη · Mulus
κεστρεύς · Mugilis
κιθαρος · Iecorinus
γλαῦκος · Glauc)
χρύσοφρυς · Aurata

πρόλοβος · ingluuies
uulgo papo
φάσσα · palumbus
περδιξ · columb)
πρόλοβος qd fit
πολλαπτύον · Monedula
κορώνη · Cornix
νῆττα · Anas
λάρος · Gauia
καταρράκτης cataracte
ὠκύς · Tarda

ον· ἢ κεχρίς· ἔστι δὲ ἃ οὐκ ἔχει οὔτε τὸν στόμαχον· οὔτε τὸν πρόλοβον· εὐρὺν· ἀλλὰ τὴν κοιλίαν μακρὰν· ὅσα μικρὰ τῶν ὀρνίθων οἷον· χελιδὼν· καὶ στρουθός· ὀλίγους δὲ οὔτε τὸν πρόλοβον ἔχουσιν· οὔτε τὸν στόμαχον εὐρύν· ἀλλὰ σφόδρα μακρὸν· ὅσοι τὸν αὐχένα μακρὸν ἔχουσιν· οἷον πορφυρίων· ἡδὺ δ' οὗτοι καὶ τὸ τετίγωμα· ὑγρώτερον τῶν ἄλλων προϊέμενοι πάντες· ὁ δ' ὄρτυξ· ἰδίως τούτων ἔχει πρὸς τοὺς ἄλλους· ἔχει γὰρ ἡ πρόλοβον καὶ πρὸ τῆς στρὸς τὸν στόμαχον εὐρὺν καὶ πολλάτος ἔχοντα· διέχει δ' ὁ πρόλοβος τοῦ πρὸ τῆς στομάχου· συχνόν· ὡς κατὰ μέγεθος· ἔχει δὲ καὶ λεπτὸν τὸ ἔντερον οἱ πολεῖσι καὶ ἁπλοῦν· ἀναλυόμενον· τὰς δ' ἀπερυφάδας· ἀπλέλυμένας ἔχουσιν οἱ ὄρνιθες· καθάπερ εἴρηται ὀλίγας· ἡ δὲ κάτωθεν ὡσαύτως οἱ ἰχθύες· ἀλλὰ κάτωθεν κατὰ τὴν τοῦ ὠτέρου τελευτήν· ἔχουσι δ' ὅ πάντες· ἀλλ' οἱ πολεῖσι· οἷον·

ἀλεκτρυών· πέρδιξ· νῆττα· νυκτικόραξ λόφος ἀ
σκάλαφος· χήν· κύκνος· ὠτίς· γλαυξ·
ἔχουσι δὲ καὶ τῶν μικρῶν τινες·
αἰγίθαλος· μικρὰ πάμπαν·
οἷον στρουθός·

κεχρίς · Tinnunculus
στρουθός passer
Porphyrio τορφυρίων
De Coturnice nota
ἀπερυφάδες
νυκτικόραξ Cecõnia
ἀσκάλαφος · Ascalaph)
ὠτίς · Tarda

:: supfluit

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟ Γ΄.

Εἰ μὲν οὖν τ̃ ἄλλων μορίων τῶν ζώων, εἴρηται· καὶ πόσαι τῇ ἅπασι καὶ τίνας ἔχει πρὸς ἄλληλα διαφορὰς· λοιπὸν ἢ περὶ τ̃ εἰς τ̃ γένεσιν συντελοῦντ̃ μορίων εἰπεῖν· ταῦτα δ' ἐστὶ τοῖς μ̃ θήλεσι πᾶσιν ἐντὸς ὄζι· τὰ δὲ τῶν ἀρρένων, διαφορὰς ἔχει πολλάς· τὰ μὲν δ' ὅλως τῶν ἐναίμων ζώων, ἐκ ἔχει ὄρχεις· τὰ δ', ἔχει μέν, ζώοις δ' οὐκ ἔχει ὁμοίοις τ̃ ζώοις ἐχόντων· τὰ μὲν πρὸς τῇ ὀσφύϊ ἔχει· περὶ τὸν τῶν νεφρῶν τόπον· τὰ δὲ, πρὸς τῇ ἕδρᾳ περὶ· τὸ δ' ἐκτὸς καὶ τὸ αἰδοῖον τούτων τοῖς μὲν, συνήρτηται πρὸς τὴν γαστέρα· οἷς δ' ἀφεῖται· καθάπερ καὶ οἱ ὄρχεις πρὸς τὴν γαστέρα σωμήρτηνται· ἄλλως τοῖς τ̃ μηροθουρικ̃ τ̃ ὀπισθορηκτικ̃ τ̃ μὲν ἰχθύων δὲ εἰς ὄρχις ἔχει· δὲ εἴ τι ἄλλο ἔχει βραγχία· δ' ἢ τὸ τ̃ ὄφεων γένος ἅπαν· δ' ὅλως ἄπνουστον· ὅσα μὴ ζωοτοκεῖ ἐναύρις· οἷον ὄρνιθες, ἔχουσι μὲν ὄρχεις· ἔχουσι δ' ἐντὸς πρὸς τῇ ὀσφύϊ· τ̃ τετραπόδων ὅσα ὠοτοκεῖ, πλὴν αὐγὸν ἔχει πρόπαν· οἷον, σαύρα, χελώνη, κροκόδειλος· τ̃ ζωοτόκων, ἐχῖνος· τὰ δὲ τ̃ ζώων ἐχόντων, πρὸς τῇ ἕδρᾳ ἔχει· οἷον· τ̃ ἀποδων μ̃, δελφίς· τ̃ δὲ τετραπόδων καὶ ζωοτόκων, ἐλέφας· τὰ δ' ἄλλα φανερους ἔχει· ἡ δ' ἀρτησις ἡ πρὸς τῇ κοιλίαν· ἐστὶ δὲ μικρὰ συμφυὴς· τὰ μὲν ἐκ τοῦ πλείονος ἔχειν

Testiculi

Genitale

Testes

Elephas

μεχεῖς, καὶ οὐκ ἀπηρτημένοι εἰσὶν, οἷον τῷ χοίρῳ τῷ ἀγρίῳ· τὰ δὲ, ἀπηρτημένοι, καθάπερ τοῖς ἀνθρώποις· οἱ μὲν οὖν ἰχθύες, ὄρχεις μὲν οὐκ ἔχουσι, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· οὐ δ' οἱ ὄφεις· πόρους δὲ δύο ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος ἡρτημένους ἐφ' ἑκάτερα φλοιὸς χωρὶς σωμάτων τοὺς εἰς ἕνα αὐλῶνα πόρον· ἄχρι φλοιοῦ τοῦ περιτῴματος ὀχέδου· τὸ δὲ αὐλῶνα λέγομεν, τὸ πρὸ τῶν ἄκανθαν· οὗτοι δὲ γίνονται περὶ τὴν ὥραν φλοιὸς ὀχέας θορὸν πλήρεις· καὶ θλιβομένων ὀξέρχεται τὸ σπέρμα λευκόν· αὐτοὶ δὲ πρὸς αὐτοὺς οὐκ ἔχουσι διαφοράν· ἔκτη τῶν ἀνατομῶν θεωρεῖν δεῖ, καὶ ὕστερον λεχθήσεται, ἐν τοῖς περὶ ἕκαστον αὐτῶν ἰδίοις ἀκριβέστερον· ὅσα δ' ὠοτοκεῖ, ἢ δίπους ἐστὶν ἢ τετράπους, πάντ' ἔχει ὄρχεις πρὸς τῇ ὀσφύϊ, κάτωθεν τοῦ διαζώματος· τὰ μὲν, λευκοτέρους· τὰ δ' ὠχροτέρους· λεπτοῖς πάμπαν φλεβίοις περιεχομένους· καὶ ἀφ' ἑκατέρου τείνει πόρος σωμάτων εἰς ἕνα, καθάπερ ἐπὶ τοῖς ἰχθύσιν, ὑπὲρ φλοιοῦ τοῦ περιτῴματος ὀχέδου· τοῦτο δ' ἐστὶν, αἰδοῖον· ὃ τοῖς μὲν μικροῖς, ἀδηλον· ἐν δὲ τοῖς μείζοσιν οἷον ἐν χλωῒ καὶ τοῖς τηλικούτοις, φανερώτερον γίνεται, ὅταν ἡ ὀχεία πρόσφατος ᾖ· οἱ δὲ πόροι, καὶ τοῖς ἰχθύσι καὶ τούτοις, προσπεφύκασι πρὸς τῇ ὀσφύϊ, ὑποκάτω φλοιοῦ κοιλίας, καὶ τῶν ἐντέρων· μεταξὺ φλεβὸς μεγάλης φλεβοῦ, ἀφ' ἧς τείνουσι πόροι εἰς ἑκάτερον τῶν ὀρχεων· ὥσπερ δὲ τοῖς ἰχθύσι, περὶ μὲν τὴν ὥραν τῆς ὀχείας θορός ἐστι φαίνεται ἐν τοῖς ὄρχεσι καὶ οἱ πόροι σφόδρα δῆλοι· ὅταν δὲ παρέλθῃ ἡ ὥρα, ἄδηλοι καὶ οἱ πόροι ἐνίοτε, οὕτω καὶ τῶν ὀρμίθων· οἱ ὄρχεις· πρὶν μὲν ὀχεύειν, οἱ μὲν μικροὺς· οἱ δὲ, πάμπαν ἀδήλους ἔχουσιν· ὅταν δὲ ὀχεύωσι, σφόδρα μεγάλους ἔχουσιν· ἐπὶ πλεῖστα τοῦτο δὲ τοῦτο συμβαίνει τοῖς φάττῃσι· καὶ τοῖς πέρδιξιν· ὥστε οἴονται τινες τοὺς ἐνιαυτοῦ ἔχειν τοὺς ὄρχεις· οἱ μὲν δὲ τοῦτο πρόσθεν ἐχόντων τοὺς ὄρχεις· οἱ μὲν, ἐντὸς

ὑποζώματος septo

θορὸν humoris foetu

θορός

φάττης Phattes

ἔχουσι πρὸς τὴν γαστέρα, καθάπερ δελφῖς· οἱ δὲ, ἐκτὸς ἐν τῷ φανερῷ πρὸς τῷ τέλει τῇ γαστρός· ῥύγχος δὲ τοῦ μὲν ἄλλα, τὸν αὐτὸν ἔχει ξόφον· διαφέρουσι δὲ, ὅτι οἱ μὲν αὐτῶν ἔχουσι καθ' αὑτοὺς, τοὺς ὄρχεις· οἱ δὲ τῇ καλουμένῃ ὀρέᾳ· ὅσοι ἐξωθεν· αὐτοὶ δ' οἱ ὄρχεις ἐν ταῖς τρίξὶ καὶ ζωοτόκοις, τὸν δ' ἔχουσι τὸν ξόφον, τείνουσιν ἐκ τῆς αὐρτῆς πόροι φλεβικοί, μέχρι τῆς κεφαλῆς ἑκατέρου τῶν ὄρχεως· καὶ ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῶν μεφρῶν δύο· εἰσὶ δ' οὗτοι μὲν, αἱματώδεις· οἱ δ' ἐκ τῆς αὐρτῆς ἀναιμοι· ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς πρὸς αὐτὴν τῷ ὄρχει, πόρος ὅδε πυκνότερος ἐκείνου καὶ ὑδρωδέστερος· ὃς ἀνακάμπτει πάλιν, ἐν ἑκατέρῳ τῷ ὄρχει, πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄρχεως· ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς, ἑκάτεροι πάλιν εἰς ταὐτὸ συνάπτουσιν εἰς τὸ πρόσθεν ἐπὶ τὸ αἰδοῖον· οἱ δ' ἐπανακάμπτοντες πόροι καὶ προσκαθήμενοι τοῖς ὄρχεσιν, ὑμένι τινὶ λεπτῷ περιειλημμένοι εἰσὶ τῷ αὐτῷ· ὥστε δύκειν ἕνα εἶναι πόρον· ἐὰν μὴ δέλῃ τὸν ὑμένα τις· ὁ μὲν οὖν προσκαθήμενος πόρος, ἔστι αἱματῶδες ἔχει τὸ ὑγρόν· ἧττον μέντοι τῶν ἀνωτέρω τῶν ἐκ τῆς αὐρτῆς· ἐν δὲ τοῖς ἐπανακάμπτουσιν εἰς τὸν καυλὸν τὸν ἐν τῷ αἰδοίῳ, λευκή ἐστιν ἡ ὑγρότης· φέρει δὲ καὶ ἀπὸ τῆς κύστεως πόρος· καὶ συνάπτει ἀνωθεν πρὸς τὸν καυλόν· περὶ οὗ νῦν δὲ, οἷον κέλυφός ἐστι τὸ καλούμενον αἰδοῖον· θεωρείσθω δὲ ταῦτα εἰρημένα ταύτα· καὶ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς, τῆσδε τῶν πόρων· ἡ ἀρχὴ, ἀπὸ τῆς αὐρτηρίας, ἐφ' ἧς α. κεφαλαὶ τῶν ὄρχεων καὶ οἱ καθήκοντες πόροι, ἐφ' οἷς κ. οἱ ἀπὸ νώτου πρὸς τοὺς ὄρχεις καθήμενοι, ἐφ' οἷς, τὰ ωω. οἱ δ' ἀνακάμπτοντες ἐφ' οἷς ἡ ὑγρότης ἡ λευκὴ· ἐφ' οἷς, τὰ ββ. αἰδοῖον, δ. κύστις ε. ὄρχεις δ' ἐν οἷς· τὰ ψψ. ἀπὸ τεμνομένων δὲ ἡ ἀφαιρουμένων τῶν ὄρχεων αὐτῶν, ἀνακαμπτουσι οἱ πόροι ἄνω· διαφθείρουσι δ' οἱ μὲν, ἐπινέων ὄντων, πρίψει· οἱ δὲ καὶ ὕστερον ἐκτέμνοντες· συνέκλεισε δ' ἤδη ταῦρον ἐκτμηθέντα, καὶ οὐθὺς ἐπιβαίνει

Aorta

Pori uenales ab aorta ad capita testiú · & alij duo a renibus

Descriptio pororú q̃ feruntur ad testes

Duo castrationú modi

πιδαύτου χύσεως, καὶ γονῆσαι· τὸ μὲν οὖν περὶ τοὺς ὄρχεις τῶν ζώων, τοιοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· καὶ δ' ὑστέραις τῶν ἐχόντων ὑστέρας ζώων, οὔτε τὸν αὐτὸν ξόφον ἔχουσιν, οὐθ' ὁμοίους ταύτην τῶν εἰσίν· ἀλλὰ διαφέρουσι καὶ τῶν ζωοτοκούντων πρὸς ἄλληλα· καὶ τῶν ὠοτοκούντων δικρόαι οὖν μὲν εἰσιν ἀταύντων τῶν πρὸς τοῖς αὐθροις ἐχόντων τοὺς ὑστέρας· καὶ τὸ μὲν αὐτῶν ἐν τῷ δεξιῷ μέρεσι· τὸ δ' ἕτερον, ἐν τοῖς ἀριστερῷ ὄζοις· ἢ ἀρχὴ μία, τὸ δὲ σῶμα εὖ· οἷον, καυλὸς, σαρκώδης σφόδρα· καὶ χονδρώδης τοῖς τελείοις καὶ μεγίστοις· καλεῖται δὲ τούτων, τὸ μὲν ὑστέρα καὶ δελφίς· ὅθεν καὶ ἀδελφοὺς προσαγορεύουσι· μήτρα δ' ὁ καυλὸς καὶ τὸ σῶμα τῆς ὑστέρας· ὅσα μὲν οὖν ὄζει ζωοτόκα καὶ δὴ ποδαπὰ καὶ τετράποδα, τούτων μὲν, ἡ ὑστέρα ταὐτὸν ὄζει, κάτω τοῦ ὑποζώματος· οἷον αὐῷ· καὶ κυνὶ· καὶ ὑΐ· καὶ ἵππῳ καὶ βοΐ· καὶ τοῖς κρατοφόροις ὁμοίως, ταὐτὸ ἔχει πᾶσιν· ἐπὶ πλέον δ' αἱ ὑστέραι τῶν καλουμένων κοράτων· εἰλίγμασι δὲ χρῶνται αἱ τελέσωσι· τῶν δ' ὠοτοκούντων εἰς τὸν μφανὲς οὐχ ὁμοίως ἁπάντων ἔχουσιν· ἀλλ' αἱ μὲν τῶν ὀρνίθων, πρὸς ᾧ ὑποζώματι· αἱ δὲ τῶν ἰχθύων, κάτω, καθάπερ αἱ τῶν ζωοτοκούντων δ' πόδων καὶ τεττάρων πόδων· πολὺ δὲ πλεῖστοι καὶ ὑμενώδεις καὶ μακραί· ὥστε τοῖς σφόδρα μικροῖς τῶν ἰχθύων, δοκεῖν ἑκατέραν ὠὸν εἶναι ἐμφῶς δύο ἐχόντων ὠὰ τῶν ἰχθύων τούτων, ὅσον λέγεται τὸ ὠὸν, εἶναι ψαθυρόν· ὅτι γὰρ οὐχί· ἀλλὰ πολλά· δύο μὲν διαχεῖται εἰς πολλὰ δὲ τῶν ὀρνίθων ὑστέρα, κάτωθεν μὲν ἔχει τὸν καυλὸν σαρκώδη καὶ στερρόν· τὸ δὲ πρὸς τῷ ὑποζώματι· ὑμενῶδες καὶ λεπτὸν πάμπαν· ὥστε δόξαι ἂν ἔξωθεν ὑστέρας εἶναι τὰ ὠά· ἐν μὲν οὖν τοῖς μείζοσι τῶν ὀρνίθων, δῆλόν ἐστιν ὁ ὑμὴν μᾶλλον· καὶ φυσώμενος· διὰ τοῦτο καυλοῦ αἴρεται, ὁ κόλπος τοῦ ὑμένος· ἐν δὲ τοῖς μικροῖς, ἀδηλότερα ταῦτα τυγχάνει, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχει ἡ ὑστέρα καὶ ἐν τοῖς τετράποσι μὴ τῶν ζώων, ὧν

Hoc etiam & alij scriptores produnt

De Vulua

ἀρτηρία genitale

δικρόαι · fimus duos habentes

δελφύς · i. uulua · unde fratres dicti grece ἀδελφοί ·

μήτρα · i. matrix · q̃d differt a uulua

Vulue fitus

κέρατα: cornua · uocantur extremitates uuluarú

καθυρόν arenidú

στερρόν callosum

αἴρεται extollitur

τόκοις δὲ οἷον χελώνῃ καὶ σαύρᾳ καὶ ἀσπάλαξι, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις· ὁ μὲν γὰρ καυλὸς κάτωθεν, εἰσὶ γὰρ σαρκώδεστερος· ἡ δὲ χόσις καὶ τὸ ὠὰ, ἄνω πρὸς τῷ ὑποζώματι· ὅσα δὲ τῶν ἀπόδων, εἰσὶ τὸ φανερὸν μὲν ζωοτοκεῖ ἐν αὐτοῖς δ' ὠοτοκεῖ, οἷον, ὀφίες τε καὶ σαῦροι, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ καλούμενα σελάχη· καλεῖται δὲ σέλαχος τὸ αὐ ἄπουν ὂν, καὶ βραγχίαν ἔχον, ζωοτόκον ἦ· τούτων δὴ, δικρόα μὲν, ἡ ὑστέρα· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τὸ ὑπόζωμα, τείνει καθάπερ ⟨τὸ ὀρνίθων· ἔτι δὲ διὰ μέσου τῶν δικρόων κάτωθεν αἰρ ξα μὲν μία μέχρι πρὸς τὸ ὑπόζωμα τείνει· καὶ τὰ ὠὰ ἐν ταύθα γίνεται· καὶ ἄνω ἐπ' ἀρχῆ τοῦ ὑποζώματος· εἶτα προελθόντα εἰς τὴν ὑστέραν, ζῷα γίνεται ἐκ τῶν ὠῶν· αὐτῶν δὲ τούτων πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, ἡ διαφορὰ τῶν ὑστερῶν, ἀκριβέστερον αὖ θεωρηθείη τοῖς ἐμπροσθεν ἐκ τῆ αὐτομῶν· ἔχει δὲ καὶ τὸ τῶν ὄφεων γένος, πρός τε ταῦτα, καὶ πρὸς ἄλληλα διαφοράς· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα γένη τῶν ὄφεων, ὠοτοκεῖ· ἔχις δὲ ζωοτοκεῖ μόνον, ὠοτοκήσασ' ἐν αὐτῷ πρῶτον· διὸ παραπλησίως ἔχει, τὸ περὶ τὴν ὑστέραν, τοῖς σελάχεσιν· ἡ δὲ τῶν ὄφεων ὑστέρα, μακρά· καθάπερ τὸ σῶμα τείνει, κάτωθεν αἰρ ξα μία, ἀφ' ἑνὸς πόρου συνεχὴς· ἐνθα καὶ ἐνθα ἀκανθης· οἷος πόρος ἑκάτερος ὢν μέχρι πρὸς τὸ ὑπόζωμα· ἐν ᾧ τὸ ὠὰ, καὶ τὰ σοῖχον ἐγγίνεται καὶ ἐκτίκτει οὐ καθ' ἕν, ἀλλὰ συνεχές· ἔχει δὲ τὴν ὑστέραν, ὅσα μὲν ζωοτοκεῖ, καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ εἰς τὸ μφανὲς, ἄνωθεν φλοιολίασ· ὅσα δ' ὠοτοκεῖ πάντα κάτωθεν πρὸς τῇ ὀσφύι· ὅσα δὲ εἰς τὸ φανερὸν μὲν ζωοτοκεῖ, ἐν αὐτοῖς δ' ὠοτοκεῖ, ἐπαμφοτερίζει· τὸ μὲν γὰρ κάτωθεν καὶ πρὸς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς μέρος ὄντ' ἐν ᾗ τὸ περὶ τὸ ὠὰ· τὸ ᾗ περὶ τὴν ἔξοδος ἐπάνω τῶν ὠτέρων ἐστί· διαφορὰ δὲ καὶ ἥδε πρὸς ἀλλήλας ἐστὶ τῶν ὑστερῶν· τὸ μὲν γὰρ κραταιφόρα καὶ μὴ ἀμφόδυμ- τον, ἔχει κοτυληδόνας ἐν τῇ ὑστέρᾳ ὅταν ἔχῃ τὸ ἔμβρυον· καὶ τῶν ἀμφοδόντων

2 τῶν ἀμφοδόντων, οἷον δασύποδος καὶ μυὸς, καὶ νυκτερίδος· τὸ δ' ἄλλα τὰ ἀμφόδυντα καὶ ζωοτόκα καὶ ὑποπόδια, ταύτα λείαν ἔχει τὴν ὑστέραν· καὶ ἡ τῶν ἐμβρύων ἐξάρτησις, ἐξ αὐχῆ ὀστῆ ἡ ὑστέρας, ἀλλ' οὐκ ἐλικοτυληδόνος· τὸ μὲν οὖν ἀνομοιομερῆ ἐν τοῖς ζώοις μέρη, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· καὶ τὰ ἐκτὸς, καὶ τὰ ἐντός· τῶν δ' ὁμοιομερῶν, οἱ μόναιγον μὲν ὀστῶν τὸ αἷμα πᾶσι τοῖς ἐναίμοις ζώοις, καὶ τὸ μόριον ἐν ᾧ πέφυκεν ἐγγίνεσθαι· τοῦτο δὲ καλεῖται φλέψ· ἔστι τοῦτο δὲ τὸ ἀναλογον ῥύτοις· ἰχὼρ καὶ ἶνες· ἡ δὲ μάλιστα δῆλον τὸ σῶμα τῶν ζώων ἡ σάρξ· καὶ τοῦτο τὸ ἀνάλογον ἐν ἑκάστῳ μόριον· ἔτι δὲ τοσοῦτον· καὶ τὸ ἀνάλογον τούτῳ· οἷον ὀστοῦν, καὶ χόνδρος· ἔτι δὲ δέρμα· ὑμένες· νεῦρα· ξίφος· ὄνυχες· καὶ τὸ ὁμολογοῦν μόνον τούτοις· πρὸς δὲ τούτοις, τρίχες· μελή· στέαρ· καὶ τὸ σπερματικὸν· τούτων δ' ὀστᾶ· κόπρος· φλέγμα· καὶ χολὴ ξανθὴ καὶ μέλαινα· ἐπεὶ δ' ἀρχὴ ἔοικεν ἡ τοῦ αἵματος φύσις καὶ ἡ τῶν φλεβῶν, πρῶτον περὶ τούτων λεκτέον· ἄλλως τε ἐπεὶ δὴ καὶ τῶν πρότερον εἰρηκότων τινὲς οὐκ ἀληθῶς λέγουσιν· αἴτιον δὲ τῆ ἀνοίας· τὸ δυσθεώρητον αὐτῶν· ἐν μὲν γὰρ τοῖς τεθνεῶσι τῶν ζώων, ἄδηλος ἡ φύσις τῶν κυριωτάτων φλεβῶν· διὰ τὸ συμπίπτειν ὠθὺς ἐξιόντος τοῦ αἵματος μάλιστα παύτως· ἐκ γὰρ τούτων ἐκχεῖται ἀθρόον ὥσπερ ἐξ ἀγγείου· καθαρὸν γὰρ οὐδὲν ἔχει αἷμα· πολὺ ὀλίγον ἐν τῇ καρδίᾳ· ἀλλ' οὐ πᾶν ὅλον ἐν ταῖς φλεψίν· ἐν δὲ τοῖς ζῶσιν, ἀδύνατον εἶναι θεάσασθαι πῶς ἔχουσιν· ἐντὸς γὰρ ἡ φύσις αὐτῶν· ὥστε οἱ μὲν ἐντεθνεῶσι καὶ διῃρημένοις τοῖς ζώοις θεωροῦντες, τὰς μεγίστας ἀρχὰς οὐκ ἐθεώρουν· οἱ δ' ἐν τοῖς λελεπτυσμένοις σφόδρα ἀνθρώποις, ἐκ τοῦ ἐξωθεν φαινομένων, τὰς ἀρχὰς τῶν φλεβῶν διώρισαν· Συένεσις μὲν ὁ κύπριος ἰατρὸς, ῥᾴδιον τόπον· αἱ φλέβες αἱ παχεῖαι· ὧδε πεφύκασιν· ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ παρὰ τὴν ὀφρὺν διὰ τοῦ νώτου· περὶ τὸν πνεύμονα ὑπὸ τοὺς μαστοὺς· ἡ μὲν ἐκ δεξιᾶς εἰς τὰ ἀριστερά· ἡ δὲ ἐκ ἀριστερᾶς, εἰς τὸ δεξι

ὑποπόδια pedibus p dita

φλέψ vena
ἰχὼρ Sanies
ἶνες fibre
σάρξ
ὀστοῦν
ἀκανθα
χόνδρος
δέρμα
ὑμένω
νεῦρα
ξίφος
ὄνυχες
τρίχες
μελή
στέαρ
κόπρος
φλέγμα
χολὴ ξανθὴ μέλαινα

Anatomas semp uer indicare

Syenesis cyprius medic

πσέλαχος q fit diffinitur

ἀνατομ Anatomarū

ἀκάνθης spine

χοτυληδόνας · Acetabula

ὀν, ἡ μὲν ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ διὰτοῦ ἥπατος, εἰς τὸν νεφρὸν, καὶ εἰσὶ
ὄρχιν· ἡ δ' ἐκ τοῦ δεξιοῦ, εἰς τὸν σπλῆνα, καὶ νεφρὸν, καὶ ὄρχιν· ἐν-
τεῦθεν δέ, εἰσὶ τὸ αἰδοῖον· Διογένης δὲ ὁ ἀπολλωνιάτης, τοὺς δὲ λέγ-
αἱ δὲ φλέβες ἐν τῷ ἀνῷ, ᾧ δ' ἔχουσιν· εἰσὶν αἱ δύο μέγισται· αὗται
τείνουσι διὰ φλοιοῦ, ἐπὶ τὴν νωτιαίαν ἄλλαι ἄνθραν· ἡ μὲν ἐ-
πὶ δεξιὰ, ἡ δ' ἐπ' ἀριστερὰ, εἰς τὰ σκέλη· ἑκατέρα παρ' ἑαυτήν· ἐ
πὶ ὦ εἰς τὴν κεφαλὴν, περὶ τοὺς κλεῖδας διὰ τῶν σφαγῶν· ἀπὸ δὲ
τούτων καθ' ἅπαν τὸ σῶμα, αἱ φλέβες διατείνουσιν· ἀπὸ μὲν
φλ δεξιᾶς· ἐπὶ τὰ δεξιά· ἀπὸ δὲ φλ ἀριστερᾶς· ἐπὶ τὰ ἀριστε-
ρά· μίσγουσι μὲν δύο εἰς τὴν καρδίαν· περὶ αὐτὴν τὴν νωτιαίαν
ἄκανθαν· ἑτέρα δ' ὀλίγον ἀνωτέρω διὰ τῶν σπλήνων ὑπὸ τὴν μα-
χάλην· εἰς ἑκατέραν τὴν παρ' ἑαυτήν· καὶ καλεῖται ἡ μὲν, σπλη
νίτις· ἡ δ', ἡ φακίτις· ἄρχεται δ' αὐτῶν ἄκρα ἑκατέρα· ἡ μὲν, ἐ
πὶ τὸν μέγαν δάκτυλον· ἡ δὲ ἐπὶ τὸν ταρσόν· ἀπὸ δὲ τούτων, λε-
πταὶ καὶ πολύζωοι ἐπὶ τὴν ὅλην χεῖρα καὶ δακτύλους· ἑτέρα δὲ
λεπτοτέρα ἀπὸ τῶν πρώτων φλεβῶν τείνουσιν· ἀπὸ μὲν φλ
δεξιᾶς, εἰς τὸ ἧπαρ· ἀπὸ δὲ φλ ἀριστερᾶς εἰς τὸν σπλῆνα, καὶ εἰς
τοὺς νεφροὺς· αἱ δὲ εἰς τὰ σκέλη τείνουσι, χάζονται, κατὰ τὴν
πρόσφυσιν· καὶ διὰ παντὸς τοῦ μηροῦ λείπουσιν· ἡ δὲ μετέωρος τῶν
ὀπίσθιον τείνει τοῦ μηροῦ καὶ ἐκφαίνεται παχεῖα· ἑτέρα δὲ ἔσω
τοῦ μηροῦ, παχεῖα, μικρὸν ἧττον ἐκείνης· ἔπεσται παρὰ τὸ ζύγον τεί
νουσιν, εἰς τὴν κνήμην τε καὶ τὸν πόδα ἀμφοτέρωθεν καὶ εἰς τὰς
χεῖρας· καὶ ἐπὶ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς, καθήκουσι· καὶ ἐντεῦ-
θεν ἐπὶ τοὺς δακτύλους διατείνουσι· χάζονται δὲ ἐπὶ τὴν
κοιλίαν, καὶ ἔσω τὸ πλευρόν· πολλαὶ δ' ὑπ' αὐτῶν καὶ λεπταὶ
φλέβες· αἱ δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν τείνουσαι διὰ τῶν σφαγῶν
φαίνονται ἐν τῷ αὐχένι μεγάλαι· ἀφ' ἑκατέρας δ' αὐτῶν
ἡ τελευτᾶ, χάζονται εἰς τὴν κεφαλὴν πολλαί· αἱ μὲν ἐκ
τῶν δεξιῶν, εἰς τὰ ἀριστερά· αἱδὲ κ τῶν ἀριστερῶν, εἰς τὰ δε-
ξιά· τελευτῶσι δὲ πρὸς τὸ οὖς ἑκάτεραι· ὅστι δ' ἑτέρα,

φλὲψ

Diogenes apolloniates

Vene in homine q̃m cõstet secundũ diogenẽ apolloniatẽ

χαραδρα νωτιαία spina dorsi in homine nota.

κλεῖδας humeros

σφαγῶν iugula

Lienaria
Jecocaria
Vene

ταρσόν Vola

περόφυσιν q̃ femur nim gitur

ταρσὸς τοῦ ποδός

φλὲψ ἐν τῷ τραχήλῳ πρὸς τὴν μεγάλην ἑκατέρωθεν· ἐλάτ-
των ἐκείνης ὀλίγον· εἰς ἣν αἱ πλεῖσαι ἐκ φλ κεφαλῆς συν-
τείνουσιν αὐτῆς· καὶ αὗται τείνουσι διὰ τῶν σφαγῶν εἴσω· καὶ
ἀπ' αὐτῶν ἑκατέρας ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην τείνουσι καὶ εἰς τοὺς
χεῖρας· καὶ φαίνονται πρὸς τὴν πλευρὰν καὶ τὴν ἧπατίτιν
ἑτέρας ὀλίγον ἐλάττους· αἳς ἀποπαῦσιν, ὅταν μὴ ὑπὸ τὸ δέρμα λυ-
πῇ· ἐὰν δέ τι πρὸς τὴν κοιλίαν τὴν ἧπατίτιν καὶ τὴν πλευρίτιν
τείνουσι· ἢ εἰς τοὺς μαστοὺς ἀπὸ τούτων ἑτέραι· ἑτέραι δ' εἰσὶν αἱ
ἀπὸ ἑκατέρας τείνουσαι, διὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ εἰς τοὺς ὄρ-
χεις, λεπταὶ δ' ἑτέραι ὑπὸ τὸ δέρμα, καὶ διὰ φλ σαρκὸς τείνου-
σιν εἰς τοὺς νεφρούς· καὶ τελευτῶσιν εἰς τοὺς ὄρχεις τοῖς αἰδοίοις·
ταῖς δὲ γυναιξὶν, εἰς τοὺς ὑστέρας αἱ ἢ φλέβες, αἱ μὲν πρῶ-
ται, ἐκ φλ κοιλίας, διὰ τραχείας· ἔπεσι τοῦ ἔτι λεπτότεραι στέ-
γουσαι, ἕως αὖ μεταβάλλωσιν ἐκ τῶν δεξιῶν, εἰς τὰ ἀριστερὰ,
καὶ ἐκ τούτων, εἰς τὰ δεξιά· αὗται δὲ περματίτιδες καλοῦν-
ται· τὸ δ' αἷμα τὸ μὲν πεχύτατον, ὑπὸ τῶν σαρκωδῶν ἐκπίνε-
ται· ὑπερβάλλον δὲ εἰς τοὺς τόπους τούτους, λεπτὸν καὶ θερμὸν ἀ-
φρῶδες γίνεται· Συνέσεως μὲν οὖν ὁ Διογένης, οὕτως εἰρήκασι· Πο-
λύβιος δὲ ὧδε· τὰ τῶν φλεβῶν, τέτταρα χηρώδη ὄντα· ὧν μὲν ἀπὸ τῆς
ὀξοπίσθιας φλ κεφαλῆς διὰ τοῦ αὐχένος, ἔξωθεν περὶ τὰς ἀχ-
ρῶθεν καὶ ἰῶθεν· μέχρι τῶν ἰσχίων εἰς τὰ σκέλη· ἔπεσται διὰ τῶν κνη
μῶν, ἐκ τῶν σφυρῶν εἰς τὸ ἔξω καὶ εἰς τοὺς πόδας· διὸ καὶ τὰς φλε
βοτομίας ποιοῦνται, τῶν περὶ τῶν μῶν μαλλιμάτων ἰσχί-
ων, ἀπὸ τῶν ἰνύων καὶ σφυρῶν τῶν ἔξωθεν· ἑτέραι δὲ φλέβες
ἐκ φλ κεφαλῆς παρὰ τὰ ὦτα διὰ τοῦ αὐχένος, αἱ καλοῦν-
ται σφαγῖτιδες· χώρθεν περὶ τὰς ἀχένας ἑκάτεραι φέρονται παρὰ τὰ
λόβας εἰς τοὺς ὄρχεις εἰσὶ μηρ· ἡ διὰ τῶν ἰνύων, τὰς χώρθεν μοίρας
καὶ διὰ τῶν κνημῶν ἐπὶ τὰ σφυρὰ τὰ εἴσω τοὺς πόδας· διὸ καὶ τὰς
φλεβοτομίας ποιοῦνται, τῶν περὶ τῶν ὀρχεων μαλλιμάτων, ἀπὸ τῶν ἰ
νύων τῶν σφυρῶν· ἡ δὲ ἐκ τῶν κροτάφων διὰ τοῦ αὐχένος ὑπὸ

ἀσφάλας lumbos theodor)

3

ἀποσωσι adigere cultellú

σφματίτιδες .i. vene seminarie

Syemefis
Diogenes
Polybius

Polybij opinio de Venis

φλεβοτομίαι

ἰνύων porphirius
σφυρῶν malleolis

σφαγῖτιδες .i. iugulares vene

λόβας
λόβας
Lumbos

σφυρὰ τὰ ἔσω
malleoli interiores

ὠμοπλάτας scapulas

κλεῖδας clauiculas humeri

καμπὰς aglé

βράχους uolam

τοὺς ὠμοπλάτους εἰσηὸν πνεύμονα ἀφικνοῦνται· αἱ μὲν ἐκ τῆς δεξιᾶς εἰς τὸν ἀριστερὸν ὑπὲρ τὸν μαστὸν, καὶ εἰς τὸν ἀλλαῖον τι καὶ εἰς τὸν νεφρόν· αἱ δ' ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς, εἰς τὸν δεξιὸν ἐκ τοῦ πνεύμονος ὑπὲρ τὸν μαστὸν καὶ ἡ ἄορτη καὶ εἰς τὸν μέφρον· ἀμφοῖν τελευτῶσιν εἰς τὸν ὄρχιν· αἱ δὲ τέτταρες, ἀπὸ τοῦ ἔμπροσθεν φλεβὸς κεφαλῆς καὶ τῆς ὀφθαλμῶν, ὑπὸ τὸν αὐχένα διὰ τῶν κλεῖδῶν· ἐντεῦθεν δὲ τείνουσι, διὰ τῶν βραχιόνων ἄνωθεν εἰς τοὺς καμπτῆρας· εἶτα διὰ τῶν πήχεων ἐπὶ τοὺς καρπούς, ἢ τοὺς συγκαμπτῆρας· καὶ διὰ τῶν βραχόνων τοῦ κάτωθεν μυελοῦ, ὑπὸ τοὺς μασχάλας· καὶ ἐπὶ τὰ πλευρὰ ἄνωθεν· ἕως ἡ μὲν ἐπὶ τὰ πλεῦρα, ἡ δ' ἐπὶ τὸ ἧπαρ ἀφίκηται· εἶθ' ὑπὲρ φλεγμονὴ, εἰς τὸ αἰδοῖον, ἀμφοτέρωθεν τῶν· τὰ μὲν οὖν ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰρημένα, χεῖρον ταῦτ' ὄντ' εἰσὶ ἢ τὰ περὶ τῶν φύσιν οἱ τοιαύτην μηδὲν ἐπραγματεύθησαν ἀκριβολογίαν περὶ τὰς φλέβας· πάντες ὁμοίως τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐκ φλεκεφαλῆς καὶ τοῦ ἐγκεφάλου ποιοῦσι, λέγοντες οὐκ καλῶς· χαλεπῶς δ' οὔσης ὥσπερ εἴρηται φλεβοτομίας, ἐν μόνοις τοῖς ἀπὸ πυγμῆς τὸ ζῶον προλελειπυνθεῖσιν ὄντ' ἐκανῶς καταμαθεῖν, εἴτινι περὶ τῶν τοιούτων ἐπιμελὸς ἔχει ἢ τοῦ τρόπου ἢ τὸ βλεφῶν, φύσεις· δύο φλέβες εἰσὶν ἐν τῷ θώρακι, κατὰ τὴν ξάχιν μὲν· ἑκάτερος ἢ κεῖται αὐτῆς· ἡ μὲν μείζων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· ἡ δ' ἐλάττων, ὀπίσθεν αὐτῆς· ἡ μὲν μείζων, ἐν τοῖς δεξιοῖς μᾶλλον· ἡ δ' ἐλάττων ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἣν καλοῦσί τινες ἀορτήν· ἐκ τοῦ τείνεσθαι γὰρ ὑπ' αὐτῆς τὸν πνεῦμονα μόριον· ἄνωθεν δ' ἔχουσι τὰς ἀρχὰς, ἀπὸ φλεκεφαλῆς· διὰ μὲν τῶν ἄλλων σωλάχνων ἡ τυγχάνουσι τείνουσαι, ὅλαι, διὰ τοῦ διέχοντος σωλῆνος· ἔστι φλέβος ἡ καρδία, ὥστε μόριον αὐτῆς ὄντ', ἢ μᾶλλον φλεβὸς ἐμπροσθεν καὶ μείζονος· ὥστε ταύτῃ μὲν κάτω τὰς φλέβας εἶναι ταύτας· ἐν μέσῳ δ' αὐτῆς τὴν καρδίαν ἔχουσι· διὰ πάσης μὲν καρδίας κοιλίαν ἔχουσαν, διὰ τῶν ἄλλων μὲν τῶν σφόδρα μικρῶν ζώων, μόλις φανερὰν τὴν μεγίστην ἔχουσι· τὰ δὲ μέσα τῷ μεγέθει τῶν ζώων.

ἢ τὴν

De Venarū natura origine & situ secundū Aristotelē

Aorta uena quæ fit & unde sic dicta

Cordis uentriculi .iii. tres

καὶ τὴν ἑτέραν· τὰ δὲ μέσα πάσας τὰς φλεβῖς· ἔστι δὲ τῆς καρδίας τὸ ὀξὺ ἐχούσης εἰς τὸ πρόσθεν καθάπερ εἴρηται πρότερον, ἡ μεγίστη μὲν κοιλία ἐν τοῖς δεξιοῖς· ἐν ἀμφοτέρῳ δ' αὐτῆς ἡ δὲ λαχίστη, ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἡ δὲ μέση μεγέθει τούτων ἐν τῷ μέσῳ ἀμφοῖν· ἀμφότεραι δὲ αἱ δύο πολλῷ ἐλάττους εἰσὶ τῆς μεγίστης· σωματώδεις μὲν τοι πᾶσαι αὗται πρὸς τὸν πνεύμονα· ἀλλ' ἄδηλοι διὰ σμικρότητα τῶν φλεβῶν· μιᾶς δὲ μὲν οὖσης μεγάλης φλεβὸς, ἐκ τῆς μεγίστης ἥρτηται κοιλίας τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἐν τοῖς δεξιοῖς· εἶτα διὰ τοῦ κοίλου τοῦ μέσου ἔρεται πάλιν φλεβὸς· ὡς οὔσης τῆς κοιλίας μοίρας τῆς φλεβός· ἐν ᾧ λιμνάζει τὸ αἷμα· ἡ δὲ ἀορτὴ, ἀπὸ φλεβὸς μέσης τελεῖ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ κατὰ στενοτέραν σύριγγα πολλῷ κοινωνεῖ· καὶ ἡ μὲν φλεψὶ διὰ καρδίας, εἰς δὲ τὴν ἀορτὴν ἀπὸ φλεβὸς τῆς καρδίας ἐστὶ καὶ ὅσον· ἡ μὲν μεγάλη φλεψὶ, ὑμενώδης καὶ δερματώδης· ἡ δὲ ἀορτὴ, στενοτέρα μὲν τούτης· σφόδρα δὲ μυρώδης καὶ ἀποτείνουσα· ὥστε γίνεται ὁ πνεύμων σπογγιώδης· ἡ πρῶτον μὲν ἀπὸ τῆς καρδίας φλεβὸς μεγάλης φλεβὸς, μόριον· περὶ τὸν πνεύμονα ἐν τῷ ζώῳ ἀφιεῖσα φλεβία ἀορτῆς ἀρχὴν καὶ μεγάλη οὖσα φλέψ· χάζεται δὲ ἀπ' αὐτῆς μόρια δύο· τὸ μὲν ἐπὶ τὸν πνεύμονα· τὸ δὲ, ὡς τὴν ξάχιν· καὶ τὸν ὕστατον τῶν πρὸς χάλουσφόνδυλον· ἡ μὲν οὖν ὡς τὸν πνεύμονα τείνουσα φλέψ· εἰς δύο μοίρας ὀντὰς τὸν πνεύμονα· διχῇ χάζεται πάλιν· ἐὰν τε περὶ ἑκάστην σύριγγα, ἢ ἕκαστον τῶν μαστείνων· μείζων μὲν ἐπὶ τὰ μείζω· ἐλάττων δ', ἐπὶ τὰ ἐλάττω, οὕτως· ὥστε μηδὲν εἶναι μόριον λαμβεῖν· ἐν ᾧ οὐ τρήματα ἔνεστιν καὶ φλεβίον· τὰ γὰρ τελευταῖα τῷ μεγέθει ἀδηλα διὰ τὴν μικρότητα τὰ ὄντα· ἀλλ' πᾶσ' ὁ πνεύμων φαίνεται μέσος αἱματος· ὧν ἐστὶν ἀπὸ φλεβὸς φλεβόσεις πόροι τ' ἀπὸ φλεβὸς ἀρτηρίας συρίγγων τεμνόντων· ἢ ἐπὶ τὸν σφόνδυλον τὸν ξαχίλαστείνασα φλέψ· ἡ τ' ξάχιν· πάλιν παρὰ τὴν ξάχιν τείνουσα· ὧν ἕκαστον ἐρεῖ

dd ddd

De Cordis simu triplici notandū

Magnæ uenæ origo

λιμνάζει restagnat

Aortæ origo

De Aortæ & magnæ uenæ natura

Nulla ÷ pulmonis pars quæ careat foramento & uenula

Venæ pori supra fistulas quæ ex arteria procedunt

Homer)

ποιήσασ· ἀπὸ δὲ φλέπα πᾶσαν ἔκρυσιν· ἡδὺ ἀνωφερὲς παθέουσα διὰ μέσου, οὐχὶ ἱκανὴν· ἀπὸ ἧς ταύτης τείνουσι παράτειναι φλέβες ἐκάστην φλεβίαν· καὶ περὶ ἕκαστον τὸν σφόμβυλον, καὶ τὰ δὲ ὑπὲρ τῶν μεφρῶν σφόμβυλον χίζεται δὲ χὴ· ταῦτα μὲν ἓν τὸ μόριον ἀπὸ φλ μεπέλης φλεβῶ· τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον· ὑπεραίνω ἧ τούτων ἀπὸ φλ ἐκτῆς καρδίας τέταμμένος· πάλιν ἡ ὅλη χίζεται εἰς δύο τόπους· αἱ μὲν ἀφέρουσιν εἰς τὰ ὦλα κα, καὶ τὰς κλεῖδας, κάπειτα διὰ τῶν μαχαλῶν· τοῖς μὲν αὐτοῖς, εἰς τοὺς βραχίονας· τοῖς δὲ τετράποσιν, εἰς τὰ πρόθια σκέλη τείνουσι· τοῖς ὄρνισιν, εἰς τὰς πτέρυγας· ταῖς δὲ ἰχθύσιν εἰς τὰ πτερύγια τὰ πρανῆ· ἧ ἀρχαὶ τούτων τῶν φλεβῶν ἡ χί- ζουσα τὸ πρῶτον, καλοῦνται σφαγίτιδες· ἡ δὲ χίζουσα εἰς τὸν αὐχένα, ἀπὸ φλ μεπέλης φλεβός· ἣ δὲ τὴν ἀρτηρίαν τείνουσι τὴν τοῦ πνεύμονος· ὧν ἐστὶ λαμπρὸν ὑμένιον ἐν ὅ στι ἔξωθεν αὐτὴν πυκνοῦ· καὶ περὶ πίπτουσιν οἱ αὐτοί, μετὰ νεαθησίας τὰ βλέφαρα συμπεβληκότες οὕτω· ἡ τείνουσα καὶ μεταξὺ λαμπεινούσα τὴν ἀρτηρίαν, φέρουσι μεταξὺ τῶν ὤτων, ἣ συμβάλλουσιν αἱ γλῶσσαι φλ κεφαλῆς· πάλιν δ' ἐντεῦθεν, εἰς τὰ σιαγόνας χίζονται φλέβας, ὧν μία μὲν, ἐπὰν ἀναμίξασα, καταβαίνῃ διὰ τοῦ ξα χίλου καὶ τοῦ ὤμου, συμβάλλῃ τῇ πρότερον ἀπὸ χίσεως φλ φλε βὸς, κατὰ τὴν τοῦ βραχίονος καμπτῆρα· τὸ δ' ἕτερον μόριον εἰς τὴν χεῖρα τελευτᾷ· καὶ τοὺς δακτύλους· μία δ' ἑτέρα ἀφ' ἑκα τέρου τοῦ τόπου τοῦ περὶ τὰ ὦτα· ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον τείνει· ἣ χίζεται εἰς πολλὰ καὶ λεπτὰ φλεβία εἰς τὴν καλουμένην μήνιγγα· τὴν περὶ τὸν ἐγκέφαλον· αὐτὸς ἧ ἐγκέφαλος, ἄναιμος ὢν τῶν ὅλων· καὶ οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα φλεβίον ἐντεῦθεν· εἰς αὐτὸν, τῶν ἧ λοιπῶν τῶν ἀπὸ φλ φλεβὸς ταύτης χωθει σῶν φλεβῶν, αἱ μὲν, τὴν κεφαλὴν, κύκλῳ περιλαμβάνουσιν· αἱ δὲ, εἰς τὰ αἰσθητήρια ἀπαντῶσι καὶ τοὺς ὀδόντας· λεπτοῖς πάμπαν φλεβίοις· τὸν δ' αὐτὸν ἧ ξόπον, καὶ τὰ ἀπὸ ἐλάττονος φλε

4 βὸς

χλῶναι humeros

σφαγίτιδες. i. iugulares uenæ quæ dicantur

γλῶσσαι. maxillæ

μῆνιγξ. membrana custos cerebri

Cerebrú sanguinis expers & nulla uena in illud desinit neq: magna neq: parua

βῶ· καλουμένης δ' ἀορτῆς ἕλκουσι μέρη· συμπεραίνουσι δὲ καὶ τοῦτο τοῖς φλ μεπέλης· πολὺ ἐλάττους οἱ πόροι καὶ τὰ φλεβία, πολλῷ ἐλάττω ταῦτ' ἐστὶ τῶν φλ μεγάλης φλεβῶ· τὰ μὲν οὖν ἄνωθεν φλ καρδίας· τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον αἱ φλέβες· τὸ δὲ εἰς τὸ κάτω φλ καρδίας μέρῳ φλ μεγάλης φλεβῶ· τείνει μετέωρον· διὰ τοῦ ὑποζώματος· σωίσχεται δὲ καὶ πρῶτα τὰ ἀορτὴ καὶ πρῶτα τὰ ἐξ αὐχένα· πόροις ὑμενώδεσι, καὶ χαλαροῖς· τείνῃ δ' ἀπ' αὐτῆς μία, μία δὲ τοῦ ἥπατος φλέψ, βραχεῖα μὲν, πολλαὶ εἶσα δὲ· ἀφ' ἧς, πολλαὶ καὶ λεπταὶ εἰς τὸ ἧπαρ ἀποτείνουσαι ἀφανίζονται· δύο δ' ἀπὸ φλ τοῦ ἥπατος φλεβῶ, ἀποχίσεις εἰσὶν, ὧν ἡ μὲν, εἰς τὸ ὑπόζωμα τελευτᾷ, καὶ τοὺς καλουμένους φρένας· ἡ δὲ πάλιν ἐπανελθοῦσα διὰ φλ μαχάλης, εἰς τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· συμβάλλῃ τοῖς ἑτέραις φλεψὶ, κατὰ τὴν ἐντὸς καμπτῆρα, διὰ ἀποχαλόντων τῶν ἰατρῶν ταύτην· ἀποτολύουσι τινῶν πόρῳν περὶ τὸ ἧπαρ, ἐκ δὲ τῶν ἀριστερῶν αὐτῆς, μικρὰ μὲν, πανεῖα ἢ φλεψ. τείνει εἰς τὸν πολλῶα καὶ ἀφανίζεται τὰ ἀπ' αὐτῆς φλεβία, εἰς τοῦτον· ἕτερον δὲ μέρῳ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν φλ μεγάλης φλεβὸς ἀπορχωθὲν τὸν αὐτὸν ξόπον, ἀναβαίνει εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα· πολὺ ἐκείνη μὲν ἡ διὰ τοῦ ἥπατος ὀλίγη· αὕτη δ' ἑτέρα τῆς εἰς τὸν πολλῶα τεινούσης· ἔτι δ' ἄλλαι ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβὸς ἀποχίζονται· ἡ μὲν, ἐπὶ τὸ ἐσώπλοον, ἥδε, ἐπὶ τὸ καλούμενον· πάγκρεας· ἀπὸ δὲ ταύτης πολλαὶ φλέβες· διὰ τοῦ μεσεντερίου τείνουσι· πᾶσαι δ' αὖται εἰς μίαν φλέβα μεγάλην τελευτῶσι, παρὰ πᾶν τὸ ἔντερον, καὶ πρὸς τὴν κοιλίαν, μέχρι τοῦ στόματος τε τοῦ μήν, καὶ περὶ ταῦτα τὰ μόρια, πολλαὶ ἀπ' αὐτῶν χίζονται φλέβες· μέχρι μὲν οὖν τῶν νεφρῶν μία οὖσα ἑκατέρα τείνει καὶ ἡ ἀορτὴ, καὶ ἡ μεγάλη φλέψ· ἐνταῦθα δὲ, πρός τε τὴν ἀρχὴν μᾶλλον προσπεφύκασι καὶ χί-

dd ddd ii

Dε Aorta uena & eius sede

ὑπόζωμα φρένες

ἐσώπλοον ὀπίσθιον πάγκρεας pancreas μεσεντέριον. lactes

∴ νεφρῶν remi theod.

De Aorta notandu

ζονται εἰς δύο· ὥσπερ εἰς λάμβδα ἑκάτερα, ⟨καὶ γίνεται⟩ εἰς τοῦτο θεν μᾶλλον ἡ μεγάλη φλὲψ ἡ ἀορτῆς, προσπέφυκε δ' ἡ ἀορτὴ μάλιστα τῇ ἧπατι περὶ τὴν καρδίαν· ἡ δὲ πρόσφυσις ὅτι φλεβίοις νευρώδεσι καὶ μικροῖς· ὅτι δ' ἡ ἀορτὴ ἀπὸ μὲν ἡ καρδίας ἀγγειώδης μάλακοίλη· προϊοῦσα δὲ, ἐπιστερεμοτέρα, καὶ νευρωδεστέρα· τείνουσι δὲ ἀπὸ ἡ ἀορτῆς εἰς τὸ μεσεντέριον φλέβες, ὥσπερ αἱ ἀπὸ ἡ μεγάλης φλεβός· πολὺ πολλῷ λειπόμεναι τῷ μεγέθει· σπανίως τέρεισι καὶ ἰνώδεισι, λεπτοῖς γὰρ καὶ κοίλοις, καὶ ἰνώδεσι τελευτῶσι φλεβίοις· εἰς δὲ τὸ ἦπαρ καὶ τὸν σπλῆνα οὐδὲ μία τείνει ἀπὸ ἡ ἀορτῆς φλέψ· ταὶ δὲ χύσεις ἑκατέρας ἡ φλεβός, τείνουσιν εἰς τὸ ἰσχίον ἑκάτερον· καὶ καθάπτουσιν εἰς τὸ ὀστοῦν ἀμφότεραι, φέρουσι δὲ καὶ εἰς τοὺς νεφροὺς ἀπότε ἡ μεγάλης φλεβός, καὶ τῆς ἀορτῆς φλέβες· σπλὴν οὐκ εἰς τὸ κοίλον· ἀλλ' εἰς τὸ σῶμα καταναλίσκονται τῶν νεφρῶν· ἀπὸ μὲν οὖν ἡ ἀορτῆς ἄλλοι δύο πόροι φέρουσιν εἰς τὴν κύστιν ἰχυροὶ καὶ συνεχεῖς, καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ κοίλου τῶν νεφρῶν· οὐδὲν κοινωνοῦντος τῇ μεγάλῃ φλεβί· ἐκ μέσου δὲ τῶν νέφρων ἑκάτερα φλὲψ κοίλη καὶ νευρώδης ὑφίσταται· τείνουσα γὰρ αὐτὴ τὴν ἰσχίν διὰ τῶν φλεβῶν· εἶτα εἰς ἑκάτερον τὸ ἰσχίον ἀφανίζεται ἑκατέρα πρῶτον· ἔπειτα δὲ πάλιν γίνονται πάλιν, διατεταμέναι πρὸς τὸ ἰσχίον, καθάπτουσι δὲ πάλιν πρὸς τὴν κύστιν καὶ τὸ αἰδοῖον τὰ πέρατα αὐτῶν ἐν τοῖς ἄρρεσιν· ἐν δὲ τοῖς θήλεσι πρὸς τὰς ὑστέρας· τείνει δ' ἀπὸ μὲν ἡ μεγάλης φλεβός, οὐ δὲ μία εἰς τὰς ὑστέρας· ἀπὸ δὲ ἡ ἀορτῆς, πολλαὶ καὶ σύκναι· τείνουσι δὲ ἀπὸ ἡ ἀορτῆς καὶ τῆς μεγάλης φλεβός· ἀπὸ τῶν χειρομήνων, καὶ ἄλλαι· αἱ μὲν ἐπὶ τοὺς βουβῶνας πρῶτον, μεγάλαι καὶ κοίλαι· ἔπειτα διὰ τῶν σκελῶν, τελευτῶσιν εἰς τοὺς πόδας, καὶ τοὺς δακτύλους· ⟨ἡ πάλιν ἑτέραι⟩

βουβῶνες Inguina

ἑτέραι διὰ τῶν βουβώνων, καὶ τῶν μηρῶν φέρουσιν ἐναλλάξ· ἡ μὲν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς εἰς τὸ δεξιόν· ἡ δὲ εἰς τὸ ἀριστερὸν ἐκ τοῦ δεξιοῦ· ἡ συναπτουσι περὶ τὰς ἰσχύας ταῖς ἑτέραις φλεψίν· ὧν μὲν οὖν πόρων ἐχουσιν αἱ φλέβες καὶ πόθεν ἤρτηνται τὰς ἀρχὰς, φανερὸν ἐκ τούτων· ἐχειδὲ ἐνίοις μὴ οὕτω τοῖς ἐναίμοις ζώοις, τὸ περὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς μετίσας φλέβας· τὸ μὲν γὰρ ἄλλο πλῆθος τῶν φλεβῶν, οὐχ ὡσαύτως ἔχει πᾶσιν· οὐ δὲ γὰρ τὰ μέγιστα τὸν αὐτὸν πόρον ἔχουσιν, οὐ δὲ ταῦτα τὰ αὐτὰ ἔχουσιν· οὐ δὲ ταῦτα μᾶλλον οὐ δ' ὁμοίως ἐνίοις ὅτι φανερόν· ἀλλὰ μάλιστα ἐν τοῖς πολυαίμοις καὶ μετίσοις· ἐν γὰρ τοῖς μικροῖς καὶ μὴ πολυαίμοις, ἢ διὰ φύσιν, ἢ διὰ ποιότητα τοῦ σώματος οὐχ ὁμοίως ὅτι καταμαθεῖν· τῶν μὲν γὰρ οἱ πόροι, συγκεχυμένοι καθάπερ ὁ χειρίτης· ὑπὸ πολλῆς ἰλύος· εἰσὶ δὲ οἱ ὀλίγας καὶ ταύτας ἴσας αὐτὰς φλεβῶν ἔχουσιν· ἡ δὲ μεγάλη φλὲψ, ἐν ποσὶ μάλιστα δῆλον· καὶ τοῖς μικροῖς, τὰ δὲ νεῦρα τοῖς ζώοις ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον· ἡ μὲν ἀρχὴ καὶ τούτων ὅθεν ἐκ τῆς καρδίας· καὶ γὰρ ἐνταῦθα τῇ καρδίᾳ νεῦρα ἔχει ἐν τῇ μετίσῃ κοιλίᾳ· καὶ ἡ καλουμένη ἀορτὴ, νευρώδης ὅτι φλέψ· τὰ μὲν τελευταῖα, ⟨καὶ⟩ ὅσα μὴ τελῶσι αὐτῆς· ἄκοιλα γάρ ἐστι καὶ τάσιν ἔχει τοιαύτην, οἵανπερ τὰ νεῦρα· ἢ τε λύτα, πρὸς τὰς καμπὰς τῶν ὀστῶν οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ· ὅτι συνεχὴς ἡ τῶν νεύρων φύσις· ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς· ὥσπερ αἱ φλέβες· αἱ μὲν γὰρ φλέβες· ὥσπερ ἐν ῥίζῃ φορμίοις καὶ νάρθηξι, τὸ σῶμα ἔχουσι σχῆμα παντὸς, οὕτως· ὥστ' ἐν τοῖς στόμασι λελεπτυσμένοις πάντα τὸν ὄγκον φαίνεσθαι· πλήρη φλεβίων, εἶναι τοιαῦτ' ὁ αὐτὸς τρόπος, λεπτῶν μὲν ὄντων· φλεβία· παχυνθέντων δὲ, σάρκες· τὰ δὲ νεῦρα διατεταμένα ὥσπερ τὰ ἄρθρα καὶ τοῖς τῶν ὀστῶν ὅσα μήκεις· ὧν δὲ συνεχὴς ἡ φύσις αὐτῶν τὸ λελεπτυσμένον, καὶ κατὰ φανὸν ἐστὶ τὸ συνεχὲς πάντων· μέσης μέρη μηρῶν· ὅτε περὶ τὸ μόριον τὸ τῆς ἄλσεως κύ

ἰγδας poplité

ἶνες fibre

De nervis quorū omniū origo in corde

οὐμὸν ἀγὰ Ceteri

χερνάβοις .i. fontibus ἐκ multiplici sparsis

ἰγνύα · poples · & nexui nomẽ

ἰγνύα · poples · & nexui nomẽ

ἰτέον · Tendo

ἰωτόμος · Attendo

ὠμοπλάτη Humerarius

Nervus in capite nullus

Nexus incisus solidari non potest

νάρκη · stupor

ἶνες · 1. fibrę q̃m naturá habeant

Fibrarú secundú genus

σθεναρός · Dame

βουβαλίδος · Bubali

λαγωοῦ · Leporꝭ

στιφρά · firma densa

ὑγρά · fluida

ειον καλεῖται δὲ τοῦτο ἰνύα, καὶ ἕτερον μῦρον ἀπηυχὲς, ὁ-
τίνων, & τὸ πρὸς τὴν ἰσχὺν βοηθητικὸν ἐπὶ τομόστε & ὠμοπλάτα.
τὰ δὲ νεύρα μα. περὶ τῶν ὀστῶν ὅτι κάμπτειν · πάντα δ τὰ ὀστᾶ
ὅσα ἄπλοα ἐστιν, ἢ πρὸς ἄλληλα σύγκειται σωδέσμοις τισὶ νεύροις. ἢ
περὶ πάντα δὲ τὰ ὀστᾶ τὰ ὅσα σαρκῶδη νεύρων. ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ οὐκ
ἔστιν οὐδὲν ἀλλ' ἀίσθησαι αὐτῶν τῶν ὀστῶν συνέχοντα αὐτὰ, ὅτι
δ' ἡ τοῦ μύρου φύσις, χεῖται κῦ τὸ μῆκος κῦ ἢ τὸ πλάτος, ἀχρὶς ὅσ,
καὶ τούτων ἔχουσα πολλὴν ὑγρότητα ἢ περὶ ταῦτα μιξώδης τί-
νεται καὶ λιπαρὴ καὶ κολλώδης ἢ τρέφεται & ἐξ ἧς γίνεται φλέ-
βες, ἡ μὲν οὖν φλὲψ δύναται τὸ ῥοῦθμον · νεῦρον δὲ τὸν φθεί
ρεται τὸ ῥωθεῖν καὶ δ' ἀκοπῆ οὐ συμφύεται πάλιν · οὐ λαμβά-
νει ἢ ἀδιάρθρωσιν · ὅσου μὴ μῦρόν ἐστι τὸ σῶμα τος · πλεῖσα δ' ἐστὶ
νεῦρα · περὶ τοὺς πόδας & τὰς χεῖρας, & ὠμοπλάτας & περὶ
τὴν αὐχένα & τοὺς ἰσχίον ας · ἔχει δὲ νεῦρα, πᾶν τοσόσα ἔχει αἷ-
μα · ἀλλ' ἐν οἷς μὴ εἰσὶ καμπαὶ · ἀλλ' ἁπλᾶ πόδες καὶ ἀχειρά ἐστι. & λε
πτὰ & ἄδηλα · ἐστὶ δὲ τῶν ἰχθύων μάλιστα ἐστὶ δῆλα πρὸς τοῖς πλε
υρίοις αἷς ἴνας εἰσὶ μεταξὺ μύρου καὶ φλεβός, ἔνιαι δ' αὐτῶν ἔχου
σιν ὑγρότητα · τῶν τοιχώρος & δέχονται ἀπὸ τῶν νεύρων, πρὸς
τὰς φλέβας, ἢ ἀπ' ἐκείνων, πρὸς τὰ νεῦρα · ἐστὶ δ' & αἷμα ὀλίγον ἐν αὐ-
τοῖς · ὁ γὰρ & μὴ ἀναίματος ἐστὶν ἐν ἅπασι τοῖς ἔναιμοις · ὧν ἐξαιρουμέ-
νων ἐκ τοῦ αἵματος, ὁ τῆς ἰνὸς ταὐτὸ αἷμα ἐστὶν ἢ μὴ ἐξαιρεθῶσι, πλὴ
ἰνὸς ταῦτα, ἐν μὲν οὖν τοῖς πλείστοις ζώοις αἷμα ἐστὶν ἐν ᾗ τῷ φλὲ
βες τοῦτο δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐλάφοις καὶ προκὸς καὶ βουβαλίδος καὶ ἄλλοις τισὶν ἔνεισιν ἴνες · ὁ δὲ καὶ
ὁ τῆς ἰνὸς ταὐτὸν τὸ αἷμα ὁμοίως τοῖς ἄλλοις · ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν ἐλά-
φων ὥσπερ ἀλισίως ἔχει τῶν δασυπόδων · ὅτι δ' ἀμφοτέρων αὐτῶν
ἡ πῆξις · ἐστὶ στιφρὰ καθάπερ ἡ τῶν αἰγῶν, ἀλλὰ ἁλασσώδη καθάπερ ἡ
τῶν χελάκτος · αὐτῆς εἰσὶ αὐτοῦ τὸ πῆγμα ἐμβάλλει, τὸ δὲ φλεου-
βαλίδος, πλὴν διὰ μάλ', ὥσπερ ἁλισίως & σωίσα), ἢ μικρῷ ἧττον
τῶν προβάτων · ἐν μὲν φλεβὸς & νεύρου ἰνὸς, τοῦτον ἔχει τὸ ξό

πον

∴ deest negatio si theodoro fidē adhibem)

7 πων τῶν δ' ὀστῶν τοῖς ζώοις · ἀφ' ἓν & τὸ μὲν τὰ σωμήκη τὴ & συμε χὲ
ὀστὰ ἀμήλοις ὡς περ ἀφλέβες · αὐτὸ ἓν καθ' αὑτὸ · ὃ δὲν ὅστιν ὀστοῦν · ἀρ
χὴ ἢ ἐσάχης ὅστιν ἐν πᾶσι τοῖς ἔχουσιν ὀστᾶ · σύγκειται δ' ἡ ἐσάχης
ἐκ σφονδύλων · τείνει δὲ πὸ φὶ κεφαλῆς μέχρι πρὸς τὰ ἰσχία.
οἷς οὖν σφόνδυλοι τὸ μὲν πλεῖστα τετρημμένοι εἰσὶν · ἄνω ἢ τὸ φὶ κεφα
λῆς ὀστοῦν συνέχει ὅστε τοῖς ἐσχάτοις σφονδύλοις, ὃ καλεῖται
κρανίον · τούτου ἢ τὸ πρόσωπον μέρος ἐσάφισ · ὅστι, ἃ πᾶσιν ὁμοίως
ἔχον τοῦτο τὸ ζώοις · τὸ μὲν ὀπίσθιον ἔχει μονόστεον τὸ κρανίον · ὡς περ ὁ κύ
ων, τὸ δ' συγκείμενον, ὡς περ αὐτὸς ὁ τούτου τὸ μὲν θᾶλυ, κύκλῳ
ἔχει τὴν ἐσάφειάν · τὸ δ' ἄρρεν πρὸς ἐσάφεις, ἄνωθεν συνάπτουσας,
ζυγῶν μορφὴν ἐοικυῖαν · ἡ δὲ ἐσάφεια φθείρεται ἀνθ' ὧν & κεφαλὴ, ὅκ ἔχουσα ἐσάφεις.
οὐ γίνεται δ' ἡ κεφαλὴ, ὅκ ἐκ τεσσάρων ὀστῶν · ἀλλ' ἐξ ἓξ · ὅστι δ' ἑνὸς τού
των περὶ τοὐπίσω, μικρὰ πρὸς τὰ λοιπὰ πάντα · ἐστὶ δὲ τὸ κεφαλῆς
σύσταμα γόνδρος, τείνουσιν ὀστᾶ · κινεῖται δὲ τὸ μὲν ἄλλοις ζώοις ἄπο
σιν, ἡ κάτωθεν σιαγών · ὁ δὲ κροκόδιλος & ὁ ποτάμιος μόνος πάν
των ζώων, κινεῖ τὴν σιαγόνα τὴν ἄνωθεν · ἐν δὲ τοῖς σιαγόσιν ὅστι πᾶν ὀδόν
των γένος, ὀστοῦν · τῆς μὲν ἄτρητον · τῆς δὲ τρητόν · & ἀδιάφανον σχε
φέρειας τὸ ὀστῶν, μόνον δὲ ἀπὸ τῆς ἐσάχεως · ἔστε περ ὑμένιόν ἐστι & κλεῖ
δες · & αἱ φλυαί · ὅστι δὲ & τὸ σῶμα, ᾧ φλυαρώδες μέν · ἀλλ' αὖ
τοῖς μὲν, συνάπτουσιν · αἱ δ' ἄλλαι, ἀσυνάπτως πῇ οἱ · ὅδε ν γὰρ ἔχει ζῴων
Plin) ὀστοῦν περὶ τὴν κοιλίαν · ἔτι δὲ τὰ τῶν τοῖς ὠμοις ὀστᾶ, καὶ αἱ κα-
λούμεναι ὠμοπλάται · καὶ τὰ τῶν βραχιόνων ἐχόμενα · & τού
των τὰ ἐν ταῖς χερσίν · ὅσαπερ ἔχει σκέλη πρόσθια · καὶ ἐν τούτοις
τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον, καὶ κάτω δ' ἡ περάμφυκε τὰ τὸ ἰσχίον · ἡ κοτυ-
λήδων ἢ · καὶ τὰ τῶν σκελῶν ἕδη ὅσα · τὰ τε ἐν τῷ μηρὶ καὶ κνήμαις, οἷ
καλοῦμεν τὸ κνῆμον λίους · ὧν τὰ σφυρὰ μέρος · & τούτων τὰ καλά
μια · πλὴν πρὸς ἐν τῷ ἔχουσι σφυρόν · καὶ τούτοις συμε χῆ τὰ ἐν τῷ
ποσὶν · ὅσα μὴ οὖν πᾶσιν ἐναίμων καὶ πεζῶν ζῴων τὸ καθ' ὅλον οὐ πο-
λὺ διαφέρει τὸ ὀστᾶ, ἀλλὰ κατ' ἀνάλογίαν μόνον, σκληρότη-

¶ De ossibus

Nullú est os quod secet ipsum ꝑ se maneat

ῥάχις spina

σφονδύλων · Vertebr

ἰσχία coxas

κρανίον calua

πελονωτὸν serrata

ἐσάφις futura

De rhaphis · i. futuris caluarú humanarú

Crocodilus solus ex oĩ animantibus mouet maxillam superiorẽ immobili inferiorẽ

ἐσάφη · fibula

κλῆδες · Jugale

θλιβερά · Costę

ὠμοπλάτη scapula

κοτυληδών acetabulum

χωλῶνες Perne aut culine

Sphyra · i. Malleoli

πλάγα calcaria

Nullum animal habet os circa uentrem

Dentes solos ee os sibi nõ posse sculpi

τι καὶ μαλακότητι καὶ μεγέθει τι δέ, τὸ μὲν ἔχει μυελὸν, τὸ δ' οὐκ ἔχει τῶν ἐν ἕλει αὐτῷ ζώων ὀστῶν. ἔνια δὲ ζῶα οὐδὲ ἔχειν αὐδόξειεν ὅλως μυελὸν ἐν τοῖς ὀστοῖς· οἷον λέων, διὰ τὸ πέμπων ἔχειν μικρὸν καὶ λεπτόν. καὶ ἐν ὀλίγῳ ἔχει γὰρ ἐν τῷ μικρῷ βραχίονι. στερεὰ δὲ μάλιστα λέων πάντων ἔχει τὰ ὀστᾶ. οὕτω γὰρ ὀστία σκληρά, ὥστε συνξιβομένων ὥσπερ ἐκ λίθων ἐκλάμπειν πῦρ. ἔχει δὲ καὶ ὁ δελφὶς ὀστᾶ· ἀλλ' οὐκ ἀκανθῶδη. τὰ δὲ τῶν ἄλλων ζώων τῶν ἐναίμων, τὰ μὲν, μικρὸν πως παραλλάττει· οἷον τὰ τῶν ὀρνίθων. τὰ δὲ, τῷ ἀνάλογόν ὅτι ταῦτα οἷον, ἐν τοῖς ἰχθύσι. τούτων γὰρ τὰ μὲν ζωοτοκοῦντα· χονδρώδη καὶ ἀκάνθας ἔχει· οἷον, τὰ καλούμενα, σελάχη· τὰ δ' ᾠοτοκοῦντα, ἀκανθαν ἔχει· ἡ ὅπερ ὠσπερ τοῖς τετράποσιν ἡ ῥάχις· ἴδιον δὲ ἐν τοῖς ἰχθύσιν, ὅτι ἐν ἐνίοις εἰσὶ κατὰ τὴν σάρκα κεχωρισμένα, ἀκανθία λεπτά· ὁμοίως δὲ καὶ ὄφις ἔχει τοῖς ἰχθύσιν· ἀκανθώδης γὰρ ἡ ῥάχις αὐτοῦ ὅλη, τὰ δὲ τῶν τετραποδων μὲν ᾠοτοκούντων δὲ, τῶν μὲν μειζόνων, ὁσωδήστερά ὅλη· τῶν δὲ ἐλαττόνων, ἀκανθωδέστερα ὅλη· πάντα δὲ τὰ ζῶα ὅσα ἐναιμά ὅλη, ἔχει ῥάχιν, ἢ ὀσώδη, ἢ ἀκανθώδη· τὰ δ' ἄλλα μόρια τῶν ὀστῶν ἐνίοις μὲν ἔστι· ἐνίοις δ' οὐκ ὅλη, ἀλλ' ὡς ὑπάρχει τὸ ἔχειν τὸ μόριον, οὕτω καὶ τὸ ἔχειν τὰ ἐν τούτοις ὀστᾶ, ὅσα γὰρ μὴ ἔχει σκέλη καὶ βραχίονας, οὐ δὲ κωλιᾶς ἔχει οὐδ' ὅσα τὰ αὐτὰ μὲν ἔχει μόρια μὴ ὅμοια δὲ, καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἢ τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον διαφέρει, ἢ ἔστιν ὅτε καὶ ὅλως. τὰ μὲν οὖν περὶ τῶν ὀστῶν, ῥητέον ἔχει τὸν ξόανον τοῖς ζώοις· ἔστι δὲ καὶ ὁ χόνδρος ἐν αὐτῇ φύσεως ῥῖσι ὀστοῖς· ἀλλὰ τῷ μᾶλλον διαφέρει καὶ ἧττον, καὶ ὥσπερ οὐδ' ὀστοῦν, οὐδ' ὁ χόνδρος αὐξάνεται, ἂν ἀποκοπῇ· εἰσὶ δὲ ἐν μὲν τοῖς χερσαίοις καὶ ζωοτόκοις τῶν ἐναίμων ἄτρητοι οἱ χόνδροι· καὶ οὐ γίνεται ἐν αὐτοῖς· ὥσπερ ἐν τοῖς ὀστοῖς μυελός· ἐν δὲ τοῖς σελάχεσιν ταῦτα τετρῆται χονδράκανθα, ἐμπεσὸν αὐτῶν

De Ossibus leonũ aduerte contrita igné sedere ut silices ·/

χονδράκανθα ἃ spinam chartilagine habentia

ῥάχις ἄκανθα → Dr

Chartilaginea ·i· selache chartilagine pro spina habent

De Chartilagine

Plin

8

Aſt. μηρῶις. theodor) in femoribus quanqm corrupto in theodori traductione legebatur inferioribus pro in femoribus)

ἐν τοῖς θαλαττίοις τὸ κατὰ τὴν ῥάχιν ἀνάλογον, τοῖς ὀστοῖς χονδρῶδες ἐν οἷς ὑπάρχει ὑγρότης μυελώδης. τῶν ζωοτοκούντων δὲ ζώων, τετράποδά τε τὰ χόνδροι εἰσὶ καὶ γοῦν μυκτῆρας· καὶ περὶ ἐνίων ἀκροτηρίαν τῶν ὀσῶν· ἔτι δ' ὅσα ἄλλα χρήσιμα ἐστὶν ὀνύχων. οὔτε τὴν αὐτὴν ἔχοντα φύσιν γοῦν τοῖς, οὔτε πάντων τούτων· οἷον, ὄνυξ τε καὶ ὁ θαλὰς καὶ χηλαὶ, καὶ κέρατα· καὶ ἃ δὲ ταῦτα τὰ μόρια τῶν ζώων. ταῦτα μὲν γὰρ, καμπτὰ καὶ σαρκώδη· ὅσου μὲν οὖν καμπτόν· οὐδὲ σαρκῶδες· ἀλλὰ θραυστὸν, καὶ τὰ χεώματα τῶν κεράτων, ἢ τὸν ὄνυχα ἢ χηλὴν· ἡ ὁ θαλὴς, κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ δέρματος καὶ τῶν ξιχῶν ἀκολουθεῖ χροιάν. τῶν μὲν γὰρ μελάνων δερμάτων μελανὰ τὰ κέρατα, καὶ αἱ χηλαὶ καὶ οἱ θαλαὶ ὅσα χηλὰς ἔχει· τὰ λευκὰ λευκὰ, μεταξὺ δὲ τὰ τούτων ἀμφοῖν μέσον· ἔχει δὲ καὶ περὶ τοὺς ὁμυχας, τὸν αὐτὸν τρόπον· οἱ δὲ ὀδόντες, κατὰ τὸ τῶν ὀσῶν εἶδος φύσιν ὅπερ τῶν μελάνων ἀνῶν, ὥσπερ αἰθιόπων καὶ τῶν τοιούτων, οἱ μὲν ὀδόντες, λευκοὶ καὶ τὰ ὀστᾶ· οἱ δ' ὄνυχες μέλανες· ὥσπερ καὶ τὸ τῶν δερμάτων δέ κεράτων τὸ μὲν πλεῖστα κοίλα ὅλη τὰ ἀπὸ τῆς προσφύσεως περὶ τὸ ζῶντος ἐκπεφυκότ' ὀστοῦν τῆς κεφαλῆς· ἐπάκρους δ' ἔχει τὰ στερεὰ, καὶ ὅλη ἀπλᾶ· τὰ δὲ τῶν ἐλάφων μόνα ὅλα στερεὰ, καὶ πολυσχιδῆ· καὶ τῶν μὲν ἄλλων τῶν ἐχόντων κέρας, ἃ δὲν ἀποβάλλει τὰ κέρατα· ἐλαφος δὲ μόνον καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐὰν μὴ ἐκ μηδὲν περὶ τῶν ἐκτὸς μηρῶν, ἐν τοῖς ὑστερον λεχθήσεται· τὸ δὲ κέρατον· προσπέφυκε μᾶλλον τῷ δέρματι, ἢ τῷ ὀστῷ· διὸ καὶ ἐν φρυγίᾳ εἰσὶ βόες καὶ ἄλλοθι κινοῦσι τὰ κέρατα· ὥσπερ τὸ ὠτα· τῶν δ' ἐχόντων ὄνυχας (ἔχει δ' ὄνυχας ἅπαντα τὰ ὁσαπερ δακτύλους· δακτύλους δ', ὅσα πόδας, πολλὰ ἐλέφας· οὐδὲ γὰρ ὅσ' καὶ δακτύλους ἀχρήστους καὶ ἠρέμα διηρθρωμένους) ὄνυχας ὅλως οὐκ ἔχει· τῶν δ' ἐχόντων, τὰ μὲν εἰσὶν ὀθωνυχα· ὥσπερ αἰθιοπικὸν καὶ τὸ τῶν λέων· καὶ τῶν

ὀθόνη χηλή ῥύγχος → Ungula

De Cornibus πόσφυσις qd uid

Soli cerui cornua amittunt

Cerui cornua solida & quotannis amittuntur

De cornib) mobilib) boũ pinguiorũ notandum

διηρθρωμένων λεπτὸν καὶ ἰσχνὸν καὶ ἀκανθῶδες· τὰ δὲ, παχύτερον καὶ σαρκῶδες· ὥσπερ καὶ τῶν ἀνθρώπων· τὰ δὲ, μεταξὺ τούτων· οἷον, ὄνυξ τε καὶ ὁ θαλὰς καὶ χηλαὶ, καὶ κέρατα· καὶ ἃ δὲ ταῦτα τὰ μόρια τῶν ζώων. ταῦτα μὲν γὰρ, καμπτὰ καὶ σαρκώδη· ὅσου μὲν οὖν καμπτόν· οὐδὲ σαρκῶδες· ἀλλὰ θραυστὸν, καὶ τὰ χεώματα τῶν κεράτων, ἢ τὸν ὄνυχα ἢ χηλὴν· ἡ ὁ θαλὴς, κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ δέρματος καὶ τῶν ξιχῶν ἀκολουθεῖ χροιάν. τῶν μὲν γὰρ μελάνων δερμάτων μελανὰ τὰ κέρατα, καὶ αἱ χηλαὶ καὶ οἱ θαλαὶ ὅσα χηλὰς ἔχει· τὰ λευκὰ λευκὰ, μεταξὺ δὲ τὰ τούτων ἀμφοῖν μέσον· ἔχει δὲ καὶ περὶ τοὺς ὁμυχας, τὸν αὐτὸν τρόπον· οἱ δὲ ὀδόντες, κατὰ τὸ τῶν ὀσῶν εἶδος φύσιν ὅπερ τῶν μελάνων ἀνῶν, ὥσπερ αἰθιόπων καὶ τῶν τοιούτων, οἱ μὲν ὀδόντες, λευκοὶ καὶ τὰ ὀστᾶ· οἱ δ' ὄνυχες μέλανες· ὥσπερ καὶ τὸ τῶν δερμάτων δέ κεράτων τὸ μὲν πλεῖστα κοίλα ὅλη τὰ ἀπὸ τῆς προσφύσεως περὶ τὸ ζῶντος ἐκπεφυκότ' ὀστοῦν τῆς κεφαλῆς· ἐπάκρους δ' ἔχει τὰ στερεὰ, καὶ ὅλη ἀπλᾶ· τὰ δὲ τῶν ἐλάφων μόνα ὅλα στερεὰ, καὶ πολυσχιδῆ· καὶ τῶν μὲν ἄλλων τῶν ἐχόντων κέρας, ἃ δὲν ἀποβάλλει τὰ κέρατα· ἐλαφος δὲ μόνον καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐὰν μὴ ἐκ μηδὲν περὶ τῶν ἐκτὸς μηρῶν, ἐν τοῖς ὑστερον λεχθήσεται· τὸ δὲ κέρατον· προσπέφυκε μᾶλλον τῷ δέρματι, ἢ τῷ ὀστῷ· διὸ καὶ ἐν φρυγίᾳ εἰσὶ βόες καὶ ἄλλοθι κινοῦσι τὰ κέρατα· ὥσπερ τὸ ὠτα· τῶν δ' ἐχόντων ὄνυχας (ἔχει δ' ὄνυχας ἅπαντα τὰ ὁσαπερ δακτύλους· δακτύλους δ', ὅσα πόδας, πολλὰ ἐλέφας· οὐδὲ γὰρ ὅσ' καὶ δακτύλους ἀχρήστους καὶ ἠρέμα διηρθρωμένους) ὄνυχας ὅλως οὐκ ἔχει· τῶν δ' ἐχόντων, τὰ μὲν εἰσὶν ὀθωνυχα· ὥσπερ αἰθιοπικὸν καὶ τὸ τῶν λέων· καὶ τῶν

Elephanti digit

πλωσῶν ἀνιεὸς περὶ δὲ ξιχῶν καὶ τῶν ἀναλόγων καὶ δέρμα- 10
τος, ἔχει ἡνδενὸν ξόωων· τρίχας μὲν ἔχει τῶν ζώων, ὅσα τριχώδη
ζωοτόκα· φολίδας δ' ὅσα πτερωτὰ καὶ ὠοτόκα· λεπίδας δ' ἰχθύων
μόνοι, ὅσοι ὠοτοκοῦσι, τὸ γλαθυρὸν ὠόν· τῶν γὰρ μακρῶν γόγγρ
μὲν ὀστοῖον ἔχει ὠόν, οὐ δ' ἡμύραινα· ἔγχελυς δὲ ὅλως οὐκ ἔχει·
τοῦ δὲ πάχους τῶν ξιχῶν καὶ ἀλεπότητος καὶ τοῦ μεγέθους διαφέρου
σι κατὰ τοὺς τόπους· ἐν οἷς γὰρ ὡσι τῶν ὑγρῶν, καὶ ὁποῖον αὖ τὸ
δέρμα· ὡσ δ' ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τοῖς παχυτέροις δέρμασι, σκλη
ρότεραι αἱ ξίχες, καὶ παχύτεραι· καὶ ὠλείους δὲ καὶ μακροτέρας
ἐν τοῖς κοιλοτέροις καὶ ὑγροτέροις· αὖ πάλιν ὁ τόπος ἢ τοιοῦτος
οἷος ἔχειν ξίχας· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν λεπιδωτῶν ἔχει· τῶν
φολιδωτῶν· ὅσα μὲν οὖν μαλακὰς ἔχει τὰς ξίχας οὐβροσίας χρώ
μενα σκληροτέρας ἴσχει· ὅσα δὲ σκληρὰς μαλακωτέρας· καὶ
ἐλάττους· διαφέρουσι δὲ, καὶ κατὰ τοὺς τόπους τοὺς θερ
μοτέρους, καὶ ψυχροτέρους· οἷον αἱ τῶν ἀνθρώπων ξίχες· ἐν
μὲν τοῖς θερμοῖς σκληραί· ἐν δὲ τοῖς ψυχροῖς μαλακαί· εἰ- 11
σὶ δ' αὖ αἱ μὲν ὠθεῖαι μαλακαί, αἱ δὲ κεκαμμέναι σκληραί· ἡ
δὲ φύσις φησὶ ξιχὸς δεῖ χρῆσθαι· τῷ μᾶλλον δὲ καὶ ἧττον διαφέρου-
σι πρὸς ἀλλήλας· ἐνίας δὲ τῇ σκληρότητι μετα βαίνουσι καὶ
τὰ μικρὰ, οὐκ ἔτι θεξὶν ἐοίκασιν· ἀλλ' ἀκανθώδεσι, οἷον αἱ τῶν
ἐχίνων τῶν χερσαίων, παραπλησίως τοῖς ὄνυξι· καὶ γὰρ τὸ τῶν
ὀνύχων γένος τοῖσι τῶν ζώων οὐδὲν διαφέρει διὰ τὴν σκληρό
τητα τῶν ὀστῶν· δέρμα δὲ πάντων λεπιότατον ἀνθρώπου ἐσ-
τὶ καὶ τὰ λόσον τοῦ μεγέθους· ὥστε δὴν τοῖς δέρμασι τοῖσι, γλι
χρότης μυξώδης· ἐν μὲν τοῖς ἐλάττοσιν ἐν δὲ τοῖς, πλείοσιν· οἷον ἐν
τῷ βοῶν· ἐξ ὧν ποιοῦσι τὴν κόλλαν· ἐνίοις δὲ, καὶ ἐξ ἰχθύων ποιοῦσι
κόλλαν· καὶ αἰσθάνεται ἡ γὲ δέρματος μόνον ὅτι καθ' αὑτὸ μέλισα ἐστὶ
ὄν, τὸ δὲν τῇ κεφαλῇ· διὰ τὸ μεταξὺ σαρκώδες εἶναι πολὺ τὸ ὀστοῦν·
ὁπουδ' ἁπλῆ καθ' αὑτὸ δέρμα, ἀνδιακοπῶν, οὐ συμφύεται· οἷον τοῖς

Pl;

De Pilis

ξίχες
φολίδες
λεπίδες
Dr a
ψαθυρὸν ὠὸν

De pilis ad longam
pilorū naturā fusilis

ἐχίνων χερσαίων erina
ceorū

μυξώδης

Glutinū unde fiat

Tria membra si mulie
re diuisa sint nō coeūt

Bucca
Preputiū
Palpebra

γναθὸς τὸ λεπτόν, ἡ δὲ ἀκροποδία καὶ βλεφαρίδες τὸ σωμεχῶν δ' ὅσα
τὸ δέρμα εἶναι ἄπεσι τοῖς ζώοις· καὶ ταὐτὰ δι' ἃ καὶ πεφύκασι τοῖς
φύσιν πόροις ὀξυκινήτους καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἡ ὀνυχασ δέρ-
μα μὲν οὖν ἔχει ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ἐναίμα ζῶα· ξίχας δὲ οὐ πάντα·
ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται πρότερον μεταβάλλουσι τὰς χροιὰς γήρα
σκόντων, καὶ λευκότεραι γίγνονται εἰν ἀνθρώποις· οἷς δ' ἄλλοις
γίνεται μὲν· οὐκ ἐπιδήλως δὲ σφόδρα· πλὴν ἔν τισι τόποις· λευκαίνεται
δὲ καὶ ἀπὸ ἄκρας ἡ θρίξ· αἱ δὲ πολιοῦσι μάλιστα φύονται λευκαὶ τὸ πο-
λιῶν· ἡ δὲ λευκὸν ὅτι δ' χαυνότερόν ἐστι μᾶλλον ἢ πολιόν· ὥσπερ τὴν φασιν· δ' ἐν
γὰρ φύεται αὐτὸς αὐτῷ ἐν τῷ ἐξανθήματι ὃ καλεῖται λεύκη,
πᾶσαι πολιαὶ γίγνονται· ἡμῶν δὲ τισὶ καὶ μύουσι μὲν, πολιαὶ γί-
γνονται· ὑγιασθεῖσι δὲ ἀπορρυφοῦσιν, μέλαιναι αὖ φύσαν γίγνον-
ται τὰ μᾶλλον πολιαὶ σκεπαζόμενων τὸ ξιχῶν· ἢ διαπνεομέ
νων πρῶτον δὲ πολιοῦνται οἱ κρόταφοι τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ
πρόσθια πρότερα τῶν ὀπισθίων· τελευταῖον δὲ ἡ γένεια· σι δὲ τῶν
ξιχῶν, αἱ μὲν, συγχυσεῖς· αἱ δ' ὕστερον κατὰ τὰς ἡλικίας γιγό-
μεναι, ἐν ἀνθρώπῳ μόνῳ τῶν ζώων συγχυσεῖς μὲν αἱ ἐν τῇ κεφα
λῇ· καὶ ἐν τοῖς βλεφαρίσι καὶ τοῖς ὀφρύσιν· ὑστερογενεῖς δὲ, αἱ
ἐπὶ φλέβας πρῶτον· ἔπειτα αἱ ἐπὶ φλ μαχάλης· ξίχες δὲ αἱ ἐ-
πὶ τῶν γονάτων· ἴσοι δὲ πόροι εἰσὶν, ἐν οἷσαι ξίχες ἐγίνοντ)· αἵτε συγκε
νεῖς καὶ αἱ ὑστερογενεῖς πλέθουσι δὲ καὶ ξέουσι, κατὰ τὴν ἡλικίαν
αἱ ἐκ φλ κεφαλῆς, καὶ μάλιστα καὶ πρῶται· τούτων δὲ αἱ ἐμ-
προσθεν μόναι· τὰ γὰρ ὄπισθεν, οὐδεὶς γίνε) φαλακρός· ἡ μὲν οὖν κ
κορυφὴν λάσης· φαλακρότης καλεῖται· ἡ δὲ κατὰ τὸ ὀ-
φρύας ἀνάφαλαντίασις· οὐδέτερον δὲ τούτων συμβαίνει οὐ-
δενὶ πρὶν ἢ ἀφροδισιάζειν ἄρξηται· οὐ γίνεται δ' οὔτε πώεσ
φαλακρὸς οὔτε γυνή· ἀ δὲ οἱ ἐκτεμνόμενοι ἀλλ' ἐὰν μὴ ἐκτμηθῇ
πρόσθεν· οὐ φύονται αἱ ὑστερογενεῖς· ἐὰν δὲ ὕστερον αὖ τοῦ μόναι
ἐκ ξέουσι πολὺ φλέβης· γυνὴ δὲ τῆς ὑπὸ τῷ μηνίσκῳ· ἀ φύσ τρίχας·

Pl;

Pilli & Cantiles

γνάθος. Gena
ἀκροποδία. preputiū
βλεφαρὶς palpebra
πόροι καθ' φύσιν ἐξ
μάζονται

De Canis animaliū

Canitiē nō ab aridita
procedere
λεύκη Vitiligo
χαυνότης. Aridites

Prius canescere capil
optos qm detectos

Que partes prius q
posteri) canescant

Canities etiā in
equis

Ταὐτὰ δι' ἃ οὐδὲς
γίνεται φαλακρὸς

ἀναφαλαντίασις
salitiū theodor)

Pilli & Cantiles & calunitū

καταμηνία. menses mulieru

Cur ię mulieres sacerdotes. notandū.

ἀφροδισιαστικῆς

ἀκμή flos etatis

λιχήν Lentū

ποικίλα τ̃ ζώων uerſicoloria animalia

ὑπήρη. Muſtax

λιχῆνες méto bipartito

Mortuis capilli & ungues creſcunt

ὄζας narices

πλὴν ὀλίγαις ἐνίαις γίνονται ὅταν τὰ καταμήνια σῃ. οἷον ἐν καιρίαις ἱερείαις, ὁ δοκεῖ συμβαίνειν διὰ μείονα τ̃ μελλόντων· αἱ δὲ ἄλλαι γίνονται μᾶλλον, ἐλάττους ἢ γίνονται ἢ καὶ ἄνδρες γυναῖκες, ἐκλυσιν ὑδρεῖς τ̃ ὑστερογλυῶν ἔχων· ἅμα δὲ ἄγονοι ὅσοι περ ἂν καὶ ἥβης τερηθῶσιν ἢ μὴν οὖν ἄλλαι τρίχες, αὔξονται κατὰ λόγον ἢ πλεῖον, ἢ ἔλαττον· μάλιστα μὲν, αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ· εἶτα γενείῳ καὶ οἱ λεπτότριχοι μάλιστα· διαλύονται δὲ τισι καὶ αἱ ὀφρύες γηρομένοις πρεσβυτέροις οὕτως· ὥστ' ἀποκείρεσθαι διὰ τὸ ἐπὶ συμφύσει ὁσῶν κεῖσθαι· ἀ τερασκόπτως δὲ τισὶ μέλαινα, διὰ τὸ πλείω γλυκότητα· αἱ δ' ἐν τοῖς φλεβαρίοις, οὐκ αὐξάνονται· ἔουσι δὲ, ὅταν ἀφροδισιάζειν ἄρξωνται· ἢ μᾶλλον, τοῖς μᾶλλον ἀφροδισιαστικοῖς· πολιοῦνται δὲ, βραδύτατα αὖται· ἐκτίλλομέναι δ' αἱ τρίχες, μέχρι φλὰ ἀκμῆς ἀναφύονται· εἶτα οὐκ ἔτι· ἔχει δὲ πᾶσα θρὶξ ὑγρότητα πρὸς τῇ ῥίζῃ γλίσχραν· καὶ ἕλκη φύει ὑγρὸν ἐκπλθεῖσα· τὸ κοῦφα διαγιγνόμενα· ὅσα δὲ ποικίλα τῶν ζώων, κατὰ τὰς τρίχας, ἐν τούτοις καὶ ἐν ᾧ δέρματι πρόσεστι ἡ τριχίλια ἐν τῷ φλοιώδει δέρματι· περὶ δὲ τὸ γνάθον, τοῖς μὲν συμβαίνει τῷ ὑπήνῃ τὸ γένειον διασὺ ἔχειν· τοῖς δὲ, ταῦτα μὲν λεῖα, τὰς σιαγόνας ἢ διαστέα σ[illegible]· ἧττον δὲ γίνονται φαλακροὶ οἱ μὴ διγλύφοι· αὔξονται δ' αἱ τρίχες· ἐμπυόσει τισίν· οἷον τῇ φθίσει· μᾶλλον ἐν γήρᾳ, ἢ τιθενέων· ἡ σκληρότερα ἱμὰς δὲ τὰ μαλακά, τὰ δ' αὖτε λαῦτα συμβαίνει τοὺς ὀνυχοφθείρους οἷς μᾶλλον αἱ τρίχες τοῖς ἀφροδισιαστικοῖς αἱ συγγενεῖς· αἱδ' ὑστερογλυεῖς γίνονται θᾶττον· οἱ δὲ ὀξέαν ἔχοντες, ἧττον φαλακροῦνται· καὶ ὅλως φαλακροὶ λάβωσιν· ἔνιοι δασύνονται· οὐκ αὐξάνεται δὲ θρὶξ ἀποτμηθεῖσα· ἀλλὰ κάτωθεν ἀναφυομένη, γίνεται μείζων· καὶ αἱ λεπτόδες δὲ τοῖς ἰχθύσι σκληρότεραι γίνονται καὶ παχύτεραι· τοῖς δὲ λεπτομέ-

νοις δὲ τοῖς τερασκόποις, σκληρότερα, καὶ τῶν τεράτων· πόδων δὲ γηρομένων πρεσβυτέρων, τῶν μὲν, αἱ ῥίζαι· τῶν δὲ, τὸ ἐρίκαθύτερα μὲν γίνεται, ἐλάττω δὲ τῷ πλήθει, καὶ τῶν μὲν, αἱ ὁπλαί· τῶν δὲ αἱ χηλαί, γίνονται γηρασκόντων μέζους· καὶ τὸ ξύλον τ̃ ὀρνίθων· αὐξάνονται δὲ καὶ αἱ χηλαί, ὥστε 12 καὶ οἱ ὄνυχες περὶ δὲ τὸ πέρας τὸ τ̃ ζώων, οἷον ὄνυξ ὀρνίθος· κτ̃ μὲν τὸ σκληρίαν, οὐδὲν μεταπίπτει, πλὴν τέρατος· αὖ τὴ δὲ ὥστε θεωρεῖσθαι γηρασκούσας μελαντέρας τὰς πέρας ἴσχειν· διὰ δὲ τὸ παθεῖν τὸ γενόμενα καὶ τὰς τὰς ὥρας· οἷον ὅταν ψύχη γίνεται μᾶλλον ἢ ὅτε γίνεται τ̃ μονοχρόων ἐκ μελανώντε καὶ μελαντέρων ἢ λευκοτέρων λευκά· οἷον κόραξ τε καὶ στρουθός, καὶ χελιδὼν· ἐκ δὲ τῶν λευκῶν χρωῶν, οὐκ ὤπται εἰς μέλαν μεταβάλλον, καὶ κατὰ τὰς ὥρας δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ὀρνίθων μεταβάλλουσι τὰς χόας· ὥστε λαθεῖν αὐτὸν μὴ συνήθη· μεταβάλλουσι δ' ἔνια τ̃ ζώων τ̃ χρ̃ τ̃ τριχῶν κτ̃ τ̃ τ̃ ὕδατ̃ μεταβολ· ἔνθα μὲν λευκὰ γίνε). ἐνθαῦ μέλανα· ταῦτα δὲ ὅλως εἰς τὰς ὀχείας ὅτιν ὕδατος πολλαχοῦ ριῶν τε, ἀπόντων ὀχυσάντων με τὸ πῶν πόσιν, μέλανας χρωνῶσι τ̃ ἄρνας, οἷον ἐν τῇ χαλκιδικῇ τῇ ὑπὸ τ̃ θρᾴκ τ̃ ἐν τῇ ἀνανειτιδι ἐπὶ ὁ καλὸν μὴ ψυχρὸς πρὸς μός· ἐν τῇ ἀνανδρείᾳ δύο πρὸς μοί εἰσιν, ὧν, ὁ μὲν λευκὸς ὃ μέλανα πρὸ εἶτα πρόβατα· δοκεῖ ὃ ὁ σκαμανδρὸς πρὸς μὸς ξανθὰς πρόβατα· διὸ καὶ ὅμηρόν φασιν αὐτὸν σκαμανδρὸν ξανθὸν προσαγορεύειν τ̃· τὸν μὲν αἰγαίαν· ὅτι ἐν τ̃ ἔχει ξίχ τῶν τράκρωτηρίων τ̃ πρανέσιν, ἀλλ' ἐν τ̃ ὑπ' ἴοις, ὃ δασύπους μόν· ἐν τοῖς ἔχειτ ναθῶν ξίχ· ἔτι δὲ ὁ μυστικός, ὁ Homer? δόντας μὲν, ἐν ᾧ σόματι ἔχει, ξίχας ὃ, ὁμοίας ὑείαις φαίμ οὖν ξίχες, αὐξάνονται ἀποτμηθεῖσαι κάτωθεν, ἀνωθεν δὲ οὔ· τὰ δὲ πρὸς, ὅτι ἀνωθεν, οὔτε κάτωθεν, ἀλλ' ἐκ πόπφ, ὅκαὶ αφύε) ἐκπλθέν, ὅτι τ̃ μελιττῶν τὸ πρὸν, ὃ δ' ὅσα αἰγαριαῦπα ἀχ ἔχει τὸ πρὸ· ὃ δὲ κέν ξον, ὅταν ἀπραίνῃ μέλιττα· ἀλλ' ἔκρτι ἀποθνή

ὁπλαί, χηλαί > Vngulę

ξύλον τῶν ὀρνίθων

Lepus ſolus & intra buccas pilos ht

Aquę diuerſarū uſū in tare colores in animal nota hęc omnia pro Seneca noſtro

Chalcidicus ager thra cię

Aſſyreus

Pſychrus. flu. thra

Antandriæ. fl. duo

Scamander. fl. cur ab homero dictus fu xanthus

μυστικός. Muſculus piſcis. plinio muſtella marinę bale

Penę preciſę reparari nō poſſunt neq; ſuperiori neq; abinferiore parte ſed cadat neceſſe eſt.

Apes aculeo detracto breui moriuntur

σκληρότητος καὶ μαλακότητος τῶν ζώων ἁπάντων τῶν ἐναίμων. ὁμοίως δὲ ἔστι καὶ ὑμὴν 13
δέρματι τῷ κρῶν λεπτῷ. ὃ ἔστιν ὑπὸ τὸν ἕτερον. ὃ τὸ μὲν ἔξω ἔχει τὸ δὲ ἔσω τὸ σῶμα τὸ
τῶν μείζονος ἐν τοῖς ἐλαττόσι ζώοις. ἀλλ' ἀσθενεστέρους ἐν τοῖς ἐλάττοσι, διὰ τὸ
πάμπαν λεπτοὺς εἶναι λεπτοὶ γὰρ μικροὶ μέγεθος δὲ τῶν ὑμένων εἰσίν. οἵ τε περὶ
τὸν ἐγκέφαλον ὑμὴν. οὗτος ὁ περὶ τὸ ὀστοῦν. ἰσχυρότερος καὶ παχύτερος τῶν
περὶ τὸν ἐγκέφαλον. ἔπειθ' ὁ περὶ τὴν καρδίαν ὑμήν. διακοπεὶς δὲ
οὐ συμφύεται φιλοῖ δ' ὑμὴν ὑμένα. φιλεῖ μὴν καὶ τὸ ὀστοῦν ὑμένα ἔχειν 14
λίχνος ἐστὶν ὁ ἰὼν πολὺ ὑμήν, ἔχει δ' ἰὼν πολὺν ὑμένα πανταχοῦ
μακρὰν μᾶλλον δὲ πλεῖστον τὸν ἀπὸ μέλανος ἔστιν. ἔχει δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν
ὄχαρτησιν, ἐν τοῖς χοιρωτόκοις καὶ ἀμφόδουσιν, ἐκ μέσης δὲ
κοιλίας. ἡ ὅστις οἷον ἐξαφήτης αὐτῆς, καὶ τοῖς μὴ ἀμφόδουσι δέ.
ἐλαφρὰ μεγάλης κοιλίας ὡσαύτως ὅστις δὲ καὶ ἡ κύστις ὑμένος ἐ- 15
στὶν ὁ μὲν ἄλλος δὲ χόριον ὑμένος ἔχει γὰρ τόσον, ἔχει δὲ κύστιν οὐ
πάντα, ἀλλὰ τὰ μὲν χοιρότοκα πάντα. ταῦτα δὲ ὀρνιθώδη. ἡ χελώνη
μόνον. δὲ ἀκοπεῖσα οὐδὲ ἡ κύστις συμφύεται. ἀλλὰ παραυτίκα
τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηγμοῦ, εἰ μήτι πάμπαν ἀσθενὲς. γίγνεται δ' ἐν
ἡμέραις οὐ πολλαῖς. τεθνεώτων μὲν οὖν οὐδεμία ἴσασιν ὑγρόν, ἐν δὲ τοῖς
ζῶσι καὶ ξηρὰς συστάσεις. ἐξ ὧν οἱ λίθοι γίνονται τοῖς κάμπτοις. ἐνίοις
δὲ καὶ ἡ ἰκμὰς συμπήγνυσι τὴν κύστιν. ὥστε μηδὲν δοκεῖν διαφέρειν
κοχλιῶν. περὶ μὲν οὖν φλεβὸς καὶ νεύρου καὶ δέρματος καὶ περὶ ἰνῶν καὶ ὑ-
μένων. ἔτι δὲ περὶ τρίχων καὶ ὀνύχων καὶ κεράτων καὶ ὁπλῆς καὶ ὀδόντων. καὶ ξύγχους. καὶ χόνδρου καὶ ὀστῶν καὶ
τῶν ἀναλόγων τούτοις. ἔχει τὸν δὲ τρόπον σὰρξ δὲ καὶ τὸ
πιμελὴ καὶ στέαρ διαφέρουσιν ἀλλήλων. τὸ μὲν στέαρ ὄζει θραυ-
σθὲν τε καὶ πήγνυται ψυχόμενον. ἡ δὲ πιμελὴ χυτὸν καὶ ἀ-
πῆκτον. καὶ οἱ μὲν ζωμοὶ οἱ τῶν προίόντων, οὐ πήγνυται, οἷον ἰ-
ππου καὶ ὑὸς, οἱ δὲ τῶν στέαρ ἐχόντων, πύκνωσιν οἷον προβάτου
καὶ αἰγός. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς τόποις. ἡ μὲν γὰρ πιμε-
λὴ γίνεται μεταξὺ δέρματος καὶ σαρκός. στέαρ δ' οὐ γίνεται. ἀλ-
λ' ἐπὶ τέλει τῶν σαρκῶν, γίνεται δὲ, καὶ τὸ ἐντὸς πλοῦν, τοῖς μὲν
πιμελώδεσι, πιμελῶδες. τοῖς δὲ στεατώδεσι, στεατῶδες ἔχει δὲ
τὸ μὲν ἀμφόδουτα πιμελώ. τὸ δὲ μὴ ἀμφόδουτα στέαρ. τὸ δὲ
πολλάχιον τὸ ὕπαρ, ἐν ἐνίοις τῶν ζώων, γίνεται πιμελῶδες, οἷον τῶ
ἰχθύων, ἐν οἷς σελάχεσι. ποιοῦσι γὰρ ἔλαιον ἀπ' αὐτῶν οἱ γίνεται
τὴν κοιλίαν. αὐτὸ δὲ τὸ σελάχιον ὀστοῦν, ἀπὸ μελῶν τὴν κατὰ σάρκα
καὶ κατὰ κοιλίαν κεχωρισμένην πιμελὴ ὄζει δὲ καὶ ὁ τῶν ἰχθύων στέαρ
πιμελῶδες. ἡ δὲ πήγνυ καὶ πάντα δὲ τὰ ζῶα τὰ μὲν
ἔχει σάρκα καὶ ὀστοῦν, τὰ δὲ ἀφωρισμένως. ὅσα δὲ μὴ ἔχει χωρισμένως ἐστὶ ὁ
τὸ τε ἦπαρ καὶ κοιλίαν, ἢ ἐπὶ πολλοῦν οἷον ἐλάχιστα ὀλίγον
γὰρ στέαρ ἔχουσι περὶ τὸ ἐντὸς πλοῦν. τὰ δὲ πολεῖσα γίνεται πάν-
τα καὶ τὰ γαστέρα. καὶ μάλιστα τὰ μὴ ἐν κινήσει ὄντα τῶν ζώων. οἱ δὲ
κέφαλοι, τῶν μὲν πιμελωδῶν, λιπαροί. οἷον υἱὸς. τῶν δὲ στεατωδῶν
αὐχμηροί. τῶν δὲ πολλάχιον περὶ τοὺς μέφρους, μάλιστα πάν-
τα γίνεται τὸ ζῶα, ὅτι δ' ἀεὶ ὁ δεξιὸς ἐπὶ μᾶλλον τέρος καὶ

ρακὶ αἱ φλέβες. ἐπὶ μῆκος μόνον. λεπτυνομένου οὖν τοῦ ζώ-
ου ἀφανίζονται γίνονται φλεγμοναὶ ἕλκος. δυσεσία ἐπὶ πλεί-
ονι χρόνῳ. πιμελὴ αὐτὰ σαρκώδη εἰσὶ δὲ τοῖς μὲν ἔχουσι τὰς
σάρκας πολλάς, αἱ φλέβες ἐλάττους. καὶ τὸ αἷμα ἐρυθρότερον,
καὶ τὸ πολάγχνα καὶ κοιλία μικρά. τοῖς δὲ τὰς φλέβας
ἔχουσι μεγάλας. καὶ τὸ αἷμα μελανώτερον καὶ πολάγχνα μέ-
γα λα, καὶ κοιλία μεγάλη. αἱ δὲ σάρκες ἐλάττους γίνονται δὲ
κατὰ σάρκα ὅσον τὰ τὰς κοιλίας ἔχοντα μικράς
πιμελὴ δὲ καὶ στέαρ διαφέρουσιν ἀλλήλων. τὸ μὲν στέαρ ὄζει θραυ-
σθὲν τε καὶ πήγνυται ψυχόμενον. ἡ δὲ πιμελὴ χυτὸν καὶ ἀ-
πῆκτον. καὶ οἱ μὲν ζωμοὶ οἱ τῶν προίόντων, οὐ πήγνυται, οἷον ἱ-
ππου καὶ ὑὸς, οἱ δὲ τῶν στέαρ ἐχόντων, πύκνωσιν οἷον προβάτου
καὶ αἰγός. διαφέρουσι δὲ καὶ τοῖς τόποις. ἡ μὲν γὰρ πιμε-
λὴ γίνεται μεταξὺ δέρματος καὶ σαρκός. στέαρ δ' οὐ γίνεται. ἀλ-
λ' ἐπὶ τέλει τῶν σαρκῶν, γίνεται δὲ, καὶ τὸ ἐντὸς πλοῦν, τοῖς μὲν
πιμελώδεσι, πιμελῶδες. τοῖς δὲ στεατώδεσι, στεατῶδες ἔχει δὲ
τὸ μὲν ἀμφόδουτα πιμελώ. τὸ δὲ μὴ ἀμφόδουτα στέαρ. τὸ δὲ
πολάγχνον τὸ ὕπαρ, ἐν ἐνίοις τῶν ζώων, γίνεται πιμελῶδες, οἷον τῶ
ἰχθύων, ἐν οἷς σελάχεσι. ποιοῦσι γὰρ ἔλαιον ἀπ' αὐτῶν οἱ γίνεται
τὴν κοιλίαν. αὐτὸ δὲ τὸ σελάχιον ὀστοῦν, ἀπὸ μελῶν τὴν κατὰ σάρκα
καὶ κατὰ κοιλίαν κεχωρισμένην πιμελὴ ὄζει δὲ καὶ ὁ τῶν ἰχθύων στέαρ
πιμελῶδες. ἡ δὲ πήγνυ καὶ πάντα δὲ τὰ ζῶα τὰ μὲν
ἔχει σάρκα καὶ ὀστοῦν, τὰ δὲ ἀφωρισμένως. ὅσα δὲ μὴ ἔχει χωρισμένως ἐστὶ ὁ
τὸ τε ἦπαρ καὶ κοιλίαν, ἢ ἐπὶ πολλοῦν οἷον ἐλάχιστα ὀλίγον
γὰρ στέαρ ἔχουσι περὶ τὸ ἐντὸς πλοῦν. τὰ δὲ πολεῖσα γίνεται πάν-
τα καὶ τὰ γαστέρα. καὶ μάλιστα τὰ μὴ ἐν κινήσει ὄντα τῶν ζώων. οἱ δὲ
κέφαλοι, τῶν μὲν πιμελωδῶν, λιπαροί. οἷον υἱός. τῶν δὲ στεατωδῶν
αὐχμηροί. τῶν δὲ πολλάχιον περὶ τοὺς μέφρους, μάλιστα πάν-
τα γίνεται τὸ ζῶα, ὅτι δ' ἀεὶ ὁ δεξιὸς ἐπὶ μᾶλλον τέρος καὶ

Membrana ambit singula ossa & singula uiscera

Cerebri duę membranę

Cordis membrana inuolutũ

Φιλοῦμενα spoliata

σφακηλίζ. syderantur

De Omento pulchreũ

οὐρητῆρος exordiũ cernitur in uesica

συστάσεις concrementa

Lapides unde gignantur in uesica

Conchylijs similia in uesica

Τῶν ἀναλόγων τούτοις οἷον οἱ πλησίον μου

Nerui & uenę diuisibi in longum tantũ car in longũ & latum.

Carnẽ uerti in uenis paruas & nexus fibr in hominib) macilẽtis & in pinguedinẽ in crassis

πιμελὴ Adeps
στέαρ - Sebũ
χυτὸν - Liquidũ

Equus Porc) habẽt adipẽ

Ouis Capra habẽt sebũ

Quę animalia sebũ quę adipẽ habeant

Pecur

Piscũ sebũ

Angnila

Venter

Cerebrũ

Renes ex uiscerib) maxime pinguescũt & ex remb) sinister pinguior

Cerebrũ eorũ quę habent adipẽ pinguę esse. ut suis eorũ uero quę habẽt sebum squallidum

:ἀπιμελώτερος Egs legit theodor)

σφόδρα πίονα δ' ὦσιν · ἐλλείπει τὰ ἀεὶ κατὰ τὸ μέσον · περίμε-
φρα δὲ γίνε) τὰ ὀστέωδη, μᾶλλον ⟨ μάλιστα τῶν ζώων, πρόβατ).
γου γὰρ ἀπεθήσκειν τ νεφρῶν πάντα αὐτῶν καὶ λυφθέντων.
γίνεται δὲ περίνεφρα διὰ οὐσίαν · οἷον τῆς σικελίας περὶ λεον Ph
τίνους. διὸ καὶ ἐξελαύνουσιν ὀλὲ τὸ πρόβατα τῆς ἡμέρας. ὅ-
τως ἐλαφρῶ λαθωσι τὴν ζοφίην πάντων δὲ τῶν ζώων. κοινόν 18
ὅτι, τὸ περὶ τὸν κόρην ⟨ τοῖς ὀφθαλμοῖς · ἔχουσι γὰρ πολ τὸ τὸ Ph
μόριον σε ἀτῶδες, πάντα ὅσα ἔχουσι πολ τὸ μόριον · ἐν τοῖς ὀ
φθαλμοῖς, καὶ μὴ εἰσὶ σκληρόφθαλμα · ὅτι δ' ἀσονώτερα τὰ πα
μελῶδη καὶ ἄρρενα καὶ θήλεα · πιαίνεται δὲ πάντα · πρεσβύ
τερα μᾶλλον, ἢ νεώτερα ὄντα · μάλιστα δ' ὅταν ⟨ τὸ πλάτος, ⟨ τὸ
μῆκος ἔχει τὸ μεγέθους, καὶ εἰς βάθος αὐξάνηται περὶ ⟩ τὸ αἷμα 19
τος · ὧδε δ' ἔχει · ῥῦτον γὰρ πᾶσιν ἀναγκαιότατον, καὶ κοινότα-
τον τοῖς ἐναίμοις · καὶ οὐκ ἐπίκτητον, ἀλλ' ὑπάρχει πᾶσι τοῖς
μὴ φθειρομένοις · πᾶν δ' αἷμά ἐστιν ἐν ἀσπείῳ · ἐν τοῖς καλουμέ-
νοις φλεγμῖν · ἐν ἄλλῳ δὲ οὐδενί · πλὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μόνον · ὃ κ
ἔχει δὲ αἴσθησιν τὸ αἷμα ἀπόμενον, ἐν οὐδενὶ τῶν ζώων · ὥσπερ
οὐδ' ἡ περίπωσις ἐν τῇ κοιλίᾳ · οὐδὲ δὴ ὁ ἐγκέφαλος · οὐδ' ὁ
μυελός · οὐκ ἔχει αἴσθησιν ἀπόμενων · ὅπου δ' ἂν τις θίγῃ τὴν
σάρκα γίνεται αἷμα ἐν ζῶντι · ἐὰν μὴ ᾖ διεφθαρμένη ἡ σάρξ · ὅτι
δὲ τὸ φύσιν τὸ αἷμα, τόνδε χυμὸν ἔχον γλυκύν · ἐὰν περ ὑγιὲς
ᾖ · καὶ τὸ χεῶμα ἐρυθρὸν, τὸ δὲ χέρον · ἢ φύσει ἢ νόσῳ, μελάντε-
ρον · καὶ ἄττα λίαν παχὺ, οὔτε λίαν λεπτὸν τὸ ⟨ελτιτσον, ἐὰν μὴ
χέρον ᾖ διὰ φύσιν ἢ διὰ νόσον ᾖ · καὶ ἐν μὲν τῷ ζώῳ θερμὸν
καὶ ὑγρὸν ἀεί, ἐκτὸς δὲ ἔξω, πήγνυται πάντων · πλὴν ἐλάφου
καὶ προκὸς · καὶ εἴ τι ἄλλο τοιαύτην ἔχει τὴν φύσιν · τὸ δ' ἄλλο
αἷμα πήγνυται · ἐὰν μὴ ἐξαιρεθῶσιν · οἷον ἴνας · πάχος δὲ πήγνυ) τὸ
πλαύρας αἷμα πάντ · ὅτι ἐστὶ μὲν ἐναίμων, λαῦτα πλυαιμότατα,
πλὴν ἐμαὐτῆς ἐξω ζωοτόκα, ⟨ τὰ ἐναίμων μὲν, ὠοτοκούντων δὲ.

πλὴν ἐ

πήρις Ϙα . inopinandis rembꝫ luxuſtriantia

Leontini ſiculi

Oues moriuntur ſi nes omñ pinguiorat

Minus foecunda quę ſunt pinguiora

Pinguescunt omnia magis, ætate proiectiora

De Sanguine

Cerebrū medulla . ſanguis ſenſu tactꝫ caret

χυμὸν . i . ſaporé dulcé habere ſanguiné

Sanguiné omné effuſū concreſcere præter ḡm damæ & cerui

τοῦ δὲ θῦ ἔχοντα, ἢ φύσει ἢ τῶν ὑγιαίνειν, οὔτε πολὺ λίαν ἔχει
ὥσπερ τὸ πεπωκότα πόμα πρόσφατον · οὐτ' ὀλίγον · ὥσπερ
τὸ πίονα λίαν. τὰ γὰρ πίονα καθαρὸν μὲν ἔχει · ὀλίγον δὲ τὸ
αἷμα · καὶ γίνεται πότερα γιόμφια, ἀναιμότερα, ἀναιμοῖ
γὰρ τὸ πῖον · καὶ τὰ μὲν πίονα ἀσπαστὸν τὸ αἷμα ἔχει · τὸ δ' αἷ-
μα καὶ τὸ ψῶμα · τάχιστα πήγεται · καὶ τούτων τὰ πεπὶ τὰ
ὀστᾶ ἔχει δὲ λεπτότατον μὲν αἷμα καὶ καθαρώτατον ἀπὸ σ ·
πάχιστον δὲ ⟨ μελάντατον τ ζωοτόκων, ταῦρος ὄνος · ὑ
ἐν τοῖς κάτω δὲ μορίοις, ἢ ἐν τοῖς ἄνω, πάχιστον τὸ αἷμα γί-
νεται καὶ μελάντερον · σφύζει δὲ τὸ αἷμα ἐν τοῖς φλεβίν ἐμ
πεσοῦσι πάντη ἅμα τοῖς ζώοις, καὶ ὅτι ὑπὸ ὑγρῶν μόνον κα-
θάπαξ τὸ σῶμα τοῖς ζώοις καὶ αἰεί ἐστιν ἀνάγκη τὸ αἷμα μό-
νον · πρῶτον δὲ γίνεται τὸ αἷμα ἐν τοῖς ζώοις τῇ καρδίᾳ ·
καὶ πρῶτον ὅλον διηρθρῶσθαι τὸ σῶμα · στερισκομένου δ' αὐτοῦ καὶ
ἀφιεμένου ἔξω, πλεῖστος μὲν, οὐθνήσκουσι πολλοῦδ' ἄτερ ἀπο
θνήσκουσιν · ὀξυγραινομένου δὲ λίαν ὀσμὴ γίνεται γὰρ ἰχωρο-
δὲς ⟨ δυσῶδες τοιοῦτον · ὥστε ἤδη τινὰ ἰδόντα αἵματα τῶν ἡμῶν τε
καὶ ὄξιον ἐνίοις, οὐ πάντας πω τελέως ἢ διωρισμένως καὶ χω
ρὶς, τοῖς δὲ καθόλου δοκεῖν ἐν τοῖς ἐκτὸς μέρεσιν ἐλαττον γίνε
ται τὸ αἷμα, ὥστε καὶ κενοῦσθαι μὴ ἐξ ὁμοίως · γίνεται
δὲ περιπολυώνεξ ἰχῶρ μὴ αἷμα · ἐξ αἵματος δὲ μελὴ μελανοσκό
του δεῖ ματος αἱμορροΐς, ἥτις ἐστὶ τ ξηρὰ, οὐ περὶ τὸν ἔδραν ἰξία, σπα
σμῶδες δὲ γίνεται τὸ αἷμα ἐν τῷ σώματι πίπτον, ἐκ δὲ τοῦ πνεῦ
πόρος τὸ δὲ τῶν θηλέων αἷμα · πρὸς τὸ τῶν ἀρρένων διαφέρ ·
πάχιστον γὰρ, ⟨ μελάντερον ὅτι ὁμοίως ἐχόντων πρὸς ὑγιει
αν καὶ ἡλικίαν ἐν τοῖς θήλεσιν, καὶ ἐπὶ πολλοῖς μὲν, ἐλαττον
μὲν ἐν τοῖς θήλεσιν, ἐν τοῖς δὲ πλυαιμότερον · μάλιστα δὲ καὶ τ
θηλέ ζώων, ἡμιόνη πλύαιμ . ⟨ τὰ καλάμη καὶ παμμίαια, γίνε)
πλεῖστα τ ζῴων τ ἡμιονικῶν · μενοσκὸς ⟩ τοῦ τὸ αἷμα καὶ λεπτιεῖ ὃ τι

ἀναιμότατον

Sanguis in glꝫ tenuis aut crassꝫ

σφύξι palpitat

Palpitare sanguiné in uenis in orbꝫ ambi

διηρθρῶσθαι formę

ἰχώρ qd

διορρουῶν ſereſcit

Nonnullos sanguinem sudasse sudore

ἱδρῶσαν sudauerit

αἱμορροΐς ꝓfluuiū sanguinis

ἐξία Varices

πόρος pus

πόρος . i . tofus lapis

καταμήνια . i . men ſtrua . menſes .

ἰοῦς

∴ theodor) ξερὸν · quę febo pinguescunt magis q̃m quę adipe . ut defectuosus sit greco contexti)

∴ (ωτερλῆς theodor) ꝓ ſũma corporis

τῶν δὲ ἄλλων τῶν ποσὶ ματικῶν, ἥπου μετέχουσιν αἱ γυναῖκες· ὀλίγοις δὲ γίνεται ἰξία καὶ αἱμορροΐσις, καὶ ἐκ ξηρῶν ξύσις· ἐὰν δέ τι συμβαίνῃ τούτων τὰ κατὰ μῆνα χείρω γίνεται· διαφέρει δὲ καὶ κατὰ τὰς ἡλικίας, πλήθει καὶ εἴδει τοῦ αἵματος· ἐν μὲν γὰρ τοῖς παιδαριώδεσι καὶ πολὺ ἐν δὲ τοῖς γέρουσι, παχὺ καὶ μέλαν καὶ ὀλίγον· ἐνίοις δὲ μάζουσι δὲ μέσως· καὶ πήγνυται παχὺ τὸ τῶν γερόντων ἐν τῷ σώματι ἢ ἐπιπολῆς· τοῖς δὲ μέσοις οὐ γίνεται τοῦτο ἰχὼρ δ' ὀξὺν ἄπεπτον αἷμα· ἢ τῶν μὴ πεπτωκότων, ἢ τῶν ῥωδάδας ποιεῖ δὲ μυελοῦ, καὶ γὰρ τοῦτο ἐν τῶν ὑγρῶν ἐνίοις τῶν ἐναίμων ὑπάρχει ζώων· πάντα δὲ ὅσα φύσει ὑπάρχει ὑγρὰ ἐν τῷ σώματι, ἐν ἀγγείοις ὑπάρχει, ὥσπερ καὶ αἷμα ἐν φλεψί· καὶ μυελὸς ἐν ὀστοῖς· τὸ δὲ ἐν ὑμενώδεσι καὶ δέρμασι καὶ κοιλίαις· γίνεται δὲ ἐν μὲν τοῖς νέοις αἱματώδης πάμπαν ὁ μυελὸς πρεσβυτέρων δὲ ἐλαφρομιγής· ἐν μὲν τοῖς μελώδεσι, μυελώδης· ἐν δὲ τοῖς στεατώδεσι, στεατώδης· ὁ πάντων δ' ἔχει τὸ ὀστᾶ μυελόν, ἀλλὰ τὰ κοῖλα, καὶ τούτων ἐνίοις οὐκ ἔνεστι· τὸ γὰρ πολέον τοσοῦτόν ἐστι, τὰ μὲν οὐκ ἔχει πάμπαν· τὰ δ' ἔχει πάμπαν μικρόν· διόπερ ἔνιοι οὔφασιν ὅλως ἔχειν μυελὸν τοὺς λέοντας, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· καὶ ἐν τοῖς ὑείοις δὲ ὁσοῖς, ἐλάττων ἐστίν· ἐνίοις δ' αὐτῶν πάμπαν οὐκ ἔνεστι· ταῦτα μὲν οὖν τὰ ὑγρὰ χρόνον ἀεὶ σύμφυτα ἔχει τοῖς ζώοις· ὑστερογενῆ δὲ γάλακτι καὶ γονή· τούτων δὲ, τὸ μὲν ἀρχὴ κινήσεως ἐστιν· ὅταν ἐν ᾖ ἔξω τὸ γάλα· ἡ δὲ γονὴ οὐ πᾶσιν, ἀλλ' ἐνίοις οἷον οἱ καλούμενοι θῆροί· ἐν ἰχθύσιν, ἔχει δὲ, ὅσα ἔχει τὸ γάλα ἐν τοῖς μαστοῖς μαστοὺς δ' ἔχει, ὅσα ζωοτοκεῖ· ἡ ζωὴ αὐτῆς πλέξω· οἷον ὅσα τριχίας ἔχει· ὥς περ αὐτὸς ἠμίσους· ἐπὶ κήτη· οἷον δελφὶς ἠμφώκη φάλαινα· ἀλλ' οὐ πάντα μαστοὺς ἔχει γάλα· ὅσα δ' ἔξω ζωοτοκεῖ μόνον ἢ ὠοτοκεῖ, ἀκέχει τὰ μαστοὺς οὐδ' ἰχώρ· οἷον

ο

ον, ἰχθὺς ὁ ὄρνις τῶν δὲ γάλα ἔχει ἰχώρα ὑδατώδη, ὁ καλεῖται ὀρός· ὁ δὲ σωματώδης, ὁ καλεῖται τυρός, ἔχει δὲ πλείω τυρὸν τὸ παχύτερον τῶν γαλάκτων· τὸ μὲν οὖν τῶν μὴ ἀμφοδόντων γάλα, πήγνυται, διὸ καὶ τυρώδεστα τῶν μερῶν· τῶν δ' ἀμφοδόντων, οὐ πήγνυται· ὥσπερ οὐδ' ἡ θῆλυς καὶ ὅσα λεπτὸν καὶ γλυκύ· ὅσα δὲ λεπτὸν καὶ μὴ γλυκύ, πήγνυται μὲν τὸ γάλα καὶ μήλου· διὰ τί δ' ἔστιν· περὶ τὸν ὄρον· παχύτερον δὲ τὸ βόειον· ὑπὸ μὲν οὖν τοῦ ψυχροῦ οὐ πήγνυται τὸ γάλα· ἀλλὰ διὰ τὸ λεπτὸν καὶ τὸ ὀρώδες· ὑπὸ δὲ τοῦ πυρός· πήγνυται καὶ παχύνεται· οὐ γίνεται δὲ γάλα, πρὶν μὴ ἐγκυον γένηται, οὐδενὶ τῶν ζώων, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· ὅταν δ' ἐγκυον ᾖ, γίνεται μὲν πάχος πρῶτον, καὶ ὕστερον μὴ ἐγκύοις δ' οὔσαις· ὀλίγας μὲν ἀπὸ ἑξαμήνων τῶν πώλων· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἕξ ἑβδομάδων ἤδη πρὸς τελευταίας προῆλθε· καὶ τοσοῦτον τὸν ἤδη χρόνον, ὥστε πιπτῆναι τὸ ὠὸν ἔδει δ' ὅσα καὶ ἀπὸ μὴ ὑπομενόντων τὴν οἴησιν τὴν ὀχείαν τῶν αἰγῶν· λαμβάνοντος κινδύνου· τρίβουσι τὸ οὔθαρ τὸ ἀλγεινὸν εἶναι· τὸ μὲν οὖν πρῶτον αἱματῶδες ἀμέλγουσι, εἶτ' ὑπόπυον· τὸ δὲ τελευταῖον γάλα ἤδη, οὐδὲν ἐλαττοῦται τῶν ὀχευομένων· τῶν δ' ἀρρένων, ὥστε τοῖς ἄλλοις ζώοις καὶ ἐπὶ ἀνθρώπῳ, ἐν οὐδενὶ μᾶλλον ἐπὶ τὸ πολύ· γίνεται γάλα, ὅμως δὲ γίνεται ἔνιοτε, ἐπεὶ καὶ ἐν λήμνῳ αἴξ ἐκ τῶν μαζῶν οὗς εἶχε δύο ἄρρεν παρὰ τὸ αἰδοῖον γάλακτος ἠμέλγετο τοσοῦτον· ὥστε γίνεσθαι προφαλίδας· καὶ πάλιν ὁ χυσάνηρ, τῷ ἐκ τοῦ τυγχάνοντι, συμπέπαικε τοῦτο· ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον, ὡς σημεῖα ὑπολαμβάνουσιν· ἐπεὶ καὶ ἐν λήμνῳ ἀνεῖλεν ὀθνεῖος μαντευσαμένου, ἐπὶ κτησιν ἑσταότος χρημάτων· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις μεθ' ἡμέραν ἐνίοις ἐκθλίβεται ὀλίγον· βραδυτέροις δὲ, καὶ πολὺ ἤδη τισὶ προῆλθεν, ὑπάρχει δὲν τῷ γάλακτι πυρότης ἡ καὶ ἐν τοῖς πεπηγόσι γίνεται ἐλαιώδης· εἰς δὲ τὸ προειρημένον ἐν σικελίᾳ· καὶ ὅπου πλεῖον, αἰγείου, μιγνύουσι· πήγνυται δὲ μάλιστα οὐ μόνον τὸ τυρὸν ἔχον πλεῖστον· ἀλλὰ καὶ

Omne lac habet tum s
niem dilutam que uoc
tur ὀρός & corpule
tum quoddam quod di
citur τυρός i caseu

ὀρρός g· i deest serum

Nullū lac frigore coit
sed fereſcit potius· ign
aute ſpiſſatur & craſſ
cit

βδαλγομένους· ſuete

ὑπόπυον cruētū h
morem

Lemnus

De Capra maſculo in
lemno inſula

προφαλίδας coloſtr

Lac caprinū cū ouill
cōmiſceri ſolet ubi
abundantia caprin

αἱμορροΐς Mariſca

ἰχὼρ q deſt diffinitur

διαφωνᾶσαι in ſexū dege
nerāſſe

Non omnia oſſa habent
medullā

Leonis oſſa

γάλα

γονή · Genitura

Θῆρες · Thoes

κῆτη · Cete

Delphin
Phoca
Phalena

Mammas hnt & nil ſyra hnt
& lac hnt

Phrygius caseꝰ fit ex lacte
equino & asinino cõmixtis

Ψυχαλίδας formagines
obolꝰ

πυετία Coagulũ

ἐξοπιαθής

πυετίας .i. coagulũ
qđ fit diffimiture

διαῤῥοίας profluuia
uentris .

νεφροῦ. hꝛnnuli

Phafiana regio

Cyrnotice uaccæ

Boues cyrnotici
Canes cyrnotici

ma-
gnoꝝ

.:. ff. νεφροῦ. hꝛnnuli

ἡ αὐχμηρότητον πολέον ἔχον· τὰ μὲν γὰρ πολέον ἐχειτέλαε, ἢ ὅσον
εἰς τὸ ἐκπροφλὼ τῶν τέκνων· καὶ εἰς τύρωσιν χρήσιμον καὶ
ἀπόθεσιν/μάλιστα μὲν τὸ προβάτειον καὶ τὸ αἰγάδον ἔπειτα τὸ
βόειον· τὸ δὲ ἵππειον καὶ τὸ ὄνδον, μίγνυται εἰς τὸν Φρύγιον τυρόν·
ὄξος δὲ τυροῦ, πολείωνι ἐν τῷ οἴνῳ ἢ ἐν τῷ αἰσείῳ· γίνεται γὰρ Φα
σιν οἱ νομεῖς ἐκ μὲν ἀμφορέως αἰγείου γάλακτος, ξύ Φαλί
δας ὀβολιαίας· μιᾶς δὲ οὔσης, εἴκοσιν· ἐκ δὲ βοείου, ξ ἑκάστου τα-
τοῦ δ' ὅσον τοῖς τέκνοις ἱκανόν· πολὺ δὲ οὐδέν· οὔτε χρήσιμον εἰς
τύρωσιν· οἷον πάμπαν τὸ πολέους ἔχοντα μαστούς· οὐδε-
μιᾷ γὰρ τούτων· οὔτε πολὺς ὄζος γάλακτος· οὔτε τυρούεται τὸ
τέλαε, πήγνυσι δὲ τὸ γάλα ὁποσονοῦν καὶ πυετία· ὁ μὲν οὖν
ὁποσοῦ εἰς ἕλειον ἐξοπιαθεῖς· ὅταν μὲν ἐκπολυθῇ πολλὴν τὸ ἐρῖον εἰς 21
γάλα ὀλίγον, τοῦτο γὰρ κοράμνυμον, ἐκπήγνυσιν ἧς δὲ πυε-
τίας, γάλα ὄξυ· πολὺ γὰρ ἔτι θλαζόμενον ὄξυ ἐν τῇ κοιλίᾳ γί-
νεται οὖν ἡ πυετία τέλαε ἔχον ἐν ἑαυτῷ πῦρ, ὃ ἐκ τοῦ ζώου
θερμότητος πεπομμένου τοῦ γάλακτος γίνεται· ἔχει δὲ πυετίαν
τὰ μὲν μυρυκάζοντα τοιάδε· τῶν δ' ἀμφοδόντων διασύπους·
βελτίων δ' ὄζει ἡ πυετία, ὁσωνοῦν ἧ πολιαιοτέρα· συμφέρει γὰρ
πρὸς τὰς διαῤῥοίας ἡ τοιαύτη μάλιστα· καὶ ἡ τοῦ διασύποδος· ἀ
εἰσὶ δὲ πυετίαι ἡ τοῦ ὑὸς· διαφέρει δὲ τὸ πολέον ἢ ἐλαττον
ὁδάλεαθαι γάλα τῶν ἐχόντων τέλαε ζώων κατὰ τοιοῦτο μεῖζον
τῶν σωμάτων καὶ τὰς τῶν ἐδεσμάτων διαφοράς· οἷον ἐν Φάσει
μυῶδες βοῖδια μικρά· ὧν ἕκαστον βδάλλεται τέλαε πολύ· αἱ δὲ ἢ
πέρωθι καὶ βόες, αἱ μὲν τέλ᾽ βδάλλεται, ἑκάστη ἀμφορέα· ἡ τοῦ λ
τὸ ἥμισυ κατὰ τοὺς δύο μαστούς· ὁ δὲ βδάλλων, ὀρθὸς ἕστηκε ἢ μικρὸ
ἐπικύπτων, ἅτε τὸ μὴ δύνασθαι αὖ ἐφικέσθαι καθήμενος· γίνε-
ται δὲ ζῶα οὗ καὶ τέλλαε μεγάλα τετρά ποδα ἐν τῇ ἠπείρῳ· μέ-
γιστοι δ' οἱ βόες· καὶ οἱ κύνες· μοῦνος δὲ δέονται τοῦ μεγάλαε πολέος
ἀλλ' ἔχει πολλὴν ἡ χώραε τοιαύτην βοσκάν, καὶ καθ' ἑκάστην ὥ-
ραν· ἐν πολλοῖς τόποις· μέγιστοι δ' οἱ τε βόες· εἰσὶ καὶ τὸ πρό-

βατον

Pyrrhice oues a pyr
rho dicte

Pyrrhꝰ
Medica herba

Cytiſus herba. κύτι
ὄρεβος . ervũ

χαμαίεα capellę

Torone .V.

De lactis mulierũ
pallido & albo

De Semine genitali

Herodotus confutat
de colore ſeminis
genitalis æthiopũ

βατα τὰ τὰ καλούμενα πύρρικα, τὴν ἐπωνυμίαν ἔχοντα τοιαύ
την ἀπὸ Πύρρου τοῦ βασιλέως· φλὶ δὲ ξοφ, ἣ μὴ σβέννυσι τὸ γά
λαε· οἷον, ἡ μηδικὴ πόαε· καὶ μάλιστα μυρυκάζοντι· πρίεη δὲ πο-
λύ· ἕτερα· οἷον, κύτισος καὶ ὄρομος· πολὺ κύτισος μὲν ὁ αὐτῷ ὃς
οὐ συμφέρει· πίμπρησι γὰρ· οἱ δὲ ὄροβοι, ἢ τοῖς κυούσαις οὐ συμ
φέρουσι· τίκτουσι δὲ χαλεπώτερον· ὅλως δὲ τὸ Φαγεῖν δι' ὡμὰ μᾶλ
λον ἕτερα πόδων ὡς περ καὶ πρὸς τὰ κτήσιν συμφέρει, καὶ
βλέπεται πολλὰ προφὰ ἔχοντα· πολὺ δὲ τέλαε ποιεῖ ἡ μᾶλ
Φυσώδη μᾶλλον πρὸς φορόμβαε οἷον ἢ κυάμους πολὺ δὲ ὀλίγον
δὲ ἢ αἰγὶ καὶ βοΐ ἢ χιμαίρᾳ· ποιεῖ γὰρ καθιέμενα τὸ ὕδωρ· σημεῖ-
ον δὲ τοῦ γάλα πολεῖον γίνεσθαι· ὅταν γὰρ πρὸ τοῦ τόκου τὸ οὖ-
θαρ ὀλέσθαι κάτω· γίνεται δὲ πολλῷ χρόνον γάλα περὶ τοῖς ἐ-
χουσιν, ἂν αἰνόχευται δι' ἀτελῆ, ἢ τὰ ὠοτήθη ἔχωσι· μάλιστα δὲ τὰ
τετρα πόδων πρόσατα· ἀμέλγεται γὰρ μιᾶς ὀκτὼ· ὅλως δὲ τὸ
μυρυκάζον τοῦ γάλα πολὺ, καὶ χρήσιμον εἰς τυρείαν ἀμέλγεται·
πρεὶ δὲ τρώγλῃ οἱ βόες ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τόκου διαλεί-
πουσι· τὸν δ' ἄλλον χρόνον, πάμπαν ἔχουσι τὸ τέλαε· τὰ δὲ γυμνοπόδα
τὸ πλεῖστον τέλαε· μέλιτον τοῦ λευκοῦ τοῖς τιθηνομέ-
νοις· καὶ αἱ μέλανες τῶν λευκῶν, ὑγιεινότερον ἔχουσι· ξοφιμώτε-
τον μὲν δὴ τὸ πολέιον ἔχον τυρόν· ὑγιεινότερον δὲ τοῖς παισὶ τὸ
22 τὸ ἔλαττον· σπέρμα δὲ προΐενται, τὰ ἔχοντα αἷμα ἅπαντα· τὸ
δὲ συμβάλλεται εἰς τὴν γένεσιν καὶ ὅτως, ἐν ἅλμοις λεχθήσε-
ται· πολέιον δὲ κατὰ τὸ σῶμα αὐτῶν προΐεται· ὅστις δὲ μὴ ἐχόν τῶν ξί-
φας ὀλίγον· τὸ δὲ αἰγῶν ζώων, οὐκ ἔχει ὀλιγότητα· λευκὸν δὲ πάν-
των· ἀλλ' ἡ ῥόδος τοῖς δὲ ἔψυσαι, γράψας τοὺς αἰθίοπαε, πρόϊεσθαι Hero
μέλαιναν γονήν· τὸ δὲ σπέρμα, ὀξέρχεται μὲν λευκὸν καὶ παχὺ dotꝰ
αὖ ἢ ὑγρὸν· θύραζε δ' ἐλθόν, λεπτὸν γίνεται καὶ μέλαν· ψῦξις
πάσχει· τὸ πήγνυται· ἀλλὰ ῥεῖ πάμπαν λεπτὸν ὥσπερ ὑδατῶδες·
τὸ χρῶμα τὸ αὐτὸ ἔχει· ὑπὸ δὲ τοῦ θερμοῦ, πήγνυται καὶ πα χύνε
ται, καὶ ὁ παρεξίη χρόνος ὡς τὴν ὑστέραε, παχύτερον ἐξέρχεται

Segnú foecundę & infoecundę gemturae

ἐνίοτε δὲ ξηρὸν ἅ συνεστραμμένον. ἔ τὸ μὲν ζῶν ἐν τῷ ὑδατι, χωρεῖ κάτω· τὸ δὲ ἄψυχον, διαχεῖται· ἡ δὲ ὄστρακ τησ

Cteſias

ασηπίας ἀφεῖ, ὅτε μὲν ζῶν

τὸ ἐλεφάντων.

Cteſię error commincitur

De elephantorú gemtura confutatus Cteſias

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Δ.

Ittia piſcú gña · notꝫ ꝓ primo

Mollia μαλάκια

Cruſtarú mollium tenuiú

· 1· μαλακόστεακα

ſilicea teſta conclusa

· 1· ὀστρακόδερμα

μαλακί · Molliú

μαλακοστέακ

θρωπτόν · fragile (rasgable Dr ꝓbrable)

φλαστόν · Colliſile

ὀστρακόδερμα ſilicea teſtamunita

κοχλων · Conchart

ὀστρέων · Oſtreorú

Inſecta quę ſint & unde ducantur ·

τῶν μὲν οὖν τῶν ἐναίμων ζώων ὅσα τὰ κοινὰ ἔχει μέρη ὅσαί δια· ἕκαστον γένος· ἔ τὰ αὐτο-

μοιομερῆ τὰ ὁμοιομερῆ ὅσα ἐντὸ ἡ ὅσα ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν, εἴρηται πρότερον· περὶ δὲ τὰ ἀναίμων ζώων μικτὰ

λεκτέ. ὅτι ἡ μὲν γένη πολλὰ ἀφώνυμα ἐστὶ τὰ καλούμενα μαλακίᾳ· πάντα δ' ἐστὶν, ὅσα αὐταῖς μαλακίοις

ἐκτὸς ἔχει τὸ σαρκώδες· ἐντὸς δὲ τὸ στερεὸν, καθάπερ καὶ τὰ ἔναιμα· οἷον τὸ τῆς σηπίας γένος· ἐν δὲ τὸ τὰ μαλακοστράκων· ταῦτα δ' ἐστὶν, ὅσα τὸ μὲν στερεὸν ἐκτὸς ἔχουσιν· ἐντὸς δὲ τὸ μαλακόν· ἔ σαρκώδες· τὸ δὲ σκληρὸν αὐτῶν ἐστὶν, ἢ θραυστὸν, οἷον ἀφλαστόν· οἷον ἐστὶ τὸ τῶν καραβῶν γένος· ἢ τὸ τῶν καρκίνων· ἐστὶ δὲ τὰ ὀστρακόδερμα· οἷον ἐστὶ τὰ τῶν ὀστρέων γένη· ἃ οὐκ ἔστι κατασκευάσαι, διὰ τὸ φλαστόν· τριττὰ δὲ τὰ κοχλίου ἔ τὰ ὀστρέων γένη· τὰ μὲν γὰρ μονόθυρα ἐστὶν, ὧν ἐστὶ τὰ πορφυρίδια καλούμενα· τὰ δὲ δίθυρα· τὰ δὲ πολύθυρα· ὧν ἐστὶ τὰ τῶν κτενῶν γένη· τὰ δὲ ἀνώμαλα· ὧν ἐστὶ τὰ τῶν πινναῶν γένη· τὰ δὲ ὁμαλὰ· ὧν ἐστὶ τὰ τῶν χαμηλ

χει τοῖς πολυπόδοις ὑπλίας· καὶ ὁ μεταξὺ τῶν πλοκάμων μικρὸς
διατέτατται πᾶσι· καὶ ἐὰν δεῖς τὸν ἕμμονα ἐμπίπτῃ, ἐλεύθερα διύεται
καὶ τέχνη· ἔχουσι δὲ διαφοράν· οἱ μὲν γὰρ πολύποδες καὶ τὸ εἰρημένα
τῶν μαλακίων· τῶν μὲν γὰρ πολυπόδων, τὸ μὲν κύτος μικρόν·
οἱ δὲ πόδες μακροί εἰσι· τῶν δὲ, τὸ μὲν κύτος μέγα· οἱ δὲ πόδες βρα
χεῖς· ὥστε μὴ πρὸς ἀεὶ ἐπὶ τοῖς τοῦτοις, αὐτὸ δὲ πρὸς αὐτό· τὸ
μὲν, μακρότερόν ἐστι καὶ παχύτερον· τῶν δὲ τευθίδων καὶ
σηπίων πλατύτερον· τῶν δὲ τευθίδων, οἱ τευθοὶ πλατύτεροι εἰσὶ τῶν
σηπίων, οἱ τευθοὶ καλούμενοι εἰσὶ πολὺ μείζους· γίνονται γὰρ καὶ
πήχεως τὸ μέγεθος· εἰσὶ νοτιώτατοι δὲ καὶ σηπίαι ἐνιαι, καὶ τευ
θίδες. ἔστι πολυπόδων πλεκτάναι τριακόσιαι, καὶ μείζους ὧν τὸ
μέγεθος· ὅτε δὲ τὸ κῦτος ὁλίγον τῶν τευθῶν διαφέρουσι τῷ
σχήματι τῶν τευθίδων, οἱ τευθοὶ πλατύτερον μὲν ὅτε τὸ ὀξὺ τῶν
τευθίδων· ἔτι δὲ τὸ κύκλῳ πτερύγιον περὶ ἅπαν ὅτε τὸ κύτος· τῇ
τευθίδι ἐλάσσον· ὅτε δὲ πλάγιον· ὥσπερ καὶ τευθὶς μετὰ τοῦτο
πόδας ἡ κεφαλὴ ὅτε ἀπάντων ἐν μέσῳ τῶν ποδῶν· καλαμᾶται πλεκ
τῶν· ταῦτα δὲ, τὸ μὲν ὅτε σῶμα, ἐν ᾧ εἰσὶ δύο ὀδόντες ὑπὲρ τοῦτο,
ὀφθαλμοὶ μεγάλοι δύο· ὧν τὸ μεταξὺ, μικρὸν μὲν ἔχον ἐκ κέφα
λὴν μικρὸν· ἐν δὲ τῷ σώματι μικρὸν σαρκώδες πλωτῆρα· καὶ ἔχει αὐτὸ
ὅλον ὧν· αἰγὰ δὲ οὕτω χρῆται αὐτῇ πλωτῆρι· μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἐξωθεν μὲν
ὅλον ἐστὶν· αἰγὰ δὲ οὕτω χρῆται αὐτῇ πλωτῆρι· μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἐξωθεν μὲν
ὅλον ἐστὶν· διεῖν τὸ φανὸν ὁμοίως κύτος· ὅτε δ' αὐτοῦ ἡ σαρξ ἁπλῆ, οὐκ εἰσὶ δὲ
θυ μὲν τοι αἰγὰ κύκλῳ· δέρμα δὲ ἔχουσι τὸ μὲν λάκκια πε
ρὶ ταῦτα· μετὰ δὲ τὸ σῶμα, ἔχουσιν οἰσοφάγον, μακρὸν καὶ στε
νὸν· ἐχόμενον δὲ τούτου, πρόλοβον μέγα καὶ ὡς ἐμφερῆ ὄρνιθι
τοῦτου δ' ἔχεται ἡ κοιλία, οἷον ἰλλύσιον· τὸ δὲ χρῆμα ὁμοίως τοῖς
τοῖς κήρυξιν ἑλίκη· ἀπὸ δὲ ταύτης αὖθις πάλιν φέρεται πρὸς τὸ
σῶμα ἔντερον λεπτόν· ὡς χύτερον δ' ὅτε τὸ σῶμα ἔχοντος τὸ ἔντερον·
οὐδὲν ἔχει τῶν μαλακίων· ἀλλ' ἰὼ καλοῦσι μύτιν·
καὶ ἰὼν ταύτην θόλον ῥοῦτον δὲ ἰὼν ὅλεθρον αὐτὸν καὶ μέγιστον ἡ
σηπία ἔχει· ἀφίησι μὲν οὖν ἀσπερεὶ τὸ· ὅταν φοβηθῇ, μάλιστα
δὲ ἡ σηπία· ἡ μὲν οὖν μύτις κεῖται ὑπὸ τὸ σῶμα· ἡ δὲ διὰ ταύτης τεί

ollignú & sepiarú magnitudo

sepiæ brucubtales quædá

Quid differant Lollij a Lolligimbus & descriptio utri

Caput
Os
Dentés
Oculi
χόνδρος chartilago
Cerebrú
Lingua
οἰσοφάγου gula

πρόλοβον. papo ut supra

πτερυγίῳ frimlé

ἰλλύσιον abomasú

κήρυξιν Buccinorú

ἕλικη Clauiculæ

μύτιν Mutem

θόλον. Atramentú

Molle nullú ht uiscera
sed mytin

ἄνω
νῃ ὁ σῶμα χος· ἢ ἐὰν τὸ ἔντερον ἀπατείνῃ κάτωθεν ὁ θολός· καὶ
τῷ αὐτῷ μυτὶ ἔχει πορεῖα χόνδρου τὸν πρὸς τῷ ἐντέρῳ· καὶ ἀ
φίησι κατὰ λαῖτον, ὁ τε θολὸς καὶ τὸ πρόπωμα ἔχουσι ὅμοια
ξιφώδη ἄπαντα τῷ σώματι· τῇ μὲν οὖν σηπίᾳ καὶ τῇ τευθίδι καὶ
τῷ λίθῳ, ἐν τοῖς τὰ στερεὰ, ἐν τῷ πρανεῖ τοῦ σώματος· ἃ καλοῦ
σι τὸ μὲν, σηπεῖον τὸ δὲ, ξίφος· διαφέρει δὲ· τὸ μὲν γὰρ σήπιον, ἰσ
χυρὸν, καὶ πλατύ· τὸ δὲ ξίφος, ἀσθενὲς καὶ ὀστῶδες· ἔχον ἐν αὐτῷ
ψαθυρότητα σομφώ· τὸ δὲ τῶν τευθίδων, λεπτὸν καὶ χονδρω
δέστερον· τῷ δὲ χρήματι διαφέρουσιν ἀλλήλων, ὥσπερ καὶ τὰ
κύτη· οἱ δὲ πολύποδες, οὐκ ἔχουσιν ἔσωστερεὸν τοιοῦτον οὐ
δέν· ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν· χονδρῶδες· ὃ ἅπτεται αὐτῆς αὐ
τῶν πλατωνῆς, σκληρόν· τὰ δὲ θήλεα τῶν ἀρρένων διαφέρου
σιν· οἱ μὲν γὰρ ἄρρενες, ἔχουσι πόρυ τὸ τὸν σῶμα χον, ἀπὸ τοῦ ἐγκε
φάλου τεῖνον τας, πρὸς τὰ κάτω τοῦ κύτους· ἔστι δὲ πρὸς τὸ τένθ,
ὅμοιος μασῷ· ἐν δὲ ταῖς θηλείαις, δύο τε ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἄνω· ἀμ-
φοτέροις δὲ ὑπὸ ταῦτα ἐρυθρὰ ἅπαν σωμάτια πρόσεστι· τὸ δ'
ὠὸν ὁ μὲν πολύπους ἓν καὶ αὐώμαλον· ἔξω δὲ καὶ μέγα ἐστὶ
ἔσω δὲ τὸ ὑγρόν· ὁμόχρουν ἄπαν καὶ λεῖον· χρῶμα δὲ λευκόν·
τὸ δὲ πλῆθος τῶν ὠοῦ τοσοῦτον, ὥστε πληροῦν ἀγγεῖον μεῖζον·
τῶν πολύποδος κεφαλῆς· ἡ δὲ σηπίας· δύο τὰ τοῦ κύτη, ἐν
πολλαὶ ὠαὶ ἐν τούτοις, χαλάζαις ὁμοίαις λευκαῖς· ἑκάστη δὲ τού-
των ὡς κεῖται τῶν μορίων, θεωρεῖται ἐκ μὲν τῶν ἀναγραφῆς
διαγραφῆς ἔστιν τοῦ τὰ ἄρρενα τῶν τῶν θηλέων διαφέρ· ἡ
μάλιστα σηπία· τὰ τε γὰρ πτερὰ τῶν κύρτος πόρπαξ μελανώτερα τὰ
ὑπλίων, ἔχει δὲ καὶ τὸ πόρπαξ ἐν τοῖς ἄρρεσι μὲν θηλείας, ἡ διαπερί-
κιλος, βαθυτέρα τις, ἢ τὸ ἀρσενικὸν ὀξύτερες ἐστὶ χρῶμα· τελείων πλουτόδων.
τῶν δὲ μάλιστ' ἐστὶ πλάζον· ἡ μέσον αὐτῶν· εἰσὶ δὲ πολὺ μείζους.
οἱ πρόσγλοι τὰ πελαγίων· ἔτι δὲ ἄλλοι μικροὶ τοιοῦτοι, οἱ καὶ ἐθίζουσι.
ἀλλά τε δύο, ἃ τε καλοῦμεν ἡλεδώνη· μήκη τὰ διαφέρουσα τῶν τ

σπόδον. sf. σπῖον

ξίφος

λαγυρότης

Polypodú genú ult

Polypus mas a fœmina quo differat

Polypi oúá

Sepiæ oua

Anatomarú. 1. differentiú descriptio

Sepia mas a fœmina quo differat

ουρο-πύγιον

Polypodú multa genera

οὐκ ἐδίον τοι. cibo nupta

ἡδεδώνη Heledona

legendum ὠμοπλάτος. pro πλατεῖς
legit & Aldus in vocabulariolo hic ex
de animalib. & item ex hermolao in
castigationib. plinianis. libr. 9. ca. 27
ubi memoria lapsu pro ἀρκτοτεθης libro quintu citat

Ἀριστοτέλους περὶ ζώων ἱστορίας τὸ δ'. 44

πλατῶν καὶ τῷ μονοκότυλον εἶναι, μόνῳ μαλακίων· τοὺς δὲ
ἄλλους πάντας, ἀμφοτέρους λάβρους· καὶ διὸ καλοῦσιν, οἱ μὲν, βολίτους
μαν· οἱ δ' ὀζολίνους· ἔτι δ' ἄλλοι δύο εἰσὶν ὀστρείοις ὅτι καλοῦμεν ὑπὸ τινων μαυτίλους καὶ οἱ νῦν τινες ὀστακούς· τούτων δὲ ὁ μὲν μείζων πολύ-
πους· τὸ δὲ ὄστρακον αὐτοῦ ὀστέον, οἷον κτεὶς κοίλον οὐ συμφυές·
οὗτος μέμικται πολλάκις παρὰ τὸν γῆν· εἰθὺ ὑπὸ τῶν κυμάτων
ἐκκλύζεται εἰς τὸ ξηρόν· καὶ ποιεῖ πολὺν τὸν ὀστρεοδαλίσκετον καὶ ἐν τῇ ἀποθήκῃ φ· εἰσὶ δ' αὐτοῦ μικροί· ζῷα εἴδει δὲ ὅμοιοι τοῖς βολίταινα· καὶ ἄλλος ὀστράκου· οἷον κολλίας· οὐκ ὀξέρχεται ἐκ τοῦ ὀστράκου· ἀλλ' ὅταν ὡσπερ ὁ κολλίας· καὶ ἔξω ψίοντα προτείνῃ τοὺς πλεκτάνας· περὶ μὲν οὖν τῶν μαλακίων εἰρηται· τῶν δὲ μαλακοστράκων ἐν μὲν ὀστρακόδερμα τὸ μὲν τῶν καράβων καὶ τούτῳ παραπλήσιον ἕτερον, τὸ τῶν καλουμένων ἀστακῶν· οὗτοι δὲ διαφέρουσι τῶν καράβων τῷ ἔχειν χηλὰς, καὶ ἄλλας τινὰς διαφορὰς πολλάς· ἐνδέχεται δὲ καρίδων καὶ ἄλλο τὸ τῶν καρκίνων· μόνη δὲ πολείᾳ τὸ καρίδων ὀστράκινον· τὸ μὲν γὰρ καρίδων, αὐτοκύφαι· αἰχρέγγονον· καὶ τὸ μικρὸν μόν· αὗται γὰρ, οὐ σίμον ταῖς μείζους τῶν δὲ καρκίνων πάντοθεν πόρος· τὸ μὲν γὰρ καρίδων· καὶ οὐκ εὐαρίθμητον· μέγιστον μὲν οὖν ὄστιν, ἀσκαλοῦσι μαίαις· δεύτερον δ', οἵ τε πάγουροι καὶ οἱ ἡρακλεωτικοὶ καρκίνοι· ἔστι δ' οἱ πρῶτοι· οἱ δ' ἄλλοι ἐλάττους καὶ ἀνώνυμοι τὸ πλατεῖ· τὸ δὲ τῶν φοινίκιον γίνον· ἐν τῷ αἰγιαλῷ· ὃ καλοῦσιν ἱππεῖς· διὰ τὸ ὕδατος ταχέως θεῖν, ὥστε μὴ ἐξεύδειν εἶναι τοῦ χέως κατάλαβεῖν· αἰωροῦντες δὲ, κενοὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν νομίζουσι· ὅτι δὲ καὶ ἕτερον μικρὸν μόν· ὥσπερ οἱ καρκίνοι· τὸ εἶδος, ὁμοίον τοῖς ἀστακοῖς· πάντα μὲν οὖν ταῦτα (καθάπερ εἴρηται πρότερον) τὸ μὲν στερεὸν ἐν ὀστρακώδες, ἐκτὸς ἔχει ἐν τῇ χώρᾳ τῇ τοῦ δέρματος· τὸ δὲ σαρκῶδες ἐντὸς, τοῦδ' ἐν τοῖς ὑπὸ ἰοις πλακωδέστερα εἰς ἃ ἡ ἐκτὸς τοῖσιν αἱ θήλειαι πόδας δ' οἱ μὲν καράβοι, ἐφ' ἑκάτερα ἑ-

χοισιν ἐφ' ἑκάτερ' πέντε σιὼ τ' ἐχάτ' χηλ' ὁμοίᾳ· οἱ καρκίνοι
δέκα χοὺς πάντ' σιὼ τ' χηλ' τ' καρίδων αἱ μὲν κυφαὶ, πέντε
μὲν ἐφ' ἑκάτερα χοισιν, ὀξεῖσ χοὺς πρὸς τῇ κεφαλῇ· ἄλλος δὲ πέν-
τε φ' ἑκάτερα κῦ· τὼ γε στερεὰ τὰ ἄκρα ἔχοντος πλατέα· πολύ-
κας δ' ἐν ταῖς ὑπὶ οἷσι δὲ ἔχοισι· τὸ δ' ἐν τοῖς πρανέσιν, ὁμοίως τ καὶ
ῥᾴβοισ· ἡ δὲ κράδη, τὸ ἀνάπαλιν· χοὺς πρώτους δ' ἔχει τέτταρας
ἐφ' ἑκάτερα· εἶτ' αὖθις ἔχει μικροὺς ξεῖσ ἐφ' ἑκάτερα· τὸ δὲ
λοιπὸν πλεῖον μόριον τοῦ σώματος, ἄπυμ ὀστρακόδερμον τοῦ δ' οἱ
μὲν πόδες πάντων, εἰς τὸ πλάγιον· ὥσπερ καὶ τ' ἐνύμωναι δ' ἡ χη-
λαὶ ὅσαι ἔχει χηλὰς εἰσ τὸ ἐντὸς· ἔχει δ' ὁ καράβος ἐκ κέρκη πρύ-
σια δ' πέντε· ἡ καρὶς ἡ κυφὴ τὼ ὄρα· ἐκ πρύσια τέτταρα· ἔχει
δὲ καὶ ἡ κράδη· πρύσια ἐφ' ἑκάτερα ἐν τῇ οὐρᾷ· τὸ δὲ μέσον
αὐτ', ἀκανθῶδες ἀμφότερα· πλὴν αὗται μὲν πλατύ· ἡ δὲ κυ-
φὴ ὀξύ· ὁ δὲ καρκῖνος μόνος τ τοι οὐτων ἀνορροπύγιον· καὶ τὸ σῶμα τὸ
μὲν τῶν καράβων καὶ καρίδων, πρόμηκες· τὸ δὲ τῶν καρκί-
νων στρογγύλον ἀφεῖται δ' ὁ καράβος ὁ ἄρρην φ θηλείας· φ μὲν
γὰρ θηλεῖ ὁ πρῶτος πους ὀκρας ὀξὺς· τῷ δ' ἄρρενι μονώνυξ· καὶ τὰ
πρύσια τὰ ἐν τῷ ὑπὶ ω· ἡ μὲν θήλεια μεγάλα ἔχει· ἐπὶ μακρὸν
τὰ πρὸς τῷ ξαχήλῳ· ὁ δ' ἄρρην ἐλάττω, καὶ οὐκ ἐπὶ μακρὸν· ἔτι
τὸ μὲν ἄρρενος ἐν τοῖς τελευταίοις τοσοὶ, μετέλαι· καὶ ὀξέαι ὀστᾶ
ὥσπερ πλήκτρα· φ δὲ θηλείας ταῦτα μικρὰ καὶ λεῖα· ὅμως δ' ἔ-
χουσιν ἀμφότερα κραίας δύο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μεγάλας καὶ
ξαχείας· καὶ ἄλλα κεράτια μικρὰ ὑπὸ κάτω λεῖα· τὸ δ' ὄμμα τὸ
πάντ' τούτων λ', σκληρόφθαλμα· ἡ κίνησις αὐτῶν ἐκτὸς ἡ εἰς
τὸ πλάγιον· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ κραῖα τοῖς πλείστοις· ἔστι μᾶλλον δ'
ἀστακός· τὸ μὲν ὅλον, λαμπρὸν ἔχει τὸ χρῶμα· μέλανι δ' ἀκαπνώδει
ἔχει δὲ ῥοὺς μὲν ὑπὸ κάτω πόδας, τοὺς ἄχρι τ μεγάλ· ὀκτώ· μετὰ
δὲ ταῦτα τοὺς μετέλλ πολλῷ μείζους καὶ ἐξ ἄκρου πλατυτέρους· ἡ δὲ
κάραβος ἀνώμαλ· δ' αὐτοῖς ὁ μὲν δεξιὸς, τὸ πλατύ· τὸ ἕτερ-

ΙΙΙΙ 33 cc

Pedes caraborū & cancrorū

Scholia duplici acetabulorū ordine

Boletena
oZolus
γαυτίλος. i. nauta
Polypi omū
Pompilus

De Malacostracis. i. crusta intectis

καράβων Locuste
ἀστακῶν. gammarū
σκύλλων. Sqlla
καρκίνων Cancer
κῦφαι Gibbe
κραίγονες. Cranginos
μαῖαι. Maie
Paguri. πάγουροι
Ἡρακλεωτικοὶ. Heracleotici cancri
Hippees. i. equū
πλακωδέστερα tabellatiora

Crange

Cancrorū & caraborū motus pedū

Pro Plinio hæc omnia notanda

ἀνορροπύγιον

Carabi maris & fœminæ differētia

Carabi quatuor hūt cornua

κεφαλῇ cornua

ἀστακὸς

διαπεπασμένον

μηρῶν ἔχει δὲ λεπτὸν ὁ μὲν ἀριστερὸς παχὺ δὲ σκληρόν· ὀξὺ δὲ ἑκάτερος ἐξωμίδι, ὥσπερ σιαγόνι· ὀδόντας ἔχων ἡ κάτωθεν ἡ ἄνωθεν τοὺς μὲν δεξιοὺς μικροὺς ἄνω πέντε καρχαρόδοντας, ὁ δ' ἀριστερὸς ἐξ ἄκρου μὲν καρχαρόδους τοὺς δὲ ἐντὸς ὡσπερ ξυρίδι· οὐς ἐκ μὲν τοῦ κάτωθεν μέρους τέτταρας συνεχεῖς· ἄνωθεν δὲ ξεῖς δὲ ὁ συνεχὴς κινδύνῳ τὸ ἄνω μέρος ἀμφοτέροις· καὶ προσπίπτουσι πρὸς τὸ κάτω· ἐλαίοις δὲ ἀμφοτέροις τὴ κάτωθεν θέσει καθάπερ προτέτμηται, ἡ πέσσα τοῦ φυκότος· ἐπάνω δὲ δύο μείζω· αὗται δύο δασεῖς· μικρὰ ὑπὸ κάτω τοῦ στόματος, ἐπὶ μικρὰ ὑπὸ κάτω τούτου τοῦ βραχίονος δή, τὸ περὶ τὸ στόμα δασέα ἐπὶ πολλά· ταῦτα δ' ἀεὶ διατελεῖ κινοῦν· καὶ μικρὸν ἔξω τοῦ προσπίπτοντος τὸ λεῖον τοῦ δύο πόδας πρὸς τὸ στόμα ἔχουσι δασεῖς· ἐπὶ πολὺ δὲ ἡ ἐπάνω ἀφυὰς λεπτὰς οἱ πρὸς τῷ στόματι πόδες· ὁδόντους δ' ἐν ἑκάστῳ καθάπερ ὁ κάραβος· ἐπὶ δὲ τῶν, τὰ κέρατα μικρὰ βραχύτερα ἢ ἐπὶ λεπτότερα πολύ, ἢ ὁ κάραβος, ἐπὶ αὖ τέτταρα· τὰ μὲν μορφὴν ὁμοία τοῦτοις, βραχύτερα δὲ καὶ λεπτότερα· τούτοις δὲ ἐπάνω τοὺς ὀφθαλμούς, μικρὸν ὑπὲρ βραχεῖς· οὐχ ὡς ὁ κάραβος μεγάλους· τὸ δ' ἐπάνω τῶν ὀφθαλμῶν ὀξὺ καὶ ξανθὸν καθάπερ ἀνεῖ μέτωπον, μεῖζον ἢ ὁ κάραβος· ὅλως δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ὀξύτερον· τὸ δὲ θώρακα βυρύτερον ἔχει πολὺ τοῦ καράβου· καὶ τὸ ὅλον σῶμα σαρκωδέστερον καὶ μαλακώτερον· τὰ δ' ὀκτὼ τοῦ πόδος οἱ μὲν τέτταρες ἐξ ἄκρου δικροϊσίν· οἱ δὲ τέτταρες ἐπὶ τοῦ ἕτερα τὰ πρὸς τὸ στόμα καλούμενα· καὶ ἔστιν ἐξωθεν μὲν ἕκαστον ὄνυχι ἐοικὸς τὸ πλατὺ ἔχον· ἔνδοθεν δὲ ἔχει πλάκας ἔχον· τὰ δ' ἐν τοῖς ἀπροσημάντοις αἱ θήλειαι, δασέα τέτταρα· καθ' ἕκαστον δὲ εἴρηται μικρὸν πρὸς τὰ ἔξω, ἃ καὶ ἀνθρώπῳ χεῖρας ἔχειν καὶ ὄρνιθι· τὸ δ' ὅλον σῶμα καὶ τὰ περὶ τὸν θώρακα, λεῖον ἔχει· οὐχ ὡς περ ὁ κάραβος τραχύ· ἀλλ' ἔστι μεγάλοις ποσὶ τὰ ἔξωθεν, ἃ καὶ ἄνθρωπος ἔχει μείζους· ἔστι δὲ θήλεια ὁ πρὸς τὸν ἄρρενα, οὐ δὲ μία διαφορὰ φαίνεται· ἡ γὰρ ἄρρην ἢ θήλεια· ὁ ποτέραν αὐτῶν ἡ πολλῶν ἔχουσι μείζω· ἴσας μὲν οὖν

μηδ' ὁτιοῦν ἀμφοτέραις, οὐδὲ τὰ μὲν οὐδὲ ποτὲ· πλὴν δὲ θαλαττίαν, δὲ ἔχουσι μηδ' ὅσα παραπλήσια τοῦ σώματι πάντα τοιαῦτα· ἀφίησι δ' ἐπὶ λαμβάνοντας μικρὸν τούτου μόριον οἱ καρκῖνοι· οἱ δὲ κάραβοι, παρὰ τοὺς μηρούς· ἔχουσι δὲ τοὺς βραχίονας πολλοὶ κάραβοι· κοινὸν δὲ πάντων τούτων ὅτι μ, ὀδόντας τέτταρας ἔχει δύο· ἔτι δὲ οἱ κάραβοι τοὺς πρόσθους δύο ἔχουσι· καὶ ἐντῷ σώματι σαρκώδη, καὶ τὰ λώπης· εἶτα κοιλίαν τοῦ σώματος ἔχουσι μαλακὴν ὑποκάτω· λώπεσι καραβοί, μικρὸν σῶμα ἔχοντες πρὸς φύσιν κοιλίας· εἶτα ἑαυτῆς ἐν τῷ μὲν θύραθεν δὲ τοῦτο, τοῖς μὲν καραβοειδέσι καὶ εἴσι, καὶ τὰ θύραθεν εἶναι, πρὸς τὸ οὖρον, ἢ τὸ περίττωμα ἀφιᾶσι· ἡ τὰ ὠὰ ἐκτίκτουσι· τοῖς δὲ καρκίνοις ἢ τὸ ἐπώτιγμα ἔχουσι μέσον τὸ ἐπίπλυγμα· ἐκτὸς δὲ καὶ δύο τοι· ἢ τὰ ὠὰ ἐκτίκτουσιν· ἔστι τὰ θήλεα αὐτῶν, παρὰ τὸν ἕνα τῶν πόδων ἐν τοῖς ὠοῖς χώρᾳ ἔχουσι· καὶ τὴν καλουμένην μύτην ἢ μήκωνα, πλείω ἢ ἐλάττω ταύτην ἔχει ταῦτα· τὰς δ' ἰδέας διαφορὰς, ἅδη καθ' ἕκαστα δεῖ θεωρεῖν· οἱ μὲν δὴ καράβοι ὡς περ εἴρηται· δύο ἔχουσιν ὀδόντε μεγάλω κοίλω· ἐνοῖς ἔνεστι χυμὸς ὁμοίως τῇ μυτίδι· μεταξὺ δὲ τῶν ὀδόντων σαρκίον γλωττοειδές· ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος ἔχει σοφάγγον βραχύν, εἶτα κοιλίαν· τούτου ἔχομένην ὑμενώδη· εἶτα πρὸς τῷ στόματι, ὀδόντες εἰσὶ πρεῖς· οἱ μὲν δύο, καταλληλοι· ὃ δὲ εἷς ὑπὸ κάτω τῆς κοιλίας ἐκ τοῦ λαιοῦ ἐν τρόπῳ ἀπλῶν· εἶτα ἰσοπαχὲς δύο, μέχρι πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ περιττώματος· ταῦτα μὲν οὖν ἔχουσιν οἱ καράβοι καὶ καρίδες· καὶ οἱ καρκῖνοι· ἔτι δ' οἵγε κάραβοι, πορὸν ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ στόματος ἡρτημένον, μέχρι πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ περιττώματος· ὃ δ' ὅλον τῆς μὲν θηλείας, ὑστερικόν· τοῦ δ' ἄρρενος θηλικόν· ὅλον δὲ τοῦτο, πρὸς τῇ κοιλίᾳ σαρκῶδες· ὥστε μεταξὺ εἶναι τὸ σάρκα· τὸ μὲν γὰρ ἔνδοθεν, πρὸς τῷ κυρτῷ· ὃ δὲ πρός, πρὸς τῷ κοίλῳ· ὁμοίως ἔχοντα ταῦτα, ὡς περ τὰ πρόσθια· διαφέρει δ' ἀπὸ τοῦ ἄρρενος ἢ θηλείας· ἀμφότεροι εἰσὶ λεπτοὶ καὶ λευκοί· ὑγρότητα ἔχοντες ἐναύριον ὡς· ἔστι δὲ ἡ τῶν θηλέων ἀμφοτέροις ἐκ τοῦ σώματος ἔχουσι δὲ ἄρρεν τὸ ὠὸν ἐν αἰκαρίσεως καὶ τὰς ἐλ

μηρῶν

ὠλαιοί· blęh

Ἀναφυάδας funculos

χαλαζοειδή

ὠλάκας · Tabellas

βραχίονες. Brachia

Branchię cõmunes sunt omnib) crustaceis intectis

καλουμένην κεφαλήν

ἐπίπλυγμα operculum

μύτης · Mutus μήκων Papaver

χυμός Humor

ὑστερικός locamentum

ὀρθικός. genitalis femininis receptaculum

Series promuscis πρόβοσις

κήρυκος .i. buccinarum κηκῶν Papaver

ἀραιοδόν Linea. Theo. Ψαθηρά

Semiarea . semimgentali accommodata

πρόσφυσις . annexio

"λίκας. ἰδίᾳ δ' ἔχει ὁ αὐχὴν πρὸς τὴν θηλείαν ἐν τῇ σαρκὶ κατὰ τὸ
σῆθος δύο λευκὰ, ἄπαλα καθ' αὑτὸ ὅμοια τῷ χωνάριον τῇ συσ-
σίτῳ, τοῖς δὲ σπάσι προβοσκίσιν· ἐλίττει μὲν δὲ ταῦτα· ὥσ-
περ ἡ τοῦ κήρυκος μήκωνι· ἡ δ' ἀρχὴ τούτων ὀδύνη· ἀπὸ τοῦ κοτυ
ληδόνων αἱ εἰσὶν ὑποκάτω τῶν ἑκάτερα ποδῶν· ἔχει δὲ καὶ ἐν τοῦ
τῷ σάρκας ἐρυθρὰς, ἡμιαίματώδη τῇ χόᾳ· τῷ δ' ἄφλῳ, ἐλίσσεται
καὶ οὐχ ὁμοίαν τῇ σαρκί· ἀπὸ δὲ τοῦ στείου τὰ σῆθη κηρυκώδους,
ἄλλῳ ὄζειν ἐλιγμοῖς· ὥσπερ αἱ πεδύμηνοι πολύχοοι· ὧν νῦν ποκάτω δύο
ἄπαλα ψαθηρά· προσηρτημένα τῷ σώματι ἐρωθούμενα· ταῦτα μὲν
ἔστιν ὁ ἀέξει ἔχει· ἡδὲ θήλεια, ὠὸν ἔχει· τὸ χωνάριον ἐρυθρόν· ὧν ἡ πρόσ
φυσις ὄζει πρὸς τὴν κοιλίαν· ἡ τοῦ ἐντέρου ἕκατέρου μέχρι εἰς τὰ
σαρκώδη, ὑμένι λεπτῷ· ὥσπερ ἀχύμενα· τὰ μὲν οὖν μόρια ὅσα ἐν
τοῖς ἐκτὸς ἔχουσι, ταῦτά ἐστιν ἃ συμβέβηκε τῷ μὲν ἐναίμων ταῦτα 3
τοῖς μόρια, ὀνόματα ἔχειν· πλὴν τῆς ἀπαλότητος· ἔτι
δ' ἀναίμων οὐδὲν· ἀλλὰ κοινὸν τούτοις ἡ ἐκείνοις πᾶσι, κοιλίαν
καὶ σῶμα χοὴν ἐντερώδη· ἔχουσι μὲν οὖν τὰ μὲν ἄκρα τοῖς
ὀδοῦσιν, ὅτι ἔχουσι καὶ πῶς ἔχουσιν, εἴρηται πρότερον· ὡσαύτως
δὲ καὶ περὶ τοῦ στόματος τοῦ τῆς γλώττης· εἴρηται πρότερον καὶ περὶ τοῦ
ὀφθαλμοῦ, ὅτι ἐστὶ τὸ πλάσιον βλέπουσι
οἱ πολύποδες· τὸ δὲ κύτος τοιοῦτόν ἐστιν, ἀνάγλυφον· ἐστὶ δὲ καὶ
φαλὴν καὶ εἴ τι ἄλλο μόριον· ἔχουσι δ' ὀφθαλμούς, οἱ μὲν ἐκ τοῦ πλα
τέος ἀνω· ὑπὸ τὸ πρανὲς· αὐθὶς πολὺ διεζωσμένους πῶς· ἔνιοι δ' ἐν
μέσῳ, καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων· οἷον οἱ ἡρακλεωτικοὶ λιμναῖοι· ὑποκά-
τω τὸ στόμα, τὸ ὀφθαλμῶν· ἐν αὐτῷ ὀδόντας δύο ὡς περ ὁ κάρα
βος· πολὺ ὀξυτέρους, ἀμφὶ μικροί· ἡμιῶν τούτων, ἐστὶ καλύμ
ματα τὰ ὀξυτέρω· ὧν μεταξὺ λεπτὸν, οἷα περ ὁ κάραβος ἔχει πρὸς τ
ὀδόντας· δέχεται μὲν ὃ ὑδρορρεῖ τὸ σῶμα, ἀπωθῶν τὰ ὠὰ κα-
λύμμασιν· ἀφίησι δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ σώματος· ἐστὶ λαμ
βάνειν τὰ ἐντὸς καλύμμασιν, ἢ εἰσὶ σπλάγχνα· ἔχει δ' εἰσὶν ὑπὸ τὸ ὀφθαλ
μὸν δεξιὸν μὲν τὸ στόμα τὸ ἐντὸς καλύμμασιν

τὰ καλύμματα τῶν tegmina

ἀμφοτέροις· ἐπεσθίεται ἀπὸ πυτίζει τῷ θαλάττῃ· ἐχόμενον
δὲ τῶν ὀδόντων ὁ σῶμα χοῖρ βραχὺς πάμπαν· ὥστε δοκεῖν σύθυτ εἶ
ναι μετὰ τὸ σῶμα τῷ κοιλίαν· καὶ κοιλίᾳ τοῦτο ἐχόμενον· ἡ
κρόα· ἧς ἐκ μέσης μὲν τὸ ἔντερον ὄζει ἀπλοῦν καὶ λεπτόν· τέλος
τῶν δὲ τὸ ἔντερον, ὑμένι τὸ ἐπικάλυμμα τὸ ἔξω ὥσπερ εἴρηται
πρότερον· ἔχει δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ἐπικαλυμμάτων, οἷα περ ὁ κά
ραβος πρὸς τοῖς ὀδοῦσιν· ἐν δὲ τῷ κύτει ἔσω, χυμός ὄζει μὲν ὠχρὸς
ὁ μικρὰ ἄπαλα προμήκη λευκά· καὶ ἄλλα τοιαῦτα δύο πεπασμένα·
διαφέρει δ' ὁ ἄρρην τῇ θηλείᾳ τῷ μεγέθει καὶ τῷ πάχει, καὶ τῷ
ἐπικαλύμματι· μεῖζον γὰρ τοῦτο ἔχει ἡ θηλεία· καὶ πολέον ἀ-
φεστικὸς καὶ σωληνοφόρον, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν θηλειῶν καρ
άβων· τὰ μὲν οὖν τῶν μαλακοστράκων μόρια, τοῦτον ἔχει τὸν
τρόπον· τοῦ δὲ ὀστρακόδερμα τῶν ζώων, οἷον ὀστρεακοχλίαι ἡ οἱ κό 4
χλοι καὶ πρὸς τοῦτο καλούμενα ὄστρεα· ἔστι δὲ τὸ τῶν χίνων γένος·
τὸ μὲν σαρκῶδες ὅσα σάρκ ἔχει, ὁμοίως ἔχει τ μαλακοστράκοις· ᾧπερ
ἔχει· τὸ δ' ὀστρακον ἐκτὸς· ἐν τοῖς δ' οὐθὲν σκληρόν· οὐ τοῦ ἡ πρ
αν τοῦ, διαφορὰς ἔχει πολλὰς, καὶ κατὰ τὸ ὄστρακα, καὶ κατὰ τὸ σάρκα,
τῷ ἐγγὺς· τὰ μὲν οὖν οὐκ ἔχει σάρκα ὁλοσχερῆ· οἷον ἐχῖνος·
τὰ δ' ἔχει μὲν, ἐγγὺς δ' ἔχει τῷ σάρκα ἀφανῆ πάσαν, πολλῷ φθ
κεφαλῆς· οἷον οἵτε χερσαῖοι κοχλίαι, καὶ τὰ καλούμενα ὑπό τινων
κωνοκάλια· ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ, αἵτε πορφύραι, ἡ οἱ κήρυκες καὶ
ὁ κόχλος, καὶ τἆλλα τὰ στρομβώδη· τὰ δ' ἄλλων, τὰ μὲν, ὄζει μονόθυρα,
τὰ δὲ, μονόθυρα· λέγω δὴ θύρα, τὰ δι οἷ μ ὀστράκοις στεγανὰ χό-
ρια· μονόθυρα δ' ἐστὶ τὰ ἑνί· τῷ σαρκώδη, ἐστὶ πολλῆς· οἷον ἡ λεπάς·
τὰ δὲ δίθυρα, τὰ μὲν, ὄζει αὐλάπυχα· οἷον οἱ κτένες, ἡ οἱ μύες·
ἅπαντα ταῦτα τὸ φιλεῖ τοῦ, τῇ μὲν, συμπέφυκε· τῇ δ', διαλέλυται·
ὥστε συγκλείεσθαι καὶ ἀνοίγεσθαι· τὰ δὲ, δίθυρα μὲν ὄζει· ὁμοίως δ' οὐ συ
κέκλεισται ἐπ' ἀμφότερα· οἷον οἱ σωλῆνες· ὄζει δ' ἅπαντα στεγανὰ
ἐστὶ ὀστράκῳ· ἡ σάρκινος ἐστὶν ἡ ἔξω μυῶν· οἷον τὰ καλ
λούμενα τήθυα· ἔστι δ' αὐτῶν τὸ ὀστράκ· διαφοραὶ πρὸς ἀλλήλας εἰσί·

χυμός humor

διαπεπασμένα maculis dispersis

Ostracoderm ὀστρακόδερμα .i. testa integuntur

κοχλίαι . Umbilici

κόχλοι . Cochleæ

ὄστρεα . Purpuræ

ἔχῖνοι echinorum

κοχλίαι χερσαῖοι limaces

κωνάλια . Cocalia

πορφύραι . Purpuræ

κήρυκες . Buccinæ

κόχλος . Cochlea

στρομβώδη Turbinata

λεπάς Patella

κτένες . Pectines unculi

μύες . Mures . theodori Mitili

σωλῆνες

Ingua . Vertibula sive Tubera aut Calli

σωλὰν . Vnguis

κόγχαι . Conchę

γλήχωνες Galades

λεμόσρεα - Ostrea

φίνα . Pinna

ραβδωτὰ pectinatim diuisa

λεμόσρεα . Ostrea

Lepas .i. patella q

Testa omnis leuis nitę

Pecten q̄n̄ moueat nota proplinio

κοχλίου μα operculú

Hirudo uertigine sue clauicula

κοχλίαι . bis & ἀπὸ κοχλῶν
cum sit rectus κόχλη u notá
dú grammaticis nñ sit mendú

τὰ μὲν γὰρ λεπόσρεα κάδστιν· ὥσπερ σωλὰν καὶ μῦδες καὶ κόγχαι
νιαῖαι καὶ λεμόσρεαι μὴ ὑπάρτιον γὰρ λαλάδες· τὰ δὲ ξαχέα· οἷον τὰ λεμόσρεα
καὶ πίνα καὶ γλὴν κόγχων ἔνια καὶ κήρυκες καὶ τούτων, τὰ μὲν ξαχέα
βραδυπορεῖ, οἷον κτείς· ἡ κόγχη τὸ γλύφος· τὰ δὲ, ἁρπάζει δ' ἅπαντα· οἷον
αὐτή τε πίνα, καὶ κόγχη καὶ τὸ γλύφος· καὶ πάχει δὲ καὶ λεπτότητι τὸ ὀσράκ-
κον διαφέρουσιν· ὅλων τε τὸ ὀσράκων καὶ κατὰ μέρος· οἷον περὶ τὰ χεί-
λη· τὰ μὲν γὰρ λεπτόχειλά ἐστι, οἷον οἱ μῦδες· τὰ δὲ, παχύχειλα· οἷ-
ον τὰ λεμόσρεα· ἔτι τὰ μὲν, κινητικὰ αὐτῶν ἐστιν· οἷον οἱ κτενες· ἐ-
νιοι γὰρ καὶ πετασθαι λέγουσι τοὺς κτένας, ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ ὀρμεῖν Plin
ὠθοῦνται, ἐξάλλομένοι πολλάκις· τὰ δὲ ἀκίνητα καὶ προσφυῆ· οἷον ἡ
φίνα· τὰ δὲ σρομβώδη πάντα κινεῖται καὶ ἐρπετικά ἐστιν· τὰ δὲ
πολυομφάλια καὶ ἡ λεπάς· κοινὸν δὲ τούτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν σκλη
ροσράκων, τὸ λεῖον εἶναι ἐντὸς τὸ ὀσράκον· τὸ δὲ σαρκῶδες, τοῖς
μὲν μονοθύροις καὶ διθύροις, προσπέφυκε τοῖς ὀσράκοις ὥσπε
ρ βίᾳ ἀποσπᾶται· τοῖς δὲ σρομβώδεσιν, ἀπολέλυται μᾶλλον· ἔ
ον δὲ τούτοις καὶ τὸ ὀσράκον ὑπάρχει πᾶσι, τὸ ἑλίκιον ἔχειν τὸ
ὄσράκον τὸ ἔσχατον ἀποβλέπειν κεφαλῆσθαι δ' ὧν ἅπαντα πάντ
ἔχει ἐκ γένους τῆς ἑτέρας δὲ τῶν σρομβώδη· τὸ ὀσράκοδέρμον, δε
ξιὰ κεκίνηται, οὐκ ἐπὶ τὸ ἑλίκιον· ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἀντικρύ·
τὸ μὲν οὖν ἔξωθεν μόριον τούτων τῶν ζώων, τοιαύτας ἔχει τὰς
διαφοράς· τῶν δ' ἐντὸς, τρόπον μέν τινα παρα πλησίως ἡ φύ-
σις ἐστὶ πάντων· καὶ μάλισα τῶν σρομβωδῶν· μεγέθει γὰρ ἀλλή-
λων διαφέρει, καὶ τοῖς καθ' ὑπερβολὴν πάθεσιν· οὐ πολὺ δὲ διαφέρει, οὐ δὲ τὸ μονόθυρα καὶ δίθυρα· τὸ συγκλείεσθαι δὲ διαφο
ρὰν ἔχει, πρὸς ἄλληλα μὲν μικράν· πρὸς ἃ δὲ ἀκίνητα, πλείω· τὸ
τοῦ ἔσω φανερῶν· ἐκ τῶν ὑστέρων μᾶλλον· ἡ γὰρ φύσις τῶν σρομβοειδῶν
ἀπέπεπται, ὁμοίως ἔχει· διαφέρει δ' ὥσπερ εἰρήκαθ' ὑστερον·
τὸ μὲν γὰρ μείζω μέρη, καὶ χονδηλότερα ἔχει αὐτῶν· τὰ δὲ ἐλαττόνως ἐ
ναντίον· ἔτι δὲ σκληρότητι, καὶ μαλακότητι, καὶ τἆλλα τοιοῦτα
πάθεσιν ἔχει· ἔτι δὲ πάντα, τὰ μὲν ἔξω τὰ τῶν ὀσράκου ἐν τῷ σώματι

σάρκας

σάρκας ἔχοντα, τὰ μὲν μᾶλλον τὰ δὲ, ἧττον· ἐκ μέσου δὲ τούτου
ἡ κεφαλὴ ἔχει· κεράτια δύο· ταῦτα δ' ἐν μὲν τοῖς μείζοσι μεγάλα·
ἐν δὲ τοῖς ἐλάττοσι πάμπαν μικρά ἐστιν· ἢ ἡ κεφαλὴ ἐξέρχεται πρῶ
τον· αὐτὸν δὲ τρόπον· ὅταν φοβηθῇ συναναδύεται πάλιν εἰς τὸν ὠὸν
ἔχει δὲ σόμα καὶ ὀδόντας ἔνια, οἷον ὁ κολιὰς ὀξεῖς καὶ μικροὺς
καὶ λεπτούς· ἔχουσι δὲ καὶ προβοσκίδας, ὥσπερ καὶ αἱ μῦαι· τὸ
δ' ὀπίσθιον πόδας, ἔχουσι δύο οἱ κήρυκες· τοῦτο δὲ αἱ πρὸς φύραις
φρὸν, καὶ ὥσπερ οἱ μύωπες καὶ οἱ οἶσροι· τὰ δὲ σέρματα διάξυ πῶ-
σι πᾶσι τετραπόδων· ὅτι πώεϊ χύν, τοῦτ' ὀπίσθιον πᾶσι γὰρ
δελέασι τὰ ὀσράκια διάξυσιν· ἔχει δ' ἐν τῷ σώματος, ἕλκη ὑθυς·
ὴ ἡ κοιλία· ὁμοίως δ' ὀπίσθιον ἡ κοιλία προλόβῳ ὄρνιθος ὁμοίως οὖσα
πᾶσι κόλποις· κάτωθ' ἔχει δύο λοβὰ σέφρα, ὅμοια μασοῖς· οἷα,
ἐγίνετο καὶ ἐν τοῖς σπλάγχνοις, πολὺν σέφρα ταῦτα μᾶλλον· ἀπὸ δὲ
τῆς κοιλίας, σόμαχος δύο λοῦς μακρὸς μέχρι τῆς μήκωνος· ἡ ὀπὸ
τὴν σωθμόν· ταῦτα μὲν οὖν ὀπίσθια, καὶ ἐπὶ πᾶσι φορφυ-
ρᾶν· καὶ τὰ κηρύκων ὀπίσθια ἐν τῇ ἑλίκῃ τοῦ ὀσράκου· τοῦ δὲ σόμα
χου τὸ ἐχόμενον ὀπίσθιον ἔνερθεν· σωμαχὸς δ' ὅτε σόμαχος ἐν τῷ ἔν τε
σον, ἡ ἄνω ἀπὸ λοῦν μέχρι τῆς ἐξόδου· ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ ὠοτόκου πρὸς
τὴν ἑλίκην τῆς μήκωνος· καὶ ταύτης ὀπίσθιον εὐρύτερον· ὅσῳ γὰρ
ἡ μήκων, οἷον ἐπὶ πεντήκοντα πᾶσι τοῖς ὀσρακηροῖς τὸ πολὺ αὐτῆς·
εἶτα ὠὰ κάμψαν, ἄνω φέρει πολλὰ τὸ σαρκῶδες· εἶτα λυτὴ δέμ
πτερον πρὸς τὸ κεφαλὴν ὀπίσθιον· ἡ ἀθρόα τὸ πεντήκοντα πᾶσι ὁμοίως τὸ
σρομβώδεσι τὸ χερσαίοις καὶ τὸ θαλαττίοις· φῦσαν δ' ὑπὸ τῇ
κοιλίᾳ τῷ σόματι· ἐν τῷ μεγάλῃ κόλπῳ σωμαχόμενον, ᾧ μακρὸν πό-
ρον λοῦν· ὁμοίως τὸ χρόαν τὸ ἄνω μασοφάγεσιν· ἔχει δ' ἐν τῷ μασῶσωπερ
τὸν ἐν τῷ καρχάρῳ ὠὸν· πολὺ τὸ χόριον· τὸ μὲν λοῦν, ἐκεῖνο δὲ ἐρυθρόν·
ἔχει δὲ καὶ μίαν ἔξοδον τοῦτο δὲ ἡ πρῷ· ἀλλὰ νῦν μὲν ἴχλεπτῶν· κοί
λότητα ἔχον ἐν αὐτῷ σενήν· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐντέρου κάτω ἀρξάμενον, μέ-
λανα ξαχέως ἐν οἷς ἐν τῷ χολάσι· πολὺ ἧττον μέλανα·

χοχλί cochlea

μύωπες Tabani

οἶσροι . Asili

λεπάτων ecsarú

πολύβω ὄρνιθος

σωμένι fundo

ὁμοίως

κόλποις vmbili
cis

ἔχουσι δὲ καὶ οἱ αἰγοικόλοι ταῦτα τὰ λοβία· πλὴν ἐλάττωσι ἐλάττοσι· τὸ δὲ μονόθυρα ἢ δίθυρα, πῆμμὲν ὁμοίως ἔχει τούτοις· πῆ δὲ τέρως· κεφαλὴ μὲν καὶ κραῖρα· ἢ σόμα ἔχουσι, καὶ γλῶττα δὲ· αἰγὲν μὲν τ̄ ἐλάττοσιν ἢ ἀμικρότητα αὐτ̄, ἀδηλα· τὰ δὲ μήκωνα, ἢ μὴ κινοῦμεν ἢ μὴ κινοῦμεν μᾶλλον ἢ δῆλα· πλὴν δὲ μήκωνα, πάντα ἔχει· ἀλλ' ἀκριβῆ αὐτῶν οὐκ ἴσμεν· ἀδήλως ὁμοίως φανερ̄· ἀλλ' αἱ μὲν λεπάδες, κάτω ἐν τῷ βάθει· τὰ δὲ ἔξω ἐπὶ πλεῖστον ἐπὶ τῆς πέτρας, χώρᾳ πᾶσιν ὑπάρχει κυκλοτερ̄· οἷον αἱ κτένες· καὶ λεπάδες μᾶλλον τ̄ ἔχουσιν· ὅταν ἔχωσιν ἐν τῷ κυκλοφορεῖν τῇ πέτρᾳ, ὀδόντι, ὡς περ καὶ ἡ λύκος· τ̄ κόλποις· ἀλλ' ἐκείνοις τοῦτο ὅμοιον ὑπάρχει· αἱ δὲ τοιαῦτα μόρια ὡσπερ εἴρηται· ἐν μὲν τ̄ μεταλλάττει· ἐν δὲ τ̄ μικρ̄, ἢ ἀθέν, ἢ μόλις· ἀπὸ μάλι σαφ̄ τ̄ μεταλλακτικοῖς· φανερὸν ὅτι ἐστὶν οἷς ἐστὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς εἶναι πλατεῖαν ἔχον τ̄ οἷον ἐπιθέμενον· ἢ δὲ περιπώματ̄ ἐξόσον τ̄ μὲν ἀλλ' ἐκπλαγήσεται· ὅτι δὲ πόρ̄ ἢ πορεύεται ἔξω· ἢ δὲ μήκ̄ ὡς περ εἴρηται περὶ πώματος· ἀπορεῖ δὲ τις ἐν ὑμῖν· τὸ δὲ καλύμμ̄, ὡσὶν ἀκέφαλον ἐν ὄστρακι· ἀλλ' αὐτ̄ τ̄ σαρκὶ ἐπανοιδεῖ· ὅτι δὲ κέκτηται τ̄ ἐν τέρῳ· αἰγὲ τὸ μὲν ὠὸν ἐν τ̄ δεξιᾷ· τὸ δ' ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις τοιαύτη ἐξόδος ἐστὶ πλὴ περιπώματος· τῇ δὲ χύτρᾳ λεπάδι· ὧν τινὲς καλοῦσι λάπιον ὀυ· ὑποκάτω τοῦ ὀστράκου ἡ περίπωσις ἔξέρχεται· τὸ μὲν οὖν ὀστρακον φανερὸν δὲ καὶ ἡ κοιλία μετὰ τοῦ σώματος οὖσα, ἐν ταύτῃ καὶ τὰ ὠοφόρα· πάντα δὲ ταῦτα τίνα πρόσωπα τῇ θέσει ἔχει, ἐκ τ̄ ἀνατομῶν θεωρεῖσθω· τὸ δὲ καλούμενον καρκίνιον πρόσωπα τε νὰ κοινὰ ὀστράκων καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων· αὐτὸ μὲν τ̄ φύσιν ὅμοιον τοῖς κῆρυξι· καὶ γίνεται αὐτὸ καθ' ἑαυτό· τὸ δὲ εἰς δύο διαιρεῖ ἡ χιτὼν ὀστράκω, ὅμοιον τοῖς ὀστρακοδέρμοις· ὥστε δι' ἃ τῶν ταῦτα ἔοικεν ἐστὶ μᾶλλον· πλὴν δὲ μορφῇ ὡς μὲν ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅμοιόν ἐστι τοῖς ἀράχναις· πλὴν τῷ κάτω φέρει κεφαλὴν καὶ τὸ ὠμόν· μεῖζον ἔχει ἐκείνου· ἔχει δὲ κέρατα δύο λεπτὰ

λεπάς ἀγγεῖα. Patella fera ἢ ὄυς ἀγρία θαλάττιον aurita marina

χάγχινι cancellus

ἀναμφοτερίζειν

μιγλομώδη q mutuo tegumento cóntinentur

λοβοί Albugo

ἐπίθεμα Tegmé

λεπτὰ πυρρὰ, καὶ ὀφθαλμὸν ὑποκάτω τούτων δύο μακρὸν, ἐκ εἰσὶ δυσμώστοι ἢ καταπλησμώστοις ὥσπερ οἱ τ̄ κῆρυξιν, ἀλλ' ὀρθοί· ὑποκάτω δὲ τούτων τὸ σῶμα, ἢ περιαὐτὸ καθάπερεὶ τὰ χώρᾳ ἄπλα πολέω· τούτων δ' ἐχομένως δύο πόδας ἐκ μακρόους οἷς προσάγεται, καὶ αὖθις ἑφεξῆς ἕτερα δύο, ἐλάττω μικρὸν· τὸ δὲ κάτω τοῦ θώρακος μαλακὸν ἀπαν ὅλον ὁμοιόμορφον ὡχρὸν ἐμφαίνει· ἀπὸ δὲ τοῦ σώματος πόροι εἰς ἀχένα φλέβια καὶ κοιλίας· φλὲψ δὲ περιπώσεως ἀδηλοτάτου· οἱ δὲ πόδες οἱ τοῦ θώρακος σκληροὶ μᾶλλον, ἢ πλὴν τ̄ καρκίνων· πρόσφυσιν δὲ ἐκ ἔχει πρὸς τὸ ὄστρακα· ὡς περ αἱ πορφύραι ἢ οἱ κήρυκες, ἀλλ' ἁπαπόλυτον ὄστρακον· πρόσφυσις δὲ ἔστι τοῖς στρόμβοις τ̄ ἐν τοῖς νηρίτοις· ἕτερον δὲ μόριόν ἐστι τ̄ νηρίτ̄, τὸ μὲν αὖλα περὶ τὸ πλησίον· πλὴν δὲ μικρόν ἐστι πρὸς ὧν μὲν τὸ μὲν δεξιὸν ἔχει μικρὸν· τὸν δ' ἀριστερὸν, μέγαν· τὸ δὲ εἰς τὸ πλατὺ βάθος μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ λαμβάνειν ἐν ταῖς κόγχαις τὸ τοιοῦτον, ὧν ὄστρακον ἡ πρόσφυσις ὥσπερ αἱ πλησίον ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις· τοῦτον δὲ καλοῦσι σκύλακα, ὃ δὲ μικρότης τὸ μὲν ὄστρακον ἔχει λεῖον καὶ μέγαν στρογγύλον· πλὴν δὲ μορφῇ ὥσπερ αἱ πλησίον τοῖς κήρυξι· πλὴν δ' χώς περ ἐκεῖνοι μήκωνα μέλαιναν· ἀλλ' ἐρυθρὰν· πρὸς πέφυκε δίνεσι νικῶσι κῆρυξ· τὸ μέσον, ἢ μὲν δὴ τοῖς ὠδίνουσι ἀπολυόμενα μέμεται τοῦτο· πνυμάτων δ' ὄντων, τὰ μὲν καρκίνια ἢ συχάζ πρὸ τοῖς λίθοις οἱ δὲ μικροὶ τοὺς προσέχοντας μᾶλ· καθάπερ αἱ λεπάδες, καὶ αἱ ἁρπαγαί δες, καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτο γένος· προσφύονται τοῖς πέτραις, ὅταν ἀποκλίνωσι τὸ ἐπικάλυμμα· τοῦτο δὲ ἔοικεν εἶναι ὥσπερ πῶμα· ὁ γὰρ τοῖς δυσὶ θύραις ἀμφω, τοῦτο τοῖς στρομβώδεσι τὸ ἕτερον μέρος· τὸ δ' ἐν τοῖς σαρκώδεσι ὄστρακον, καὶ ἐν τούτῳ τὸ σῶμα· τὸν αὐτὸν ἢ πρόπον ἔχει τοῖς ἀποπεραίοις καὶ τοῖς πορφύραις καὶ πᾶσι τοῖς οὕτως· ὅσα δ' ἔχει μείζω τὸν ἀριστερὸν πόδα, ταῦτα ἐν μὲν τ̄ στρόμβοις οὐκ ἐγγίνεται· ἐν δὲ τοῖς νηρίτοις ἐγγίνεται· εἰσὶ δὲ τῶν μικρῶν κόχλοι, οἱ ἔχουσιν ἐν αὐτοῖς ὅμοια ζῷα τοῖς ἀσπαλιοῖς τοῖς μικροῖς.

νηρίτης. natice

σκύλακα γν squilla parua

νηρίτης. natex

Lepades saxis adhærẽ & natices & murices

ἁπορραῖδες Murices

τὸ καλύμμα tegmẽ τὸ ὠμα operculũ

ἀσπαλιοῖς τοῖς μικροῖς grammaris pusillis

ἐγγίνεται hospitatur

De echinis

Echinorú multa genera

Spatagi
Brissi

ἐχινομήδης echinometrę
ut ortygometrę q. matre
aut matricem dixeris echi
norú

ἐν πολλαῖς ὀρυγμαῖς in
alto gurgite

σεαγλουρίας.
Torone

Lepas

ἀλήθον ταινίᾳ ἐν τοῖς πετραίοις· διαφέρουσι δ' αὐτῶν οἱ μαλακὸν
ἔχειν τὸ ἔσω τοῦ ὀστράκου τινὲς δὲ ἰδιάνοιοι εἰσὶν ἐκ τῶν αὐτο-
μῶν θεωρεῖσθωσαν· οἱ δ' ἐχῖνοι τὸ μὲν σαρκῶδες οὐκ ἔχουσιν· ἀλλ'
ὅσον αὐτῶν τοῦτό ἐστιν· ἐστέρηνται γὰρ πάντες σάρ-
κινος οὐδεμίας· τὰ δὲ μέλανα πάντα· ὅλη δὲ πολεμώνη
χρώμα· ἐν μὲν τὸ ἐαθτόμμον· τοῦτο δ' ἐστὶν ἐν ᾧ τὰ καλούμενα ὠ
ἀμεγάλαγμένδικαὶ ἐδώδιμα· ὁμοίως δὲ μείζοσι καὶ ἐλάττοσι· καὶ
γὰρ ὠθὺς ἡ μικροὶ ὄντες ἔχουσι ταῦτα· ἄλλα δὲ δύο χρώματα,
ταῦτα τό τε τῶν καλουμένων βελάτων· χίνον ταινίᾳ δὲ ἔχοι πελα
γίοις ἀστερίαις ἐχινομήδραις καλούμεναι μεγίθη πάντων
μέτριαι· πρὸς δὲ τούτοις ἄλλο γένος μικρὸν ἀκανθας ἔχον με-
γάλας ἧ σκληράς· γίνεται δὲ ἐκ μὲν θαλάττης ἐν πολλαῖς ὀρ-
γυιαῖς, ᾧ χῶμα πρὸς τὰς στραγγουρίας· περὶ δὲ τὸ ῥωμῶ
εἰσὶν ἐχῖνοι λιθυκοὶ θαλάττιοι ἢ τὰ ὀστρακα καὶ τὰς ἀκανθας ἢ τοῦ
ὠά· μείζους ἢ τὰ ἄλλου εἰσμήκος· ἡ ἢ ἄκανθα δὲ μεγάλη οὐ ἰσχυρὰ
αἰγα μαλακωτέρα· τὰ δὲ μέλανα τὰ ἀ πὸ τοῦ σώματος πολεμώνη
πρὸς μὲν τὸν ἔξω πόρον σωμάτιον τὰ πρὸς ἑαυτὰ δὲ ἀζώνα πα-
τούτοις δὲ ὥσπερ δὰ λήμμυδος ἢ κιρσοῦνται ἢ μάλιστα καὶ πολε
μέκισ οἱ ἐδώδιμοι αὐτῶν· καὶ σημεῖον δέ τι ἀεὶ ἔχουσιν ἐν τῷ πόρῳ
ἀκανθας ἔχουσι μὲν οὖν ἅπαντες ὠά· ἀλλ' ἐν οἱ πάμπαν μι-
κρὰ καὶ οὐκ ἐδώδιμα συμβαίνει δὲ τὰ μὲν λεπτομέλανα κεφα-
λὴν καὶ τὸ σῶμα τὸν ἐχῖνον κάτω ἔχειν· ἡ δὲ φάρισις τὸ περίπωμα,
ἄνω· ταυτὸν δὲ τοῦτο συμβέβηκε τοῖς στρομβώδεσι πᾶσι καὶ
ταῖς λεπάσιν· ἡ γὰρ νομὴ ἐκ τῶν κάτωθεν, ὥστε τὸ μὲν σῶμα
πρὸς τὸν μόλιβδον, τὸ δὲ περίπωμα ἄνω πρὸς τοῖς πραναῖς τοῦ
ὀστράκου ἔχει· ὁ δὲ ἐχῖνος ὁδόντας πέντε κοίλους ἔνδοθεν· ἐν μέσῳ δὲ
τούτων σῶμα σαρκῶδες αὐτὸ γλῶττης· τοῦτον δ' ἔχει ὁ σῶμα δὲ
εἶτα ἡ κοιλία εἰς ὠφέλιμον ἠνυμμένη· πλήρης περίπωμα τ·
συνέχουσι δὲ πάντας οἱ κόλποι αὐτοῦ εἰς ἓν πρὸς τὸν ἔξοδον·

(hæc uerba sic uertit theodor)
mouentur agili) & frequentius q sint
cibo idonei cuius rei argumentum q
semp aliqd algae suis spinis implicatum
gerunt

φῦ περιπώσεως· ἡ τετρύπηται τὸ ὀστρακον· ὑπὸ δὲ τῶν κοι
λίαν ἐν ἄλλῳ ὑμῷ τὰ καλούμενα ὠά ἐστιν, ὅσα τοῦ ἐλαθμῷ
ὅμοια ἐν τοῖς πέντε τοῖς ῥόδοις καὶ περιπώματι· ἄνω δὲ τὰ μέλανα· ἃ
πὸ δὲ φῦ ἀρχὴ τῶν ὀδόντων, ἥ τητες· ἄδηλα πάντα καὶ οὐκ ἐ-
δώδιμα· ἐν πολλοῖς δὲ τῶν ὠῶν τὸ τοιοῦτον ὄδηλον ἡ τὸ ἀνάλο
γον· καὶ γὰρ ἐν τοῖς χελώναις καὶ ἐν φρυνάις καὶ ἐν βα
τράχοις, καὶ ἐν τοῖς στρομβώδεσι καὶ τοῖς μελανικοῖς· ἀλλὰ τῷ
χρώματι διαφέρει· καὶ ἄμφω ταῦτα τὰ τοιαῦτα ἡ πάμ-
πολυ ἢ μᾶλλον· κατὰ μὲν οὖν τὴν ἀρχὴν καὶ τελευτὴν συ-
νεχῆ τὸ σῶμα τοῦ ἐχίνου ὄδηλον· κατὰ δὲ τὴν ἐπιφάνειαν οὐ
συνεχές· ἀλλ' ὅμοιον λεπτῷ μὲν ἔχοντι τὸ κύκλῳ σφῆμα·
δ' ἀκανθαῖς ὁ ἐχῖνος χρῆται ὡς ποσί· ταύταις γὰρ ἀπερεί δό-
μενος ἢ κινούμενος, μεταβάλλει τὸν τόπον· τὸ δὲ καλούμενα
τιθυα τούτων πάντων ἔχει τὴν φύσιν περὶ πο τὰ τῶν κέντρων
ὠῶν μόνον τὸ σῶμα ἐν τῷ ὀστράκῳ πᾶν· τὸ δ' ὄστρακον ὄδηλον με-
ταξὺ δέρματος καὶ ὀστράκου· διὸ καὶ τίμενται ὡς περ βύρσα
σκληρά· προσπέφυκε μὲν οὖν τοῖς τέτρασι τῷ ὀστράκῳ δύο
δ' ἔχει πόρους, ἀπέχοντας ἀπ' ἀλλήλων, πάμπαν μικρούς
οὐ ῥᾴδιους ἰδεῖν, ἡ ἀφίησι τὸ ὑγρὸν καὶ δέχεται· περίπωμα γὰρ
οὐδὲν ἔχει φανερόν· ὥσπερ τῶν ἄλλων ὀστέων, τὸ μὲν ὡς περ
ἐχῖνος τὸ δὲ τῷ καλουμένῳ μήκωνι· αἱ νοι χέντα δ' ἔσω-
θεν, πρῶτον μὲν ὑμένα ἔχειν νευρώδη περὶ τὸ σαρκῶδες· ἐν ᾧ γί-
γνεται τὸ ὄδηλον τὸ σαρκῶδες τὸ τηθύου· οὐδενὶ δ' ὄδηλον ὅμοι-
ον τῶν ἄλλων· αὐτὴ μέντοι ἡ σαρξ πᾶσιν ὁμοία· προσπέ-
φυκε δὲ τοῦτο καὶ τὸ δύο τόπους, τῷ ὑμένι καὶ τῷ δέρ-
ματι ἐκ πολλαχοῦ· καὶ ἡ προσπέφυκε, ταύτῃ λεπτότερον ἐ-
φέκαστέρα οἷς εἰσὶ πρὸς τοὺς πόρους τοὺς ἔξω, διὰ τοῦ ὀστράκου φέ-
ροντες· ἡ ἀφίησι δέχεται τὸ ὑγρόν· ὥσαὐτὸ μὲν τὸ
μα εἰ ἡ τὸ ἡ τῇ περιπώσει ἐξοδος ἡ ὅλη αὐτῇ τὸ μὲν πάχος.

∴ ὡσαὐτὸ τὸ

Ova qnq: echinorú
amara neq: apta
esui

φρυνάις rubeta

λαμπτῆρι Laternę

Τήγυα Vertibula sun
calli

τὸ δὲ, λεπτότερον· ἔσω δὲ κοῖλον ἑφ' ἑκάτερα· καὶ διέρχεται μικρόν τι σωλῆνα· συνδετέρω δὲ τῶν κοίλων ἡ ὑγρότης ἐγγίνεται· ἄλλο δὲ οὐδὲν ἔχει μόριον, οὔτε ὀργανικόν· οὔτε αἰσθητήριον, οὔτε ὡς ἔτερον πρότερον ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ περιττωματικόν· χρῶμα δὲ τὸ τηθύου ὅλον· τὸ μὲν ὠχρόν τὸ δ' ἐρυθρόν ὅλον δὲ καὶ τὸ τῶν ἀκαλύφων μᾶλλον ἑτερον· προσπέφυκε μὲν γὰρ ταῖς πέτραις ὥσπερ ἔνια τῶν ὀστρακοδέρμων· ἀπολύεται δ' ἐνίοτε· οὐκ ἔχει δὲ ὄστρακον· ἀλλὰ σαρκώδες τὸ σῶμα πᾶν ὅλον αὐτό· αἰσθάνεται δὲ καὶ συναρπάζει προσφερομένης χειρός· καὶ προσέχεται καθάπερ ὁ πολύπους ταῖς πλεκτάναις· οὕτως, ὥστε τινὰς καὶ ἐπαναιρεῖν· ἔχει δὲ τὸ στόμα ἐν μέσῳ, καὶ ζῇ ἀποβληθὲν πέτρας· ὥσπερ ἀστὸ ὀστρέου· καὶ αὖξει προσπέσῃ τῶν μικρῶν ἰχθυδίων, ἀντέχεται ὥσπερ χειρός· οὕτω καὶ προσπέσῃ αὐτῇ ἐδώδιμον καταπίνει· καὶ ἀπολύεται δὲ χρόνῳ τὸ αὐτῆς ἐδώδιμον καταπίνει· καὶ ἐκνους καὶ κτένας πτερίπωμα δὲ οὐδὲν παντελῶς φαίνεται ἔχουσα, ἀλλ' ὁμοίως κατὰ τοῦτο τοῖς φυτοῖς· ὅτι δὲ χρώμα τῶν ἀκαλύφων δύο αἱ μὲν ἐλάττους καὶ ἐδώδιμοι μᾶλλον· αἱ δὲ, μεγάλαι καὶ σκληραί· εἶναι γοῦν τινας καὶ περὶ χαλκίδα· τὰ μὲν οὖν χειμῶνος τὰ σάρκα σιφραν ἔχουσι· διὸ καὶ θηρεύονται ἐδώδιμοι δὲ μοιεῖσι· τὰ δὲ θέρος ἀπέλλωνται· γίνονται δὲ μαδρεραί· καὶ αὖτις θέτη, διαπῶν τινα τοιαῦτα χρώς· ὅλως δὲ δύναται ἀφαιρεῖσθαι· πυρούσαι τὰ τοῖς ἁλέαις εἰς τὰς πέτρας ἐμβύουσι μᾶλλον· περὶ μὲν οὖν τὰ μαλακίων καὶ μαλακοστράκων· καὶ ὀστρακοδέρμων, ὅσα ἔχουσιν ἐκτὸς μέρη· καὶ ὅσα ἐντόμων, εἴρηται· περὶ δὲ τῶν ἐντόμων λεκτέον τὸν αὐτὸν τρόπον· ὅτι δὲ τὸ χιτὼν τούτων πολλὰ ἔχει εἴδη ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐν οἷς περὶ αἰμάλαι συμβαίνει οὗσιν οὐκ ἐπέζευκται κοινὸν ὄνομα οὐδὲν· οἷον ἐπὶ μελίπης καὶ ἀσθενίνης καὶ σφηκὸς καὶ τοῖς τοιούτοις, καὶ πάλιν ὅσα τὸ πῶμ ἔχει ἢ κολεόν· οἷον μηλολόνθη καραβος.

μηλολόνθη galerruca · theodo · idé tñ charta sequéti scaſrabeñ reddidit plinium secuti)

(Quę cunque pennas habent in uagina ut
Galerruca
Carabus · i · fullo
Cantharis · i · pilularius

ὀργανικὸν
αἰσθητήριον
μόριον

ἀκαλύφων ἐγχέλυς · i · Vrti
carum

ἀκαλύφων ἐγχέλυς Vrticarú duo genera · ubi notandú nó dici ἀκαλυφ ἐγχέλυς contra regulas grámatices sicut supra χόριχων & nó χοριχῶν

Chalcis
μαδρεραί maricide
διακαστῶνται · discerpút
de insectorú genere
κολεόν uagina
Crabro

καὶ καράβου, καὶ καντθαρὶς, καὶ ὅσα τοιαῦτα· τούτων μὲν οὖν κοινὰ μέρη ὀλίγα· κεφάλη τε· καὶ τὸ περὶ τὴν κοιλίαν κύτος, ἢ ζίγνον τὸ μεταξὺ τούτων· οἷον τοῖς αἰγιλοῖς τὸ καλούμενον καὶ τὸν ὦτον ὀλίγα· τοῖς μὲν πολλοῖς ἐν ὀλίγῳ· ὅσα δὲ μακρὰ καὶ πολύποδα, σχεδὸν ἴσα ταῖς ἐντόμοις ἔχειτα μεταξύ· πάντα δ' ἔχει διαιρούμενα ζωὴν τὰ ἔμπομα· πολλὰ δὲ καὶ λίαν κατατέτυκται, καὶ διὰ μικρότητα τοῦ κατατυχεῖν· ἐπεὶ οἱ σφῆκες διαιρεθέντος ζῶσι· μετὰ μὲν τὸ μέσον ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ κοιλία ζῇ· ἄνω δὲ τούτου ἡ κεφαλὴ ὀλίγα ζῇ· ὅσα δὲ μακρὰ καὶ πολύποδα ὀλίγον χρόνον ζῇ διαιρούμενα, ἠκινεῖτο τὸ ἀποτμηθὲν ἑκάτερα τὰ ἔσχατα· καὶ γὰρ ἐπὶ τὸ στόμα πορεύεται· καὶ ἐπὶ τὸ οὐραῖον· οἷον ἡ καλουμένη σκολόπενδρα ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς μὲν ἄπαντα τὰ ἄλλα ἀθητήριον οὐδὲν φανερόν· πολλὰ ἐμίσχλωπαν· καὶ τὰ ὀστρακόδερμα ἔχει πάντα· ἢ καὶ γένεται, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ προφὺς ἀναπαύεται· τοῦτο γὰρ τοῖς μὲν μαλακὸν, τοῖς δ' ἔχει ἰσχὺν πολλὴν, ὥσπερ τοῖς πορφύραις· καὶ οἱ μύωπες καὶ οἱ οἶστροι ἰχῶρον τοῦτο ἔχουσι, καὶ τέλμα χρόνον τὸ πλεῖστον ἀπόσυζ τοῖς μὴ ὠοτοκοῦσι· τὰ δὲ ἐνίοις τῶν ἐντόμων καὶ κέντρα· τὸ δὲ κέντρον τὸ μὲν ἔχουσιν αὐτοῖς· οἷον αἱ μέλιτται καὶ οἱ σφῆκες· τὰ δ' ἐκτὸς, οἷον σκορπίος· καὶ μόνον δὴ τῶν ἐντόμων τοῦτο μακρόκεν ζόν ἐστιν· ἔστι δὲ χηλὰς ἔχειρῶδες τὸ καὶ τὸ ἐν τοῖς βιβλίοις πρὸ μὲν σκορπίῳδες καλοῦσι πλησιάζον τῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις μορίοις τὸ πρὸς ἕωθεν· ὅτι δὲ τὰ μὲν δύο πρὸς αὐτὸ ὥσπερ αἱ μύγαι, τὰ δὲ τέτταρα πρὸς ὥσπερ αἱ μέλιτται· οὐδὲν δ' ὅτι δύο πρὸς ὁ παθόκεν ζον· ἔστι δὲ τὸ μὲν, ἔχει τῶν πτερύγων ἐλυτρον τοῖς πτερύγοις, ὥσπερ ἡ μηλολόνθη· τὸ δὲ αὐτὸ ἐλύτρα ὅτι· ὥσπερ ἡ μέλιττα· ἀνόρρωβυγος πάντων αὐτὸ ἡ πλησιόστομος· καὶ τὸ πρὸς οὐκ ἔχει καυλὸν· ἀλλὰ ζόσιν.

□ hęc uerba sic latinitate donat gaza
nullis uolatus regitur gubernatu
culę

χάραβος · fullo
καντθαρὶς · pilularis
τὸ περὶ τὴν κοιλίαν κύτος · i · aluú · theodor
De Vespis grechis insectis nota uiuere dimisa
Oculos omnia habere in secta sensoriú autem aliud nullú manifestum · excepta lingua
σκολόπενδρα centipes
ἀθητήριον) Purpurarú lingua
μύωπες Tabani bisegi · Afyli
Muscę
Purpurarú · Afiloꝝ tabanorú lingę rigidę & ualentę
Scorpio
Chelę scorpionis
Bestiola quę in libris gignitur scorpioni similis
ζῴων pennas cum sta supueniente quę uagina inclusas
μηλολόνθη Scarabeꝰ
Aculeos alia habét intra se ut apes alia extra ut scorpiones

III lego ~~[illegible]~~ mis uerbis plini · libro undecimo capite · 27 · quorum dã extremi locustis chores foris circumantur ut locustis uor nõ aduertens gradiã q̃ draped transfert quorum ra posteriora nõ ~~[illegible]~~ retro sed ante flectit

Ἀριστοτέλους περὶ

Cornicula genus

ἐπικρᾴας πρὸ τῶν ὀμμάτων ἐνιαχοῦ οἷον αὐτηχῆ· καὶ οἱ κάραβοι ὅσα δὲ πωδικὰ αὐτῶν ὅτι τούτων, τὰ μὲν, ἔχει τὸ ὀπίσθιον μείζω· τὰ δὲ πηδάλια καμπύλα εἰς τοὐπίσθιον ὡς περ τὰ τῶν βατράχων· ἐλήλυθε δ' ἔχει τὰ πρανῆ πρὸς τὰ ὕπτια διαφορὰς, ὥσπερ καὶ τὰ μέρη ζῶα· ἡ δὲ τοῦ σώματος σαρξ οὔτε ὀστρακώδης ὅλη ἐστὶν, οὔτε οἷον τὰ ἐντὸς τῶν ὀστρακωδῶν, οὔτω σαρκώδης· ἀλλὰ μεταξύ· διὸ καὶ οὔτε ἀκανθώδεις ἔχουσιν, οὔτε ὀστοῦν· ὅτε οἷον σπόγγου, οὔτε κύκλῳ ὀστράκιον· αὐτὸ γὰρ αὐτὸ τὸ σῶμα διὰ τὴν σκληρότητα σῴζει, καὶ οὐ προσδεῖται ἑτέρου ἐρείσματος ὀστέρμα δ' ἔχουσι μικρὸν· τὰ μέντοι δὲ τοῦτο λεπτόν· τὰ μὲν ἐν ἔξωθεν αὐτῶν μόρια τοιαῦτα· καὶ πῦτον ἔχει τὸ στόμα ἐν τῷ κύτους μετὰ τὸ στόμα πτερὸν ὅλον, τοῖς μὲν πλείοσιν ὑμένι καὶ ἀπαλοῦν μεχρὶ ἐξόδου ὅλου· ὀλίγου δ' ἐλισμὸν ἔχει· πολὺ δὲ ἐν οὐδὲν ἔχει τοιοῦτον· ὃ πτερὸν μελίσσῃ, ὥσπερ οὐ δὲ ἄλλο τῶν ἐναίμων ὑγρόν· ἔνιαι δ' ἔχει καὶ κοιλίαν· καὶ ἀπὸ ταύτης τὸ λοιπὸν ἔντερον ἢ ἀπολῶν ἢ εἰλιγμόν ὥσπερ αἱ ἀκρίδες· ὃ δὲ τέτιξ μόνον τῶν τοιούτων· καὶ τῶν ἄλλων δὲ ζώων τὸ μὲν οὐκ ἔχει· ἀλλ' οἷον τοῖς ἐμπροσθεκέρκοις τὸ γλωττοειδὲς, τοῦ τομακρὸν καὶ συμφυὲς· καὶ ἀδιάχασον· δι' οὗ τὴν δόσιν τρέφεται μόνον· ᾧ δὲ τὴν κοιλίαν οὐκ ἔχει· τὸ εἴπωμεν ὅτι ὃ αὐτῶν τελειοειδὴ· ᾧ διαφέρουσι μεγέθει καὶ μικρότητι, καὶ ᾗ φύσει μὲν καλούμενα ἀχθεῖσι ὑπὸ τοῦ πόζωμα διηρῆσθαι, ἢ ἔχειν ὑμένα φανερόν· τὸ δὲ τέτιξ μὴ ἔχειν ὅτι δ' ἔνια ζῶα πτερωτὰ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀδιάκ τὸ αὐτὸ ἐναντίως ἔχειν ὅτι εἰς γῆν· ἤδη γὰρ ἔπινον φασὶ τῶν ἐμπορικῶν ἁλιέων· οἱ μὲν, ἑωρακέναι ἐν τῇ θαλάττῃ πηδῶμοιαν δακοῖς· μέλαιναν στρογγύλην τὴν ἰσοπαχῆ· ἑτέραν δ' ἀπαίσιον ὁμοίαν τὸ μὲν χρῶμα ἐρυθρὰ· πλὴν ὑπόλευκα δ' ὁμοίαν αἰσθάνεσθαι· τότε εἶδος τὸ μεγέθος· πλὴν αὐτῶν ὄγχων πλέον εἶναι δύο· ἢ λαβεῖν τὸ τοιοῦτον τὸ πλυαγκίστρου τῷ ἄκρῳ· τὸ μὲν οὖν μέρη τῶν ζώων τῶν τοιούτων ἐν-

τὸν

Ἀυχαὶ papiliones

κάραβοι fullones

Carō insectorū

ἔντομα

insectorū membra teriora

Visceribus

ἀκρίδες Locuste

Τέττιξ - cicada

Cicada ex omnibus animantib) ore caret

Cicada solo rore nutritur & in eart aluo excremetum nullū

Achetę genus cicadarę

Τεττιγόνια - cicadarę

Trabib) pisces similes alij squtis · alij genitali humano

ζώων ἰσοείκασι, τὸ δ'

51

τὸς ἐπὶ τὰ ἐκτὸς περὶ ἕκαστον χώρος ἐστὶν ἀσάρκου κοιλῆ, τοῦτον ἔχει τὸν τόπον· περὶ δὲ τῶν αἰσθήσεων, νῦν λεκτέον· οὐ δὲ ὁμοίως πάντα ταῦτα χρῶνται· ἀλλὰ τοῖς μὲν πᾶσαι, τοῖς δ' ἐλάττους· εἰσὶ δὲ πλείσαις· καὶ παρ' ἃς οὐδεμία φαίνεται ἴδιος ἑτέρα, πλὴν τὴν ἀριθμὸν· ὁπτὶς ἀκοὴ ὄσφρησις· γεῦσις· ἁφὴ αὖσος μὲν δὴ ἐστὶ τὸ ζωοτόκα καὶ πεζά, ἔτι πρὸς τούτοις ὅσα ἔναιμα ζωοτόκα καὶ πάντα φαίνονται ἔχοντα ταῦτας πάσας· πλὴν εἴ τι πεπήρωται γένος· οἷον τὸ τῶν ἀσπαλάκων· τοῦτο μὲν γὰρ ὄψιν οὐκ ἔχει· ὀφθαλμὸς μὲν γὰρ ἐν τῷ φανερῷ δὲ κεῖται· ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ δέρματος ὀνος παχέος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πλὴν χώραν πλὴν ἔξωθεν τῶν ὀμμάτων, ἐσωτέρω εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ ἀφαρ μὲν οἱ, πάντα ἔχοντα ταῦτα τὰ μέρη τοῖς ἀληθινοῖς· ἔχουσι δὲ τὸ τὰ μέλαν, ἢ τὸ χρῶτος τοῦ μέλανος πλὴν καὶ λαμπρὸν ὡς ὁρᾶν, ἢ τὸ κυκλοτερὲς· ἐλάττω μὲν ἢ τῶν φανερῶν ὀφθαλμῶν· εἰσὶ δὲ τὸ ἔξω τούτων οὐδὲν σημαίνει ἀλλὰ τὸ τοῦ δέρματος τὸ πάχος, ὡς ἐν τῇ γλυκείσει· ὥσπερ μέντοι φύσεως· εἰσὶ δ' ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου σωλῆνες τῷ μὲν δύο πορεύονται ἰσχυροὶ, ὡσαὐτὸς τείνοντες τὸ ἕδρας τὸ ὀφθαλμὸν· τελευτῶντες δὲ εἰς τοὺς ἀνωχαυλιόδοντας, τὸ δὲ αἷμα ἐστὶ τὸ χωμάτων αἰσθησιν ἔχει ἐστὶ τὸ φόφων· ἔτι δὲ ὀσμῆς ἡ χυμῶν· πλὴν δὲ πέμπλων αἴσθησιν τὸ ἀφῆς καλαμώμην καὶ τὰ αἷμα πάντ' ἔχει ζῶα· ἐνίοις δὲ ἐν ἐνίοις ἡ τὰ αἰσθητήρια φανερώτατα εἰσί· τὰ μὲν τῶν ὀμμάτων, καὶ μᾶλλον· διωρισμένον δὲ ἔχει τὸν τόπον τῶν ὀφθαλμῶν καὶ φλεκόπις· ἐνίοις μὲν γὰρ ὑπάρχει· ἐνίοις δὲ τοῖς πόροις φανερός· ὁμοίως ἢ καὶ περὶ ὀσφήσεως· τὰ μὲν γὰρ ἔχει μυκτῆρας· τὰ δὲ, ῥύσ πρὸς τῇ φλοιοφρήσεως· οἷον τὸ τῶν ὀρνίθων γένος· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν χυμῶν, αἰσθητήριον πλὴν γλῶτταν ἔχουσιν· ἐν δὲ τοῖς ὑδρίοις καλαμώδεσι δὲ ἔχουσι· τὸ μὲν τῶν χυμῶν αἰσθητήριον πλὴν γλῶτταν ἔχουσι μέν· ἔχασι δὲ μυδρῶς· ὅσῳ δὴ τε γε ἐκ ἀποπλεμμυρίδος· ἀλλ' ἐνίοις τῷ ἰχθύων ὀνόματος σαρκώδης· οἷον τῶν τομίων ἐν τοῖς κυπρίνοις· ὥστε τοῖς μὲν σκοπὸν μόνοις ἀκριβῶς δοκεῖ

ff ζζ

SENSVS.

Sensus qnq: q uocẽtur

Talpę oculi carent

κυκλώπιον portion albidę ambitionẽ

χαυλιόδοντες dentes superiores

Tactus sensum omni animalia habere

χυμῶν sapores

Sensorium saporũ lingua

οὐρανὸς palatũ

κυπρίνοις cyprino

Lingnę piscium non solutae

Gustus sensū habere pisces

χυμοῖς

ἀκμὴ piscis

Sensoria audtꝰ & olfactus manifesta pisces nō habent

Pisces audire & olfacere

θαλάμαις stabulis

μονοξύλοις. Alueis theo.

Delphinū uenatio. cum sono capu attomiti-facti capiuntur

ἐκ τοὐτου τοῦτου ex certo intervallo

ῥύμης impetu

ἀλιάδος cymbę

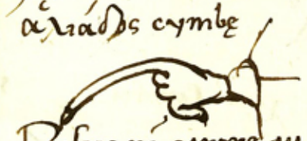

Pisces nō carere auditus sensu probat

Delphinorū captura

τὸν εἶναι ἰλῶπα νῶτον δὲ τὸ αἰθάλιον γευόμενα. φανερὸν δὲ τοῖς πολλὰ χαίρει χυμοῖς. ἔτι δὲ τὰ ἀπὸ μίας λαμβάνουσι μάλιστα δὲ λεπτὴ δὲ τοῦ ἰχθύων, ὡς χαίροντες τῇ γεύσει καὶ τῇ ἐδωδῇ τοῖς ῥιπτοῖς δελέασι καὶ ἧττον κακοῦς ἢ ἧττον ὀσφρήσεως, οὐδὲν ἔχουσι φανερὰ αἰσθητήριον. ὑπάρχειν δὲ δοκοῦσι καὶ τὴν ἀκοὴν μικτήρων, οὐδὲν περαίνει πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. ἀλλὰ τὰ μὲν τυφλὰ τὸ ὂν φορᾷ μέχρι τοῦ βραγχίων ἔστιν ἃ καὶ ἀκούσαι καὶ ὀσφραίνονται, φανερὸν. τοῖς τε γὰρ ψόφους φύσει ταφαίνεται τοὺς μεγάλους. οἷον τοὺς εἰρεσίας τῶν ξιήρων, ὥστε λανθάνειν αὐτὰς ἁλόντας ἐν ταῖς θαλάμαις. ἢ γὰρ ἂν μικρὸν ἢ ἔξω ψοφῇ, ὁμοίως τοῖς ἐν τῷ ὑγρῷ τὸ ἀκοὴν ἔχουσι, χαλεπὸς ὁ μέτασος ὁ βαρὺς φαίνεται ὢν. ὁ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν δελφίνων θήρας. ὅταν γὰρ ἀθρόον περικυκλώσωσι τοῖς μονοξύλοις ψοφοῦντες ἐξαὐτῆς ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀθρόοι πρὸς ὀξωκέλμην φεύγουσι τὰς εἰς τὸν γῆν. ἐπὶ λαμβάνουσιν ὑπὸ τοῦ ψόφου καρηβαροῦντας. καίτοι ἀδύνατον φανερὸν ἔχουσιν αἰσθητήριον ἐκτὸς ἀκοῆς. ἀλλ' ὅταν καταναίσωσιν ἔμπληκτοι τὸ πρῶτον πολλὰς ἀθροοῦσι, ἐκ τοῦ τόπου τὰ μαιρόμενοι καθήκουσι τὰ δίκτυα, ὅπως μὴ τὰ κωφὰ τῆς μὴ τηρῶσι ἀλιάδος ἀφίκηται πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὁ ψόφος. παραγγέλλουσι πᾶσι τοῖς ναύταις, ὅτι μάλιστα σιγᾶν. ἐλεῖν μέχρι οὗ συγκυκλώσωσιν. ἐνίοτε δ' ὅταν βάλωνται τοῖσιν ὀφθαλμοῖς, ταῦτ' ἐπιθύσιν ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀφίεσι θήρας. ψοφοῦσι λίθοις, ἵνα φοβηθέντες συνθέωσιν εἰς ταυτὸ, ἡ γῆς δίκτυοις ὅταν ἐπιβάλωνται τοῖς. ἢ πρὶν μὴ συγκλεῖσαι καθάπερ εἴρηται, κωλύουσι ψοφεῖν. ἐπὰν δὲ κυκλώσωσι, κελεύσιν ἤδη βοᾶν καὶ ψοφεῖν. τὸν γὰρ φόβον καὶ τὸν θόρυβον ἀκούοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τὸν φόβον. ἔπειδ' ὅταν ἴδωσιν οἱ ἁλιεῖς ἐκπάνυ πολὺν ἐμμένοντα θορύβου πολλοῦ ἐν ταῖς χηλῇ ἢ βύθισιν ἐπιπλάζοντας, ὑπολαβόντες ἰδεῖν τὸ μεγέθη καὶ τί τὸ γένος

νος αὐτῶν, ἂν μὴ ἀψοφητὶ προσπλώσωσι, λανθάνουσι καταλαμβάνοντες ἐπὶ πολάζοντας ἔτι. ἐὰν δέ τις ψοφήσας τύχῃ πρότερος. φανερὸν δὲ φύσει τοῦτ' ἔστιν. ἔτι δὲ τῶν ποταμίων εἰσὶν ἰχθύων αὐτῶν τὰς ὠτήρας, ἃ καλοῦσί τινες ὠτία τοῦτα. θηρεύουσί τινες διὰ τοῦτο τοῖς ὠτήρσι παραφορεῖν μόνα, ὡς ἀκούοντα καὶ ῥηϊδίως τοῦτο τοῦ ψόφου. ὅτι μὲν οὖν ἀκούουσιν, ἐκ τοιούτων ὅτι δὲ φανερόν ἐστι δέ τινες οἱ φασὶ καὶ μάλιστα ὀξυκόους εἶναι τῶν ζώων ἰχθύας. λέγεται δὲ τοῦτο τοὺς διαξίφους τοὺς περὶ τὸν θάλατταν, διὰ τὸ ἐν τῷ γαλήνῃ τοιούτοις πολλοῖς. μάλιστα δ' εἰσὶ τῶν ἰχθύων ὀξύκοοι, κεστρεὺς. χρέμψ. λάβραξ. σάλπη. χρομίς. καὶ ὅσοι ἄλλοι τοιοῦτοι τῶν ἰχθύων. οἱ δ' ἄλλοι, τούτων ἧττον. διὸ μᾶλλον πρὸς τὴν ἐδωδὴν φαίνεται τὰς διαγωγὰς ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ὀσφρήσεως ἔχει. τούτων μὴ προσφάτου δελέατος οὐκ ἐθέλουσιν ἅπτεσθαι τῶν ἰχθύων οἱ σηπεῖσι. τοῖς δελέασι τοῦ τοῖς αὐτοῖς ἁλίσκονται πανταχοῦ. αὐτὰ δ' ἰδίοις, διαπεπόσκουσι τῇ ὀσφρήσει. ἐνίοις γὰρ δελεάζεται τοῖς δυσώδεσιν, ὡς περὶ σάλπης τὸ πρῶ. ἔτι δὲ πολλοὶ τῶν ἰχθύων διαπρίβουσιν ἐν ταῖς λαιοῖς. οὐδ' ἐπείσθην βούλωνται προσκαλέσασθαι εἰς ἄγραν οἱ ἁλιεῖς, τὸ σῶμα τοῖς λαιοῖς πρῶτα λείφουσι ταῖς χερσὶν ὁμοῦ. πρὸς ἃς ἐξέρχεται καὶ χωρὶς ἁλίσκεται. ἢ ἐλάττω τοῦτ' ἔστιν. τὸ πόνον. τιθέασι γὰρ τῶν χερῶν τὴν κραμίων. ἐνθένδε εἰς τὸ σῶμα κραμίουσιν καὶ λούμενον ἰσθμόν. καὶ ὅλως δὲ πρὸς τὰ κνισώδη πάντες φέρονται μᾶλλον. ἔστι δὲ τῶν σηπτῶν ἢ τὰ σαρκία σαθρὰ ἔχοντα, ἕνεκα τῆς ὀσμῆς. δελεάζουσι τούτοις. προσέρχονται γὰρ μᾶλλον. τοὺς δὲ πολύπους φασὶν ὀπῆσαι πάντας, εἰς τοὺς κύρτους ἐμπεσόντας. οὐδὲν ὄνος ἄλλο χαίρει, ἢ εἴ τι κνισώδες. ἔστι δὲ οἱ ἐξευρέσθαι ἰχθύες, ὅταν ἐκχυθῇ τὸ πάλυσμα τῶν ἰχθύων, ἢ εἴ τις ἀποτίλασα ἐγχυθείσης. φεύγουσιν ὡς ὀσφραινόμενοι τῆς ὀσμῆς αὐτῶν. καὶ τῶν αὐτῶν δὲ αἵματος, καὶ χυὸς ὀσφραίνεσθαί φασιν αὐτοὺς. ἥδιστον δὲ πάντων οὖσι, φεύγουσιν

□ hęc uerba mutuatur plin) decimo naturalis histo. ca. 77. sed longe aliter ea accipit ꝙm ego putare esse accipienda.

βοτρυ. Cotti theoc

Pisces q maxime audiualent

Mugilis

Chremps. i. chromis t

Lupus

Sarpa.

Chromis

διαγωγὰς uitam

σηπεάζεται

Sarpę stercus placet

Anguillę quomodo capiuntur

ἰσθμὸν colū theo.

Olfactus sensū habere pisces proba

ῥυαδες Fluę

πάλυσμα piscū lotura

Sepię

Polypus

τοὺς πολύπους. noto ὁ πόλυπος τοῦ πολύπου

ἐκζοπίζουσι

ἀφοσιώσῃ

ἀφοσιώσουσιν

ἀναισθησίαν sensariá ptē

Delphinū

Mollia & quę crusta oriū tur & insecta sensibus omnib) prædita esse

Apes

κνῆφες Culices dicti mu liones Theodor)

λάφυρα · pulmisculo

μυρμηκίας cauernas formicarū

σύραξ · styrace

κόνυζα · pulicaria herba · theodorus

κώνωψ · i. Culex nihil dulce gestit sed acidū

Cerui cornu

Sepię

Polypi

Carabi

Polypi

Apes ad dulcia

Culices ad acida

Ostracoderma · testacea

Purpura

καὶ ἐκ τοῦ ἁλὸς τοῦ μακρὰν ὅταν γεύηται αἵματος ἡδύνων, καὶ ὅλως μὴν ἐὰν σαπρῶν τῶν ἁλέων τι ἁλέα σημεῖον τὸν κύριον οὐκ ἐθέλουσιν εἰσδύνειν οὐδὲ πλησιάζειν· ἐὰν δὲ ἐνεγκῇ ἁλέα τι καὶ κεκμηκὸς μὴν ὑθὺς φρόνιμοι πρῶτον εἰσδύνουσι· μάλιστα δὲ φανερόν ὅτι περὶ τῶν εἰρημένων ἐστὶ τῶν ἁλφίνων· οὗτοι γὰρ φαίνονται ἀκοῆς αἰσθητήριον μὴν οὐδὲν ἔχοντες φανερόν· ἀλλὰ σκοποῦσι τὸ καρηβαρεῖν ὑπὸ τοῦ ψόφου, καθάπερ εἴρηται πρότερον· οὐδὲ δὴ φαίνεται ὀσφρήσεως αἰσθητήριον οὐδὲν ἔχοντα φανερόν· ὀσφραίνεται δ' ὀξέως· ὅτι μὲν πάντες τὰς αἰσθήσεις ταύτας ἔχει τὰ ζῷα, φανερόν· τοῦ δὲ λοιποῦ γένους ζώων, ἐπεδείξαμεν τίνα ἄνευ μνίας εἰσὶ καὶ ἃ ἔχει τὸ πλῆθος λοιπῶν ζώων· τά τε μαλάκια καὶ τὸ μαλακόστρακα καὶ τὸ ὀστρακόδερμα· καὶ ἔτι τὰ ἔντομα· τούτων δὲ τὰ μὲν μαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα καὶ τὰ ἔντομα ἔχει πάσας τὰς αἰσθήσεις· καὶ γὰρ ὄψιν ἔχει καὶ ὀσφρησιν καὶ γεῦσιν· τὰ δὲ ἔντομα, ὅσα μὴ πτερωτὰ καὶ ἄπορα· οἷον αἱ τε μέλιτται καὶ οἱ μύρμηκες ὑπερηφάνου καὶ θείου πεπλησμένα μόνων λείων. ἐκλείπουσι τὰς μυρμηκιὰς τὴν ἐλαφείου κέρατος θυμιωμένου, τὰ δὲ λεῖα φύσει τῶν τοιούτων, μάλιστα δὲ φύονται θυμιωμένου τοῦ συρακοσαίτιδος ὠΐου καὶ τῶν λύπρων· καὶ οἱ κάραβοι τοῖς ἁλέαις οὐκ ἀλίσκονται μὴν οὔτε τῶν λύπρων ἄτερ μόνων ἀπατεμνόμενοι· ἐὰν δὲ τῆς κόρυζαν προσενέγκῃ, ὥσπερ φασὶν ὑθὺς ὀσφραίνονται ἀφίασιν· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ γεύσεως ἐνίοτε μὲν τῷ ὀφθαλμῷ ἑτέραν δ' ὠκοῦσι· καὶ ὅ τι σὰρξ αὐτῆς πάντα χαίρει χυμοῖς· οἷον ἡ μέλιττα πρὸς ὀδὲν πρόσεχεσα πρόν, ἀλλὰ πρὸς γλυκέα· ὃ ἐκ ὠμῶν πρὸς ὀδὲν γλυκύ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὀξέα· ὃ δὲ τῇ ἀφῇ αἰσθάνεσθαι ὅπερ καὶ πρότερον εἰρηται, πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς ζώοις πλὴν ὀστρακοδέρμων, ὅσφρησιν μὲν γεῦσιν ἔχει φανερὸν δ' ἐκ τῆς ἁλεασιμαίων οἷον ἐπὶ τῆς πορφύρας

ἀὐτῇ γὰρ ἁλεάζεται τοῖς σαπροῖς· ἢ προσέρχεται πρὸς τὸ τοιοῦτο δὲ λεαρ, ὡς αἰσθησιν ἔχουσα πόρρωθεν· καὶ τῶν χυμῶν δὲ ὅτι αἰσθησιν ἔχει φανερὸν δι' αὐτῶν· πρὸς ἃ γὰρ δὴ καὶ ὁ ὄμαξ προσέρχεται κείνοντα, τούτων χαίρει καὶ τοῖς χυμοῖς ἑκάστοις ἐπιδεδόσεται χαίρει λυπεῖται τῇ τῶν χυμῶν ἁφῇ περὶ δὲ ὄψεως καὶ ἀκοῆς βεβαίωσιν μὲν οὐδὲν ἔστιν οὐ δὲ λίαν φανερόν, δοκοῦσι δ' ὅτι τὸ σωλῆνος αὐτῆς τοῦ φθόγγου κατευθύνεσθαι ἡ φύσις κατωτέρω, ὅταν αἰσθάνωνται τὸ σιδήρειον προσφερόμενον· ἔστι γὰρ αὐτῶν μικρόν· τὸ δὲ ἕλμο ὥσπερ ὠτακάμη ὄπισθεν· καὶ οἰκτείρουσι ἐάν τις προσφέρῃ τὸν δάκτυλον χάσκουσιν συμμύουσιν ὡς ὁρῶντες· καὶ τοὺς νηέτας δὲ οἱ θηρεύοντες· οὐ κατὰ πνεῦμα προσιόν τις θηρεύσειν· ὅταν θηρεύσωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ λεαρ· τὸ δὲ φθέγγεσθαι μὴ αἰσθάνεσθαι ὡς ὀσφραίνομένων ἀκούοντες· ἐὰν δὲ φθέγγεσθαι φασὶν ὑποφύσειν αὐτοὺς ἥκιστα δὲ πνεῖ ὀσφρησιν τῶν ὀστρακοδέρμων φαίνεται ἐχοντῖ μὴν πρόβοσκίδα· ἐπὶ δὲ ἀκινήτων οἷον τὰ τήθυα καὶ οἱ βάλανοι· περὶ μὴν οὐ τῶν αἰσθητηρίων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον τοῖς ζώοις πᾶσι· περὶ ὄφωνῆς τῶν ζώων ὧδε ἔχει· φωνὴ δ' ἐστὶ ψόφος ἑτερόδοξος· ξίφους τὸ τῶν δάλεκτος· φωνεῖ μὲν δὴ ὀδενὶ τῶν ἄλλων μορίων οὐδὲν· πλὴν τῆς φάρυγγος· δύο ὅσα μὴ ἔχειν πνεύμονα, ὀδὲν φθέγγεται· διάλεκτος δ' ἐστὶ φωνὴ ὅταν τηπλωτίπη διαθρώσῃς· τὰ μὲν οὖν φωνήεντα ἡ φωνὴ καὶ ὁ λάρυγξ ἀφίησιν ὅσα δὲ ἄφωνα ἡ πλωτὶ ἡ γλῶττα καὶ χεῖλη· ἐξ ὧν ἡ διάλεκτος ὅσα μὲν οὖν πλωτὶ ἔχει μὴ ἀπολελυμένα οὔτε φωνεῖ οὔτε διαλέγεται· ψοφεῖν δ' ὅσα ἄλλοις μορίοις· τὰ μὲν δὴ ἔντομα οὔτε φωνεῖ οὔτε διαλέγεται· ψοφεῖ δὲ τῷ στόματι οὐ θύραζε· οὐδὲν γὰρ αὐτὰ πνεῖ αὐτῷ· ἀλλὰ τὰ μὲν βομβεῖν· οἷον μέλιτται καὶ τὰ πλωτὰ αὐτῶν· τὰ δὲ ἄδειν λέγεται, οἷον οἱ τεττίγες· ποιεῖ δὲ ταῦτα ψοφεῖ τῷ ὑμῷ ὑπὸ τὸ ζῶμα ὀδοῦν ἔχοντα· οἷον τὸ τοῦ τεττίγων γένος τῇ πρίονι τὸ πνεῦμα προσαιμῆσαι δὲ καὶ μέλιτται καὶ τὰ πλωτὰ ποιεῖν τῷ πλησίον αἴρουντα

Purpurę putridis gaudent

De Visu & auditu piscium

σωλῆνες Vngues.

σιδήρεα) ferramenta

κτένες pectines

νηέται Natices

Ostracoderma · Testacea

Echini

Ἐντομα Vertebula

βάλανοι glandes

φωνὴ
ψόφος
διάλεκτος
Dr

διάλεκτος ᾗ modo definitur

Vocales a uoce & gutture · Consonantes lingua & labris proferuntur

Nullū animal ex genere insectorū respirat · ᾗ igitur cicada canit & [illegible] apes βομβεῖ declarat

μὴ συστέλλοντα, ὁ δὲ ψόφος ξύσις τοῦ ἔσω πνεύματός ἐστιν· αἱ δ' ἀκρίδες τοῖς πτερυγίοις ποιοῦσι τὸν ψόφον, οὔτε δὴ πτερὰ μαλακίων ἐστὶν οὔτε ἰσχυρότερα ἐστὶν ἢ ὥστε ψοφεῖν οὐδενὰ φύσιν ψόφου, οὐδὲ τὰ μαλακόστρακα· οἱ δὲ ἰχθύες ἄφωνοί μᾶλλόν εἰσιν οὔτε γὰρ πνεύμονα οὐτε ἀρτηρίαν ἢ φάρυγγα ἔχουσι· ψόφους δ' ἔστιν ἃ ἀφιᾶσι διὰ τὴν ἰσχνότητα τοῦ σώματος, ὅσοι λέγουσι φωνεῖν· οἷον λύραι καὶ χρομίς· ὅταν γὰρ ἀφιᾶσιν ὥσπερ ῥυγχυλισμόν· καὶ ὁ κάπρος ὁ ἐν τῷ ἀχελώῳ ἔστι δὲ χαλκίς· καὶ ὁ κόκκυξ· ὁ μὲν γὰρ ψοφεῖ οἷον ῥιγισμόν· ὁ δὲ, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κόκκυγος ψόφον· ὅθεν καὶ τοὔνομα ἔσχηκε· πάντα δὲ ταῦτα τὰ δοκοῦντα φωνὴν ἀφιέναι τὸ μὲν, τῇ ξύσει τῶν μερῶν χίων· ἀκανθώδης γὰρ οἱ τόποι· τὰ δὲ, τοῖς ἐντὸς τοῖς περὶ τὴν κοιλίαν· πνεύμα δ' ἔχει τούτων ἕκαστον· ὅπερ προβάλλεται καὶ κινοῦν τοῖς ψοφοῦσι· καὶ τῶν σελαχῶν δ' ἔνια ξίζει δοκεῖ ἀλλὰ ταῦτα τοῦ φωνεῖν μᾶλλον οὐκ ὀρθῶς ἔχει φάναι, ψοφεῖν δὲ· καὶ γὰρ οἱ κτείνοντες ὅταν φαίνωνται ἀπεσφαγμένοι τῷ ὑγρῷ, ὃ καλοῦσι πέτεσθαι, ξοίζουσιν αἱ χελιδόνες αἱ θαλάττιαι· καὶ γὰρ αὗται πέτονται μετέωροι οὐκ ἀπόμπυαι φύσει θαλάττης, τὰ γὰρ πτερύγια ἔχουσι πλατέα καὶ μακρά· ὥσπερ τῶν ὀρνίθων ἔνια μύων, ὁ σημόμυς· ὃ τὸν πέρυξι ψόφος οὐ φωνήεσσιν· οὕτως οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδὲν ἀφίησι δὲ καὶ ὁ δελφὶς τριγμὸν μύζων ὅταν ὀργίλος ᾖ τῷ ἀεὶ· ἀχ ὁμοίως ῥῖς εἰρημένοις· ἔστι γὰρ τοῦτο φωνῶν ἔχειν πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν· ἀλλὰ τῷ γλῶτταν οὐκ ἀπολελυμένην, οὐ γὰρ ἔλαττον, ὥστε ἄρθρου τι φωνῆς ποιεῖν· τῶν δὲ ἐχόντων γλῶτταν ἢ πνεύμονα· ὅσα μὲν οὖν καὶ δὶς καὶ τετράκις ἀφίησι φωνὴν, ἀσθενῆ μέντοι, ἢ τὰ μὲν, συρισμόν· ὥσπερ οἱ ὄφεις, τὰ δὲ, λεπτὴν καὶ ἀσθενῆ φωνήν· τὰ δὲ, συρισμὸν μικρὸν, ὥσπερ αἱ χελῶναι· ὁ δὲ βάτραχος ἰδίαν ἔχει τὴν γλῶτταν· τὸ μὲν γὰρ ἔμπροσθεν πρὸς τὸ φύσει ἔχειν ὑγρὸν ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἀπολέλυται· τὸ δὲ πρὸς τὸν φάρυγγα ἀπολέλυται καὶ ἐπέπτυκται, ᾧ τὴν ἰδίαν ἀφίησι φωνὴν· ἀεὶ γὰρ τὸ ὀλολυγόνα δὲ τὴν τῶν μυῶν ἐν τῷ ὑδατι

Locustarú sonus q̃m̃ fit

ἄφωνοι ἰχθύες

λύρα · Lyra

χρομὶς Chromis

ῥυγχυλισμόν · grúnitú

Aper prope Achelo fl.

Aerica · χαλκὶς

κόκκυξ Cuculus unde dicty

Pectunculi stridét cú no lát sagittę modo notn p. pl

ῥοίζουσι stridét

σελάχων Galatiæ

brundines marinę

μύζω ſtremit

Vox Delphini

lingua

συρισμόν

συρισμόν

Ranarú lingua

βατ-ραχοι applicat

ὀλολυγόν ululatus · quę ranæ edunt . de hoc & plutarchus . utra . ani . &c

ἴσον πρόσθεν · theo ·

#ſuidas · ἰσοχάλδε · οἱ πε πλησφρένοι μεχ

#uel quę præſtat ſcm tabij

ζώων ἰσοείκασι, πρό·

δατι οἱ βάτραχοι οἱ ἄρρενες περιοῦσιν· ὅταν ἀνακαλῶνται τὰς θηλείας πρὸς τὴν ὀχείαν· εἰσὶ γὰρ ἐκάστοις τῶν ζώων ἴδιαι φωναὶ πρὸς τὴν ὁμιλίαν καὶ τὸν πλησιασμὸν, οἷον ἡ ὑὸς ἡ ξάπρος πρὸς τὰς θαλάττιος πρὸς δὲ τὴν ὁλολυγόνα, ὅταν ἴσον ἔχει τὰ κάτωσιαγόνα ποιήσας ὥστε ὑδατι περιτείνεσθαι τὴν ἄνω, σημεῖον δὲ θαλάμους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσι τοσούτους ὥστε περὶ λύχνους φαίνεσθαι οἱ ὀφθαλμοί· ἡ γὰρ ὀχεία τὰ πολλὰ φαίνεται νύκτωρ οὖσα· ἡ δὲ τῶν ὀρνίθων γόος ἀφίησι φωνὴν· ἡ μάλιστα ἔχει διάλεκτον· ὅσοις ὑπάρχει μεῖζις ἡ γλῶττα πλατεῖα· ἢ ὅσοι ἔχουσι λεπτὴν τὴν γλῶτταν αὐτῶν· ἔνια μὲν οὖν ἀφίησι τὴν αὐτὴν φωνὴν τὰ θήλεα καὶ τὰ ἄρρενα· ἔνια δ' ἕτεραν· πολὺ φωνᾷ δ' ὅτι καὶ λαλίστερα τὰ ἐλάττω τῶν μεγάλων, ἢ μάλιστα περὶ τὴν ὀχείαν ἕκαστον γίνεται τῶν ὀρνέων τοιοῦτον· ἢ τὸ μὲν, μακρὸν μὲν φθέγγεται οἷον ὀρτυξ· τὸ δ', πρὸ τοῦ μάχεσθαι προσκαλούμενα ἢ μιγνύμενα· οἷον ἀλεκτρυόνες· ἄδουσι δ' ὄρνιθες μὲν ὁμοίως τὰ ἄρρενα τὰ θήλεσιν· οἷον ἡ κίτταβος ἄδει ὁ ἄρρην ἡ θήλεια κιττάβει· ὅταν ἐρωτᾷ τὰ μέλη ἢ τὰ ἄρρενα μᾶλλον, οἷον ἀλεκτρυόνες τε ὄρτυγες αἱ δὲ θήλειαι κἀκάβουσι τὸ δὲ ζωοτόκα ἢ τὰ τετράποδα ζῶα ἄλλο ἄλλην ἀφίησι φωνήν· διάλεκτον δ' οὐδὲν ἔχει· ἀλλ' ἴδιον· τοῦτο δὲ ἀνάγκη ὅσα μὴ διάλεκτον ἔχει τὴν φωνὴν ἔχειν ὅσαι δὲ φωναί, ἀνάγκη τὰς διαλέκτους ἔχειν· ὅσοι δὲ κωφοὶ γίνονται ἐκ γενετῆς τούτων ἐγγύς γίνονται φωνῆς μὲν οὖν ἀφίησι διάλεκτον δὲ μίαν· τὸ δὲ παράπαν ὥσπερ τὰ ἄλλα μορίων οὐκ ἐγκρατῆ ὄντως· ἢ δὲ τῆς γλώττης τὸ πρῶτον, μὴ ὄντων ἀτελῆ ἢ ἀπολύεται ὀψὲ αἰσθητῶς, ὥστε ψελλίζονται ξαυλίζουσι τὰ πολλὰ διαφέρουσι δὲ μικρῶν ὀρνίθων ἔνια καὶ τρόπις καὶ αἱ διάλεκτοι· ἢ μὲν φωνὴ ὀξύτητι καὶ βαρύτητι μάλιστα ὧν διῄρηται, τὸ δ' εἶδος οὐδὲν διαφέρει τῶν αὐτῶν γενῶν· ἢ δ' ἐν τοῖς ἄρθροις, ἣν αὖ τις ὥσπερ διάλεκτον εἴρηκεν, ἢ τῶν ἄλλων ζώων διαφέρει ἢ τῶν ἐναντίων γένει ζώων καὶ τόπῳ· οἷον τὰ τῶν ὀρνίθων· οἱ μὲν κακκαβίζουσιν· οἱ δὲ ψιττακίζουσι· τὰ μικρὰ ὀρνίθων ἔνια

Singulis animalium ſui uoces proprię ad hoc inuitu

ἰσοχάλδε

Olobygonę q̃modo faciunt ranę

Animū uoces

Animū maxime uocalia quę linguā modice latam habent

Cotirnix

Gallus

ἀλεκτρυὼν Luſcinia

Galli

Coturnices

Aues minores uocalices

κωφοὶ Surdi

ἐγγύεοι . Muti

Quicunq: ab ortu ſurdi ſunt ijdé & muti

ψελλίζουσι

ξαυλίζουσι

Perdicú alię cacca bant alię ſtridét

De luscinia notandū pulchrū

Elephantis nox

De Somno & uigilia animalium

Ἰξαχωρῶν · rauce

Sonniare Homines Equos · Canes · Boues · Capras · oues ·

De Ouiparis incertum an sommient · dormiūt ne

Pisces Mollia Malacostraca Carabi — Dormiunt parū

Pulices Peduculi — manis φθεῖρας ἐπὶ τῆς λεγομένους ψύλλους, καὶ ὥστε τὴν χεῖρα λαμβάνειν ξαδίως · μᾶλλον δὲ χρονίσωσιν · ὅταν δὲ νὺξ κατιοῦσα πρὸς ὑπνον τρέπῃ · πολλοὶ τὸ πλῆθος ὄντες · γίνονται ἐν τῷ βυθῷ ἅμα λάσιος ὁ χορὸς τὸ πλῆθος · ὥστε καὶ τὸ δέλεαρ ὅταν ἰχθὺς καὶ χρονίσωσιν ἅμα γῆς · κατιοῦσι καὶ ἀνέλκουσι πολλάκις οἱ ἁλιεῖς περὶ τὸ δέλεαρ, ὥσπερ σφαῖραν συνεχομένων αὐτῶν · ἀλλ' ἐκ τῶν τοιούτων μᾶλλον ὅτι τεκμαίρεσθαι, ὅτι καθεύδουσι · πολλάκις γὰρ ὕστερον ἐπιστὰν τοὺς ἰχθῦς λαβεῖν οὕτως, ὥστε τῇ χειρὶ λαβεῖν · ἢ παρατάξαντα λαθεῖν · ὑπὸ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἡρεμοῦσι φόβον καὶ κινοῦσιν οὐθὲν πολλῷ ἧττον ἢ ἡρέμα τὸ οὐραῖον, ἅλλ' ἐάν τε τοῦτο καθεύδῃ καὶ τῆς φορᾶς αὐτῆς κινηθῆναι χαλόντων · φέρεται γὰρ ὡς ἐξ ὑπνου ὄντα δὲ ἐν τῇσ πέτρας

Pulices profundo maris gignūt multitudine pulcū & pediculorū

Pisces dormire ꝓbant

Pediculorū & pulcū sphæra · nota pro plinio

Plin

Plin

Plin

Plin

πρας ἁλίσκεσθαι τὸ καθεύδειν · πολλάκις δὲ καὶ ἡμῖν οἰθυοσκόποις ἐν βάθει καθεύδουσιν ἐπὶ τῆς πέτρας ἐπιβαίνουσιν ἢ τὰ λευκὰ ὑποφαίνοντες ἁλίσκεσθαι καθεύδουσι δὲ μάλιστα νυκτὸς μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμέραν ὅτι ὡς τὰ βαθέα μὴ κινεῖσθαι τὰ πλεῖστα καθεύδουσιν, ἢ ἐν ἄμμου ἢ ἐν πηλοῦ τινος ἐκ βάθους ἐν τῷ βαθεῖ, ἢ ὑποκρύπτοντες ὑπὸ πέτρᾳ ἢ ξύλα εἰσὶν οἱ ἐπὶ πλατεῖς ἐν τῇ ἄμμῳ · μηνύσκουσι δὲ τῇ χηλαῖ τίσιν ἐν τῇ ἄμμῳ, ἢ λαμβάνουσι τὸν τύπον ὅμοιοι τοῖς ξιφίαις · λαμβάνουσι δὲ καὶ λαῦρακες καὶ χρυσόφρυες, καὶ κεστρεῖς · καὶ ὅσοι τοιοῦτοι, πρὸς ὀδύνῃ, ἡμέρας πολλὰς διὰ τὸ καθεύδειν · εἰ δὲ μή, ὀδὲν δοκεῖ τὸ ῥιοὺν τῶν λιθοβολούντων ἐν τῷ ξιφίᾳ δύνασθαι ἢ σκάλλειν ὅτι καθεύδουσί τινες, ὡς τε λαμβάνεσθαι τῇ χειρὶ δελφὶς δὲ καὶ φάλαινα · ὅσα αὐλὸν ἔχει, ὑπερέχοντα τὸν αὐλὸν καθεύδειν δοκεῖ καὶ θαλάττης · διὸ καὶ ἀναπνέουσιν ἠρέμα κινοῦντες τὰς πτέρυγας · καὶ δελφῖνος ἢ ἐξέγκοντος ἡδὺ ἀκροᾶσθαι τοὺς τόνους · καθεύδειν δὲ τὰ μαλάκια · αὐτὰ δὲ ὅπου ὅπερ καὶ οἱ ἰχθύες · ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μαλακόστρακα τούτοις ἢ τὰ ἔμπροσθεν τῶν ὀπισθίων · ὅτι τυγχάνει ὑπνοῦντα τοιαῦτα σημεῖα ὅτι φανερὸν · ἡσυχάζουσί τε καὶ ἀκινητίζουσιν ἐπιπολῆς · μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν μελιπόδων τὰ ὀπίσθια · ἡρεμοῦσι δὲ καὶ πτεροῦσι · βομβοῦσα δὲ νυκτὸς · ὅλως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν προμάλιστα τούτων · οὐ γὰρ μόνον διὰ τὸ μὴ ὀξὺ κινεῖσθαι ἡσυχάζουσι δὲ νυκτὸς ἅπαντα δὲ μυδρῶς βλέπουσι τὰ σκληρόφθαλμα μάλιστα δὲ πρὸς τὸ φῶς τὸ τῶν λυχνῶν ἡσυχάζοντα φαίνεται δῆλον ἔνια πτερυγίζοντα ἢ τῶν ζώων μάλιστα αὐτὸς · καὶ νέοις μὲν ὅσοι μὴ ὠοτοκοῦσι ἢ τι τοιοῦτον γίνεται ἐν πνεύματι, ἀλλ' ἀρχὴ τοῖς πολείοσιν περὶ τὰ τέλη ἀρχῆς ἤδη γεγονόσιν · εἰσὶ δὲ καὶ ἀρσενες μὴ γυναῖκες οἱ δὲ καὶ ὠοτοκοῦντι πίονι εἶδον, σωθεῖσι δέ τισιν τοιούτων προϊόντος δὲ ἡλικίας εἰς πίονι, καὶ μετὰ ταῦτα γενέσθαι περὶ τὸ σῶμα μεταβολὴ, τοῖς μὲν εἰς θάνατον · τοῖς δὲ εἰς ἀρρωστίαν · περὶ μὲν οὖν αἰσθήσεως καὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως τοῦ τε ἔχειν τὸ ἀρρεν καὶ θῆλυ τοῖς μὲν, καὶ περὶ τῶν ζώων · τοῖς δ', οὐκ ἐν-

Plin

Plin

11

ff ?? IIII

∴ De Ostracodermis tacuit hic aristoteles: in libro autem de ~~somno~~ somno & uigilia reuocat in dubiū an sommient.

δωνοσκόποι · thynnis insidiantē · Theodorꝰ thunnarij · Theocritꝰ ὀφθαλμοὺς τοῖς ζώοις σκοπάζει ὁ λόπις ὁ ·

Labraces
Chrysophryes
Cestrei
Selache
Delphin
Balena — Respirant per fistulā
Delphinus
Ostertes
Malacia
Malacostraca

ἀκινητίζουσιν

Insecta dormire

Apes
Asperos oculos habēt

Quę animalia ſōmient ·

Producuntur uiri & mulieres q̄nunq̄m q̄q̄m somniarunt

Pueri & infantes q̄ do incipiūt ſomniare

πωρχει· αἰγὰ καθ' ὁμοίοτητα τούτων καὶ τίκτειν λέγουσι καὶ κύειν· ὅστα δὲ ἀδένα ἄρρενα θήλεα ἐν τοῖς μονίμοις· τὰ δ' ὅλως ἐν τοῖς ὀστρακοδέρμοις· ἐν δὲ τοῖς μαλακίοις, καὶ τοῖς μαλακοστράκοις· ὅστρεον μὲν θῆλυ· τὸ δὲ ἄρρεν· μὴ ἐν τοῖς πρίοσι μὴ ἐν τοῖς δόρασι καὶ ἐν τοῖς πτερύγεσι ἐν πᾶσι ὅσα ἐκ σωματοειδοῦς γίνεται ζῷον ἢ ὠὸν ἢ σκώληκα· ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα ζώοις ἀτελέσι ἢ ὄστιν ἢ οὐκ ὄστιν, οἷον ἐν μὲν τοῖς πτερύγεσιν ἀετὸς ὄστιν ὁ μὲν θῆλυ· ὁ δὲ ἄρρεν· ἐν δὲ τοῖς ὀστρακοδέρμοις ἐκ ὄστα, ἀλλ' ὥσπερ ἐν φυτοῖς τὰ μὲν, δύφορά ἐστι· τὰ δ' ἄφορα, ὅτω καὶ ἐν τούτοις· ἐν δὲ τοῖς ἰχθύσι τὰ μὲν ὅλως οὐκ ἔχοντα τοῦτο τὸ μόριον διαφορὰ ἐπουδέτερον· οἷον ἐγχέλυσι οὐτε ἄρρεν ὄστιν· οὔτε θῆλυ· οὐδὲ γὰρ ναὶ ξβ αὐτῶν οὐδὲν· ἀλλοί λέγουσιν ὅτι ξιχώρη ἐλμινθώδης πρὸς τῇ φυκώδει ἔχουσά ποτε τὴν δὲ φανεῖσαν· μὴ προθεωρήσαντες τὸ πρῶτον ἔχουσι, ἀσκέπτως λέγουσιν, ὅτι ζωοτοκεῖ αὐθωότοκα δὲ ἐστὶ τὰ πλείστων, ὠὸν δ' ἐστὶ μία ὠὴ περιβεβλημένα ἔχουσα· ὅσα τε ζωοτοκεῖ ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἔχει, καὶ τὰ τελευταῖα πρὸς τὸ φυκώδες τῇ μήτρᾳ ἐπέτεται· ὥσπερ καὶ ξοφή· ὧν ἐστὶ λέγουσι διαφορὰ ἄρρενος τὴν θηλείαν ἐγχέλους τῷ τ' μὲν μείζω κεφαλὴν μακροτέραν ἔχειν, τὴν δὲ θήλειαν σιμοτέραν· τὸ δὲ τὸ θήλεος ἄρρενα λέγουσιν· ἀλλὰ τὸ γένος εἶναι δὲ τινα ἰχθύων οἱ καλοῦσι ὠὼ τραγέας· ἔνιον δὲ τοιοῦτοι τὸ τοῦ μίωνος κυπρῖνος καὶ βαλεῖνος· ἀκ ἔχουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι οὔτε ὠὸν οὔτε σπέρμα· ἐν δέ ποτε ἀλλ' ὅσοι στερεόεισι καὶ πίονες· ἐντερομικρὰ ἔχουσι, καὶ εἰσὶν ἄφεισοι οὗτοι· ἔτι δ' ἐνιακαθάπερ ἐν τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ φυτοῖς· τὸ μὲν τὴν κόκκον ὅτι καὶ χυμῶν, τὸ δ' ὀχῦνον οὐκ ὄστ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἰχθύσι τὸ τῶν ψηττῶν γένος· καὶ τὸ τῶν ἐρυθρίνων· καὶ αἱ χάναι· καὶ πολὺ τοῦ τριῶν τὰ ὠὰ φαίνεται ἔχοντα· ἐν μὲν οὖν τοῖς πτηνοῖς καὶ φαιμὲ τῶν ζώων ἅμα ζωοτοκεῖ τὰ πλείστα· καὶ μείζω καὶ μακροτεριώτερα τὰ ἄρρενα τῶν θηλέων εἰσὶ πλὴν μίου· τούτων δὲ αἱ θήλαι μακροβιώτεραι καὶ μείζους· ἐν δὲ τῷ ὠοτόκοις ἐν τοῖς σκωληκοτόκοις, οἷον ἐν τοῖς ἰχθύσι· ἐν τῶν τὸ μῶν· μείζω τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων ὅσα, οἷον ὁ φυσ· καὶ φά

οσωλυασμῶν cortu

ὠοτραγέαι Epitragę pisciculi

χυπρῖνος Carinus

βαλεῖνος Balager

πτηνῶν passerū

ὕστριξ rubelliones

χάναι - hiatula

in pedestribus & sanguineis que magna excepte minipa sunt maxore mures & diuturnio res præcipm in genere muloru at in omnib & uermipis ut pisc orb) & insectis e contrario

λάγνια, καὶ σκληροβῶτα· ἡ βάτραχοι· καὶ ἐν τοῖς ἰχθύων δ' ὡσαύτως· οἷον τὰ τε σελάχη τὰ μικρὰ καὶ τὰ ἀγγελαίων τὰ πλεῖστα· τὰ δὲ πετραῖα πάντα· ὅτι δὲ μακροβιώτεροί εἰσι τῶν ἰχθύων οἱ θήλεις τῶν ἀρρένων, δῆλον ἐκ τοῦ πολεότερα ἁλίσκεσθαι τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων· ὥστε ἡ τὰ μὲν ἄνω καὶ πρόσθια πάντων τῶν ζώων ῥᾳθυμότερα καὶ ἰχυρότερα καὶ ἐκπληκτικώτερα· τὰ δ' ὠὰ ἀνώδυνα καὶ κάτω λεχθέντα τῶν θηλέων· τοῦτο δὲ καὶ ἐπαίνων καὶ ὠῶν τῶν ἄλλων ζώων τῶν πτερωτῶν καὶ ζωοτόκων πάντων τοῦ ἔχειν τὸν πόρον καὶ ἀνώδυνότερον τὸ ἀναρθρότερον· τὸ θῆλυ μᾶλλον, καὶ λεπτοξιχώτερα ὅσα ἔχει τρίχας· τὰ δὲ μὴ ξίχας ἔχοντα· τὸ ἀνάλογον ὑγροσαρκότερα δὲ τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων καὶ γλυκυκρώτερα· καὶ αἱ κνῆμαι λεπτότεραι· τοὺς δὲ πόδας πλατυφυρωτέρους, ὅσα τοῦ πτερωτοῦ ἔχει τὸ μοναχὸν ἔχει τῶν ζώων καὶ περὶ φωνῆς ἢ πάντα τὰ θήλεα λεπτοφωνότερα καὶ ὀξυφωνότερα· πλὴν ὅσα ἔχει φωνὴν οἷς ἢ βόες βαρύτερον φθέγγονται αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων· τοῦ δὲ ἀλκυόνος τῇ φύσει ὑπάρχοντα μόρια, οἷον ὀδόντιας καὶ χαυλιόδοντας· καὶ κέρατα καὶ πλῆκτρα, ὅσα ἄλλα τοιαῦτα μόρια, ἐνίοις μὲν ὅλως ἐστὶν ὅλως τοῦ μὲν ἄρρενος ἔχει· τοῦ δὲ θήλεος οὐκ ἔχει· οἷον κέρατα ἐλάφου θήλεια οὐκ ἔχει· καὶ τῶν ὀρνίθων τὰ πλῆκτρα ἔχόντων ἐνίων αἱ θήλειαι ὅλως πλῆκτρα οὐκ ἔχουσιν· ὁμοίως δὲ καὶ χαυλιόδοντας αἱ θήλειαι οὐκ ἔχουσι τῶν ὑῶν· ἐν οἷς δὲ ὑπάρχει μὲν ἀμφοῖν ἀλλὰ κρεῖττον τοῖς ἄρρεσι μᾶλλον· οἷον τοῦ κέρατος τῶν ταύρων ἰχυρότερα καὶ τὰ τῶν θηλέων βοῶν·

φαλάγγια Phalangia

ἀστραλαβῶται stellanes

ἐκπληκτικώτερα aptiora

ἀνώδυνότερα enecmiora

ἀναρθρότερον infirmior

γλυκυκρώτερα gemmaplaniora

πλατυφυρωτέρους. elegantiores theodor)

κορυμβοῦνται corrut cornua

χαυλιόδοντες: dentes exerti Theodor)

De dentib) & corrib animalib) fœminarū

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Ε.

ΣΑΜΕΝΟΥΝ ἔχουσι μόρια τὰ ζῶα 1
πάντα καὶ τῶν ἐντὸς καὶ τῶν ἐκτός, ἔτι
δὲ περὶ τε τῶν αἰσθήσεων καὶ φωνῆς καὶ
ὕπνου καὶ ὠοῖα θήλεα καὶ ποῖα ἄρ
ρενα πρότερον εἰρήκαμεν περὶ ἁπάντων·
περὶ δὲ τὰς γενέσεις αὐτῶν λοιπὸν διελ
θεῖν· καὶ πρῶτον περὶ τῶν πρώτων· εἰ
σὶ δὲ πολλαὶ καὶ πολλῶν ἔχουσαι ποικι
λίαν, τὴν μὲν, ἀνόμοιοι, τὴν δὲ ξόπον τινὰ προσοικάσιν ἀλλή-
λαισ· ἐπεὶ δὲ διήρηται πρότερον γένη πρῶτον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν
πειρατέον προιέναι τῶν θεωρίαν· πρῶτον μὲν τῶν ἀερίων· ἐπει-
τα δὲ μεθ' ὅσα περὶ τῶν μορίων ἀπὸ αὐτοῦ· μῶν δὲ περὶ τού-
του τελευταῖον λεκτέον, διὰ τὸ πολλὴν ἔχειν πραγματείαν.
πρῶτον μὲν οὖν ἀρκτέον ἀπὸ τῶν ὀστρακοδέρμων, μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τῶν μα
λακοστράκων· εἶτα περὶ τῶν μαλακίων καὶ
τῶν ἐντόμων μετὰ ταῦτα δὲ περὶ τῶν ἰχθύων, τὸ τε ζωοτόκον καὶ τὸ ὠοτόκον
αὐτῶν· εἶτα περὶ τῶν ὀρνίθων· μετὰ ταῦτα περὶ τῶν ζώων· καὶ λεκτέον
ὅσα τε ζωοτόκα καὶ ὠοτόκα καὶ ζωοτόκα δὲ ὅσα τῶν τετραπόδων ἐν-
νια, καὶ αὐτῶν τῶν πόδων μόνον· κοινὸν μὲν οὖν συμβέβηκε
πᾶσι καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν, τὰ μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἀπὸ σπέρ-
ματος

ματος ἑτέρων φυτῶν, τὰ δὲ, αὐτόματα φύεται, συχνὰ τῶν
τοιούτων ἀρχῶν, καὶ τούτων τὰ μὲν, ἐκ γῆς λαμβάνοντα τροφήν·
τὰ δὲν ἐτέροις ἐγγίνεται φυτοῖς, ὥσπερ εἴρηται καὶ τῇ θεωρίᾳ τῇ
περὶ τὰ φυτὰ· οὕτω καὶ τῶν ζώων τὰ μὲν, ἀπὸ ζώων γίνεται κατὰ συζυ
γίαν φθορᾶς μορφῆς· τὰ δ' αὐτόματα τῶν οὐκ ἀπὸ συγγενῶν καὶ
τούτων τὰ μὲν ἐκ γῆς σηπομένης ἢ φυτῶν, ὥσπερ πολλὰ συμβαίνει
τῶν ἐντόμων, τὰ δ' ἐν τοῖς ζώοις αὐτοῖς· καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς μο-
ρίοις περιττωμάτων· τὰ δὲ τὴν ὑγρότητα ἐχόντων ἀπὸ συγγενῶν
ζώων· ὅσοις μὲν αὐτῶν ἐστὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν ἐκ συνδυασμοῦ γί
νεται· ἐν δὲ τῷ τῶν ἰχθύων γένει ἔνια γίνεται οὔτε θήλεα οὔτε ἄρ-
ρενα, τῷ γένει μὲν ὄντα τῶν ἰχθύων ἑτέροις τὰ αὐτά· τῷ
δὲ εἴδει ἕτερα· ἔνια δὲ καὶ πάσχοντα ἴδια· τὸ δὲ θῆλυ μέν
ἐστιν, ἄρρενα δὲ οὐκέτι· ἐξ ὧν γίνεται ὥσπερ ἐν τοῖς ὄρνισι
τὸ ὑπωνέμια. τὰ μὲν οὖν τῶν ὀρνίθων ἄγονα πάντα εἰσὶ
ταῦτα· ἀλλὰ μέχρι τινὸς γεννησιν δύναται ἡ φύσις αὐτῶν
ἐπιτελεῖν ἐὰν μήτις αὐτοῖς συμβῇ ζόπος ἀλλοῖος κοινω
νίας πρὸς τοὺς ἄρρενας· περὶ ὧν ἀκριβέστερον ἔσται δῆλον ἐν
τοῖς ὑστέροις· τῶν δὲ ἰχθύων ἐνίοις ὅταν αὐτόματα γεννήσωσιν
ὠὰ συμβαίνῃ ἐκ τούτων καὶ ζῶα γίνεσθαι· πλὴν τῶν μὲν καθ'
αὐτὰ, τῶν δὲ, οὐκ αὐτὰ ἄρρενος· ὁ δὲ τρόπος καὶ περὶ τούτων
ἐν τοῖς ἐχομένοις ἔστω φανερόν· σχεδὸν γὰρ πάντα πλήσι ασυμ-
βαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων· ὅσα δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου γίνεται
ἐν τοῖς ζώοις ἢ ἐν γῇ· ἢ ἐν φυτοῖς· ἢ ἐν τοῖς τούτων μορίοις· ἐ-
χουσι δὲ τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἐκ τούτων συνδυαζομένων· γίνεται
μὲν οὐδὲν ὅλον, αὐτὸ δὲ ἐξ οὐθενὸς, ἀλλ' ἀτελὲς· οἷον ἐκτιτρωθεῖς
ὀχλοειδῶν αἱ καλούμεναι κόνυδες· καὶ ἐκ τῶν μυελῶν σκώλη-
κες· καὶ ἐκ τῶν μυλλῶν σκώληκες ὠοφόροι, ἐξ ὧν οὐδὲν γεννη-
σαντα γίνεται· οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ζῶον· ἀλλὰ τοιαῦτα μόνον πρῶ
τον μὲν οὖν περὶ τῆς ὀχείας λεκτέον πρόσοχθεν· εἶτα μετὰ ταῦ-
τα περὶ τῶν αἰγῶν ἐφεξῆς· τίνα τε καὶ ἔκαστα καὶ κοινῇ συμπαί-

De Plantis scripsit aristoteles

ὑπωνέμια subuentanea

συνδυαζομένων coeuntibus

χόνυδες .i. lentes. ex coitu pediculorii p̄ creantur. ex lente autē nihil

ex muscis uermes

ex pulicib⁹ uermes oui specie

Leones
Lepores
Lynces
} retro meiunt

μουσ τοῦ περὶ αὐτῶν· ὁ χύετε ταιμὲν οὖν ταῦτα τῶν ζώων, ἐν οἷς ὑ-
πάρχει τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, εἰσὶ δὲ αἱ ὀχεῖαι οὐθὲν ὁμοίαι πᾶσ-
οὐθ' ὁμοίως ἔχουσι· τὰ μὲν γὰρ ζωοτόκα πλὴν τῶν φωλίμων, ἐ-
χει μὲν ὀργὴν πρὸς τὴν τοιαύτην πρᾶξιν ἅπασα τὸ τὸ ἄρρεν, α
τὴν γνωμητικήν, οὐ μὴν ὁμοίως γε πάντα φλησιάζουσιν· ἀλλα,
τὰ μὲν ὀπισθουρητικὰ σωλῆνα τε πυγμόν· οἷον λέοντες· καὶ
ἄρκοι· καὶ λύγκες· τῶν ἀσυνώδων ἡ πολλάκις ἡ θήλεα,
πρότερα ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν ἄρρενα· τῶν δ' ἄλλων τῶν μὴ τοιού-
των ὁ αὐτὸς τρόπος· τὸν φόβον γὰρ ποιοῦνται σωζόμε-
νοι τὸ ἀνοίγειν τὸν τράχηλον τῶν θηλειῶν τὸ ὀπισθεν τοῦ ἄρ-
ρενος, ἀπὸ τῶν ὀρνίθων ἅπαν γένος· οὕτω τε μοναχῶς
εἰσὶ διαφοραί τινες περὶ τοὺς ὄρνιθας· τὰ μὲν γὰρ, συγκαθεί-
σης τῆς θηλείας ἐπὶ τὴν γῆν, ἐπιβαίνει τὸ ἄρρεν, ὥσπερ αἰνεο τί-
δες καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες· τὰ δὲ, οὐ συγκαθείσης τῆς θηλείας· οἷον
οἱ χῆνες· οὐ γὰρ τούτοις γε ὁ ἄρρην ἐπιπροσθεῖ τὴν θήλειαν καὶ
συζῆν ἔοικεν ὥσπερ τὰ τετράποδα· τῶν δὲ τετραπόδων αἱ ἄρ-
κτοι ὥσπερακεκλιμέναι μιγνύονται τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐ-
πὶ τὰ πρόσθια· τὰ δὲ μιγνύμενα τὴν οχείαν· πρὸς τε τὰ πρανῆ τῶν θηλέων τὰ
ὑπτία τὰ ἀρρένων· οἱ δὲ χερσαῖοι ἐχῖνοι ὀρθοὶ τὰ ὑπτία πρὸς ἀλ
λήλαις ἔχοντες· ἢ ζωοτόκων ἃ μεγέθη ἐχόντων, ὅτε τοὺς ἄρρενας
ἐλάφους αἱ θήλειαι ὑποφεύγουσιν εἰ μὴ ὀλιγάκις· οὔτε τοὺς ταύ-
βους, διὰ τὸ τοῦ αἰδοίου σωματομίαν· ἀλλ' ὑπάγει τὰ τοῦ
θήλεος δέχεται τὸ ἄρρεν· καὶ ἃ ἐστὶ τῶν ἐλάφων ᾧ πᾶσι τοῦτο
συμβαῖνον τῶν γε θασῶν· λύκοι δὲ ὀχεύει τὸν αὐτὸν τρόπον
ὥσπερ κύνες· οἱ δ' ἀλλοῦροι οὐκ ὀπισθεν σωλῆνα τε ἔχοντες· ἀλλ' ὁμ ὀρθὸς
ἡ δὲ θήλεια ὑποτιθεῖσα ἑαυτὴν· εἰσὶ δὲ τῇ φύσει αἱ θήλειαι ἀφρο-
δισιαστικαί· καὶ προσάγουσι τοὺς ἄρρενας εἰς τὰς ὀχείας ἀσυνιέ
ἀίλουροι· felles theodo. αἰγες τε τράγοδες· καὶ δημερὰς τὸ μὲν ὀχεῖον τὸ δ' ὀχεύομενον, ἐ-
πὶ τὰ πρόσθια

retro meiunt

ὀπισθουρητικὰ φυσὶ retro urinā mittunt

ὦ υμὸν . auerse

Leporū foemina sepenumero marē prior supernit

νεοττιδες . galling

βράγχοι greues

ὀχεύεται τῷ θήλεϊ

ἐπὶ τὰ πρόσθια

στρουθία passeres

ἐπὶ τὰ πρόσθια stante

πρὸς τὰ πρανῆ τῶν θηλέων τὰ ὑπτία . hinc discernere quę sint partes animalium prone & quę supine

ὑπάγουσι (humb) subsidentib) theodo. sed male apparet ad plinio

ἀίλουροι felles . theodo.

δημερὰς toto die persistit

Cervi
Tauri
Vaccæ
Lupi
Canes
Feles

ὑπάγουσι . uide an uertendū sit ambulantia & incedētia nā hoc significat ὑπάγειν ut paulo post διαβαίνουσι & se uidetur uertisse plinius libro 10. capite 63. & notabit hoc hermolaus

Plin

πορεύονται δὲ εἰς ἐρημίαν ὅταν τριῶν ταῦτα τὴν ὀχείαν· καὶ οὐκ ὄκνος
ποιησάμενα ἀλλ' ἢ (ut puto) δόξαντι· τὸ γὰρ αἰδοῖον ἔχει ὀκάμηλος οὐδὲν
τως· ὥστε καὶ νωρὰν ἐκ τούτου ποιεῖσθαι ῥῖσ τοξοις οἱ ἐλέ-
φαντες ὀχεύονται μὲν ἐν ταῖς ἐρημίαις· μάλιστα δὲ περὶ τρο
τὰ μέσα δ' ἀ δὲ ἀ βῆβυ εἰώθασιν· ὀχεύεται μὲν ἡ θήλεα συγκα-
θεῖσα καὶ διαβαίνουσα· ὁ δὲ ἄρρην ἐπιβὰς βαίνων ὀχεύει· ὀχεύεται
δὲ καὶ ἡ φώκη καθάπερ καὶ τὰ ὀπισθουρητικὰ τῶν ζώων, καὶ
συνέχουσι τὴν ὀχείαν τὸν αὐτὸν χρόνον, ὡς περ καὶ αἱ κύνες· ἔχου
δὲ τὸ αἰδοῖον μέγα οἱ ἄρρενος πρὸν αὐτὸν ἢ πρόπυον τῶν πεζῶν τὰ
τετράποδα καὶ ὠοτόκα ποιεῖται τὴν ὀχείαν· τὰ μὲν γὰρ ὠοτοκα
μόνα καθάπερ τὰ ζωοτόκα· οἷον χελώνη καὶ ἡ θαλαττία καὶ
ἡ χερσαία· ἔχουσι δέ τι εἰς ὃ οἱ πόροι συνάπτουσιν, καὶ ᾧ ἐν τῇ ὀ-
χείᾳ φλησιάζουσιν· οἷον ξυστὸν καὶ βάτραχοι, καὶ ὅσων τὸ τοι-
οῦτον γένος· τὰ δὲ ἀπόδακτα καὶ μακρὰ τῶν ζώων· οἷον ὄφις τε καὶ μύ-
ραινα ὅσα φλοιὸ μόνα οἱ τοῖς ὑπτίοις πρὸς τὰ ὑπτία· οὕτω δὲ
ὀφίδρα οἱ ὄφις πλεκόμενοι τοῦ ἑαυτοῦ τὰ ἀλλήλοις, ὥστε δοκεῖν ἓν ὄ-
φεως δικέφαλον εἶναι· τὸ σῶμα ἅπαν· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ
τῶν σαύρων γένος· ὁμοίαν γὰρ τὴν πλοκὴν ποιοῦνται τοιαύτὸ-
χείαν· οἱ δὲ ἰχθύες πάντες (ἔξω τῶν πλατέων σελαχῶν) πλεκόμε-
νοι τὰ ὑπτία πρὸς τὰ ὑπτία· πρῶτον μὲν ταῦτα τὸν σωματισμόν· τὰ
δὲ πλατέα καὶ κορωφόρα, οἷον βάτος καὶ ξυσὼν καὶ τὰ τοι-
αῦτα οὐ μόνον πλαγίως πλάγιον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πρόσωπον τὰ τοῖς ὑ-
πτίοισι τὰ πρὸς τὰ πρανῆ τῶν θηλέων, ὅσοις αὐ μὴ ἐμποδίζῃ τὸ οὐ-
ραῖον οὐδὲν ἔχον πάθος· αἱ δὲ ῥῖναι καὶ ὅσοις τῶν τοιούτως
πλατὺ τὸ οὐραῖον, πλαγίως μόνον ὀχεύεται τὰ ὑπτία
πρὸς τὰ ὑπτία· εἰσὶ δέ τινες οἱ ἑωρακέναι φασὶ καὶ ὀπισθεν συ
μεχόμενα τῶν σελαχῶν γένη ὡς περ τοὺς κύνας φασίν· ὅτι δ'
ἐν πᾶσι τοῖς σελαχώδεσι μείζων ὁ θῆλυς τοῦ ἄρρενος· σχεδὸν δὲ
καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἰχθύσι τὰ θήλεα μείζω τῶν ἀρρένων· σελαχῆ
δὲ δύστροπα τὰ ἐρημικά, καὶ βοῦς, καὶ λαμία, καὶ αἰετὸς, καὶ

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

Elephantū cortus

νωλεμὲς arcus chorda

συγκαθεῖσα παρθεν

διαβαίνουσα

Phocæ mitu cohaer ut comes . idē plin

Chelone aqtica & t restris .

χῆνες pastinaca

ῥῖναι

Adeo arctati & implica coeunt angues ut sepe uideatur bicipites un corpo

Pisces quomodo coeā

Plani carthilaginei

βάτος Raia

Lacertarū cortus

ῥῖναι Squatinę

In omnibus fere pisc cibus maiores fœmi nę maribꝫ . plinij

βοῦς Bos .

λαμία . Lamia

αἰετὸς agla

Chartilagineæ quæ dā in cortu hærent uice carū . idem phocæ accidit

νάρκη. Torpedo

γαλεώδη mustelorú gen

Delphini & cetacei pisces quo modo coeunt

Delphinorú & cetaceorú mora coitus mediocris

Pisces neq: animal ullú expes non habet testes

Aues intus habent testiculos

Chelonae. i. testudines ouipe

ἀναχάμψαντα deuorantia

Piscú ona parrétum coitus minus apparet videlicet ob celeritatē

νάρκη. ἡ καὶ τρομία καλουμένη. τὰ μὲν οὖν σκληρόστρακα τῶν μαλακίων πάντα τελεώτερα μᾶλλον ὑπάρχοντα τῶν πολλῶν φύσεσι τῶν ἰχθύων πρὸς τὴν ἰδίαν ἕκαστα συμπλοκὴν πάντων τῶν ζώων τάχιστα ἀφίησι τὸ σπέρμα. ἐνίων γὰρ ἡ συμπλοκὴ πάντων τῶν ζώων τὸ μακρότατον ἔχει. τῶν δὲ δελφίνων καὶ τῶν κητωδῶν λεγομένων ἡ μὲν ἀρσενικὴ αἰδοῖον ἔχει ἐκτὸς ἐπὶ τῆς κοιλίας ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ὅμοιον ἀνδρείῳ. ἡ δὲ θήλεια ἔνδοθεν ἔχει τὰ αἰδοῖα ὑπὸ τὴν ὀσφῦν. ἡ δὲ συμπλοκὴ αὐτῶν ἐστὶν ὁμοία ταῖς ἄλλαις τετραπόδοις. ἐπὶ πλευρὰν γὰρ κατακλιθέντες ἀλλήλοις συμπλέκονται. ἡ δὲ κύησις ἐνιαυσίαν ἔχει τὴν περίοδον. τίκτει δὲ ἕν ἢ δύο. μαστοὺς δὲ ἔχει ὑπὸ τὰς μασχάλας. γαλαθηνεῖ δὲ ἐπὶ μῆνας ἕξ. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ἐνίοτε ἰδεῖν ἀγέλας αὐτῶν. ἐν δὲ τῷ Ἀδρίᾳ καὶ ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει μάλιστα. ἐν δὲ τῷ Ἀτλαντικῷ καὶ ἐν τῷ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ οὐκ ἔστιν ἰδεῖν. ἡ δὲ χελώνη καὶ ἡ θαλαττία καὶ ἡ ποτάμιος ὠοτοκοῦσιν. ἡ δὲ θαλαττία πολὺν χρόνον ἐν τῇ γαστρὶ τὰ ὠὰ ἔχει. διαφέρουσι δ' ἐνιοι τῶν ὀστρακοδέρμων χελωνῶν οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν, τῷ τοὺς μὲν ἔχειν ἀποκρεμώμενα ἀπὸ δύο πλευρὰ τὰ ἔξοδον ἔχοντα πλατυτέρους. τοὺς δὲ θηλείας τοῦτο μὴ ἔχειν. οἷον ἐν τοῖς χελωνίοις. ἐπὶ γὰρ τούτων ὑπάρχει πάντων τὸ εἰρημένον. ὄρχεις μὲν οὖν ἔστι ἰχθὺς ὅτι ἄλλο τῶν ἀποδῶν ἔχει οὐθέν. πόρους δὲ δύο καὶ οἱ ὄφεις ἔχουσι καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἄρρενες ἔχουσιν. οἱ γὰρ ὄρχεις ἡ θόρυβος λέγει πλησίον τῆς ἕδρας. καὶ προίενται ὑγρότητα γαλακτώδη πάντες. οὗτοι δὲ οἱ πόροι εἰς ᾠοτόκα ἀπίασιν ὥσπερ καὶ τοῖς ὄρνισιν. οἱ γὰρ ὄρνιθες ᾠοτόκα ἔχουσι τοὺς ὄρχεις. καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα ᾠοτοκεῖ πόρους ἔχοντα. ῥυῆναι δὴ συμβαίνει εἰς τὴν τοῦ θήλεος χώραν ὑγρότητα. ἔστι δὲ τοῖς μὲν ζωοτόκοις καὶ πλοῖς ὁ αὐτὸς πόρος τοῦ τε σπέρματος καὶ τοῦ οὔρου. ἐν δὲ τοῖς ᾠοτόκοις καὶ τοῖς ἰχθύσιν ἕτερος. ὡσαύτως δὲ ἕτερος πόρος ἐστὶ καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων. ἐξωθεν δὲ ἔσωθεν ἡ σύνεσις ἀλλήλων. ὁμοίως δὲ ταῦτα ἔχει τοῖς θήλεσιν αὐτῶν καὶ τοῖς ἄρρεσιν. οὐ γὰρ ἔχουσι κύστιν ὅλως οὐδὲ τούτων ἡ θήλεια ἔνα πόρον ἔχει. καίτοι κύστιν ἔχουσαι χελῶναι δὲ τῶν ὠοτοκούντων εἰσίν. ἡ δὲ τῶν ὠοτοκούντων ἰχθύων ὀχεία τὴν γαστέρα ἰσοπληθῆ ποιεῖ. ὁ δὲ τόκος ἐστὶν ἐν τῷ ἔαρι. ὁ δὲ τῶν ὠοτοκούντων ἰχθύων τόκος ἐν τῷ θέρει. ἡ δὲ τῶν ὠοτοκούντων ἰχθύων ὀχεία τὴν γαστέρα ἰσοπληθῆ ποιεῖ. ὁ δὲ τόκος ἐστὶν ἐν τῷ ἔαρι. ὁ δὲ τῶν ὠοτοκούντων

∴ uorando theodor

Plin

κουσι οἱ ἄρρενες τοῖς θήλεσιν ἀποτικτουσῶν αὐτῶν καὶ μετὰ τὴν ὠοτόκησιν ἐκ τῆς πρώτης τόκου γίνονται οἱ ἰχθύες. περὶ δὲ τὴν Φοινίκην, ἡ θήρα περὶ τὰς ἀλλήλων ἄρρενας μᾶλλον γίνεται ἢ τὰς θηλείας, τοὺς θηλείας περιβάλλοντας σιωπῇ γίνεται. θηλείαν δ', τοὺς ἄρρενας. τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὸ πολλάκις ὁρᾶσθαι, τὴν δοξαν ἐπὶ τοῖς ὀχείας τὰς τῆς προειρημένης ὑπὸ ῥυτῆρος, μὴ τὰς τῆς ἀποδῶν τῶν ζώων. ὥστε εἰ γὰρ τὴν ὥραν ταύτην ὀχείας, ἀποῤῥαίνουσι καὶ τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα. καὶ τῶν ἄρθρων ὀδυνῶνται ἀλλήλων. οἱ δὲ πέρδικες αὐτὰ τὰ ἀνέμοις σῶσιν αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων, ἐγκυοῦσι γὰρ ταχύ. πολλάκις δὲ καὶ φωνῆς ἐὰν ὀρχησάσης τύχωσι. καὶ ὑπερπτομένων, ἐκ τοῦ κατὰ πνεῦσαι τὸν ἀέρα. χάσκει δὲ καὶ ἡ θήλεια καὶ ὁ ἄρρην. καὶ τὴν γλῶτταν ἔξω ἔχουσι περὶ τὴν ὀχείας ποίησιν. ἡ δὲ ἀληθὴς σύμπλοκη τῶν ὠοτόκων ἰχθύων, ὀλιγάκις ὁρᾶται. διὰ τὸ ταχέως ἀπολύεσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐπεὶ ὥπται καὶ ἐπὶ τούτων ὀχεία μήνα μιᾷ τοῦτον τὸν ξόπον τὰ δίμαλακία, οἷον οἱ πολύποδες. καὶ σηπίαι. καὶ τευθίδες, τὸν αὐτὸν τρόπον πέρυσι πλησιάζουσιν ἀλλήλοις. καὶ τὰ σώματα συμπλέκουσι. τοὺς πλεκτάνας πρὸς τὰς πλεκτάνας συναρμόττοντες. τὸ μὲν πολύποδος ὅταν τὰ λεπτὰ μέρη τῆς κεφαλῆς ἐφεῖσι πρὸς τὰ τοῦ θατέρου πλεκτάνας. ἕτερος ἐφαρμόττει ἐπὶ τὸ τοῦ θατέρου πλεκτάνη. καὶ συμπλέκεις ποιοῦνται τοὺς κοτυληδόνας πρὸς ἀλλήλους. φασὶ δέ τινες καὶ τὸν ἄρρενα ἔχειν αἰδοῖον ἐπὶ μιᾷ τῶν πλεκτάνων, ἐν ᾗ δύο αἱ μείζους κοτυληδόνες εἰσίν. εἶναι δὲ τὸ τοιοῦτον ὥσπερ μυρῶνας μέχρι εἰς μέσης τῆς πλεκτάνης. προσπεφυκὸς ἄνωθεν εἰς τὸν μυκτῆρα. καὶ θηλείας δὲ καὶ σηπίας καὶ τευθίδες μέρουσιν ἅμα συμπλεχομένας, τὰ σώματα καὶ τὰς πλεκτάνας ἐφαρμόττουσαι καὶ τοῦ στόματος πρὸς ἀλλήλους μέροντες ἐναντίως. ἐναρμόττουσι δὲ καὶ τὸν καλούμενον μυκτῆρα εἰς τὸν μυκτῆρα. τὸ δὲ μῆκος ἡ μὲν μείζων ἐστὶ τοῦ σώματος. ἡ δὲ ἐλάττων ἐστὶ τοῦ σώματος

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

6

Ἀναχάμψαντα devorant mares ou foeminarū

Phoeniciæ captura mugilú q̄ fiat nota prō plinio

ἀρρένων genitalia

ὀρχῶσαι turgentē lubidine neneris

Celeritas piscú in coeundo

Polyporeú
Sepioreú
Lolligineú
} Cort

πλεκτάνας brachia

κοτυληδόνες. acetabula

πλεκτάνας & κοτυληδόνες diuersas tegere hinc liquet

πλεκτάνων πόρος πλεκτάνων aduerte grámatu

Lolligines
Sepiæ

φυσιλῆες · fistulæ

ἀκρίδες Sgilli
Locustæ
> Corij

Canerorũ coitus

βοϊκαλύμματα

φλυχώδη Loculosa · ru
gosa

σωληνοφόρα (Gorhirfuti)

Insectorũ corij

πόρον · meatũ · theodo

λόγον proportioné

In omni genere insectorũ · minores fœminis mares · quod & Phi · l · n · c · 28 ·

καμψαρίδων Scarabæ
orũ

σφονδύλια uerticillæ

φαλάγγια · phalangia
quæ texunt

τίκτειν καὶ τὸν φυσητῆρα καλούμενον · καθ' ὃν ἐνιοι τὸν ὀχεύεσθαι
Φασὶν αὐτὰς τοῦτο δὲ μαλακόστρακα ὀχεύεται · οἷον καράβοι ·
καὶ ἀσταικοί · καὶ καρίδες · καὶ τοῦτο τοιαῦτα · ὥσπερ καὶ τὰ ὀπι-
σθουρητικὰ τῶν τεττιγοπόδων · ὅταν ὁ μὲν ὑπίαν · ὁ δ' ἐπὶ τοῦ-
τοις τρίσηλον κέρκον · ὀχεύεται ἡ ἀρχὴ μόνου πρὸς τὴν γένε-
σιν · ἤδη γὰρ ὥπται ἡ ὀχεία πάντων τῶν τοιούτων · φίλια χοῦ δὲ
καὶ ὅταν τοῦ σῦκα ἄρξηται ὠοτοκεῖν ἐνδιδόναι τὸν αὐτὸν ἡ ξόπον
καὶ οἱ ἀσταικοὶ καὶ αἱ καρίδες ὀχεύονται · οἱ δὲ καρκῖνοι, κατὰ
τὰ πρόσθια ἀλλήλων συμπλέξαντες · τὰ ἐσχατα λύμματα τοῦ τοῦ
πυχώδη πρὸς ἄλληλα συμβάλοντες · πρῶτον ἡ ὁ καρκῖνος ἀ-
ναβαίνει ὁ ἐλάττων ἐκ τῆς ὀπισθεν · ὅταν ἡ ἀναβῇ οὗτος, ὁ μείζων
πλαγίως ἐπιστρέφει · ἄλλο μὲν οὖν οὐθὲν ἡ θήλεια τοῦ ἄρρενος
διαφέρει · τὸ δ' ἐσχατον λύμμα μεῖζον καὶ μᾶλλον ἀφεστηκός ·
ἡ θηλείας καὶ συννεφέστερον · εἰς ὃ ἐκτίκτουσι · καὶ ἡ τὸ
περίπωμα ὀξέως χεται · μόριον δὲ οὐθὲν προΐεται θάτερον εἰς
θάτερον · ἀλλ' ἔντομα, συνέρχεται μὲν ὀπίσθεν · εἶτα ἐπι-
βαίνει τὸ ἔλαττον · ἐπὶ τὸ μεῖζον · τοῦτο δ' ὅσῳ, τὸ ἄρρεν · ἀφίη-
σι δὲ τὸν σπόρον κάτωθεν τὸ θῆλυ εἰς τὸν ἄρρενα τὸν ἐπάνω
μω · ἀλλ' οὐ τὸ ἄρρεν εἰς τὸ θῆλυ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων · καὶ
τοῦτο τὸ μόριον ἐπὶ μικροτάτων φαίνεται μεῖζον ὄν, ἢ κατὰ τὸν
λόγον τοῦ ὅλου σώματος, καὶ πάνυ μικρῶν ὄντων · ἐπὶ ἐνίων δὲ,
ἥπτον · τοῦτο δ' ὅτι φανερὸν, ἐάντις διαιρῇται τοὺς ὀχευομένους
μήας · ἀπολύονται δὲ ἀπ' ἀλλήλων μόλις · πολὺν γὰρ χό-
μον ὁ συνδυασμὸς ὅτι τῶν τοιούτων · δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν ἐν πο-
σὶν, οἷον μυῶπτι καὶ καμψαρίδων · πάντα δὲ τὸν τρόπον
τοῦτον ὀχεύεται, αἵτε μῆαι καὶ αἱ καμψαρίδες · καὶ αἱ σφον
δύλαι · καὶ τὰ φαλάγγια · καὶ ἔτι ἄλλα τοιοῦτον ὀχευομέ-
νων τριοῦντα δὲ τὰ φαλάγγια, τοῦτον τὸν ξόπον · τὴν ὀχείαν · ὅσα
εὐφαινῆ ἀράχνια, ὅταν ἡ θήλεια ἀπόσῃ τὰ πτερὰ μόνων ἀ-
ραχνίων, πάλιν ὁ ἄρρην ἀναπτᾶται · ῥυῤῥηκέναι δοκοῦσι πολλάκις ·

ὅτω σωέρχεται συμπλέκεται αὐτὸ τῷ γε · διὸ γρῆτιν φέ
ρειν φασὶ κοιλίας ὄγος ἁρμόττῃ ὁ σωδυασμὸς αὐτοῖς · ἡ μὴ δύνα
χείας τῶν ζώων, τοῦτο μὲν γίνεται τὸν ξόπον πάντων · ὥραι δὲ καὶ ἡ-
λικίαι ἑκάστοις φίλ ὀχείας εἰσὶν ὡρισμέναι τῶν ζώων · βούλεται
μὲν οὖν ἡ φύσις τῶν πλείστων ὠτεῖν ἐν αὐτὸν χρόνον ὠοτοκεῖν ἐάδαις τὴν
ὁμιλίαν ταύτην, ὅταν ἐκ τοῦ χειμῶνος μεταπεσὰ ἡ πρὸς τὸ θέ-
ρος · αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ ἔαρ ὥρα · ἐνίοις καὶ πλείστοις καὶ πλησιάζει
ὠτεῖν καὶ ὠλωτὸς ὁρμᾷ πρὸς τὸν συνδυασμόν · ποιεῖται δὲ ἔνια,
τῶν ὀχείαν ἡ τὸν τόκον, καὶ μετοπώρου καὶ χειμῶνος · οἷον τῶν τε
ἐνύδρων ἅπαντα γένη καὶ τῶν πτηνῶν · ἄνθρωπος δὲ μάλιστα πᾶσαν
ὥραν · καὶ τῶν συναυθρωπευομένων ζώων πλεῖστα πολλὰ, διὰ
τὴν ἀλέαν καὶ εὐπροφίαν · ὅσων καὶ αἱ κυήσεις ὀλιγοχρόνιαί
εἰσιν · οἷον ὑὸς καὶ κυνὸς · καὶ τῶν πτηνῶν ὅσα πλεονάκις ποι-
οῦνται τοὺς τόκους · πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τροφὰς τῶν
τέκνων συνοχλοῦντα, ποιοῦνται τὸν συνδυασμὸν, ἐν τῷ ἀπαρτίζε
σθαι ὥραν ὁρίζεται · ἢ πρὸς τὴν ὁμιλίαν · καὶ τῶν αὐτῶν, τὸ μὲν ἄρσεν ἐν
τῷ χειμῶνι μᾶλλον · τὸ δὲ θῆλυ, ἐν τῷ θέρει · τὸ δὲ τῶν ὀρνίθων γένος
ὡς περ εἴρηται, τὸ πλεῖστον ὠτεῖ τὸ ἔαρ ποιεῖται δὲ καὶ ἡ τοιαύτης ἀρ-
χὴν μόνου, τὴν ὀχείαν τοὺς τόκους · πάλιν ἀλκυόνος ἡ ἀλκυ-
όνων τίκτει ὠτεῖ τροπὰς χειμερινὰς · διὸ καὶ καλοῦνται ὅταν ὠδῖν
ναὶ ἡμέρων ταὶ ξοπαὶ ἀλκυονίδαι ἡμέραι · ἐπτὰ μὲν πρὸ τρο-
πῶν · ἐπτὰ δὲ μετὰ ξοπάς · καθάπαξ καὶ σιμωνίδης ἐποίησεν · ὡς
ὁπόταν χειμέριον κατὰ μῆνα πνύσσῃ ζόος ἤματα τυτθὰ
καίδεκα λανθάνει μὲν τέμιν ὥρας καλέουσιν ἐπιχθόνιοι · ἱρὰν πας-
δοτόφον ποικίλας ἀλκυόνος · τίνον ταὶ ὠδῖνας ἡμέραι, ὅταν συμ-
βῇ νοτίους πνεύματας τὰς ξοπὰς, φίλ πολιάδος βορέου γνόμενοι
λέγεται δὲ ὠὲ ἐπτὰ μὲν ἡμέρας ποιεῖσθαι τὴν νεοττίαν · ἐν δὲ
ταῖς λοιπαῖς ἑπτὰ ἡμέραις, τίκτειν καὶ ἐκτρέφειν τὰ
νεόττια περὶ μὲν οὖν τοὺς ὠταῦθα τόπους οὐκ ἀεὶ συμ-
βαίνει γίνεσθαι ἀλκυονίδας ἡμέρας περὶ ξοπάς · ὠὲ ζῷ σικελικῷ

ἁμιλλᾶται ἀναξὶς
climbs)

Tempora coitus (Statu
ta omnib) animalib)
quæ sint

Vere plá animalia
parim fere

Homo omni tempo
re coit

Plurimæ quib) tur
gent libidine vere

σοχαζόμενα πρὸς
τὰς ἐκτροφὰς τ
τέκνων · 1 · consulete
education partim

ἀσταικοὶ · 1 · cá
moda

Viri appetentiores
veneris hyeme · fœ
minæ vere

Simonides

Alcyonides · 14 ·

πελάγη. χρὴν αἰεὶ τίκτει δὲ ἡ ἀλκυὼν περὶ τὴν τροπὴν τοῦ χειμῶνος ἡμέρας ἑπτὰ πρὸ τῆς τροπῆς καὶ ἑπτὰ μετὰ τὴν τροπήν· καὶ ἐν τούτοις μόνοις ἐν ταῖς περὶ τὴν θάλασσαν πέτραις· τὸ δὲ θῆλυ ὄρνεον, δύο ἢ τρία· ἄρσεν δὲ μόνον λάρος, τὸ θέρους· ἡ δὲ αἴθυια, ἀέρος χειμῶνος ἐπιτροπεύει ἐκτροφῶν· καὶ ἐπικαθεύδει ὡς περ αἱ ἄλλαι ὄρνιθες· οὐδέτερον δὲ φωλεύει τούτων τῶν ὀρνέων· πάντων δὲ ἀνιαύτατον εἶδος ἀλκυόνος ὀδύρεσθαι· χρὴν δὲ περὶ τροπὰς δύσιν καὶ πρωΐας ὁρᾶται μόνον, καὶ ἐν τοῖς ὑφόρμοις πρῶτον, ὅσον περὶ πλατὺ περὶ τὸ τροπεῖον, ἀφανίζεται δὲ ὁ καὶ ἐπὶ χρόνον τοῦτον ἐν ξόπον ἐμηνάθη περὶ αὐτὸ τίκτει καὶ ἡ ἀηδών, τὸ θέρους ἀέρος μηνός· τίκτει δὲ καὶ φάτταν ἐξ ὠᾶ· φωλεύει δὲ ἀπὸ τοῦ μετοπώρου μέχρι τοῦ ἔαρος· τὰ δὲ ἔμπομα, καὶ τὸ χειμῶνος ὀχεύεται· καὶ γίνεται ὅταν δύνηται ἐν ἡσυχίᾳ γένωνται καὶ νότια, ὅσα μὴ φωλεύει αὐτῶν· οἷον μῦαι καὶ μύρμηκες· τίκτει δ' ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὰ πολλὰ τῶν ἀγρίων, ὅσα μὴ ἐπωκυίσκεται· οἷον δασύποδος ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθύων οἱ φωλεῦσι, ἅπαξ· οἷον οἱ χυτοί· καλοῦνται δὲ χυτοί, οἱ τῷ δικτύῳ περιελχόμενοι· θύννος· πάλαμις· κεστρεύς· χαλκίδες· κολιάι· χρομίς· ψῆτται· ἡ τριαὶ τὰ φωλεῖ· ὁ λάβραξ· ὃ τρόπον τοῦτον μόνος· γίνεται δὲ αὐτῷ ὁ τόκος ὁ ὕστερος, ἀφ' ἑσπέρας· ἡ ὀρειάσας· ἡ τὰ περὶ αἶγας δύσις· ἐπιλαμόνη πρίστης· τὸ μαίρον· τὰ ἐκ τοῦ γόνου ξὶς γὴ φαίνεται ὁ γόνος περὶ τὰς τροπὰς τοῦ θέρους· ὁ δὲ σκορπίος τίκτει δίς· τίκτει δὲ καὶ ὁ σάργος δίς· ἔαρος καὶ μετοπώρου· ἡ δὲ σάλπη μετοπώρου ἅπαξ· ἡ θύννις, ἅπαξ τῆς ἡλικίας· ἀμελεῖ δὲ τὰ μὲν πρῶτα τῶν ἐμπύων τὰ δ' ὕστατα τοῦ ἔτους· δοκεῖ τίκτειν· ὅτι ὁ μὲν πρῶτος γόνος περὶ τὸν ποσειδεῶνα, πρὸ ξοῶν· ὁ δὲ ὕστερος, τοῦ ἔαρος· διαφέρει δὲ ὁ θύννος ὁ ἄρρην τοῦ θήλεος· ὅτι ἡ μὲν, ἔχει ὁ δ' οὐκ ἔχει· ὡς τὴν ἡσυχὴ πορφύραν, ὃ καλοῦσιν ἀφαρέα· ἡ ὀκλαχῶν· ἡ εἷς μὴ μόνη τίκτει δὶς· τίκτει γὰρ ἡ ἀρχομένου τοῦ φθινοπώρου, καὶ περὶ τροπὰς δύσιν· ἡ μὴ περὶ δὲ τὸ φθινοπώρῳ μᾶλλον· ὁ δὲ εἷς τόκος γίνεται

ποσιδεών. december

Aphare) ἀφαρεύς

ἕβδομη Septima

αἴθυια. Mergi

λάρος. Gauia

Alcyoné uidere rarissime omniũ contingit

ὑφόρμοις portubus

Lusciniæ Stesichor

φωλεύει conditur

φωλεύει Se abdũt

Dasypus suspfoetat

ποικιλοχέτοι suspfoetant

χυτοί fusanei pisces qui nocentur

Θύννος Thunnus

πάλαμις Linnaria

κεστρεύς Mugilis

χαλκίδες Sprutę

κολιάι Monedulę

χρομίς. Chromis

ψῆτται passeres

λάβραξ. Lupus

τριχίας Sarda

τρίγλα Mullus

σκορπίος. Scorpio

σάργος. Sargo)

σάλπη Salpa

θυννὶς Thunna

ἕβδομη Septima

τοῦ περὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ δικοῦσι δὲ ἐν τοῖς τῶν τελέων οἷον οἱ ἀστερίας δὶς τοῦ μηνὸς τίκτειν· τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὅτι οὐχ ἅπαντα τὰ λαμβανόμενα τελείως τὰ ὠᾷ ἔνια αὖ τίκτει πᾶσαν ὥραν· οἷον ἡ μύραινα· τίκτει δὲ καὶ τὰ πολλὰ· καὶ ἐκ μικροῦ τὰ χεῖλη τὴν αὔξησιν λαμβάνοντα τὸ γνώμονα· ὥστε πρὸς τὸ τοῦ ἔαρος· γίνεται δὲ τοῦ βελόνη καὶ ἡ μύραινα· ἡ μὲν γὰρ μύραινα διαφόρως ποικίλον καὶ ἀθενέστερον· ὁ δὲ μύραθρος ὁμοχρόνως καὶ ἰχθύδιον· καὶ τὸ χεῖλος ὅμοιον ἔχει τῇ ὀπτυῖ· καὶ ὀδόντας ἔχει καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν· φασὶ δὲ ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὸν μῦν, ἀρρένα τὸν δὲ θῆλυ εἶναι· ὀχεύεται δὲ τοῦ ταῦτα εἰς τὴν ξηρὰν καὶ λαμβάνουσι τοῦ πολλάκις συμβαίνει μὲν οὖν πᾶσι τοῖς χεῖλος γίνεσθαι τὴν αὔξησιν τοῖς ἰχθύσιν· οὐχ ἥκιστα δὲ κορακίνων μικρῶν· τίκτει δὲ πρὸς τῇ πρὸς τοῖς βρυώδεσι καὶ δασέσι· τὰ χυδὲ καὶ ὀρφὸς ἐκ μικροῦ γίνεται μέγας· αἱ δὲ πολλαὶ μύδες καὶ οἱ θύμνοι τίκτουσιν ὡς πάντα, ἄλλοθι δεῦρο· οἱ δὲ κεστρεῖς καὶ οἱ χρυσόφρυδες καὶ οἱ λάβρακες, μάλιστα οὗ ἂν πλεῖστα τὰ τοιαῦτα ἐρέωσιν· οἱ δὲ ὀρκυνὸς καὶ σκορπίδες ἅλμα πολλαχοῦ, ἐν τῷ πελάγει τίκτουσι δυοῖν πλείοσιν ὧν ἰχθύων ὧν τε μακροὶ καὶ σμικροὶ, μουνυχίωνι, θαργηλιῶνι, σκιροφοριῶνι· μετοπώρου δὲ ὀλίγοι, οἷον σάλπη, καὶ σάργος, καὶ ἅμα τοῖς ἰῶσι τὰ μικρὰ πρὸ τοῦ μυρίας φθινοπωρινῆς· ἔστι δὲ καὶ ἡ ἔαρος τίκτει δὲ ὠᾷα καὶ θέρους, ὡς περ ἐλέχθη πρότερον· χρόνῳ δὲ μικρῷ, λάβραξ, κεστρεύς, βελόνη· θέρους δὲ, περὶ τὸν ἑκατομβαιῶνα μάλιστα· περὶ ξοπάς· τίκτει δὲ θυλακοφόρες ἐν ᾧ μικρὰ γίνεται ἔμπομα καὶ οἱ ξυέ· ἁδεσι τοῦ θέρους τίκτουσιν· ἄρχονται δὲ ἐκ τῶν κεστρέων, οἱ μὲν χάλλωνος· τοῦ ποσειδεῶνος· καὶ σάργος ἔμπομα· ὁ μύζων καὶ λαβρίς· καὶ ὀλιόφαλος· κύουσι δὲ ξι ἡμέρας· ἐνίοις δὲ τῶν κεστρέων οὐτίνονται ἐκσωσμοῦ, ἀλλὰ φύονται ἐκ φλοιὸς ἢ φλοιοῦ μόνου· ὡς μὴ ἐ-

gg iij

Pisces omnes breui adolescere

ἀστερίας Stellati

Mυραινα parius

ἰσ-τοῦρος eglefis

ἰσ-τοῦρος

ὁ σμύρ μυρ) Dra

σμύραινα.

πίνυι Larici

Thymi in ponto pariũt & nõ alibi,

κορακίνῳ graculo

βρυώδεσι algosis

ὀρφὸς Cornua

ὀρκύνες. Orcyne

σκορπίδες. Scorpiones

μουνυχιῶν. Maetis)

θαργηλιῶν. Aprelis

σκιροφοριῶν. Maii)

βδόμη Aug)

ἑκατομβαιῶν iunii)

ῥυάδες Spargi

χάλλωνες Labeones

σάργος. Sargo. 2s.

μύζων Muco

κέφαλος Capito

Ceſtrei. i. mugiles nõnulli fiũt ex luto & arena

Thymi pariunt extra ſolſtitiũ

Tempus quo implentur pisces

Differentia locorū etiam ad multam generationē confert & ad pinguē & ad alia

πλεοναχῶς
χἀπλοναχῶς

De Mollium partu

Sepia
fόλυς atramentū
Polypus

φωλεύει Latet

Polypi oui similis fructui populi albae
Polypi maris & foeminae differētia

στερεὰ · solida

Purpurae
Buccinae
Echini esui habiles

Pyrgotū genus

De figura capitis polypi

τὸ πολὺ τοῦ ἔαρος τὰ θαλάττια κύεται · οὐμὸν ἀλλὰ καὶ θᾶττον εἴρηται θήρους χοίρου πρόβατον ἀνθρώπου · ἀλλ' ὅτι μὲν ὁμοίως τοῦτο συμβαίνει, οὔτε ἄδηλος, οὔτε καθ' ἕκαστον ὡσπερ τοῖς πλείοσιν τοῦ ἔαρος · οὐδὲ δηκύσει πολλάκις ἡμᾶς τοῦ ὁμοίως ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις · ὅλως δὲ εἰ μὴ λεληθέναι τινὰς πῶς τῶν φυομένων καὶ τῶν ζώντων τὰ μὲν ἀεὶ τὰ δὲ οὐκ ἀεὶ ἀλλὰ ποιοῦσιν ἀφορᾶν, οὐ μόνον πρὸς τὰ ἄλλα τοῦ σώματος μόρια, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ λεπτὸν ἢ παχὺ χυλὸν ἔχειν ἢ αἷμα, ὅτων καὶ πρὸς τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις πολλῷ τοιοῦτοι διαφέρειν · ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν τῇ κύστει τὰ μὲν ἀεὶ τὰ δ' οὐκ ἀεὶ ἔχειν, καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς ὑγροῖς τόποις, οὐ μόνον τῷ μεγέθει καὶ τῇ τροφίᾳ, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς τόκους καὶ τὰς ὠχέας, τὰ γὰρ μικρὰ πολλάκις ἐν ταῖς λίμναις ἐστὶν ἃ καὶ πανταχοῦ ἐστὶν ἃ καὶ ἐν τοῖς ἁλμυροῖς καὶ ἐν τοῖς γλυκέσιν, οἷον ἰχθῦς πολλοὶ τοιοῦτοι διαφορὰν οὐ τοιοῦτόν ἐστιν οὐδὲν ἀλλὰ τοῖς τόποις, οὐ μόνον τῷ μεγέθει καὶ τῇ τροφίᾳ, ἀλλὰ καὶ

Vox acutior in foeminis omniú animaliú ut plurimú

Cerui

Canes

Equi

Voces diuersorú animaliú

Castrata uoce in cótrariú mutant

Tempora coitus in singulis animalib)

Ouis

Capra

Sus

ὠτοστέλεις animculi

Sues

Apri

Canis

Equus

Equus mas

Equa

Equorú & eqrū uita

Asinus

Bos

Homo ad annú septuagesimú generare potest

Ouis uita & partus

Διὰ βίου p totá uitá sic supra sæpe

Hirci

εἴρηται ὁμοίως συμβαίνουσιν αἰγίλικιαι· ἐνιαχοῦ γὰρ οὐδ' ὀχεύ-
ονται μὴ ὀχεύσασι τὸ ἄμωιοι· ὥστε τὸ γεννᾶν ἐκ ξιφῶν ἐξ-
άμωιοι· ἔνιαχοῦ δὲ οἱ καὶ πρὸ δεκάμωιοι ἄρχονται ὀχεύειν· ἀχρι-
θοὶ δὲ μέχρι πρὸ τετάρων ἐτῶν δεῶσιν τὸ πολὺ μὴ ὀχεύεται· ἐνι-
αυσιαία· ὁ ὀχεύσας ἐνιαύσιος· γίνεται δὲ συμβαίνει ταῦτα ἐν τοῖ-
μηνίοις· μᾶλλον δ' ταῦτα γίνεται ἐπὶ τῶν θηλειῶν ἀρρένων· κύ-
σας δὲ ἑξήκοντα καὶ μίαν ἢ δύο ἢ ξ εἰσὶ ἡμέρας· τὸ μακρότατον· ἔλατ-
τον δὲ οὐφέρει τῶν ἑξήκοντα ἡμερῶν· ἀλλ' ἀνέγκη γίνηται δὲ καὶ ξ ἔφε-
ται εἰς τέλος· τίκτουσι δὲ πάλιν ὀχεύεται ἐκ τῶμωιοὶ ἡ οὐ πρότερ-
ον· ἔστω δ' ὀχεύσας ἀρχεται δὲ τῆς δ ὀχεύεται· ὥστε ἐν γεννᾶν· τὸ
μὲν γὰρ ἐκγονον κύησις τούτοις χρόνος ἐλάττων ἀσθενικώτερα· ὡς δ' ἐπὶ τὸ
πολύ ξ ἑτῆς ὀχεύσας ὀχεύεται· ὠτοστέλεις δὲ

γαγὼν in nitib) qd sit & unde ducatur nota p theophrasto de historia & causis plantarū

Arietes

προβιβάσας

προβάτου

ἀμνοτόκος

Accétu nota

De Suibus nota

ὗσα

Ὑὰ

Ὑὰ

Ὑὰ

Ὑὰ

ὗσα Pruriens libidine

Canes

Camelus

μεμακτηριῶν septembris mensis

γὰρ ἀλοῦσιν· ἀλλὰ πωλεῖς χαυνόμυοι, διώκοντες ὀχεύοντες
ναῦς ὀχεύουσι· οἰκετικοὶ τοῖς πρεσβυτέροις πρῶτον· τοὺς δὲ νέους ὅτε
ὡκύτατοι· τίκτουσι δὲ ὡσαύτως εἰρηται καὶ τοῖς πρότερον αἰρέσει ἐλάττω τὰ ἐκγονα τῶν πρεσβυτέρων· καὶ προσδέχεται μὲν ὀχύμενα
χει ἐπὶ ξ ἔτη· τὰ δὲ πρεσβυτέρων χείρω τὰ ἐκγονα· ὀγδοήκοντα γίνε-
ται αὐτῷ ὧν δύσις οὐδὲ ξ μῆνας· ὀχύμενα δὲ εἰώθασι χαίρειν καὶ πρὸ
βιβάσας ἄλλων· εἰσὶ δὲ μηδὲ ὅλοις τριακονθήμερα ἡ ὀχεία γίνεται, ἡ μικρὸ
τερα τὰ ἐκγονα· τίκτει δὲ ἐλάχιστα μὲν ὑς ὅταν πρωτόγονος ᾖ·
δὲ τὸ τόκου δέδοται ἀκμάζει μάλιστα δέ, τίκτει μὲν ὁμοί
ως, ὀχύεται δὲ βραδύτερον· ὅταν δὲ πεντεκαιδεκαετὲς ὦσιν·
οὐκέτι γίνονται ἀλλὰ γριαίνονται· ἐὰν δὲ δὺ ξαφήσῃ, θᾶττον ὁρ
μᾷ πρὸς τὰς ὀχείας καὶ νέα καὶ γηράσκουσα· ἔστι δὲ ἡ οὖσα ἐὰν πα
άίνηται σφόδρα, ἐλαττοῦται τὸ γάλα μετὰ τὸν τόκον· τὸ δὲ ἔκ-
γονα χεῖ μὴ τὴν ἡλικίαν βέλτιστα ἐν ἀκμῇ· χεῖ δὲ τὰς ὥρας, ὅσαι τὸ
χειμῶνος ἀρχομένου γίνεται· χέει καὶ δὲ τὰ θηλέα· ἐὰν γὰρ μικρὰ
ᾖ λεπτὰ ἐν ὑγρᾷ· οὐ διαξέει ὡς ἐὰν μὴ ὑπραφῇ· πᾶσαν ὡς ὀχύμε
δύναται δὲ μεθ' ἡμέραν ἢ νύκτωρ· εἰδέναι, μᾶλλον δὲ ὕστερον· καὶ τί
ρᾷ σκων, ἢ πορεύεται ὥσπερ εἴρηται πρότερον· πολλάκις δὲ οἱ
ἀδύνατοι δὲ τὴν ἡλικίαν ἢ ἀθέμφαν, οὐδὲν ἁμύνονται τὸν χοῖρον ὁ-
χεύμενα· καὶ τὸ κλινόμυος φθείρεται, διὰ τὸ καὶ μὴ δύνασθαι
συγκαταπλιθῆναι τῷ πλησιάζοντι κύσκεται· μάλιστα δὲ ὑσὶ
πεδανθύουσι καὶ τοῖς βαίνῃ τὸν ὠτὸς εἰδέναι, τὸ δὲ ἀνθυμιᾶται· καὶ
αἱ δὲ κύουσαι οὐδὲ ἀβίβ, ἀλλὰ μέχρι ἀκμῆς τὸν· ὡς μὲν
ὠὴ τὸ πολὺ μὲν χεῖ ἐν τοῖς δώδεκα αἱ τὸ χεῖαι συμβαίνουσι· αἱ δὲ κύ
νουσι αὐτῶν τὸ μὲν ἄλλῃ δύνανται· ὀκτὼ καὶ δέκα ἔτη· γεγόνασι
εἰκοσιτρία· ἐβδομηκοντούτιδες· ἡ δὲ ἐσχάτη ἐνιαυσία· ἀφαι-
ρεῖται δὲ καὶ τὸ πρᾶς ὥστε μὴ ἔχειν μηδὲ τίκτειν· καὶ θᾶττον καὶ
ὠὴ τὸ ἄλλων· ἡδέα μᾶλλον δὲ μὴ ὀπισθοῦ ρητικόν· καὶ ὀχύεται
ὥσπερ εἴρηται πρότερον· φθείρεται δὲ χεῖας ὀχοῦσα τὴν ἀραβίαν τὸ
μεμακτηριῶν μηνῶν· κύει δὲ δώδεκα μῆνας· τίκτει δὲ ἔτη
μοροτόκος.

χυφὸ δώδεκα μῆνας. 1. fert uterū

γ. ff. γεγόνασι

ff. f. femina

1. duodecim. theodoreitea ductio.

Plin

μονοτόκου κέρχεται ἡ φθορὰ ὀχείας ἡθήλαξε τίκτει δὲ ἅπαξ· ὁ δὲ ἄρρην
ξίεται δὲ ὠὴ μετὰ τὸν τόκον ἐὰν μὴ ἅπαξ ἀναλισκοῦσα· ὀχεύεται δὲ θή-
λαζα δὲ λέπας, ἄρχεται μὲν βαίνεσθαι ὁ μὲν μέσα τος δέκα ἐ
ὠὴ πρεσβύτατος, ὠὴ τεκαίδεκα· ὁ δὲ ἄρρην βαίνῃ πέντε ἐ
ὠὴ ἑξῶν χρόνος ἡ φθορὰ ὀχείας τὸ ἔαρ· πάλιν δὲ βαίνῃ μετὰ τὸν ὀ-
χείαν δὲ τρίτου ἔτους· ὃν δὲ ἐγκύμονα πρὶν ἢ, τοῦτον πάλιν
ἄγεσθαι· κύει δὲ ἔτη δύο· τίκτει δὲ ἓν μόνον τόκον· τὸ δὲ ἔμβρυ
ον γίνεται, ὅσον μόρσιμον ἢ ξ μηνῶν· ὠὴ μὲν ἄρρην ἡ φθορὰ ὀχείας τῷ ὠ
ὧν τὸ ὀχυρὸν μὲν ὠὸν τὸ μέχρι τοῦ πόρου· ὠὴ δὲ ἡ φθορὰ γένεσις ὠὴ
ὀχυρὸν μὲν τὸ αὐτὸ ὠὸν τὸ λεκτέον· τὸ πρῶτον περὶ τὸ ὀσφρακὸν ἔρ
μων· τὸ μὲν γὰρ ἔστι αὐτὸ ὠὸν τὸν μόνον ὡς εἰπεῖν ὅλον τὸ γένος· αἱ μὲν
οὖν πορφύραι τὸ ἔαρος σωματοποιοῦσι μᾶλλον εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον
καλαμοειδὲς μελίκηρον· τοῦτο δέ ἐστιν οἷον κηρίον· ὠὴ ὁ ὠὸν τῶν
γλαφυρὸν· ἀλλ' ὡς πυρὶ εἰκλεπτυσμένων ἢ ἐρεβίνθων λευκῶν, πολλὰ
συμπλακέντων· οὐκέτι δὲ ἀπὸ τοῦ μὲν ὀμφαλοῦ τῶν· ὁ δὲ γόνος
ἐκ τούτων αἱ πορφύραι· αἱ δὲ φύονται καὶ τὰ αἷμα ἐκτὸς
σπήλαιον ἡ λύος ὅσπερ ἀκόδερμα· τὸ δὲ συμβαίνῃ ὥστε ἀπο-
καθάρματα καὶ τοῦτο καὶ τοῖς κήρυξι· κηρίζουσι δὲ οἱ κήρυ-
κες· γίνονται μὲν οὖν ἐκ τῶν κηρίων τὸ ὄσπρακοδέρμων τὸ αὐτὸν τρό-
πον τοῖς ἄλλοις ὀστρακοδέρμοις· καὶ μήν αἱ μᾶλλον ὅταν πρὸ ὧν
χῃ τὸ ὁμοίως καὶ φάσκουσι δὲ ἀρχὴ μὲν ἀκμῆς κηρίζειν· ὀλιγοχρόνιον μὲν
ξώδη· ἐξῶν, τὰ λευκὰ ὠὰ σωίζει· ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα δια-
χεῖται· ἀφίησι δὲ ἐλάχιστα γῆν· ἢ ἐν τῷ τῷ τόπῳ γίνεται ἐν τῇ γῇ
συζεῦν τὰ πορφύραι μικρὰ· ἐὰν δὲ χουσαι ἀλίσκονται αἱ πορφύραι
αἱ πεύκαι· ἡ δὲ ὄστρακοδέρμων ἡ μὲν ὀφθῆν· ἐὰν δὲ πρὶν ἐκτικ
ἁλῶσιν· ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσιν ὀπυέτυχεν ἐκτικτοῦσιν· ἄλλις
ἐν τῷ αὐτῷ ὅσαι· ὡς ὥσπερ ἐν τῇ θαλάττῃ· ἡ δὲ στερεοχωρία γίνον
οἷον εἰ βότρυς· εἰσὶ δὲ πορφυρῶν γένη πολλά· ἔνιαι μὲν μεγάλαι·
οἷον αἱ περὶ τὸ σίγδον λεκτόν· αἱ δὲ μικραί· οἷον ἡ περὶ τὸ ἐλεῶνα καὶ
περὶ τὴν καλαίαν· καὶ μὴν ἡ ἐν τοῖς κόλποις μεγάλαι ἡ χαλεπαί· ἡ δὲ

gg hh iiii

Camelipartus

Elephas & partus eius

ἔμβρυον· 1. foetum elephantis magnitudine bimestris aut trimestris utuli edit· qm obrem & a plinio in historia naturali utuli elephantorum uocantur foetus

μηχέναν fauagine & qd sit

γλαφυρὸν elegans

λεπτοὶ γένοιτο putaminib)

κηρίζουσι fauos faciunt

Φορμίσιν Tegetes & crate

Porphyrarū multa genera

Sigeum Lectus Promontorii idæ

Purpura flos quę habeat colorę

φωλεύουσι Latent

συπηρεία Alumę

χρειάζειν fullificare

Purpurę

Purpurę flos ubi

κύρζοις

Purpuras si prius qm eis flos auellatur moriantur euomíteum hoc & plini)

Purpurę

Buccinę

Purpurarú lingua

Purpurarú uita

αὐθοσαὐτ αἱ μὲν ὠλεῖσαι, μέλανες χροσαι· ἐνίαι δ' ἐρυθρὸν μικρ·
πίνον) διὸ ἐνίαις τῶν μεταλλωρυχείων μυαίας· αἱ δὲ ἄλλοις αἱ στακλοῖς ὡς εἰ
τὰς ἀκτὰς, τὸ μὲν μεσόθι σπόρον τὰς μικράς· τὸ δὲ ἀνθος ἐρυθρὸν ἐ
χρισιν· ἔτι δὲ ἐν μὲν τοῖς βορείοις μέλαιναι· ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἐ
ρυθραὶ, ὥσ ὠὸ τὸ ὠλεῖσον εἰ πεῖν ἁλίσκονται δὲ τὸ ἔαρος ὅταν Plin
κμειάζωσιν· ὑπὸκμὴν δὲ οὐχ ἁλίσκονται· ἀλλὰ κρύπτουσιν ἑαυ-
τὰς ἀφωλεύουσι· τὸ δὲ ἄνθος, ἐ χρισιν αὐ ἀμέσον φλιμήκων ὡς τὸ Plin
πρασχήλου· τοῦτων δὲ ἔστιν ἡ σύμφυσις ὠυκινή· τὸ χρῶμα δὲ ἰδεῖν
ὡς περυμιώλυκός· ὃν αὐ ἀφαιρῶσι θλιβόμενος δὲ, βάπτει καὶ αὐ
θίζ τὰς χεῖρα· διατείνει δ' αὐτὰ ὡς ὥσπερ φλέβα· τοῦ ῥδ' ἰσκεῖ
ειν τὸ ἄνθος· ἡδὲ ἄλλη σύμφυσις οἷον συπηρείας· ὁ ταν δὲ κμειά-
ζωσιν αἱ πορφύραι, ὁ τε χείμεσον ἐ χρισι τὸ ἄνθος· τὰς μὲν ἂν μι- Plin
κρὰς μετὰ τὰ ὠὸς ἀκων κόπτουσιν· οὐ γὰ ῥᾴδιον ἀφελεῖν· τὰ δὲ μέ
γόμωι ὥσε λεῖν τὸ σῶμα τὸ ὄστρακον, ἀφροῦσι τὸ ἄνθος· διὸ καὶ χρεί ζεται
ὀξάχλος καὶ μήκωνος· μετὰ ξυγῆς τούτων τὸ ἄνθος, ἐ πάνω φλ καὶ
λυμῶνος κοιλίας· ἀφαιρεθέν τος τοίνυν ἀνάγκη διηθῆσαι· οὗτοι Plin
δάζουσι δὲ ζώσας κόπτοντες· ἐὰν γὰ πρὶν κόπτειν πρότερον ὁ πυθάνη,
σιωὸξεμεῖ τὸ ἄνθος διὸ καὶ φυλάττουσιν ἐν τοῖς κύρτοις, ἕως ἂν ἀ-
θροισθῶσι καὶ ἁλῶσιν· οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι πρὸς τοῖς θαλάσσαις ἐκα
θίζον οὐδὲ προσώπου τοὺς κύρτους· ὥστε σωρεύεσθαι ἐνίοτε
σημεῖον ἦν πολλάκις ἀποπίπτειν· οἱ δὲ νῦν προσάπτουσιν· ὅπως
ἐὰν ἀνοίξῃ, μὴ ἀπολύηται· μάλιστα δὲ ἀποπίπτειν ἐὰν πλήρης
ᾖ κενῆς δὲ οὔσης ἀνάπαλιν χαλεπόν· ταῦτα μὲν οὖν τὰ συμβαί-
νοντα ἴδια περὶ τὰς πορφύρας ὅσαι δὲ πολὺν τὸν δεξόμενον ἐχρίμουσαι
ταῖς πορφύραισιν οἰκήρυκος καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον· ἐχρισι δὲ καὶ
ὠὸν καὶ λύμμα τοῦ κύτους τὰ ἀμφότερα ἢ τὰ ἄλλα τὰ στρομβώ-
δη ἐκβύειν τῆς ὠάμπαξ μέμουσαι δὲ βάπτουσι τὸν καλαμῶνα
λῶπάν ὑπὸ τὸ κάλυμμα· τὸ δὲ μέγεθος ἔλλοπος ἔχει ἡ πορφύ
ρα μείζον δεκατύλου, ᾧ νέμε) καὶ διατρυπᾶ· τὰ κοχύλια· ἃ τὸ αὐ
τῆς ὄστρακον ὅσον δεῖ ἡ πορφύρα ἡ οἰκήρυξ ἀμφότερα μακρό-
βια· ξη γὰ

Plin) βια· ζῇ γὰ ἡ πορφύρα πλείστη ἐξ· καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν φα
νεράδεται καὶ ξυνίστοις ἁλσὶ μάστοις τοῖς ἐν τῷ ὀστράκῳ φλεγμο-
νῆς ἐνεκα ἐ χρῆται δὲ καὶ οἱ μύδοι· τὰ δὲ λιμόστρεα καὶ λουμβρία, ὅ τοῦ
αὐ βόρβορος ἢ ἐν ταῦθα σωίζεται πρῶτον αὐτῶν ἡ ἀρχή· καὶ δὲ κό
χλαι καὶ χῆμαι καὶ σωλῆνες καὶ κτένες· ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λα μβά
νει τὸν συσσοῦν· καὶ δὲ τὸν αὐ ἀρδαὶ φύον) ἐκ τοῦ βυσσοῦ ἐν τοῖς ἀμ-
μώδεσι καὶ ὀρβορώδεσιν· ἐ χρισι δὲ ταῦτα τὸν αὐτὸν φύλακα,
αἱ μὲν κρίδνον· αἱ δὲ, καρκίνιον· οὗτοι σκόμμαι διαφθείρου-
σι δὲ πολύ· ὅλως δὲ πᾶν τὸ ὀστρακῶδη γίνεται αὐτόματα ἐν ἢ
ἰλυῖ· ἔτερα δὲ ἐν μὲν τῇ βορβορώδει
τὰ ὀστρεα· ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόχλαι καὶ τὰ εἴρηκεν ἄλλα· τὰ δὲ σήρα
γγες ἢ τὰ πεζὰ δίων, τηθύα· ἐν ἁλὶ μὲν οἱ πολλάζοντα· οἷον αἱ λε
πάδες, λοιπὴ δὲ ταῦτα· τὰ μὲν οὖν τὰ ἐν αὐτῷ τῷ αἰ ξνίσι
ἔχει τὰ χεῖαν· μάλιστα δ' αἱ τὰ πορφύραι· ἡ δὲ κτένες· ταῦ ταῦ γὰ ἐν
ἐνιαυτῷ γίνεται τέλ φ ἀφ' ἑμφύοντες ἢ ᾠὸν ἐν οἷς τὸ ὀστρακόδερμον
καρκίνοι λευκοί, τὸ δὲ μέγεθος ὡς μπαν μικροί· πλεῖστοι μὲν ἐν
τοῖς μυσὶ τοῖς πυελώδεσιν· ἔπεσται καὶ ἐν τοῖς πίνναισι οἱ καλ
μῶν πίννοθῆραι· γίνονται δὲ ἐν τοῖς κτένεσι καὶ ἐν τοῖς λιμο-
στρέοις· αὐξάνεται δὲ οὐδεμί ἀνοῦ τοιοῦτον ἡλον λαμβάνουσι· φασὶ δὲ αὐ
τοῦ σοὶ χλιεσάμασυ ἐν ἐνδεῖ γίνεσθαι μυσίοις· ἀφανίζονται δέ τι
να χρόνον ἐν τῇ ἀμμῳ οἰκτίρμονος, ὡς ὥσπερ καὶ πορφύραι· φύεται
μὲν δὲ τὸ ὀστρεα καθάπερ εἴρηται· φύεται δὲ αὐτὰ μὲν ἐν τοῖς
πυελώδεσι, τὸ δὲ, ἐν τοῖς πυελώδεσι τὸ ποιος· ἐν ἀδὲ ἐν τοῖς σκλη
ροῖς ἐξαχῶδεσι, τὸ δὲ ἐν τοῖς ἀμμώδεσι· καὶ τὰ μὲν μεταβάλλοντ
τὸ πυος· τὰ δὲ οὔ· πᾶν δὲ μὴ μεταβαλλόντων, αἱ μὲν πίναι ἐξίζον-
ται· οἱ δὲ σωλῆνες ἐλαϊκός γε ἀεὶ ζῳοτοκοῦσι· καὶ μύουσιν· ὅταν δὲ αἱ ἀ
ασαθῶσιν· οὐκέτι δύνανται ζῆν· ὁ δὲ καλάμῳος ἀεὶ ὅτῳ θε-
μός ὅστι τῶν φύσιν, ὡς ὅτι τὰ λαβὴ ἔχει μαζαίρου μῶν δὲ
φθορεῖναι φασὶ ἢ μὴ σίνεσθαι τούτῳ τῷ μέρει τῶν πεξαίων
μέγιστον εἶναι· τῶν δὲ μορφῶν ὁμοίων ὄντων τοῖς γραφομένοις· τὰ-

De Stella pisce

Ami purpurę qm anglo scintur

μυες Mitili

λιμόστρεα ostrea

κόχλαι · Conchę

χῆμαι · Chamę

σωλῆνες Vngues

κτένες Pectines

σήνναι · Pinnę

σηνοφύλαξ pinnę custos

σηδίδιον squilę

σηλάφαγεια σηλάκαι) cancelli

μεγάλας rimas

camęrnas

τὰ ἔνδα Vertibula

Camęri albi

μυσὶ πυελώδεσι mitulis soliatis

πίννοι Pinnę

there sed puto legendū sine aspiratione ut sit a πρέω. .i. seruo. as. ut ps

πίννοτήρα idem quod πίννοφύλαξ

κτενάρμοι nauis

πυελώδεσι τόποι .i. gurgite

ἄστηρ Stella

Pyrrhgotrú euripi

Simos

λόβους . i. pulmonis
ῥῖνες νότα nō ῥινεύ
μονες attice

Cancellus . 2 . cancer
ranus

ῥινέου naticis
σεφύρου . Turbinis

κνίδαι . Urtice
σπόγγοι Spongie
Urticarū duo genera
κόλπος sinus
Pinnophylaces in
spongijs etiā nasci
q̄m theodor) legit
pinnotheras

Σαλάμων . aduerte
accentū grāmatice
Spongiarū genera . 3 .
Achilleō
Tragi . i . hirci
Manos

νομ τοῖς δὲ ἠπείροις οἱ καλούμενοι φολίδωτοι αὐτόματοι . ὧν ἐστὶ
γραφεὶς ὀστρέῳ χωλῷ τοῖς ποσὶ τὸ μὲν ἕτερον ὑπερβάλλει, καὶ ἔξωθεν
τοῦ ὀστράκου φαίνεται . εἰσὶ δὲ τοιοῦτοι μάλιστα περὶ
τοὺς τόπους τοὺς περὶ καρίαν . τὸ δὲ καρκίνιον γίνεται μικρὸν
πλὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς χηλῆς καὶ ἰλύθη . εἶτα εἰς τοὐκμακὰ τῶν ὀστράκων
εἰσδύεται . καὶ αὖ ξανὰ μῆκος μετεισδύμ πάλιν εἰς ἄλλο μεῖ
ζον ὄστρακον . οἷον εἴστε τὸ τοῦ μήδεος τοῦ καὶ τὸ τοῦ στρόμβου καὶ τῶν
ἄλλων τῶν τοιούτων . πολλάκις δὲ καὶ εἰς τοὺς κήρυκας τοὺς μι
κρούς . ὅταν δὲ εἰσδύσωσι μὴ πρὸς φορὴν τοῦ τοῦ, καὶ ᾖ τοῦτο ξένον
λιν . καὶ αὖ ξανὰ μῆκος μετεισδύμ πάλιν εἰς ἄλλο μεῖζον μέγεθος
δὲ πρόσπολοι πάντων τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ τοῖς μὴ ἔχουσι ὄστρα
κα . οἷον αὐτὲ κηΐδες καὶ οἱ ποικίλοι οἱ ἐν ταῖς σήραγξι τῶν πετρῶν
δρῶν δύο γένη . αἱ μὲν οὖν ἐν τοῖς κοίλοις οὐκ ἀπολύουσι τοὺς πό
ρους . αἱ δὲ πρὸς τοῖς μείζοσι καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς μώδεσιν ἀπο
μῦσαι μετὰ χωρὶς καὶ αἱ λεπτόδερμοι ἀπολύουσι καὶ μετὰ χωρὶς
σι . ἡ δὲ ἀπόγωνις ἐν ταῖς θαλάτταις γίνεται πίννοφύλακος .
ἔστι δὲ οἷον ἀράχνιον ἐπὶ τῶν θαλάττων . ἡ δὲ οἰκία τῆς ἀσωμάτ
τεσθη ῥύουσι ταῖς χύδαις τὰ μικρά . πρὶν μὲν εἰσελθεῖν δ' οἰκοῦντες
αὐτά . ὅταν δὲ εἰσέλθῃ σωμάτιον ἔστι δὲ τὸ ἀπόγωνος ξίφος ἰλύθη . ὁμῶ
μανός δὲ . ὠμόθ' ξίφος δοῦναι καλοῦσιν ἁλμόν . λεπτότα
τος δὲ πυκνότατος ἰχῶρ ὁ τῶν ὀστράκων τοῖς κυνομίδας
ὑποτιθέασι . δηλοῖ δὲ ἡ ὠλένη πρὸς εἰλόφον . ἀπανιόντων δὲ γίνε
ται ἔνοστ . δὲ ὠμῶν οἱ σκληροὶ σφόδρα ἔχουσι καλοῦσι δὲ φύοντας δὲ ἢ πρὸς πέτραν ὠὰν τισὶ πρὸς τοῖς θύσι ξεφύοντας
δὲ ἢ πρὸς ἰλύν . σημεῖον δέ . ὅταν γὰρ λιφθῶσι φαίνονται μεστοὶ ἰλύθη .
ὁ ὥσπερ σημεῖόν ἐστι τοῖς ἅλμοις τοῖς φυομένοις ἀπὸ φλοιοῦ προσφύσε
ως ἔσαι ξοφή . ἀσθενέστεροι δὲ εἰσὶν οἱ πυκνοὶ τῶν μανῶν . διὰ τὸ τῶν πρὸς
φυσιεῖν κατὰ τὸ θᾶσσον ἐκχεῖσθαι ἀσθενῶς φασι . σημεῖον δέ . ἐὰν
μέλουσι ἀπαραίρητοι ἀσθενεῖς . σημαίνει γὰρ λεπτὸν ἀφελ ὅστ . τὸν
τὸ δὲ τοῦ πρίειν ὁ πρὸς πυθμένα λύει κλύδωνα πρὸς τὸ μὴ ἀπορ

ἁλμ .

□ singultit hec
greca dictio . the
odor) . lucr 6
alunt

Σαλάμων nō Σαγάμ nota

Plin) πλήν . εἰσὶ δέ τινες οἱ περὶ τοῦτον ἀμφισβητοῦσιν , ὥσπερ οἱ ζω
ρώνη . φασὶ γὰρ ζέφυρον ἐν ἑαυτῷ ζῶα ἑλμινθάσ τε καὶ ἕτερα
τοιαῦτα . ἃ ὅταν ἀποπαύσηται , τοὺς χόνδρους τοὺς πτεραίους κατα
βάλλ , καὶ τοὺς εἰς τοὺς πόλους πους . ἐὰν δὲ ἀποξέσας ᾖ , φύε
ται πάλιν ἐκ τῶν καταλοίπων καὶ ἀναπληροῦται μέσοις μὲν
Plin) οὖν οἴμαι οἱ πωλεῖσοι περὶ τὸν λυκίαν μαλακώτατοι δὲ οἱ σκλη
ροί . οἱ γὰρ ἀχίλλοι σφοδρότεροι τούτων εἰσίν . ὅλως δὲ οἱ ζῶντες
θεσι καὶ σύμφυεις μαλακώτατοι εἰσί . τὸ γὰρ πνεῦμα καὶ ὁ χειμὼν
σκληρύνει . καθάπερ τὰ ἄλλα τὰ φυόμενα , καὶ ἀφαιρεῖ τὴν
αὔξησιν . διὸ οἱ ἐν μικρῷ τῷ βαθεῖ εἰσὶ μαλακοί . ὅλως δὲ τὸ
ἐπέχειν μαλάσσει καὶ οἱ ἐν τῷ βάθει μαλακότητι σκλη
ρότητι . δεῖ δὲ μὴ βαθέα εἶναι σφόδρα . ὅπως τοῦ μὲν ὥσπερ τὸ
Φυόμενα . διὸ οἱ πρὸ τῶν ἀκτῶν εἰσι καλλίστοι , ἂν ὦσιν ἐγχυ
Plin) θεῖσ . οὗ γὰρ κέκραται τὸ πρὸς ἄμφω διὰ τὸ βάθος ἀπολύουσι δόν
Plin) τες καὶ ζῶντες εἰσι μέλανες . ἡ δὲ πρόσφυσις ὀστέον οὐ τε καὶ
οὐ τε κατὰ τὸν ὦμον . μεταξὺ γάρ εἰσι πόροι κενοί . περὶ τε τὰ τοιαῦτα δὲ
ὥσπερ ὑμῖν περὶ τὰ κάτω . καὶ τὰ πλείω δὲ ὀστέα ἡ πρόσφυσις . ἀ
ναθεν δὲ οἱ μὲν ἄλλοι πόροι συγκεκλῃσμένοι . φανεροὶ δέ εἰσι τέτρα
ρες ἢ πέντε . φασὶν δέ τινες ὥσπερ οἱ τοῦτον εἶναι καθ' ὃ δέχεται τὸν ξο
Plin) φὸν ὀστέον ἢ αἰγὸς ὃ καλοῦσιν ἀπόλυσίας , διὰ τὸ μηδὲν ὠφελεῖσθαι πρὸς
νεσθαι . τοῦτο δὲ τοὺς μὲν μεγάλους πόρους ἔχει . τὸ δὲ ἄλλο τὸ κενὸν ὀστέ
παν . οὐθὲν δὲ πυκνότερον , ἢ λιχνότερόν ἐστι τὸ αὐτοῦ . ὃ τὸ ὅλον
λον πολυμονῶδες . ὁμολογεῖται δὲ μάλιστα παρὰ πάντων τοῦ
Plin) το τὸ χόνδρ , ἀσθενὲς ἔχειν καὶ πολυχόμιον εἶναι . διὰ δὴ λοι δέ εἰ
σιν ἐν τῇ θαλάττῃ πρὸς τοὺς ἀσπόγγους , τῷ τοὺς μὲν ἀσπόγγους εἶναι
λευκοὺς ὑπὸ ῥίζόσπο φλοιοῦ τοῦτους δὲ ἀεὶ μέλανας . τὰ μὲν οὖν
περὶ τοὺς ἀσπόγγους τῶν ὀστρακοδέρμων χύδην , τοὺς πινέχειρον
17 ξόπους τε καὶ μαλακοστράκων οἰκάσβοι μετὰ τοῦ ὀχέα νικύοις . ἐν
ἰχθυσι τοῖς ὑπὲρ ξ μνᾶς . σκιρροφοειδῶν . ἢ ἑκατομβαιω
να . μεταχειρίζωνα . ἢ μετὰ ταῦτα πρὸς τὰ κτενοειδῆ πολλοί

Torone

Lycia

Dentex

Hellespont

Malea

Plin) haec omnia
defumpsit

ἀπολύσιας

πολυμονῶδες

Spongias confutat
nō carere

Carabi

σκιροφοειδῶν . Mai
ἑκατόμβαιῶν . Iun)
μεταχειρ . . . Iul)

εἰς τοὺς πύχας, καὶ αὐξάνεται αὐτῶν τὰ ὠὰ ὥσπερ οἱ σκώληκες. τὸ δὲ ὑγρὸν τοῦτο ὠμὸν μαλακίων ὄζει καὶ πνίγει, ὅσα ὠὰ τοκάσιν· αὐξάνεται γὰρ πάντων τὰ ὠὰ. τὸ μὲν οὖν ἄνω ὀνομάζουσι θυρεὸν τῶν καράβων ἡ μοῦον εἰσὶ κτὼ μοίρας· καθ' ἕκαστον δὲ τῶν ὠικαλυμμάτων ἐκτὸς πλατύ περιφερές ἐστιν ὀστοῦν, ὃ καλοῦσι πρὸς ὃ στερεοῦται καὶ τὸ ὅλον γίνεται ὥσπερ βότρυς· ἔχει γὰρ ἕκαστον εἰς ὠλέον τῶν χονδρωδῶν. τοῦτο δὲ διασέλουσι μὴ γίνεσθαι φανερά· προβλέπουσι δὲ σπουδαίως, φαίνεται γὰρ ἐκ μέσης ἀεὶ τῆς πρώρας, αἰγιαλοῦ μέσου· ἐλάχιστα δὲ τὰ ἔχοντα μέγιστα τὰ πρὸς τῇ πρώρᾳ, αἰγιαλοῦ μέσου· ἐκατέρωθεν δὲ ἀποβλήτερα ἀεὶ τὰ ὠὰ καὶ διὸ διασπᾶται μάλιστα ὑπὸ τῶν ἁλιέων· ὁ γὰρ τὰ ὠὰ καλύμματα οὐδὲν ἀδυνατεῖ πάσχειν· προσπίπτει γὰρ καλύπτει πάντα· γίνεται δὲ τοῖς οἷον σῶμα· ἔοικε δὲ τὰ ὠὰ τῇ κρυσταλλοειδεῖ πρὸς τὸ χονδρῶδες, καὶ μιμεῖται προσαναπλασσόμενον· ἀσυμπέπτωκε δὲ ὠθοῦσι καὶ μιμεῖται, ἀποτίκτει· τὸ δὲ χονδρῶδες κατὰ τοὺς καιροὺς τοὺς αὐξάνεται, ἁπτικὰ γίνεται τῶν ζώων· πρὸς τὸ χονδρῶδες γὰρ πτίκροισι, καθάπερ αἱ σηπίαι πρὸς τὰ κλήματα τὸν φορυτόν· ἀποτίκτει μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον· συμπλέκασι δὲ ταῦτα μάλιστα εἰκοσιν ἡμέρας, ἀποβάλλουσι δὲ ὀκτὼ ἢ ἑπτὰ ἡμέρας, ὥσπερ φαίνεται καὶ ἐκτός· εἶτα ἐκ τούτων γίνονται οἱ καράβοι ἐν ἡμέραις μάλιστα πεντεκαίδεκα. ἁλαμβάνουσι δὲ πολλάκις ἐλάττους ἢ δέκα τυλιάδι· προεκτίκτουσι μὲν οὖν πρὸ ἀέρος τούρου· μετὰ δὲ ἀέρα τοῦρον ἀποβάλλει τὰ ὠά· τὰ δὲ φύκωμα καρίδων ἡ ἰνύσις ὅτι περὶ τίνα ἐστὶ μαρτυροῦσιν οἱ μὲν καράβοι τοῖς πραχώδεσι καὶ πετρώδεσιν· οἱ δὲ ἄσακοι τοῖς λείοις· οὐδὲ τοῖς φωλάδεσιν οὐδέτεροι· διὸ καὶ ἐνέλιπτον τὰ μὲν καὶ περὶ θάσον ἄσακοι γίνονται· περὶ δὲ τὸ σίγδονμ τὸν ἄνω καράβοι. δηλοῖ δὲ σημαίνοντες δὲ τοὺς τόπους οἱ ἁλιεῖς τῇ τέχνῃ τῇ φωλάδι.

τῶν τεῦχ

Carabocu omú

Φαλυρόν accendú

κεχαρμένα ornú

πῶμα operculú

κεχαρμένα · ἀπὸ τοῦ χάπτω · φησὶν negat grammatici posse deduci preteritum abhinc modi uerbis · χάπτω πέπωφα l. c.

Φορυτόν · colluuié

καρίδιον ψύχων Scille gibbe

Carabi significatur locis petrosis contra astaci qui genere

τοῦτο τε ἀκτοῖς, καὶ ἄλλοις τοιούτοις σφόδρα μείοις, ὅταν βούλωνται ὠὰ τίκτειν, πλάττει ποιεῖται τὴν θήραν πρὸς τὴν τῶν ὠῶν γένεσιν τῷ ἔαρι καὶ τῷ χειμῶνι, πρὸς ἣν ἡμέραν μάλιστα. τοιοῦτος δὲ τρόπος τῆς θήρας· ἐν τῷ πελάγει ποιεῖται τὴν θήραν πρὸς τὴν γῆν μάλιστα· ὅταν δὲ ἐκτὸς ὦσι τοῦ τίκτειν καὶ ἀναπλήσωσι τὰ ὠά, ἐκ τούτου ἐν τοῖς πετρώδεσι καὶ τραχέσι τόποις ἐστὶν ἡ θήρα· ἐν τούτοις γὰρ ἐκτίκτουσι καὶ ἐκλύονται τὰ ὠὰ μάλιστα· ὅταν δὲ ἐκτέκωσι, χείμασι ἐκλύονται ἢ τὸ κέλυφος τὰ ἔαρος ἀεὶ σαπρὰ ἐστὶν· ὅταν δὲ ἐκλυθῇ τὰ ὠὰ καὶ ἐκπέσῃ τὰ ἔαρος, ἀεὶ σαπρὰ ἐστίν· ὅταν δὲ ἐκτέκωσι, χείμασι ἐκλύονται ἢ τὸ κέλυφος τὰ ἔαρος ἀεὶ σαπρὰ ἐστί

φαλῆν, ὡς περ οἱ ὁρισθέντες καὶ τὴν τῶν κοιλίαν προσηρτημένου. πρὸ
α δέ τισ ὀστᾶ πρὸς φυσιν ἡ ὁμφαλώδησ, οὐ σῶ ὥπασ· πλὴν ὅτι
αὐξανομένου τοσοῦτου, ὡσεὶ ἐλαφρὸν γίνεται τὸ λευκόν. ⁊ τέ-
λοσ ὡσ περ τὸ ὠὸν τοῖσ ὄρνισι, τοῦτοισ τὸ λευκὸν ἀφανίζεται·
μέσοσι δὲ φαίνονται πῶσ περ καὶ ἐν τοῖσ ἄλλοισ. ⁊ ἐν τού-
τοισ οἱ ὀφθαλμοί· οἷον ἐφ ὧν τὸ α, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφ οὗ τὸ βγ, τὸ δη
τὸ δ ὄνου αὖ τὸ ε· τὸ δὲ ἐφ ὧ τὸ ζ· κύνει δὲ τὸ ἔαρος· ἀποτίκτει δὲ ἐν Plin
ἡμέραισ πεντεκαίδεκα· ὁ ταν δὲ ἀποτίκτη τὰ ὠά, γίνεται ἐξ αὐτῶν
λαισ πεντεκαίδεκα ἡμέραισ, οἷον ἐξ ἀγκίστρου τὸ τρυφελάστουσ· ὧν πε
ιρ ρ ἀγένετων ἐκδύεται ἐσωθεν τὸ σῶμα πόδασ· ἐὰν δέ τισ πειρᾶται
πρότερον ἢ τελεωθῆναι, προίσχεται κόπρον τὸ σῶμα. ⁊ τὸ
χρῶμα μεταβάλλει ἐρυθρότερον γινόμενον ἐκ λευκοῦ διὰ τὸν
φόβον· τὰ μὲν ἄρα μαλακόστρακα καὶ αὐτὰ φαῦτα τὰ δὲ μὴ ὠὰ, ἐ
σωάζει· ὁδὲ πολύπουσ ἐνίοτε ⁊ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα ἐκτί
κτουσι, ὅταν τὰ κύηματα αὐτῶν· μάλιστα δὲ ἐνίοτε πολλάκισ
γίνεται περὶ φαίνεται πρὸσ τῇ ἠιόνι· τοσοῦτοσ αὐτῆσ ὁδὲ πολύπουσ ὀθόνιος Plin
ὅτε μὲν ὠῶν τοῖσ ὠοῖσ, ὅτε δὲ πλοσ ἐ ματι προσκάθηται ⁊ θαλάσ-
μησ, τῶν ὠλεκτάρων ὥσπερ ἐχουσῶν δέσμας πρὸσ τῶν ἐκτίκτει Plin
ὥσπερ τὰ φύκια ἀποκαλαμῶσι, καὶ τι ἡ τοιοῦτον ἐκβεβλημέ
νον, οἷον ὕλη κλήματα, ἢ λίθοι· καὶ οἷα λιθεῖς δὲ κλήματίδασ τι
θᾶσιν ἐπὶ τῆσδε καὶ πρὸσ ταῦτα ἐκτίκτει μακρὸν ἡ σπιον ἐκ
τῶν ὠῶν οἷον τὸ τῶν βοσρύχων· ἀποτίκτει δὲ καὶ ἀποῤῥαίνει Plin
ὃ ἀναγωγῆσ, ὡσ μετὰ πνεῦμα σμῆνοσ φησὶ προέσεωσ αἱ δὲ τυ-
δίδες ὠλάτιαι ἀποτίκτουσι· τὸ ᾠὸν ὡσ περ ἡ σπία ἀποτίκ
τει συνεχῆσ· ὅτι δὲ καὶ ὁ τευθὸσ καὶ ἡ σπία βραχύβιον· οὐ Plin
γὰρ διατίζουσιν εἰ μή τινὲσ ὀλίγοι αὐτῶν· ὁμοίωσ δὲ καὶ
οἱ πολύποδεσ· γίνεται δὲ ἐξ ἑνὸσ ὠοῦ χύσησ πίδακοσ· ὁμοίωσ δὲ
καὶ ἐπὶ τῶν τευθίδων ἔχει· διαφέρει δὲ ὁ ἀῤῥὴν τευθὸσ φη
θαλέασ· ἔχει γὰρ ἡθμὸν ἑαυτῆσ διασείλασ θεωρῆ τὸν κόμιον
ἐσωφῶν τρασύ οἷον μασοῦ· ὁδὲ ἀῤῥὴν ὀκέχει· ἡδὲ σπία λῶρ τὸ

Sepia quindecim diebꝰ & Sepiolę

Polypus Sepia

Sepia Polypus

Sepię partꝰ

χλημαλίδασ fasces sarmentorū · the.

βοσρύχων cirrorū multi ebriū

ἀποῤῥαίνει sparsit atramentū

ἀναγωγῆσ remissione quiete

Ἰδιὸσ Lolligo

Τευθὸσ Lolligo

Lolliorū Sepiorū Polypodū

Dr a

Vita

□legendū πελάγιαι · i · in alto ut theodorus uertit · sumptis a plinio uerbis ex nono libro · h · n · capite · 51 ·

χει διαφοῦ, καὶ ὅτι ποικιλότερόσ ὅστινοσ ἄῤῥην φησὶ θηλείασ καὶ
θάτερ εἴρηται πρότερον· τοῦδὲ τῶν μαλακοστράκων ζώων ὅτι, μὲν ἐλάττω
ὅστι τὰ ἄῤῥενα τῶν θηλειῶν, καὶ ὡσ βαίνει ἀνωθεν καὶ πῶσ ποιεῖ
ται τὴν ὀχείαν, καὶ ὅτι διαλύεται μόλισ, εἴρηται πρότερον· ὁ
ταν δὲ ὀχευθῇ, ταχέωσ προΐεται· ὡλεῖσα μὲν τὸ κόμοσα ὀχεύεται·
τίκτει δὲ πάντα σκώληκα, ὡλὴν γλυφῶν τιν ὧν αὐτὰ ἔσκλη
ρὸν ὅμοιον κυνικοῦ ἀτέρματι, ἔσω δ ἔγχυμα· ἐκδὲ τῶν σκωλή
κων οὐκ ἐκμόρουσ τινοσ γίνεται ζῶον ὡσ περ ἐκ τῶν ὠῶν· ἀλλὰ
λον αὐξάνεται καὶ διαρθρούμενον γίνεται ζῶον γίνεται δὲ αὐτῆ
τὰ μὲν, ἐκ ζώων τῶν συγενῶν· οἷον φαλαγγία καὶ ἀράχνια, ἐκ φα
λαγγίων καὶ ἀράχνιον· καὶ ἀπέλαβοι, καὶ ἀκερίδεσ, καὶ τέττιγεσ·
τὰ δὲ οὐκ ἐκ ζώων, ἀλλὰ τὸ μάτων· τὰ μὲν ἐκ σηπεδόνοσ ⁊ ἐ-
πὶ τοῖσ φύλλοισ ὥσπερ πούσησ· κατὰ φύσιν μὲν τῶν ἔαρι· πολλά
κισ δὲ καὶ ἐπὶ τοῖσ χειμῶνοσ, ὅταν θύδακα καὶ νοτία γένηται ὡλεῖα χρό
νον· τὰ δ ἔνβορβόρῳ ἐκ πώρωσιν πολλὴν ⁊ τὰ δ ἐν ξύλοισ, τὰ μὲν,
φυτῶν· τὰ δ ἔαυτοῖσ ἤδη τὰ δ ἔμβρυα ἐξ ζώων ⁊ τὰ δ ἐν τοῖσ περὶ τ
τώμασι καὶ τούτων τὰ μὲν, ἐκκεχωρισμένων· τὰ δ ἐκ τῶν ἔμβρυ τοῖσ
ζώοισ· οἷον αἱ καλούμεναι ἕλμινθεσ· ὅτι δὲ αὐτῶν γένη πλείω.
αὐτὰ ὀνομαζόμενα ὡλατεῖαι, καὶ σρογγύλαι, καὶ αἱ πρίτιαι καὶ
λοῦνται ἀσκαρίδεσ· ἐκμὲν οὖν τούτων ἕτερον οὐθὲν γίνεται·
ἡδὲ ὡλατεῖα προσπέφυκε μόνῳ τῷ ἐντέρῳ, καὶ ἀποτίκτει τι
οἷον σικύου σπέρμα· ᾧ ἐνιόσκουσι σημείῳ οἱ ἰατροὶ τοὺσ ἐχον-
τασ αὐτὴν· γίνονται δὲ αἱ μὲν καλούμεναι ψυχαὶ ἐκ τῶν καμ
πῶν· αἱ δ ἐνίοτε καὶ ἐκ τῶν φύλλων τῶν λαχάνων· ⁊ μάλιστα ἐν τῇ
ξαφάνου, ἐν καλῶσ τὴν κράμβην· πρῶτον μὲν ἐλαττον κέγχρου·
ἔπειτα μικροὶ σκώληκεσ ἡν αὐξανόμενοι, ἐπειτα ἐν ξισὶν ἡμέ
ραισ καὶ μάλιστα μικραί· μετὰ δὲ ταῦτα αὐξηθεῖσαι ἀκινητίζουσι ⁊
μεταβάλλουσι τὴν μορφήν· ἡ καλοῦνται χρυσαλίδεσ ⁊ σκληρὸν
χρῶσι τὸ κέλυφον· ἀπομύσσει δ ὑγρὸν· πτερὰ ἔχον δ ἤδη τὰ μὲν ἀραχνί
ὧδε σιν· οἱ δὲ τέττιγεσ μάλιστα ἐν τοῖσ ἀπὸ τῶν μοίρων διὰ θέρουσ ἀθρόοι·

Dr

Ide

11 · τοῦδὲ theodor)
· ⁊ · ἐξ ὧν ζῶν ἀσκαρί
δων

to theodor). meatib) arancosis obductę nō os nō aliū ex mēbris quod

De insectis

Insecta omnia uermem parere

ψυχὴ Papilionē

Cruci (semē · 1 · carta mū · theodor)

διαῤῥούμενον) partē culatim discretū

ἀπλήγαβοι Bruci

ἔγχυμα · i · fluidū

Phalangia

Aranei

Bruci · ἀπλήγαβοι

Locuste

ἕλμινθες Lumbrici quorū genera tria

Ascarides

Cicadę

ψυχαί · i · Papiliones gignuntur ex capis · i · erucis

Eruce gignūtur ex foliis uirentib)

κράμβου · Brassicę

κράμβη

κέγχρου Milij

χρυσαλίδες · i · Aurelię · Plin) aurice a Dr

χάμπαι

a Dr

οὗτοι δὲ πάλιν μεταβάλλουσι καὶ γίνονται πτερωτὰ ζῶα. καὶ ὅσα μὲν ἔξω τῶν οἰκαλούμενων ὀστρέων γίνονται ἐκ τῶν ἀκαρίδων μᾶλλον οἱ δὲ ὅσα ἐν τοῖς ὀστρείοις ἐκ τῶν ἐν τοῖς ὀστρείοις ἀκαρίδων. ἔστι δὲ ἃ καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ γῇ σκωλήκων. φύεται δὲ ἐκ τῶν ἀκαρίδων ὅταν ὑγρὸν ὄντος τοῦ χωρίου ἐπιγένηται ἄνωθεν ὑγρὸν καὶ ἐπιπολάζῃ τὸ ὕδωρ. ἐν μὲν οὖν τοῖς ὀστρείοις ἐκ τῆς ἰλύος τῆς ἐν τῷ ὀστρείῳ ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἐκ τῆς γῆς ἐν ᾗ ἐστιν ἡ ἀκαρίς. ἐκ δὲ τῶν σκωλήκων ἐκ τῶν ἐν τῇ γῇ

.: medię textę .1.
medię regionis

Vermes ex mucenasci

μύωπες . Tabani

ὀρεσάδχναι . Mordellæ

χανθαρίδες . cantharidæ

χναχάνθη Iu sentis cuscuta

χώνωπες . Vinarij culices ex aceti fece

κἀπιδὰρ . Quin etiam aduerte

Mediæ regionis mixtæ

Chalcitis lapis

Bestiolas quasdã in igne nasci

οὐσάδες corpora . the-

Salamandræ natura

Hypanis . fl .

θύλακοι . folliculi

Ephemerú . i . diarium animal quod & unde dictum

Ichneumones uespæ

Ἀνθρήνη . fauum

ρσὴ ἡλίᾳ γλοιὸς μύες οἰδέμυωπες γίνονται ἐκ τῶν ξύλων καὶ ὁ σανδάκνας ἐκ τῶν σκωλήκων μεταβαλόντων· τὰ δὲ σκωλήκια καὶ ταῦτα γίνεται ἐν τοῖς καυλοῖς ὑπὸ κεράμβης καὶ δὴ καὶ θαλείας ἐκ τῶν πρὸς τοῖς συκαῖς καὶ μηλέαις ἢ ἀπίοις ἢ τοῖς πεύκαις· πρὸς πᾶσι γὰρ τοῦτο γίνονται τὰ κώληκα· καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ κωνεᾷ καὶ ὁ ὅμοιος δὴ καὶ πρὸς τὸ δυσώδη, διὰ τὸ ἐκ τοιούτου γεγονέναι ὑλης· οἱ δὲ κώνωπες ἐκ σκωλήκων· οἱ γίνονται ἐκ τῆς ἐν τῷ ξύλῳ ἰλύος· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἀσθματοῦντα ζῷα· οἷον ὡς ἐν χόνι τῇ θαλασσίᾳ σκωλήκια· γίνεται δὲ καὶ θαλασσίαις θρυτέραις· διὸ καὶ οἱ σκώληκες τοιοῦτοι, ἐὰν θᾶσσον οἱ δὲ ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς (διάφορον δὲ μεγάλοι καὶ λευκοί· δυσκίνητοι δὲ σφόδρα τὸ σῶμα οὐ κατὰ λίθος καίεται, ὡς τὸ μὰς ἡμέρας ἐμβαλόντων, ζῶντα δὲ γίνεται θηρίᾳ ἀζῶντα ὄντα, τῶν μετάλλων μυδῶν μικρὸν τιμείζον αὐτοπέρα· ἀκατὰ τὸ πυρὸς βαδίζουσα καὶ κατασβέννυσι τὸ ὕδωρ· πτερὰ δὲ γίνονται τὰ μὲν πρόσθεν βάσσον τὸ ὀπίσω μικρὸν ὑπὸ τὸ πρόσωπον θηλυκὰς, καὶ τὰ φέροντα ὑπὸ τὸ σῶμα οἷον θύλακοι μείζους ἐξωζῶν· ἐξῶν ἐκ νυμφῶν ἐξέρχεται ζῷον πτερωτὸν τετράπτερον· ζῇ δὲ καὶ πέντε μέχρι ἡλίου· καὶ τὰ φρύγανα δὲ τὸ ἡλίου ἀποθνήσκει, βιοῦν ἡμέραν μίαν· διὸ καὶ καλεῖται ἐφήμερον· τὰ δὲ ἐκ τῶν μυῶν καὶ μωῶν ἐκ τῶν σκωλήκων, ὑπὸ ἀραχνίων ἐὰν ἐκ τοῦ πρῶτον· τοῦτο μὲν οὖν γίνεται τοῦ τὸν τρόπον· ἐκ δὲ τῶν οἰ χνεύμονες καὶ λούμυοι, εἰσὶ δὲ ἐλάττους τῶν ἑτέρων, τὰ φαλαγγία ἀπεκτόνασι φέρουσι πρὸς τὴν χοίνικα τοιοῦτον τρόπον· ἐὰν ἐν ὑγρῷ καταχίσωσι, ἐν τῷ κρυσὸν ἐν τοῦτο ὄζον ὄζουσι τῶν οἰ σφῆκες οἰ χνεύμονες· ἡ δὲ τῶν κολεοπτέρων καὶ μικρῶν καὶ ἀνωνύμων

ἀθηρίον· parietinas theodor) ut paulo post

ἀνωνύμων ζώων τὸ πλοῦτος πρῶτον μικρὰς, ἢ πρὸς τοῦτοις ἢ τετράποσι· καὶ ἐν τούτοις τὰ σκωλήκια ἐκτίκτουσιν ὀλίγον χρόνον ζῇ γενόμενα· ἀπὸ μὲν ἔαρος μέχρι τέλους σχεδὸν τὰ πλείω τῶν ἐν πάσαις μὲν ταῖς ξυσὶν ἢ τοῖς μὲν ἐν κώνωψι γίνεται καὶ ἐν τοῖς ἑτέροις τοῖς πλείοσι ξηροῖς γίνεται· ἐπάδεσι· τοῖς δὲ ζῴοτοκοῦσι τὰ πλεῖστα ὠοῖσι τοῦ πλήν· τούτων δὲ ἀπὸ μὲν ἔαρος ἐν τοῖς ἐπὶ ἡσυχαίοις γίνεται· ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ξυσὶν ἔπειτα ἄζωστα καὶ ἐκλείποντα ὅσα γόνῳ τίκτεται· οἷον ὑπὸ ἀράχνου, ἢ ἄλλου τοιούτου τινός· αἱ δὲ μεταβολαὶ γίνονται τοῖς πλείοσι τριήμερον ἢ τετραήμερον· ὥσπερ καὶ αἱ τῶν νόσων συμβαίνουσι κρίσεις· τῶν μὲν οὖν ἐν μονοῦτος ὁ ξόπρος ὀλίγον χρόνον ζῇ γενόμενα· φθείρον δὲ ἐκείνων, μόνων τῶν μορίων, ὥσπερ τὰ μέλιτα μέλιτος· ὅσα δὲ πτερωτὰ, καὶ τὰ πτερωτὰ συσσωμεῖται· ὥστε καὶ τῶν ὀμματίων τῶν ὑγροτέρων τῶν ἐν τοῖς ἐπὶ ἡσυχαίοις γινομένων ἐν τοῖς ἐπὶ ἡσυχαίοις γίνεται· φύεται δὲ τὰς λοιπὰς ξυσὶν ἐπὶ πλεῖστον

Humido uere ~~melcopros~~? foetq melior
ficco mel copiosius · nota pro Plinio

Apú multa genera

Reges apú aculeú habent
sed nó lędunt eo q̃m ob
rẽ carere eo putantur
nota pro Seneca

ἀρδφινή · fucus Vespa · al. crabronę ner
φώρ · fur tit · plinio
κηφήν · fucus vespą

fucos inter apes omnes
maximos esse sed ſme
aculeo & ignauissimos

Regum duo genera

ἐρυσίβη · Rubigo

Simul conuenimt tępore
& oleastri prouentus &
examinum · hoc supra
etiam dictum est

χηρωσιν · ceratą fieri ex la
chryma arború

χαλασκήσῃ incubuerit

Vergiliarú exortus

Nó ex floribꝰ fieri mel
sed ex rore q̃modo p̃bet

Iris

σωίζεσθαι crassescit

fauú fieri ex floribus
Cerum fieri ex arború lachryma
Mel ex eo quod cadit ex aere
& maxime stellarú exortib)

Ante uergiliarú exortum
mel nó gigni
q̃ autumno flores esse sed

Ἀριστοτέλους περὶ

ἐναντίως τῷ κόμῃ πέφυκότες· κέντρον δὲ καὶ μόνῃ μέλιτται ἔ-
χουσιν· οἱ δὲ κηφῆνες οὐκ ἔχουσιν· οὐδὲ βασιλεῖς ἡγεμόνας ἔχουσι
μόνῃ, ἀλλ' ὑπουργοῦσι· διὸ φύσει οἱ μόνῃ οὐκοῦν τοιοῦτοι τοῖς ἔργοις εἰσὶ δὲ 22
χόνη τῶν μελιττῶν ἡμόνῃ ἀεὶ εἰσὶ μικρὰ καὶ ἰσοσκελῆ καὶ ὀξυγώνια καὶ
ἄλλῃ ὃ μακροκόμοις τὴν ἀρθείαν· ξίφος δὲ οὐ φωρ καλοῦμεν· οὗ-
τος δ' ἔστι μέλαν ὑγιὲς ὡρ· τὸ περὶ τὸ στόμα δὲ κηφῆνι, μεγέθει μὲν
μέγιστος ὢν τῶν ἄκεν ξίφος τε καὶ ὠφελος· διὸ ὀλίγους εἰσὶ τινος ὅτε-
ροι τὰ σμήνη, ὥστε τοὺς μὲν μελίττας εἰσδύεσθαι, τοὺς δὲ κηφῆνας
μή, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς μείζους· ἡγεμόνων δὲ δύο χόνη εἰσὶν, ὥσπερ
εἴρηται καὶ πρότερον· εἰσὶ δὲ καὶ ἔκασοι σμήνει πολέμους ἡγεμόνας. ἐπ
ὅταν μὲν οὖν ἐς μόνος ἀπόλλυται ὁ τοιοῦτος, ἐὰν τε ἡγεμόνα καὶ οἱ μὲν ἄλλοι
σιν· ὅταν δὲ καὶ τοῦτο διαφθαρῇ τὰ ἀναρχα εἶναι· ἀλλ' ὥσφασιν ὅτι συμβαίνει
ται εἰς τὴν χόνην τὴν τῶν μελιττῶν· ἐὰν τε καὶ οἱ ἡγεμόνες ὦσι,
διαφθείρουσιν· ὅταν μὲν οὖν ἔαρος ᾖ μονχόνῃται, ἐπ' ὅταν δὲ χειμὼν
ρυσίβη, ἐλάττων γίνεται ὁ τόκος· ἀλλὰ χειμῶνος, μέλι ἐργά
ζονται μᾶλλον· ἐπομένως δὲ, τοῦτο συμβαίνει ἐλαιῶν
φορᾶς ἐνίοις· ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ τοῦτο μὲν τὸ κηρίον· εἶτα τὸν γόνον
φιάζουσιν, ὡς μὴ ἐνίοις ἐκτείνεσθαι τὸ σῶμα τοσοῦτον· διὸ φέρουσι
σιν αἰγοθενείστου τὸ· τὸ δὲ μέλι τρέφει τὸ μὲν, τὸ δὲ ἔαρος, τὸ δὲ
τὸ μεταπώρᾳ· ἄμεινον δὲ ἐστὶ τὸ μεταπωρινὸν μέλι γίνεται δὲ κηρίον
μὲν ὃ ἐξ ἀνθῶν· κήρωσιν δὲ φέρουσιν ἀπὸ τοῦ δακρύου τῆς δένδρων· μέ
λι δὲ τὸ πιπτον ἐκ τοῦ ἀέρος. ἐπ μάλιστα τῶν ἄλσεων ἐστὶ τὸ λαῖς, καὶ
ὅταν καταστήσῃ ἱερὸς ὅλως δὲ γίνεται μέλι πρὸ τῶν πολλάδος ἐ
πτολῆς· τὸν μὲν οὖν κηρὸν πρεῖ ὥσπερ εἴρηται· ἐκδέχεται δὲ ἀνθέων
τὸ μέλι ὅτι οὐ πρεῖ ἀλλὰ φέρει τὸ ὕδωρ μόνον· ἔστι μέσον· ἐν μιᾷ γὰρ
ἡμέρᾳ συλλέγουσιν ἡμέρας πλήρη δύο σκοῦσι τοσοῦτον οἱ μελιττοτρόφοι
μέλιτος· ἔστι δὲ τὸ μεταπωρινὸν ἀνθῆσαι μέλι δὲ ὅταν ἀφα
ρεθῇ· ἀφαιροῦμεν δὲ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τὸ μέλι τος· ὁ ξοφῆς οὐκ ἐ
νόσης ἔτι ἡ πανσελήνου γίνεται· ἀεὶ γὰρ ἐπιοῦσι ἐκ τῶν ἀνθέων συ-
νίσασι δὲ τὸ μέλι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς γὰρ οἷον ὕδωρ γίνεται· ἐφ'
ἡμέρας

∴ sed rorę cadętę defęxę
theodor) q̃ contexto
corrupto) forte · φέρειν
πίπτοντος δέχεται
· ut colu theodor)

(H

χώων ἰσοείας, τὸ· 71

ἐφ' ἡμέρας μάλιστα ὑγρόν· διὸ καὶ ὑφαιρεθὲν αὐτῶν τῶν τῆς
μέρας· ὃ γὰρ ἀφαιρεθὲν ἐν εἴκοσι μάλιστα σωίσασιν· ὃ δ' ἄλλο δ' ὅλον
βαθέως τὸ ἀπὸ τοῦ χυμοῦ μάλιστα· διαφέρει γὰρ τῇ γλυκύτη-
τι καὶ τῷ πάχει· φέρει δὲ ἀπὸ πάντων ἡ μέλιττα ὅσα ἔχει ἰσχνὰ καὶ
λυκι ἄνθη· ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων δὲ ὅσα ἂν γλυκύτητα ἔχῃ, οὐδὲ-
μα βλάπτουσα καρπόν· τοὺς δὲ χυμοὺς λαμβάνουσι τούτων τῶν ὁμοίων
τῇ γλώττῃ ἀναλαμβάνουσα κομίζει εἰς τὰς δὲ τὸ σμήνη· ὅ-
ταν ἐείμεον σῦκον φάγῃ· χάδους δὲ ἀρίσας ποιοῦσιν, ὅταν
μέλι ἐργάζωνται· φέρει δὲ ἡμέρον μᾶλλον καὶ ἐριθάκιλον περὶ τοὺς
σκέλεσι· τὸ μέλι δὲ ἐμεῖ εἰς τὸν κύπαρον· τὸν δὲ γόνον ὅταν
ἀφῇ, ἐπωάζει ὥσπερ ὄρνις· ἐν δὲ τῷ κηρίῳ τὸ σκωλήκιον
μικρὸν μὲν ὂν κεῖται πλάγιον· ὕστερον δὲ αὐξήσαν ταὐτὸ ὑφ'
ἑαυτοῦ καὶ ζέφεται· πρὸς τῷ κηρίῳ ἔχεται, ὥστε καὶ αὐτὸ
λῆφθαι· τὸ δὲ γόνος ὅτε τῶν μελιττῶν καὶ τῶν κηφήνων λευ-
κόν, ἐξ οὗ τὸ σκωλήκιον γίνεται· αὐξανόμενον δὲ γίνεται
μέλιττα καὶ κηφήν· τὸ δὲ τῶν βασιλέων γόνος τῷ χρόᾳ γί-
νεται ὑπόξανθος· τῷ δὲ λεπότητα ὅτι οἷον μέλι ἔχει
τὸν ὄγκον δὲ εὐθέως ἔχει παραπλήσιον τῷ γόνῳ μᾶλλον· ἐξ οὗ τὸ
σκώληξ δὲ οὐ γίνεται πρότερον δὲ ἐκ τούτου· ἀλλ' εὐθέως ἡ μέ-
λιττα φαίνεται· ὅταν δὲ τὴν κηρίῳ τῶν κηρίῳ μέλι· ἐκ τοῦ ἄπαν
τος ἡ γίνεται φύσει δὲ χάδους πόδας καὶ πτέρα· ὅταν δὲ κα
λυφθῇ· ὅταν δὲ λάβῃ πτέρας, τὸν μὲν ὑμένα περιρρήξασα ἐκ
βάλλεται· κόπρον δὲ προΐεται οὐδαμοῦ σκωλήκιον· ὕστερον δὲ
οὐκέτι· πάλιν ἐὰν μὴ ἐξέλθῃ, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον· ἐὰν δέ τις
ἀφέλῃται τοὺς κεφαλὰς ἢ χάδους, πρὶν πτέρα ἔχειν ὀλιγάδες
σιν αὐτὰ αἱ μέλιτται καὶ μηκέτι τὸ πτερὸν ἀποκρίσασ
ἀφῆτις, τῶν λοιπῶν αὐτὰς τὰ πτερὰ ἀποτιλλουσιν ἢ τῶν
μελιττῶν ἐτῆς· ἔνιαι δὲ τῶν μελιττῶν καὶ ἑπτὰ ἔτη ζῶσιν, ἐ-
πὰν δὲ σμῆνος ᾖ δεκαμένῃ ἔτη ἡμέρα ἢ δέκα, οὐδοκεῖ διαγεγονῆ-
ναι· ἐν δὲ τῷ πόντῳ εἰσὶ μέλιτται τινες λευκαὶ σφόδρα αἱ μέ-

Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)
Plin)

Melimbio crassescit &
coctú tempore imitro ut
aq̃ dilutum est.

χυμοῦ · saporis

Apes milú frugiferum
lędunt

φλίττειν mindemantu

χάδους Schadones
theodorus · Apú fabulo
aldus

ξιφάκλω · Crithaca

κύπαρον cellá

Apes cum genituram
mittunt incubare ta
quam gallinas · plin)
idem

Mellationis temp)
quando

χάδων

Apum more in cófici
endo melle nota · no
mit · n · mel in cellá
quod & plin)

Apú uitę duratio

Genitura apú & fu
corú candida · re
gum autem fulua

hh 00

□ hęc eadẽ uerba repetit libro 9. capite
40. sed pro erythaca illic cerinthum
substituit / ergo uidetur idem esse cerin
thus & erythaca · quod & plin) unde
uno confirmat dicens ab aliis erythaci
ab aliis sanctamaũ ab aliis cerinthũ uo
cari ·

□ supfluit δε · ex theodori
traductione cui astipulatur
etiam plin)

□ deest negatio μὴ · confer
^ cum theodoro & mihi dubi
tabis

Thermiscyra .V.
Thermodō

λιπαρὸν δὲ ὂν μᾶλλον ἢ τὸ τῶν ἀλλαντοπωλῶν· καὶ ἐν τῷ θερμῷ δὲ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ψυχρῷ· καὶ ἐν τῷ ἐσθίειν δὲ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ πέττεσθαι· καὶ ἐν τῷ κενῷ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ πλήρει· καὶ ἐν τῷ ὑγιαίνειν μᾶλλον ἢ ἐν τῷ νοσεῖν· καὶ ἐν τῷ ἐγρηγορέναι μᾶλλον ἢ ἐν τῷ καθεύδειν· καὶ ἐν τῷ ἀναπνεῖν μᾶλλον ἢ ἐν τῷ μὴ ἀναπνεῖν· καὶ ἐν τῷ ἐν ἡλίῳ μᾶλλον ἢ ἐν σκιᾷ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν νηνεμίᾳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ νοτίῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ βορείῳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ βορείῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ νοτίῳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ἀπηλιώτῃ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ λιβί· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ λιβὶ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ἀπηλιώτῃ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ἀπηλιώτῃ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ζεφύρῳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ζεφύρῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ἀπηλιώτῃ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ βορείῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ζεφύρῳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ ζεφύρῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ βορείῳ· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ νοτίῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ λιβί· καὶ ἐν τῷ ἐν ἀνέμῳ λιβὶ

De Locustarú partu

κατατρεχά

Locustarú partu

Autumni tempore locustæ pariunt. 1. de fronte uere

λέπρα tenui terra

κατῃρωγμέα rimosa

ῥωγμῶν Rimis

ἀπ' Ἐλαιβοι Bruci

τίκτουσι δ' εἰς τὴν γῆν καταπήξασαι τὸν πρὸς τῇ κέρκῳ αὐλ-
οὐ δ' ἄρρενες οὐκ ἔχουσιν· ἀθρόως δὲ τίκτουσι· τὴν κεφ-
τὸν αὐτὸν τρό-
πον, ὥστε αὖ εἶναι καθάπερ κηρίον· εἰθ' ὅταν τίκωσιν· συναυξά-
νονται σκώληκες· ὠοειδεῖς· οἱ περιλαμβάνοντα ὑποτὴν γῆν
λεπτῆς ὥσπερ ὑφ' ὑμένος· ἐνταύτῃ δὲ ἐκτρέφονται· εἶτα δὲ
λακα τὸ κυήματα ἕως, ὥστε, ἂν τις ἅψῃ σφενδάμνου· ταῦ-
τα δὲ ἐκπεπλῆσθαι ἀλλὰ μικρὰ ὑπὸ τῆς ὀδύνης· ὅταν δὲ ἐκτέκωσιν
ἐκδυνοῦσιν ἐκ τοῦ περιττώματος τοῦ περὶ ἔχοντος ἀκρίδες μικραὶ καὶ
μέλαιναι· εἶτα περιρρήγνυται αὐτῶν τὸ δέρμα, καὶ γίνονται αἱ θῆλυς μέ-
ζους· τίκτουσι δὲ λιπαρὸν τὸ θέρος· μὴ τεκοῦσαι δὲ ἀποθνήσκουσιν ἅμ-
μα· ἅμα γὰρ τίκτουσι σκώληκας· ἐξ ὧν γίνονται περὶ τὸν ἑσπέριον, καὶ
οἱ ἄρρενες δὲ ἀπογηράσκουσι περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον· ἐκδύνουσι δὲ ἐκ
τῆς γῆς τὸ ἑαυτοὺς τίνοντες δὲ αἱ ἀκρίδες ἐν τῇ ὀφθαλμοὺς δὲ τῇ λέ-
πρᾳ· ἀλλ' ἐν τῇ πεδιάδι καὶ κατερρωγυίᾳ· ἐν ταῖς ἐξωμαῖς δὲ ἐκ-
τίκτουσι· διαμένει δὲ τὸ ὠὰ τὸν χειμῶνα ἐν τῇ γῇ· ἅμα δ' ἐν τῷ
θέρει γίνονται ἐκ τῶν περιττωμάτων κυημάτων ἀκρίδες ὁμοίως τίκτου
σιν οἱ ἀπ' Ἐλαιβοι· καὶ τίκτουσι ἀποθνήσκουσι· φθείρεται δὲ αὖ τῶν
τὸ ὠὰ ὑπὸ τῶν μετοπωρινῶν ὑδάτων ὅταν πολλὰ γένηται· ἂν δὲ
αὖ χμὸς συμβῇ· τότε γίνονται μᾶλλον ἀπ' Ἐλαιβοι πολλοί, διὰ τὸ
αὐτὸ μὴ φθείρεσθαι ὁμοίως· ἐπεὶ ἀπέκλεισέ γε δοκεῖ εἶναι ἡ φθορὰ αὐ-
τῶν καὶ γίνεσθαι, ὅπως ἂν τύχῃ· ἢ τετράγωνα γένη μικρὰ ὅλως δύο· οἱ
μὲν, μικροί· οἱ πρῶτοι φαίνονται καὶ τελευταῖοι ἀπόλλωνται· οἱ δὲ
μεγάλοι οἱ ἀδύνατοι, ὕστερον τε γίνονται καὶ πρότερον ἀπόλλυνται· ὁμοίως
δ' ἔστι τοῖς μικροῖς καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις μικροὶ καὶ μεγάλοι εἰσὶ τὸ ὑπό-
ζωμα οἱ ἀδύνατοι· οἱ δὲ ἀδύναιρετον ἔχοντες οὐκ ἀδύνασι· καλοῦσι δὲ
τινες τοὺς μὲν μεγάλους καὶ ἀδύνατους, ἀχέτας· τοὺς δὲ μικροὺς
τετράνια· ἀδύνασι δὲ μικρὸν· τούτων δὲ ἡ ῥὴν μεγάλοι οὗ γίνονται δὲ
τέτταρα ὅσου δέκα δραχμὴν μάλιστα· διὸ ἐν κυρίᾳ οὐ γίνονται ἐν τῷ πε-
δίῳ· περὶ δὲ τὸν πόλιν πολλοὶ· μάλιστα δὲ οὐ ἐλαίαι οὐ γίνονται πολ-
λοὶ σκίοις ἐν γὰρ τοῖς ψυχροῖς οὐ γίνονται τέτταρες· διὸ ἀ ἐν τοῖς ὠ-
σκίοις

Pl?

Zo

30

Quæ cicadæ canunt & quæ nó canunt

ἀχέται. 1. cicadæ maiores & canentes

Τεττιγόνια Cicadastræ

Cicadæ nó gignúntur ubi non sunt arbores

Cyrenes cicadæ

legit. uertit q: agris cessantib)

σκίοις ἄλσεσιν· χρόνον τινὰ δὲ οἱ μετέπειτα ὁμοίως ἀλλήλοις καὶ οἱ
μικροί, ὕστεροι δὲ οἱ σωματωδέστεροι· ἀναφίησι δὲ ὁ
ἄρρην εἰς τὴν θήλειαν ὥσπερ καὶ τὸ ἄλλα ἔνιαμφέχει δὲ ἡ θή-
λεια αἰδοῖον ἐχόμενον, ἡ δὲ θήλεια ὅστερον ᾧ ἀναφίησιν ὁ ἄρρην·
τίκτουσι δὲν τοῖς ἀγροῖς ξυστῶντες ᾧ ἔχουσιν ὀπίσθιον ὀξεῖ.
καὶ θαττον καὶ οἱ ἀπ' Ἐλαιβοι· καὶ γὰρ οἱ ἀπ' Ἐλαιβοι τίκτουσιν ἐν
τοῖς ἀγροῖς ἀφ' ὃ πολλοὶ ἐν τῇ κυρίᾳ γίνονται· ἐν τίκτουσι δὲ ἐν
οἷς καλάμοις, ἐν οἷσι ἰσάσι τὰς ἀμπέλους, ἀλλὰ τῶν τοῦ
τους καλάμους ἐν ταῖς τῆς σκύλλης καυλοῖς· ταῦτα δὲ τὸ κυή-
ματα κατακάτ' ῥᾳδίως εἰς τὴν γῆν· γίνονται δὲ πολλοὶ ὅταν ἐμβάλῃ
γένηται· ὅταν δὲ σκώληξ αὐξηθῇ ἐν τῇ γῇ· τὸ τεττιγομήτρα
ξα· καὶ εἰσὶ τότε ἡδύσοι πρὶν πεπερᾶσθαι τὸ κέλυφος· ὅταν
δὲ ἡ ὥρα ἔλθῃ πεπερᾶσθαι προπάσχουσι δὲ καὶ νύκτωρ· καὶ αὐτὸς ἐστὶν
τοῦτο τὸ κέλυφος· καὶ γίνονται τέτταρα ἐκ μὲν τεττιγομήτρας·
γίνονται δὲ μέλανες καὶ σκληρότεροι τοῦ καὶ μείζους καὶ ἀδυνοῦ.
εἰσὶ δὲ ἄρρενες μὲν οἱ ἀδύνατοι ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χρόνοις, θή-
λεις δὲ οἱ ἕτεροι καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡδύνους οἱ ἄρρενες· μετὰ δὲ τὸ
ὀχεία ναί θήλειαι· ἔχουσι δὲ ὠὰ λευκά· ἃ περ μέλλουσι δὲ,
συμβῆναι· ἀφίασιν ὑγρὸν οἷον ὕδωρ· ὃ λέγουσιν οἱ γεωργοὶ ὡς
καὶ τρούντων καὶ ἐχόντων πειείπωμεν καὶ ξεφορμένων τῇ δρό
σῳ· ἐὰν δέ τις κινῶν τὸν δάκτυλον προσπελάσῃ τι κάμπτων
ἐκτείνων πάλιν, μᾶλλον ὑπομένουσι ἢ ἐὰν διθυς ἐκτείνῃ· ἀναβαί
νουσι δ' ἐπὶ τὸν δάκτυλον, ἀλλὰ τὸ ἀμυδρῶς ὁρᾶν ὡς ὦσι τὸ φύλ-
λον· ἀναβαίνοντες κινοῦσι μόνον· τῶν δ' ἐν νόμων ὅσα σαρκοφάγα μὲν
μὴ ὄντα, ζῇ δ' ἐν χυμοῖσαρκῶδ ζώσης, οἷον οἵ τε φθεῖρες καὶ φύλλαι
κόρεις ἐκ μὲν φλοιέας ποιεῖται γόνας τοὺς καλουμένους κό-
νιδας· ἐκ δὲ τούτων ἕτερον οὐδὲν γίνεται πάλιν· αὐτῶν δὲ τῶν
τῶν γίνονται, αἱ μὲν φύλλαι ὀλίγα χίστις σπεδόν· ὅπου γὰρ
κόπῳ ξηρὰ γένηται, ἐν ταῦτα συνίστανται, αἱ δὲ κόρεις ἐκ φλοῦ
ἱκμάδος φλοῦ ἀπὸ τῶν ζώων συνιστάμεναι ἐκ τῶν· οἱ δὲ φθεῖρες

Pl?

Phy

31

Coitus cicadarú

Coitus insectorú

Partus cicadarú ubi

Cyrene

Quando abúdánt cicadæ

Tettigómetræ nota qd sit

Cicadæ sapore maxi sucundæ quodo sint

Cicadæ

Cicadæ matrices

Rore uesci cicadas

Cicadarú mares cani fœminæ silent

Pediculi
Pulices
Cimices
κόνιδες. Lendes

Pulices undegignúntur

Cimices
Pediculi

ἐκ τῶν σαρκῶν· γίνονται δὲ ὅταν μέλλωσιν οἷον ἰὸν θοι μικροὶ ἐκ
ἔχοντες σῦον· οὗτοι αὐτοῖς κεντοῦσιν ἐξ ἐρχόμενοι φθείρουσι· γί
οἷς ἢ συμβαίνει τῶν ἀνῶν νόσημα, ὅταν ὑγρασία πολλὴ ἐν τῷ σώ
ματι ᾖ· καὶ διαφθείρησάν τινα ἤδη τοῦτον τὸν τρόπον, ὥσπερ Plin
ἀλκμαίων φησὶ τὸν ποιητὴν Φερεκύδην τὸν σύριον· καὶ
ἐν μόσοις δέ τισι γίνεται πολλὴ φθειρῶν· ὅσα δὲ ψυχρὰ φθειρῶν
οἱ καλοῦνται ἀγριοι καὶ σκληρότεροι πάντων ἐν τοῖς πολλοῖς γίνο
μένων· εἰσὶ δὲ οὗτοι καὶ δυσαφαίρετοι ἀπὸ τοῦ σώματος· ποιοῦσι
μὲν οὖν οὗτοι αἱ κεφαλαὶ φθειρώδεις γίνονται· τοῖς δὲ ἀνδράσ
σιν ἧπον· γίνονται δὲ καὶ αἰγιλωπικὸν τὸ ἀνδρῶν μᾶλλον φθειρώδη·
ὅσοις δὲν ἐγγίνονται τῇ κεφαλῇ, ἧπον πονοῦσι τοὺς κεφαλαίους·
γίνονται δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλων ζώων ἐν πολλοῖς φθείρων· καὶ οἱ ὄρνιθες
ἔχουσι· καὶ οἵγε καλόμενοι φασιανοὶ ἐὰν μὴ κονιῶνται· διαφθείρουσι
ὑπὸ τῶν φθειρῶν· καὶ ἀπὸ ἄλλων δὲ ὅσα πτερὰ ἔχει τὸ ἐχῖνον καυλόν· Plin
ἐχόντων ξίχας, ἀλλ' οὐκ ἔχει οὔτε φθεῖρας οὔτε κρότων· οἱ
ὃ βόες ἔχουσιν ἀμφω· τὸ δὲ πρόσωπον καὶ αἰγὸς, κρότωνας· φθεί
ρας δὲ οὐκ ἔχουσι· καὶ ὗες φθεῖρας μεγάλους καὶ σκληρούς· ἐν δὲ
τοῖς κυσὶν οἱ καλούμενοι γίνονται κυνοραῖσται· πάντες δὲ οἱ
φθεῖρες ἐν τοῖς ἔχουσιν, ἐξ αὐτῶν γίνονται· οἱ φθεί
ρες μάλισθ' ὅταν μεταβάλλωσιν ὕδατα, οἷς λούονται· ὅσα ἔχει
τῶν λουομένων φθεῖρας ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ γίνονται μὲν ἐν τοῖς
ἰχθύσι φθεῖρες· οὗτοι δὲ οὐκ ἐξ αὐτῶν τῶν ἰχθύων ἀλλ' ἐκ φυ
τος· εἰσὶ δὲ τὸν ὀψὶν ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις τοῖς πολύποσι· πλὴν τῷ
οὐρὰν ἔχουσι πλατεῖαν· ἐν δὲ εἴδος ὅλως τῶν φθειρῶν τῶν θα
λαττίων, καὶ γίνονται ἀπὸ τοῦ χοῦ· μάλισθ' δὲ περὶ τὸν πρώ
τλας· πάντων δὲ πολύποδές ὅλως ταῦτα καὶ αἷμα τὸ ἔντομα·
τισὶ δὲ τῶν θυννῶν οἷς γίνεται μὲν περὶ τὰ πτερύγια· ὅλως δὲ ὅμοι Plin
ος τοῖς σκορπίοις, καὶ τὸ μέγεθος ἡλίκον ἀράχνης· ἐν δὲ τῇ θα
λάττῃ τῇ ἀπὸ κυρήνης πρὸς αἴγυπτον, ὅλως περὶ τὸν δελφῖνα
ἰχθύς, ὃν καλοῦσι φθεῖρα· οἳ γίνεται πάντων πολύποδες, ἀπὸ τοῦ
ἀπολαύειν

ἰόνθοι pustulæ

ὦ νον. pus

Pediculares morbus confecit Alcmanē poetam & pherecydē syriū. nota

Alcman

Pediculi feri qui sint

Pherecydes

Pediculiosi fœminæ uiris

Quorū capita pediculos gignunt minus dolent

Phasianō ne sit pediculosus

χροτῶνας ædinos

χωρρῆσαι. Cymorrhaiste. i. ricini sic dicte

Quæ animalia pediculis careāt & quæ careant

Multipedes asselli

Pediculi marini

Insecta omnia multipeda esse & sanguine carere

Delphin. tac.

Pediculus piscis omū pinguissimus

Oestro exagitatur thynni & quæ figura sit oestri

32 ἀπολαύειν ξοφῆσ ἀφθόνου θηρεύομενος τὸν δελφῖνος γίνεται δὲ
καὶ ἄλλα ζωδάρια ὥσπερ ἐλέχθη· τὰ μὲν, ἐν ἐρίοις ἡδόσα ἐξ ἐ
ρίων ὄζων· οἷον οἱ σῆπες οἱ ἐμφύονται μᾶλλον, ὅταν κοιορτώδη ᾖ
τὰ ἔρια· μάλισθ' ὅταν ἀὴρ ἀράχνης συγκατακλεισθῇ· ἐκ τῶν ſ. ara dines
γὰρ ἑαυτῶν ἐν ὑγρὸν ξηραίνει, γίνεται· ἐν ἰχθῦσι δὲ σκώληξ ὃ
Plin τος καὶ ἐν κηρῷ δὲ γίνεται τὰ λαρὰ μόνῳ· ὥσπερ ἐν ξύλῳ ζῶ
ον· ὃ δὴ σκεῖ ἐλάχιστον εἶναι τῶν ζώων τῶν ὄντων· καὶ καλεῖται κε
ραΐλυκον καὶ μικρόν· καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις ἄλλα γίνεται·
τὰ μὲν, ὁμοια τῶν ἐν τοῖς ἱματίοις· τὰ δὲ σκορπίοις ἀνωφελῆ ὄ
ρᾶς μικρὰ τὰ μόρια· καὶ ὅλως ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν ἔνεστι τοῖς ξη
ροῖς ὑγραινομένοις, καὶ ἐν τοῖς ὑγροῖς ξηραινομένοις, ὅσα ἔχει αὐτῶν
ζωήν· ἔστι δέ τι σκωλήκιον ὃ καλεῖται ξυλόφθορον οὐθενὸς ἧπον ἐν
τοπον τούτων τῶν ζώων· ἡ μὲν γὰρ κεφαλὴ ἔξω τοῦ κελύφους
προσέχεται ποικίλη, καὶ οἱ πόδες ἐπ' ἄκρου ὥσπερ τοῖς ἄλ
λοις σκώληξιν ἐν χιτῶνι ἢ τὸ ἄλλο σῶμα ἀράχνιώδες καὶ πτε
ρὸν αὐτὸ καρφῆ· ὥστε σκεῖν προσέχεσθαι βαδίζοντι· ταῦτα δὲ σύμ
φυτα τῷ χιτῶνι ἔστιν, ὡς ὥσπερ κολλήσεως τὸ ὄστρακον, οὕτω τὸ ἄπτεσθαι
τῷ σκώληκι, μὴ οὐκ ἀποσπᾶται ἀλλ' ἀποσπᾶται ὡς πέρος
φυκότος· καὶ ἑαυτῆς γὸν χιτῶνα πτερέλῃ· ἀποθνήσκει μὴ γίνε
ται· ὁμοίως ἀχρεῖος, ὡς ὥσπερ κολλήσεως πτερὰ ῥεθέντος τοῦ ὀστράκου·
χρόνου δὲ προϊόντος, γίνεται καὶ οὗτος ὁ σκώληξ χρυσαλλὶς, ὡς
περ καὶ αἱ κάμπαι, καὶ ζῇ ἐκεῖ νυκτίζων· ὁ δ' ἐξ αὐτοῦ γίνεται
τῶν πτερωτῶν ζώων, οὕτω σπωδῶπας· οἱ δὲ ἔσπνδ οἱ ἐν τοῖς ἐρι
νοῖς ἔχουσι τοὺς καλουμένους ψῆρας· γίνεται δὲ τοῦτο πρῶτον
σκωλήκιον· εἶτα ἐμπεριέξαμένου τοῦ δέρματος, ἐκπέτεται·
τοῦτο ἐγκαταλεῖπον ὅπιν, καὶ εἰσδύεται εἰς τὸ τῶν συκῶν
ἐρινεόν· ἐν δὲ τοῦ σώματος πρεῖ μὴ ἀποπίπτειν τὸ ἐρινεόν· διὸ περι
άπτουσι τὰ τέτριγα πρὸς τοὺς συκαῖς οἱ γεωργοὶ, καὶ φυτεύσι
πλησίον τῆς συκαῖς ἐλαιεούς· ἢ τιτρα πτόδων καὶ αἱμῶν ἢ
33 hh θθ iiii

Bestiolas gigni in lan

σῆπες Tinex. pollā

Vermiculus omniū animalū minimus in terra nascitur

Acari animal omniū animalium censeri minimum.

Animal quod in libri nascitur

ξυλοφθόρον. i. Ligni perdis uermiculus

κάρφη festucæ

ψῖνοῖς ficis caprificis

χρυσαλὶς. i. Aurelia

Campæ. i. eruce

ψῖνες ficus caprificus

ψῆρες Cap ficarij culices

ψινὰ ficus immatura. i. grossa. & paulo ante p̄ ficus caprificis. notandum & paulo post porro ficu caprifici

ψίνεοι caprifici

Chelone .i. testudo ma
rina quo puncto ἀγελάριαι

ὠοτόκων, αἱ μὲν γὰρ ἔσεις εἰσὶ τὸ ἔαρος, ὀχεύεται δὲ οὐ πάντα
πρὸς αὐτὰ ὥραν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἔαρος, τὰ δὲ θέρους· τὰ δ', περὶ
τὸ μετόπωρον· ὡς ἑκάστοις πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἐγγόνων ἡ ὠο-
οῦσα ὥρα συμφέρῃ· μία δὲ χελώνη τίκτει ὠὰ σκληρόδερμα ἐν
σχοα, ὥσπερ τὰ τῶν ὀρνίθων· τίκτουσα δὲ καὶ τορύττει, καὶ τὰ ὠὰ
πρὶν εἰσπώκρογον· ὅταν δὲ τοῦτο ποιήσῃ, φοιτῶσα ἐπωάζει ἄνω
θεν· ἐκλέπει δὲ τὰ ὠὰ τῇ ὑστεραίᾳ ἢ μυῖς ἐξιοῦσα ἐκ τοῦ ὑ- Plin
δατος τίκτει, ὀρύξασα βόθυνον ὑπὸ γῆν· καὶ ἐκτίκτουσα καταλεί
πει ἑπτὰ ἡμέρας τριάκοντα, ἀνορύττει καὶ ἐκλέπει τὰ χυ-
νὰ ἀπάγει ὑπὸ τοὺς νεοττοὺς εἰς τὸ ὕδωρ· τίκτουσι δὲ καὶ θε Plin
λαττίαι χελῶναι ἐν τῇ γῇ ὁμοίως τοῖς ὄρνισι τοῖς ἡμέροις· καὶ
τορύξασαι ἐπωάζουσι τὰς νύκτας· τίκτουσι δὲ πολὺ ὠ-
ῶν· καὶ γὰρ ἑκατὸν τίκτουσιν ὠά· τίκτουσι δὲ καὶ σαῦροι καὶ κρο-
κόδιλοι οἱ χερσαῖοι καὶ οἱ ποτάμιοι εἰς τὴν γῆν· ἐκλέπτεται δὲ
τὰ τῶν σαύρων αὐτόματα ἐν τῇ γῇ· οὐ γὰρ ἀναπίπτει ὁ σαῦρος·
λέγεται γὰρ ἐξαμαυρόειν· εἶναι ὁ σαῦρος· ὁ δὲ ποτάμιος κροκό-
διλος τίκτει μὲν ὠὰ περὶ ἑξήκοντα λευκὰ τὸν χρόαν· καὶ ὠο-
κάθηται ἡμέρας ἑξήκοντα· καὶ γὰρ βιοῖ χρόνον πολύν· ἐξέλαχί-
στων ὠοτόκων μέγιστον ζῷον γίνεται ἐκ ῥητῶν· τὸ μὲν γὰρ ὠὸν ἐκ ὀστέ
μεῖζον χηνείου· ἡ δὲ νεοττὸς κατὰ λόγον· αὐξανόμενος δὲ γίνε
ται πηχῶν ἑπτὰ καὶ δέκα πηχέων· λέγουσι δέ τινες ὡς καὶ αὐξάνεται ἕως
ἂν ζῇ· τῶν ὀφεων τὰ μὲν ἔχει ἐξωζῶα τοκεῖ ἐν αὑτῷ πρῶτον ὠο- 34
τοκήσας· τὸ ᾠὸν ὥσπερ τῶν ἰχθύων μονόχουν ὄντα καὶ μαλακό-
δερμον· ὁ δὲ νεοττὸς αὐτῷ θερμὸν γενόμενον· καὶ οὐ πρὶν ἔχει φλοιὸς
ὀστρακώδης, ὥσπερ οὐδὲ τὰ τῶν ἰχθύων· τίκτει δὲ μικρὰ ἐλάχιστα ἐν
μέσῳ· οἱ δὲ περὶ Πυθαγόραν ξιφίαι καὶ ὀστέα δὲ καὶ ἔσωθεν ἄφα-
στον ταὐτὰ ἐξέρχεσθαι· τίκτει δ' ἐνιαυτῷ μάλιστα ἑκάστῃ ἡμέρᾳ καὶ ἓν· τίκτει δὲ πολὺ ὠ-
ῶν εἰκοσιν οἱ δὲ ἄλλοι ὄφεις ὠοτοκοῦσιν ἔξω, τὰ δ' ὠὰ ἀλλήλοις συ-
μπεφυκότα ὥσπερ αἱ τῶν γυναικῶν ὑστερίδες· ὅταν δὲ τίκτῃ εἰς ἡμέ

Lacerta & eius uita

Crocodilus fluuiatilis

Vipa ui perit animal
sola ex serpentib. p̄
tore intra se omnia
formar.

Serpentū alia ū p̄

ὑποδήκιδες ornamēta
muliebria quę ambiunt collū

γῆν.

γῆν ἐπωάζῃ· ἐκλέπτεται δὲ τὰ τοῦ πρὸ ὑστέρου ἔτους· αἱ μὲν οὖν
ὄφεων καὶ τῶν ἐν πόντῳ γινομένων, ἔτι δὲ καὶ τῶν ζώων τῶν
τετραπόδων καὶ ὠοτοκούντων τοῦτον τὸν τρόπον.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΖΩΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ Ζ.

Aues omnes ouipare

Partus & cortus aui
quo tempore

Gallinæ foecúditatem
Columba

Adriane gallinę
paruo corpore

Gallinarū foecúditas

φάττα palumbes
Columba
Turtur

1 Ι μὲν οὖν τῶν ὄφεων καὶ τῶν ἐν ὁμόων γινομέ-
νων ἔσεις· ἔτι δὲ τῶν τετραπόδων καὶ ὠοτό-
κων, τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον· οἱ μὲν ὄρ-
νιθες ὠοτοκοῦσι μὲν ἅπαντες· ἡ δὲ ὠ-
ρα φθινόπωρον καὶ οἱ γῦπες καὶ ὅσα ὁμοίως
ἔχουσι· τὸ μὲν γὰρ ὀχεύεται καὶ τίκτει
κατὰ πάντα τὸν χρόνον ὡς εἰπεῖν· οἷον
ἀλεκτορὶς καὶ περιστερά· ἡμιὰ ἀλεκτρὶς ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, ἔξω
δύο μηνῶν τῶν χειμερινοτάτων· τίκτουσι δὲ τίκτουσιν
ἐνιαυτὸν καὶ τῶν χηναίων πρόεισι καὶ ὀκτώ· καὶ τοιαῦτ
τὰ πολυτοκοῦντα· αἰγυπιὰς καὶ ἱέραξ καὶ ἀετὸς καὶ ἀλ
καὶ ἀλεκτορίδες, εἰσὶ μὲν μικραὶ τὸ μέγεθος, τίκτουσι δὲ
ἀνὰ καθημέραν· εἰσὶ δὲ χαλεπαὶ, ἢ κτείνασι τοὺς νεοττοὺς πολ
λάκις· χρώματα δὲ ὧν τοιαῦτα ἔχουσι· τίκτουσι δὲ καὶ οἰ-
κοτρεῖς χηναι δὶς τῆς ἡμέρας· ἤδη δέ τινος λίαν πολυτοκή-
σασαν ἀπέθανον δύο ταχὺς μὲν οὖν ἀλεκτορίδες τίκτου-
σιν ὡς ὅτερ εἴρηται σπανιαχῶς· περιστερὰ δὲ καὶ φάττα καὶ ξυγὼν

οἰνὰς δὲ τὰς πολλοὺς μὲν, ἀλλ' οὐχὶ πεντεκαίδεκα τοὺς ὠιὰ τοὺς τίκτουσιν οἱ ἡμερωθέντες τῶν ὀρνίθων, τίκτουσι πλείω ἀριθμὸν ὠῶν. ἡμερωθέντες δὲ εἰσὶν οἱ μὲν, πολύγονοι αὐτῶν· πολύτοκοι δὲ διχῶς· αἱ μὲν, τῷ πολλάκις ὠὰ τίκτειν αἱ πεντεκαίδεκα, αἱ δὲ, τῷ πολλὰ ὠὰ περ αἱ ἀλεκτρυόνες τίκτουσαι· αἱ δὲ, τῷ πολλάκις μὲν τίκτειν ὀλίγα δὲ τὸν ἀριθμὸν καὶ μικρὰ τὸ μέγεθος· οἷον ἡ τῶν ἀμπελίδων καὶ τῶν ἐρεβίνθων τίκτει δὲ ἡμερωθεῖσα τίκτει πλείω τῶν ἀγρίων· τίκτουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ἐννεακαίδεκα· τὰς δὲ μήπτηνας, οὐκ ἐννεακαίδεκα· οἷον αἵ τε πέρδικες καὶ οἱ ὀρτυγες· ἀλλ' ἔστι τις ἐφ' ὅλου γένους· καὶ τὰ μὲν ὑλικὰ ὠὰ ὑποκίρρα καὶ τὰ τῶν πελειάδων καὶ τῶν τρυγόνων καὶ τῶν κοσσύφων καὶ τῶν κιχλῶν καὶ τῶν ἀηδόνων καὶ τῶν ἀκανθυλίδων καὶ τῶν ἀκρίδων καὶ τῶν ἀμπελίδων καὶ τῶν ἐρεβίνθων καὶ τῶν ὀρτύγων καὶ τῶν περδίκων καὶ τῶν ἀλεκτρυόνων καὶ τῶν ἀλεκτορίδων καὶ τῶν ἀτταγήνων καὶ τῶν φασιανίδων καὶ τῶν ἀνθίων καὶ τῶν ἀνθίδων καὶ τῶν ἀνθίδων καὶ τῶν ἀνθίδ

χηναλόπεκος. Vulpanseres

ἐκλέπουσιν excludunt foetus.

Si incubante gallina tonuit oua corrumpuntur

χωόουρα καὶ οὐρινα .ι. urina oua .uulgo huceros

Hypenemia oua ab aliis uocantur Zophyria

ὠὸν ἔρσικος · περιστερᾶς · ταῶνος · χηνὸς · χηναλώπεκος · ἐκλέπουσιν
ταῖς δὲ ἐπωαζούσαις ἐν τῷ θέρει θάττον, ἢ ἐν τῷ χειμῶνι · ἐνίοτε
δὲ καὶ ἐν ἡμέραις αἱ ἀλεκτορίδες ἐν τῷ θέρει ἐκλέπουσιν · ἐν δὲ
τῷ χειμῶνι ἐνίοτε πέντε καὶ εἴκοσι διαφέρουσι μόνοι τοῖς αἱ
ὄρνιθες ὀρνίθων, τῷ ἐπωαστικώτερας εἶναι ἑτέρας ἑτέρων · ἐὰν
δὲ βέβρονται ἐπωαζόντες, διαφθείρεται τὰ ὠά · παρὰ καλὸν μᾶλλον
τὸ πτηνῶν κωκύσουρα καὶ οὐρινα, ἵνα τοῖς θέρους μᾶλλον ζεφυρία
δι' ἃ καλεῖται ταῦτα ἡμέρια · ὧν τινων, ὅτι ὑπὸ τὴν ἀραινὴν ὥραν
φαίνονται δεχόμενα τὰ πνεύματα αἱ ὄρνιθες · οἱ δὲ νότοι δὲ καὶ
οἱ λίβες τὴν ἐαρινὴν ὑγρασίαν φέροντες τὰ ὑπηνέμια · ἐὰν δὲ
ἐπιπνεύσωσιν ἡλαφρωμένα αἱ τίτθαι τὰς δὲ ταῦτα ἡνέμια χόνι-
να. καὶ τὰ ἐξ ὀχείας ἡδὺ ἐπιφέροντα, μεταβάλλοντα εἰς
ἄλλο γένος, ἐὰν περὶ μεταβαλεῖν ἐκρυῶσι δὲ εἰς τὸ λευκόν, ὀχεύ-
ται ἢ ταῦτα ἡνέμια ἔχουσαι · ἢ τὰ ἐπὶ τόνῳ εἰλημμένα δεξέτερου ὄρνιθος.
ἢ γίνεται τὰ μὲν ταῦτα ἡνέμια, γίνεται · τὰ δὲ πρότερον παρόντα, καὶ τὸν
ὕστερον ὀχεύοντα ὄρνιθα · ἂν δὲ ἤδη μετέβαλλον εἰς τὸ λευκὸν οὐδὲν
μεταβάλλοντα, οὔτε ταῦτα ἡνέμια ὥστε τίκτειν ἄγονα, οὔτε
τὸν ὠκυρόον μᾶλλον, ὥστε μεταβάλλειν εἰς τὸ τοῦ ὀχεύοντος γένος.
καὶ ἐὰν ὑπερχόντων δὲ μικρῶν διαλείπῃ ὀχεία, οὐδὲν ἧττον
ξαίνεται τὰ πρότερον παρόντα · ἐὰν δὲ πάλιν ὀχεύηται, ταχέως
γίνεται ἡνωϊδέστερα εἰς τὸ μέγεθος · ἔχει δὲ φύσιν τοῦ ὠοῦ τὸ τὸ ὠχρὸν
καὶ τὸ λευκὸν ἐναντίαν, οὐ μόνον τῷ χρώματι, ἀλλὰ καὶ τῇ δυνά-
μει · τὸ μὲν γὰρ ὠχρὸν ὑπὸ τοῦ ἥλιου πήγνυται · τὸ λευκὸν δὲ ὑπὸ τοῦ
πυρός, ἀλλ' ὑγραίνεται μᾶλλον · ὑπὸ δὲ τοῦ πυρὸς τὸ μὲν λευ-
κὸν πήγνυται · τὸ δὲ ὠχρὸν οὐ πήγνυται · ἀλλὰ μᾶλλον ὑγραίνεται τί-
λλει, ἂν μὴ κατακαυθῇ · ἐὰν μᾶλλον ἑψόμενόν τι πυρῶμεν, σωίζε-
ται ἐξαιρούμενος ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ χωρὶς τοῦ μέλιτος διείληπται · ὑπὸ τοῦ λε-
λευκῆναι δὲ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὠοῦ χάλαζαι, ὃ δὴ συμβάλλον πρὸ
τοῦ γενέσθαι, ὡς πέρυσιν ὑπολαμβάνουσιν εἰσιδιδύον μόνον, καὶ
πῶθεν · ἢ δὲ, ἄνωθεν · συμβαίνει δὲ ταῦτα καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ τὸ λευκὸν
καὶ ὅταν ὀχεύηται συγκεράσῃ πλείω τοιαῦτα εἰς κύστιν

καὶ

Vis naturalis & differetia lutei & albi in ouo.

Vitellus — Oui
Albumé — Oui

Membrana discernit uitellus & albumé oui

χάλαζαι .ι. grandines quę initio uitelli adhęrent

χύσιν Patinæ

καὶ ἐὰν μὲν λεπτὸν καὶ μὴ σωρηνῶδες πυρεῖ, τὸ ὠχρὸν εἰς τὸ μέσον συ-
νέρχεται πᾶν κύκλῳ · τὸ δὲ λευκὸν κύκλῳ περιέστηκε · ἢ ἀλεκτο-
ρίδων αἱ νεοττιάδες τίκτουσι πρῶτον ὠὰ χλωρὰ οὐ μεγάλα · ἢ
ὀλίγῳ ὕστερον τίκτουσιν ἢ αἱ πρεσβύτεραι · ἐλάττω δὲ τῷ μεγέθει τὰ
ἐκ τῶν νεωτέρων · ὅλως δὲ ἐὰν μὴ πάνυ ἐπωάζωσιν αἱ ὄρνιθες, δι' ὃ
φθείρονται καὶ κάμνουσιν ὀχευθεῖσαι δέ, αἱ μὲν ὄρνιθες φέρ-
τεροί τε καὶ ἀποστέρνιον ἔχουσι, καὶ πολλάκις καὶ περιβάλ-
λονται · ποιοῦσι δὲ τὰ αὐτὰ τοῦτο καὶ τίκτουσαι ἐνίοτε · αἱ δὲ πε-
ρίστεραι ἐφέλκουσι τὸ ὄρος τοῦ ὄνου · οἷόν χῆνες καὶ τὰ κολυμβῶ-
σιν · αἱ δὲ κυήσεις καὶ αἱ τῶν ὑπηνεμίων ὠῶν συλλήψεις, τα-
χεῖαι γίνονται τῶν ἐλείσσω τῶν ὀρνίθων · οἷον καὶ τῇ πέρδικι
ὅταν ὀργᾷ πρὸς τὸν ὀχεῖα · ἐὰν γὰρ κατα πνιαθῇ τὸ ἄρρενος
κυίσκονται καὶ αὖθις ἄγχιστα γίνεται πρὸς τὰς θήρας · ὅσφρη-
σιν γὰρ δοκεῖ ἔχειν ὠμὴν μάλιστα ὁ περδὴξ καὶ τὸ ὠοῦ μάλιστα μετὰ
τὸν ὀχεῖαν · καὶ ἐκ τοῦ ὠοῦ πάλιν συμπεπολιωμένου καὶ τὸ νεοττὸν γί-
νεσθαι οὐκ ἐν ἴσοις χρόνοις συμβαίνει πᾶσιν, ἀλλὰ διαφέρει κ]
μεγέθει τῶν χηνῶν τῶν σωίζεται δὲ τὸ φλ ἀλεκτορίδος ὠοῦ
κ]τὸν ὀχεῖαν · καὶ τελοῦται τὸ ὠὸν ἐν ἡμέραις ὡσεὶ τοσαύ-
λου · καὶ φλ περιστερᾶς δὲ ἐν μικρῷ ἐλάττονι · δύο ἀνται δαὶ περι-
στεραὶ ἤδη τοῦ ὠοῦ ἐν ὠδῖνιόν τος καὶ τίκτειν · ἐὰν γάρτι φοβηθῇ ὑ
πότυπ Θ', ἢ περὶ τὸν νεοττιάν, ἢ πτερὸν ἐκτιλθῇ, ἢ ἄλοτι τοι
νῦν ἢ πλυσαρεσκίαν καὶ τέχνῃ ἀνάτικτει μελήσασα δὲ ἢ περὶ
τοὺς περιστερᾶς συμβαίνει καὶ τὰς περὶ τὸν ὀχεῖαν · κύουσι γὰρ
ἀλλήλας, ὃ τῶν μὲν μὴ ἀναβαίνοντος ἄρρενος, πρὶν ἂν ὀχύσῃ · ὁ δὲ
πρεσβύτερος τὸ πρῶτον ὕστερον μόνοι ἀναβαίνει καὶ κύουσι · οἱ δὲ
νεώτεροι αἰεὶ τοὺς τοιήσαντας ὀχεύσει · οὗ γάτι δύονται ἢ
ἔτι αἰθήλαι αἰγὴλ ἀναβαίνουσιν, ὅταν ὁ ἄρρ] μὴ ᾖ κύουσαι ὡς
πρὸς ἄρρ ·] ὁ δὲν πρὸς μόνον εἰς αἰγὴλ τίκτουσιν ὠὰ πλείω εἰ τὸ
ὀλίγιστον δύο μ · ὧν ὁ ἕνα ὀνεοπλὸς δὲ εἰς, αἰγὸς πνέμι πάν τὲ]οι

Gallinæ

νεοττιάδες τ]αχέα τοῦ ἐκ τοῦ ῥίφους .ι. ἐμπέσῃ γαλῆ

ῥίφλος gd significat hinc dicere

πέρδιξ festuca

ὀρροπύγιον caudá

Hypenemia oua

Perdix ualet olfactu

Perdix si a parte mo ris uentus spirat pro gnans fit

Columbæ

τοῦ ὠοῦ ἐν ὠδῖνι ὄντι .ι. tempore parturiẽdi

χύουσι · osculantur

Columbus esse terbad nota ·

αὐτά· ἔστι δὲ ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ὠοῦ συμβαίνει δὲ τοῖς ὄρνισι συμπαίνειν
τὰ αὐτὰ ἔτη πάντα πλὴν ὅσα ἀφέρασιν τελειώσεως, καθάπερ
εἴρηται πρότερον· οἷον χόνδρος ἀφέρασις τελειώσεως, καθάπερ
ἐν τοῖς ἀλεκτρυόσι ξηρῶν ἡμερῶν μ̄ νυκτῶν πεντεκαίδεκα·
ὅσων δὲ μείζονες αἱ ὄρνιθες ἐν τοῖς
οὕτως ἐλάττονα καὶ τὰ ἔτη τούτῳ τῷ χρόνῳ
μωτὸ ὠχρὸν προελήλυθε πρὸς τὸ ὀξύ, ὥσπερ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὠοῦ καὶ ἐκ
λέπει τὸ ὠόν· ὅσον δὲ μήπω αἱματίνη ἡ λευκὴ καρδία· ὑπὸ
δύο πόροι φλεβικοὶ ἐναιμοι ἐλιασόμενοι οἱ φέρουσιν αὐξανο-
μένους ἑκάτερος τῶν πλευρόντων τὸ αἷμα τὸ
μας ἔχων ἤδη πλευρόν τὸ λευκὸν χόνδρου τοῦτον ὑπὸ τὸ
φλεβικὸν ὀλίγον δ' ὕστερον ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐκτείνεται μικρὸν πρῶτον
πέπαν, ἡ δὲ λευκὸν δηλοῖ δὲ καὶ φαλήν· ταύτης οἱ ὀφθαλ-
μοὶ μάλιστα ἐμπεφυκότες μέλανες· καὶ τοῦτο μέχρι πόρρω διατε-
λεῖ· ὀλίγον γὰρ πρὸ μικροῦ γίνου ἡ συμπίπτουσι τοῦ σώματος τὸ κάτω
τῶν μερῶν δὲ ἡμῖν φαίνεται μόριον πρὸς τὸ ἄνω πρῶτον τῶν
ἐκ φλ καρδίας τεινόντων ὁ μ̄. Φέρεται εἰς τὸ κύκλῳ πλευρόν· ὁ
ἔτι τὸ ὠχρὸν ὥσπερ ὀμφαλὸς ὑμὴν μὲν ἐστὶν ἀρχὴ τοῦ νεοττοῦ, ὅταν ἐκ τοῦ
λευκοῦ· ἡ δὲ προφύσα τοῦ ὀμφαλοῦ ἐκ τοῦ ὠχροῦ δὲ καταίου δὲ ἤδη ὁμ
τος, ὁ νεοττὸς ὅλος δ' ἀδηλος καὶ τὰ μέρη πάντα ἔχει δὲ τὸν
κεφαλὴν μείζω τοῦ ἄλλου σώματος· καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς φλ
κεφαλῆς οὐκ ἔχοι τόσον τὸν ὄγκον γίνονται δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ πρῶτον
χόν τοῦτον ἐξαιρεῖ μύοι μείζους κυάμου ὁ μέλανες· ἀφαιρεῖ
μύον δὲ τὸ δέρμα τος, ὑγρόν ὑστερ λευκὸν ὑγιχὸν σφόδρα σίβολον πρὸς
τὸν αὐτὴν ὕστερον δὲ οὐδὲν· τὰ μὲν οὖν πρῶτα καὶ
τὸν κεφαλὴν τοῦτον διάκειται τὸν τρόπον ἔχειδὲν τῷ χόνῳ
τούτῳ καὶ τὸ πλάγχα ἤδη φανερὰ, καὶ τὰ περὶ τὸν κοι-
λίαν τὴν ἑτέρων φύσιν· καὶ αἱ φλέβες, αἱ ἀπὸ φλ καρ-
δίας φαινόμεναι τείνειν, πρὸς τῷ ὀμφαλῷ ἤδη γίνονται
ἀπὸ

∴ ρξ. αὐγῶ.
theodo. lucé

Liquor amarus indicium præstare incipit

Punctū sanguineū in albo cor

Auriculæ

Duæ Tunicæ

Venæ fibras

Corpus pulli

Oculi pulli præcipue inflati

Pori ex corde pfecti

Vmbilicus omi

Pullus decimo die toto pspicuus

Pulli principiū ex albo hquore · cibus in luteo

Caput in pullo maius toto corpore & oculi maiores capite

Venæ a corde profectæ

ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ τέτανται φλέψ· ἡ μὲν πρὸς τὸν ὑμένα τὸν
πλείονα τὸ ὠχρὸν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὑγρὸν ἔ-
τι τὸ ὠχρὸν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὑγρὸν ἔ-
δη δὲ καὶ πολὺ μᾶλλον· καὶ τὸ μὲν ἕτερον εἰς τὸν ὑμένα τὸν
πλείονα τοῦ λοιποῦ τὸν ὑμένα, ἐν ᾧ ὁ νεοττὸς ὁ τὸν ὠχροῦ ὑμένα
ἡ δὲ τὸ καὶ τὸν ὑμένα τὸν
κρὸν, τὸ ὠχροῦ τὸ μὲν ἄνω γίνεται, τὸ δὲ κάτω· ἐν μέσῳ δὲ τὸ λευ-
κὸν ὑγρόν, τὸ δὲ κάτω ὠχροῦ τὸ λευκὸν καὶ κάτωθεν ὥσπερ
τὸ πρῶτον ὑπῆρχε δὲ καταίου δὲ ὅλον τὸ σῶμα τὸ λευκὸν ἔχα τὸν σύ-
νεται, ὀλίγον δὲ ἡ ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ ἔκτασις καὶ γλίσχρον· καὶ ὠχρὸν καὶ ὑδατῶδες· τὸ
τακται δὲ τῇ θέσει ἑκάστοτε πρότερον πρῶτος μὲν καὶ ἔ-
χατον πρὸς τὸ ὀσφρακον ὁ τοῦ ὠοῦ ὑμήν, οὐχ ὁ τοῦ ὀσφρακος· ἀλ-
λὰ ὑπ' ἐκεῖνον· ἐν δὲ τούτῳ λευκὸν ἐνεῖναι ὑγρόν· εἶτα ὁ μεσε-
τατος, καὶ ὁ περὶ αὐτὸν ὑμὴν χωρίζων ὅπως μὴ ἡ ἐν ὑγρῷ ὁ
νεοττὸς· ὑπὸ δὲ τὸν νεοττὸν τὸ ὠχρὸν εἰς ὁ μὲν φλεβῶν ἔφορος
ἡ ἑτέρα· ἡ δὲ ἑτέρα εἰς τὸ πλεῖστον λευκόν· τὸ δὲ ὠὸν πλεῖστον ὑ-
μὴν μετὰ ὑγροῦ πολὺ χωρίσας· εἶτα ἄλλος ὑμὴν περὶ
αὐτὸ ἡδη τὸ ἔμβρυον, ὥστε ὥσπερ εἴρηται χωρίζων πρὸς τὸ ὑγρόν· ὑ-
πὸ κάτω δὲ τοῦτον ὠχρὸν ᾧ ἑτέρῳ ὑμένι πλειστημμένον· ἐν
ᾧ τείνει ὀμφαλὸς ὁ ἀπὸ φλ καρδίας καὶ φλ μεγάλης φλε-
βὸς φέρων· ὥστε μὴ εἶναι τὸ ἔμπυον ἐν οὐδετέρᾳ τῶν ὑγρο-
των πλεῖ δὲ τὸν εἰκοστὴν ἤδη φθέγγεται τὸ κινούμενον ἔσωθεν·
αὐτὸ κινεῖ δὲ λεπῶν· καὶ ἤδη δασὺς γίνεται τὸ τὸν ὑπὲρ τὰς
εἴκοσι γίνηται ἡ ἐκκόλαψις τῶν ὠῶν· ἔχει δὲ τὸν κεφαλὴν
ὑπὲρ τὸν δεξιοῦ σκέλους ἐστὶ τὴν λαγόνα· τὸν δὲ πτέρυγα ὑ-
πὲρ φλ κεφαλῆς καὶ φανερὸς κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἤδη·
τι χωρίσθησ ὑμὸν ὁ μετὰ τὸν τὸ ὀσφράκου ὑμένα ὃν ἔχα τον·
εἰσὶ δ' ἕτεροι ἓξ ἕτερος τῶν ὀμφαλῶν· καὶ ὁ νεοττὸς ἐν τούτῳ δὴ
γίνεται τοιοῦτος· καὶ ὁ ἕτερος ὑμὸν χωρίσθησ ὧν ὁ περὶ τὸ
ὠχρὸν, εἰς ὃ ἕτεινεν ὁ ἕτερος ὀμφαλός· ἀμφοῖν ἁπτε τῆς
καρδίας καὶ φλ φλεβὸς φλ μεγάλης· ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ

Vena ab umbilico prodit

Præcrescente pullo ordo vitellinæ albi muertitur

Ordo pulli & lutei & albi in ouo gs fit

Ordinē nota

Vicesimo die nascenti pulli vox auditur.

ἐκκόλαψις excluſio

λαγόνι ſhibus

χωρίσθης quæ pro ſecundis habetur

Vmbilici ſtuo in pul

Membrana quæ ſecū dariū uicē præſtat

Membrana poſtre ma quæ omnia am bit · i · teſta ipſa

Duæ mē branæ

ὑπόζωμα

ἀνηλωται

Quaque etiam ex conceptu gignuntur nō semper fecunda

Quaque gemina quę binis constant uitellis

λεκύθους uitellos

Sunt nōnullę gallinę quę omnia ouaparuūt gemina

ὠὰ ἔνια ἄγονα ἃ ἔρριπται

φάττα. Palumbes

Trygon. Turtur

ὁ μὲν πρόσθεν ἔξω χωρίον ὀμφαλοῦ τείνων, ἀπολύεται τοῦ ζωόσυμπεπτωκώς· ὁ δὲ εἰς τὸ ὠχρὸν φέρ· σωμα ἀρτεῖται τοῦ νεοττοῦ πρὸ τοῦ ἐντέρου, τὸ λεπτόν· ἡ ἔσω, τοῦ ὠχροῦ πολὺ ἤδη γίνεται ἐν τῷ νεοττῷ, καὶ ὑπόζωμα ἐν τῇ κοιλίᾳ ὠχρόν, ὃ περίπωμα ἢ ἀφίσι τοῦ πρὸ τοῦ ἔξω χωρίου· καὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ δὲ ἔχει λευκὸν καὶ τὸ ἔξω περίπωμα· καὶ ἔσω τι ἐγγίνεται λευκόν· τέλος δὲ τὸ ὠχρὸν ἀεὶ ἔλαττον γινόμενον καὶ προϊὸν ἀναλίσκεται τῷ μεσαίτατον. καὶ ἐμπερι λαμβάνεται ἐν τῷ νεοττῷ· ὥστε ἤδη ἐκκεκαλυμμένου δεκαταίου αὐτὸ ἀναχάσκει· ἔτι τοῦ τῶν ἐντέρων μικρόν τι τοῦ ὠχροῦ λείπεται· ἀπὸ δὲ τοῦ ὀμφάλου ἀπολέλυται, οὐδὲν γίνεται μεταξύ· ἀλλὰ αὐηλωται· ὧν περὶ δὲ τὸν χόμον τὸν πρότερον ἐρρέθη τὰ καθ' ὅλου μὲν ὁ νεοττός· ἐγείρεται δὲ καὶ ἀναπαλέπτει κινούμενος καὶ φθέγγεται καὶ ἡ καρδία, ἅμα τῷ ὀμφαλῷ αὐαφυσᾶται ὡς ἀναπνέον τος· ἡ μὲν οὖν γένεσις ἐκ τοῦ ᾠοῦ τοῖς ὄρνισι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τίκτουσι δὲ αἱ ὄρνιθες ἔνια ἄγονα τῶν ᾠῶν, καὶ τὰ ὅλα ὀχέασι γίνομενα· καὶ ἐπωάζουσιν οὐδὲν γίνεται ἔκγονον· τιθέασι δὲ ῥᾳστα μάλιστα ἐπὶ τῶν ὠῶν περὶ ἑρπετὰ ἢ δίδυμα τῶν ᾠῶν δύο ἔχει λεκύθους· ὧν τὰ μὲν διείρηται τὸν μηκίστον ἄλληλα συγκεχυμένα τὰ ὠχρά, πολλὴν λεπτὴ διάφυσιν· τὰ δὲ, οὐκ ἔχει ταύτην τὴν διάφυσιν ἀλλὰ συμφαύσασι· εἰσὶ δὲ νῆσαι ἀλεκτορίδες· αἱ πάντα δίδυμα τίκτουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν πάντων τὸ περὶ τὰς λεκύθους συμβαίνον· ὀκτὼ καὶ δέκα ἡμέρῃσι τίκτουσι, ἐξελεγχθὲν δίδυμα, πολλὰ ὅσα δ' ἐναιείγνυται· τὰ μὲν οὖν αἰγὸς μικρὸν μείζον· τὸ δ' ἔλαττον γίνεται τῶν διδύμων· τὸ δὲ τέλος ταῦτον τετράτωδες τίκτουσι δὲ πάντα μὲν τὸ ὥρι στερόφθη δύο· οἷον φάττα καὶ τρυγὼν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· τὰ δὲ πολλὰ ἑξαίρετα· τρυγὼν καὶ φάττα τίκτει δὲ μὲν ὥρι στερά (ὥσπερ εἴρηται) πᾶσαν ὥραν· ξυγὸν δὲ καὶ φάττα ἐν ἔαρι οὐ πολὺ ἀκίς· ἡ δὲ· τίκτει δὲ τὰ δύο τερα, ὅταν τὰ πρότερα γονιθέντα διαφθαρῇ· πολλαὶ γὰρ διαφθείρουσιν αὐτὰ τῶν ὀρνίθων·

τίκτει

Plin

4

τίκτει μὲν οὖν τῶν ὡς τὸ πολὺ εἰρημένων ἡ πρίαπτε· ἀλλ' ἐξάγει τὰ ὠὰ δέπτε Δισὶ πολέμου νεοττιῶν· ἐνίοτε δὲ καὶ μόνον· τὸ δ' ὅλον πλήθος μὴ τῶν ἀεὶ οὐρινόμενον τῶν πολέων ὀρνέων ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ χωμᾶσθαι πάντων δὲ οἱ ὄρνιθες ἐπείσθαν ἅπαξ ἅρξωμεν τίκτειν, διατέλεσ ὡς εἰπεῖν ἐχρόνιον ὠὰ ἀλλ' ἔνιοις διὰ μικρότητα τὰ ὠάδιον ἰδεῖν· ἡ δὲ ψευστερὰ ὡς ἐπὶ πολὺ ἄρρεν· ἡ δὲ θῆλυ· καὶ οὕτως ἐπὶ πολὺ πρότερον ἄρρεν· τίκτει ἡμέρας μίαν ἢ δύο καὶ εἶτα παύεται· εἶτα πάλιν τίκτει θάτερον ἐπαύσατο δὲ ἡμέρᾳ ἢ ἡμέρᾳ· πλὴν ἡμικτοῦ ἢ θήλεια ἐκπέπτωκε τὰ ἐκλεπτὰ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν τὸ χωμώμενον πρότερον τῶν ὠῶν· τηρώσκει δὲ τὸν ὠὸν τῇ προτέρᾳ ἐκλέπτει καὶ συμβαίνουσι νεοττοὶ ἀμφότεροι ὡσαύτως χρόνου τοῦ αὐτοῦ· ὥσπερ καὶ τὰ ὠὰ καλεῖται τέρα ἢ θήλεια· ἐπεὶ τίκτουσι τὴν τροφίαν τοῦ ἄρρενος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ζῷα μετὰ τὸν γόνον· τίκτουσι δὲ τοὺς ἐμαυτοῦ καὶ δεκάκις καὶ ἑνδεκάκις· αἱ δὲ ἐν αἰγύπτῳ καὶ δωδεκάκις· ὀχεύονται δὲ καὶ ὀχεύεται ἡ ψευστερὰ ἐντὸς τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ γὰρ ἐξαμιῶν ὀχεύει καὶ ὀχεύεται· τοὺς δὲ φάττας καὶ τοὺς τρυγόνας ἔνιοι φασὶν ὀχεύεσθαι καὶ γεννᾶν καὶ ξῆμι μανθάνεται, σημεῖον ποιούμενοι τὸν πολὺν θόρυβον αὐτῶν ἐν κύκλῳ δὲ γίνεται δέκα καὶ τέτταρας ἡμέρας, καὶ ἐπωάζει ἄλλας τοσαύτας· ἐν ἑτέραις δὲ δέκα καὶ τέτταρσι περὶ ἔτος ὥστε μὴ ἐκδύσασθαι καὶ τὸ λεμβάνεσθαι, καὶ οἱ δὲ φάττα (ὥς φασι) ἐπὶ τετταράκοντα ἔτη· καὶ αἱ πέρδικες δὲ πολλοῖς ἔτη ἡ ἑκκαίδεκα τίκτει δὲ καὶ ἡ ψευστερὰ ἀπονεοττιοῦσα πολλὴν ἐν τριάκοντα ἡμέραις· ὁ δὲ χὴν νεοττιᾷ μὲν ἐπὶ πέτραις ἀπροσβάτοις· διὸ ἀσφαλὲς ἰδεῖν νεοττιὰν χηνὸς καὶ νεοττούς· καὶ διὰ τοῦτο ἡρόδοτος ὁ βρίαστωρ τῶν σοφιστῶν φησὶν εἶναι τοὺς ἐφ' ἑτέρας γῆς ἀδήλους ἡμῖν· τοῦτο δὲ λέγων τὸ σημεῖον· ὅτι οὐδεὶς ἑώρακε χηνὸς νεοττιὰν· καὶ ὅτι πολλοῖς ἐξαίφνης φαίνονται ἀκολουθοῦντες τοῖς στρατεύμασι· τὸ δὲ δεῖξαι χαλεπὸν ἰδεῖν· ὥσπαρ δ' ὅμως· τίκτουσι δὲ δύο

∴ Aa lego ἐφ' ἑτέρας

Ga

Plin

5

COLVMBÆ

ὄρνεον. Vrinū ouis .i. virtū

Nulla auis arnicula generat Columba

Graior tempore parcus fœmina columba ut & reliq animalia

Aegyptię columbę

Palumbes

Turtures

COLVMBÆ

Palumbū Perdicū

Columba

φάττ. Vultur.

Herodotꝰ pater Brissomis sophiste

Sophista .i. rhetor theodor)

Vultures multi sequuntur exercitū

ὠὰ οἰγύπες τὰ μὲν ἄλλα ὅσα σαρκοφάγα ὠοτοκεῖ πλεονάκις ἢ ἅπαξ τίκτουσι· ἡ δὲ χελιδὼν δὶς νεοττεύει μόνον τῶν σαρκοφάγων· τῶν δὲ νεοττῶν αὐτῆς ἐστὶ νέων ὄντων τὰ χελιδόνος τὰ ὄμματα ἐκκεντῆσαι, γίνονται ὑγιεῖς καὶ βλέπουσιν ὕστερον. ὁ δὲ ἀετὸς ὠὰ μὲν τίκτει ξία· ἐκλέπει δὲ τούτων τὸν δύο· ὥσπερ ὅδε καὶ ἐν τοῖς λεγομένοις μουσαίου ἔπεσιν· ὃς ξία μὲν τίκτει· δύο δ' ἐκλέπει· ᾧ δ' ἀλεγίζει· ὡς μὲν οὖν τὸ πολλὰ οὕτω συμβαίνει· εἴδη δὲ καὶ ξεῖς νεοττοὶ ὠμοί εἰσιν· ἐκκαλλεῖ δ' ἀὼξανομένων τὸν ἕτερον τῶν νεοττῶν ἀχθόμενος τῇ ἐδωδῇ· ἅμα δὲ λέγεται ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀσαρκεῖς γίνεσθαι· ὅπως μὴ ἀρπάζῃ τοὺς τῶν θηρίων σκύμνους· οὔτε οὖν ὄνυξι αὐτοῦ διαστρέφοντες ὀλίγας ἡμέρας· καὶ τὸ πτερὰ λευκαίνεται ὥστε καὶ τοῖς τέκνοις τοῦτο γίνεσθαι χαλεπόν· τὸν δ' ἐκβληθέντα δέχεται καὶ τρέφει ἡ φιλία ἐπωάζει περὶ τριάκοντα ἡμέρας· καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοῖς μεγάλοις ὁ χρόνος τοσοῦτός ἐστι τῆς ἐπωάσεως· οἷον χηνὶ καὶ ὠτίδι· τοῖς δὲ μέσοις περὶ εἴκοσιν· οἷον ἰκτίνῳ, ἡ ἱεράκι τίκτει δὲ ὁ ἰκτῖνος τὰ μὲν πολλὰ δύο· ἐνίοτε δὲ τρεῖς ἐξαίρνεοτ- τούσιν· ὁ δ' αἰτωλικὸς καλούμενος, ὅτῳ ὁτιοῦν τέτρασι τίκτει ἢ πλείω ὁ κόραξ δύο μόναι δύο ὥσπερ φασίτινες· ἀλλὰ πλείω, καὶ ἐπωάζει περὶ εἴκοσιν ἡμέρας, καὶ ἐκβάλλει τοὺς νεοττοὺς ὁ κόραξ. ποιεῖ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ὀρνέων τὸ αὐτὸ τοῦτο· πολλάκις γὰρ ὅσα πλείω τίκτει, ἐμ πάντα ἐκβάλλουσιν· οὐ πάντα ἢ τὰ αὐτὰ γλαυκόμοια περὶ τὰ τέκνα· ἀλλ' ὁ πύγαργος χαλεπός· οἱ δὲ μέλανες δύτεκνοι περὶ τὸ ξοφὴν εἰσὶν· ἐπεὶ πάντες ὡς εἰπεῖν οἱ ταμψώνυχες ὅταν θᾶττον οἱ νεοττοὶ δύνωνται πτέλεσθαι, ἐκβάλλουσι τὸν πρεσβύτερον ἐκ νεοττιᾶς· ἢ τὰ ἄλλον ὥσπερ εἴρηται πρόσθεν οἱ πλείστοι τοῦτο δρῶσι· ἢ ἐκλέψαντες οὐδεμίαν ὠὴν μέλλουσι ποιοῦνται τὸ λοιπὸν πλὴν κορώνης· αὕτη γὰρ ὠὴν μὲν χρόνον ἐπιμελεῖται καὶ γὰρ ἤδη πεπτωκυίᾳ σιτίζει παραπετομένους δὲ ὁ κόκκυξ λέγεται μὴ

ὑποτίνων

theodor cui nomen pygargo cauda albicans dederat

Vulturu duo ova

Aquilæ

Oculi hirundinem pullorum effossi reficiunt

Musæi carmina de natura animalium nota pro politiano

Musæi "

ἀλεγίζῃ educat

Aquila tria parere ova duo excludere. Unum educat

σκύμνους foetus

ψὰν ossifraga

ὠτὶς Tarda

ἰκτῖνο Milvo

Αἰτώλιος Aetolius

Aquilæ

Pygargus aglæ species

ὁ πύγαργος cum primis

De Cura Animi erga foetus

κορώνης Cornicis

Cuculus

ξ addit theodor) nomen q: hinc excaetti
.i. degenerantis aglæ accipit

∴ φάνν. Aldi

ὑποτίνων ὡς μεταπεσὸν ἐξ ἱέρακος· διὰ τὸ ἀφανίζεσθαι τὸν ἱέρακα ἢ περὶ τοῦτον χρόνον ᾧ ὁμοίους δέρχεσθαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἱέρακας οὐκ ὄντων ἰδεῖν· ὅταν θᾶττον φθέγγηται ὁ κόκκυξ· ὅλην ὁ λίγας ἡμέρας ὁ κόκκυξ φαίνεται μὴ ἐπ' ὀλίγον χρόνον τοῦ θέρους· τὸν δὲ χειμῶνα ἀφανίζεται ὅτι ὁ μὲν ἱέραξ γαμψώνυχος· ὁ δὲ κόκκυξ οὐ γαμψώνυχος, ἔτι δ' οὐδὲ τὰ περὶ τὸν κεφαλὸν ἔοικεν ἱέρακι· ἀλλ' ἄμφω ταῦτα περὶ στερρὰ μᾶλλον· ἀλλ' ἢ κατὰ τὸ χρῶμα μόνον προσοικεῖν ἱέρακι· δῆλον τοῦ μὲν ἱέρακος τὸ περικλαῖον γραμμαῖσι· τοῦ δὲ κόκκυγος· οἷον στιγμαί· τὸ μὲν τοι μέγεθος ἡ πάπια ὅσον παραπλήσια τῷ ἐλαχίστῳ τῶν ἱεράκων, ὃς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀφανὴς ὅλην ἐστὶν ὅτε λύεται· φαίνεται ὁ κόκκυξ· ἐπεὶ ἤδηκε ὠμμοί εἰσιν ἄμφω· καὶ ἐσθίουσιν ὡς τὰ ὦπας κόκκυξ· ὑπὸ ἱέρακος· καίτοι ἄδηλον ποῖόν τοῦτο ὁμοιοῦται ὀρνέων νεοττοῖς ὁ κόκκυγος λέγουσιν ὡς οὐδεὶς ἑώρακεν· οὐδὲ τίκτει μέν, ἀλλ' οὔτι φασὶ μύος νεοττείαν· ἀλλ' ἐνίοτε μὲν, ἐν τῇ τῶν ἐλαττόνων ὀρνίθων συτίκτει, καταφαγὼν τὰ ὠὰ τὰ ἐκείνων· μάλιστα δὲ εἰς τοὺς τῶν φάβων νεοττείαις καταφαγὼν τὰ τούτων ὠά· τίκτει δ' ὀλίγα κις μὲν δύο· τὰ δ' ἔλαττα, ἓν· τίκτει δ' ὑπὸ τὴν τῆς ὑπολαΐδος νεοττείαν· ἡδὲ ἐκλέπει ἡ ἐκβέφη· γίνεται δ' ἐνίων καὶ ἡδύκρεως· τοῦτον μὲν καιρὸν μάλιστα γίνονται δ' ἐν τῇ τῶν ἱεράκων οἱ νεοττοὶ ἡδύκρεως· φόβρα ἡ πίονες· νεοττοὶ δ' ὑπὸ τὸν τοῦ ὄρρωνος γάμον τοῖς μὲν ξανθοῖς ἐπωάζουσι δὲ καὶ τῶν πολλὰ τῶν ὀρνίθων (ὡς πρὸς εἴρηται περὶ τῶν ποικιλτέρων)· δῆλα δὲ χρῶμα μόνον ἡ ἄρρενα τοῖς θήλεσι· τὸ δὲ τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἀπολείπει τὸ θῆλυ τροφὴν αὐτῷ προσφέρομενον τῶν ὀρνίθων· ἡ χηνῶν αἱ θήλειαι τὰ ὠὰ ἐπωάζουσι μόναι, ἡ δὲ ἀετὸς ἐφεδρεύουσιν ὅτε πετάξων τοῦτο πρίειν· πρὸς ἣ τόπος ἐλῶδες ἐστὶ τὰ πολλὰ ἐχουσι πάντων τὰ λιμναίων ὀρνίθων αἱ νεοττιαὶ γίνονται· διόπερ ἡ συχνὰ ἔχοντες ἐπὶ τῶν ὠῶν δύνανται ξοφὴν τινα αὐτοῖς πορίζεσθαι. καὶ μὴ πάντα τὰ πάσιν ἀεὶ τοιαῦτ' εἶναι· ἐπωάζουσι δὲ καὶ τῶν

ἀετὸς

ἱέραξ

κόκκυξ

ἱέραξ

κόκκυξ

ἱέραξ

κόκκυξ

Cormices foeminę tantũ meũbant.

φάβων Palumbiũ

Perdices

σηκούς receptacula

De Pauone

PAVONES

οἱ Ταώ

De Pauone

κορωνῶν αἱ θήλειαι μόναι· καὶ διαμυδοῦσιν ἐπ᾽ αὐτῶν οὗ-
σαι διαπωμῶνται, τρέφουσι δ᾽ αὐτὰς οἱ ἄρρενες, κομίζον-
τες τὴν τροφὴν αὐταῖς καὶ σιτίζοντες. τῶν δὲ φάβων ἡ μὲν
θήλεια ἀπὸ δείλης ἀρξαμένη, τὴν τεύκτραν ὅλην ἐπωάζει· καὶ
ἕως ἀκρατὴς μαρτὼ ὥρας· ὁ δὲ ἄρρην τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου οἱ δὲ πέρ-
δικες δύο πρὸ οὗ τίκτειν τὰ ὠὰ σηκὸς ἢ ἐφ᾽ ᾧ μὴ ἡ θήλεια. ἐπὶ δὲ τὰ τε-
τρώ δὲ ἄρρην ἐπωάζει. ἐκλέπει δὲ ἐκ τεττάρων ἐκάτερος ἐκάτε-
ρα. ἡ δὲ νεοττιὰς ὅταν πρῶτον ἐξαγάγῃ τὰ αὐτῆς ὀλίγῳ ὕστερον ἢ μᾶλ-
λον εἰκοσιπέντε ἡμέραις. ἀφίησι δὲ πρὸς τὴν μάλιστα ἐν οἷς καὶ
τὰ ἄλλα τῶν πτηνῶν ἀποκλαμβάνει δὲ ἐκλέπει ἐν ἓξ ἀκόμη
θημέραις ἢ μικρῷ πλείοσιν ἢ ἐλάττοσιν· ἅπαξ δὲ τίκτει μόνον· τίκτει
δὲ ὠὰ δώδεκα ἢ μικρῷ πλείω ἢ ἐλάττω· τίκτει δὲ διαλιπὼν δύο ἢ τρεῖς ἡ-
μέρας ἢ ὅταν ἐφορᾷ. αἱ δὲ πρωϊγενεῖς μάλιστα ποιοῦσι τὰ ὠὰ τί-
κτουσι δὲ οἱ ταὼ τὰ ὠὰ τὰ ὑστεινέμια ὀλίγον τοῦ θέρους ἢ ποιοῦσι τὸ ἔαρ·
γίνεται δὲ καὶ ὁ νεοττὸς ὠθέως μετὰ τὴν ὀχείαν πτεροῤῥυεῖ δὲ ἅμα
τοῖς πρώτοις τὰ δένδρων· καὶ ἄρχεται αὖθις ἀποβαλλόμενα τὰ
πτέρωσιν ἅμα τῷ τούτων βλαστάνειν· ποιοῦσι δὲ ἀλεκτρυόνας τρεῖς
θέασιν αὖ τὰ ὠὰ ἐποάζουσιν οἱ θῆλυες διὰ τὸν τόπον ἄρρενα φθο
λείας τοῦ προώσης ἐπὶ πέρμνον σωτρίζειν· διὰ ταύτην δὲ τὴν
αἰτίαν ὀλίγων ἀχρίων ἔνιοι ὀρνίθων ἀποδιδράσκοντος τοὺς ἄρ
ρενας, τίκτουσι καὶ ἐποάζουσιν· ὑπερτίθενται δὲ τῆς ὄρνισι μάλι
στα δύο ὠά· τοσαῦτα δὲ δύνανται μόνα ἐποάζουσαι ἐξάγειν, ἐὰν μὴ
λῶν ἢ ὅπως μὴ καταβαίνωσαι διὰ λείπηται τὸν ἐποασμόν· ὅταν δὲ
θέντες ζοφλιῶσι ἢ ὄρνιθες πρὸ τοῦ τὰ ὀχεῖα τοὺς ὄρχεις μείζους ἔχο
σιν ἐπιδήλως· οἱ μὲν μᾶλλον ὀχυρωτικοὶ καὶ μᾶλλον ἐπιδήλως· οἷον
ἀλεκτρυόνες ἢ πέρδικες· οἱ δὲ μὴ σφοδρῶς, ἧττον· περὶ μὲν οὖν
ζοφλοῦσι τὰ ὀρνίθων κινήσει ἢ χρόᾳ ἔσεως τοῦτ᾽ ἔχειν δοκοῦσι ἢ οἱ χόνδροι
ὅτι μὲν οὖν πάντες ὠορκοῦσιν εἰρηται πρότερον· τὰ μὲν γὰρ σελάχη ζωο
τοκεῖ· τὸ δὲ τῶν ὀστρέων γένος ὠορκεῖ· ζωοτοκεῖ δὲ τὰ σελάχη
πρότερον ὠορκήσαντα ἐν αὐτῇσι· καὶ ἐκβέφουσιν ἐν αὐτῇσι τὴν
βαζάχου.

Selache·i·chartilagmei pisces uiuipi sint cum ceteri pisces ouą pariũt pariunt autẽ & formant intra se ouũ extra autẽ animal

βαζάχου· ἔχουσι δὲ καὶ τοὺς ὑστέρας ὡς περ καὶ ἐν τοῖς ἄνω εἴρηται
διαφόρους οἱ χύτροι· τὰ μὲν γὰρ ὠοτόκων τὸν δικρόαν ἔχει κάτω·
τὰ δὲ ἕνα καὶ ὁρμιθωδῆ ὑστέραν· διαφέρει δὲ τὸ ὁρμίθων ὑστέρας, ὅτι
οὐ πρὸς τὸ ὑποζώματι φύεσθαι τοῖς ταὼσι, ἀλλὰ μεταξὺ κεῖ-
ται τῶν ἐκεῖθεν δύο ἀνόμμασι μεταβαίνει· τὸ δὲ ὠὸν γίνεται
πρότερον, καὶ ὅταν ἡ ὀνεοπόσθια φέρῃ διημέρευσις ἡ κα-
τὰ τὸν τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων· ἡ δὲ κεῖται τὸ ἕνα τέρον δὲ
τοῖς ὄρνισι τείνουσι τὸν πόρον, ὃν τὸν ἔχει τὸ μὲν ζοφλοῦσι ἡδὺ ἄλμη
γένεσις, ἡδὺ καὶ ταῦτα καὶ αὖ τὴν ἐκ τοῦ ὠοῦ τῶν τε ὀρνίθων καὶ τῶν ἰχθύ
ων· ἐκ δὲ κρούεται γὰρ τοῦ τὸ γίνεται, καὶ αἱ φλέβες ὁμοίως τεί-
νουσιν ἐκ φλοιαρίδας πρῶτον καὶ ἡκεφαλὴ τὰ ὀμματα. τὸ
ἄνω μέρος ὁμοίως πρῶτον κύκλου διαγειλαπίου γίνε-
ται τὸ ὠὸν· ἡ τελῶ ἀφανίζεται καὶ εἰσδύεται ἔσω, καθάπερ ἐν
τοῖς ὄρνισι ὀνεοπόσθια καὶ λόμφῳ· προσπέφυκε δὲ ὁ ὀμφα-
λὸς μικρὸν κατώτερον τοῦ σώματος φλοιεσγός· ὀξὺς δὲ μέσοισι μὲ
οὖσιν ὁ ὀμφαλὸς μακρός· αὐξάνομαι δὲ ἕως πλείω χρόνον· τέλος
μικρὸς ἕως ἂν εἰσέλθῃ καθάπερ ἐλέχθη ὠοῖσι τῶν ὀρνίθων· πλεί-
χρόνον δὲ τὸ ἔμβρυον ἡ τὸ ὠὸν μᾶλλον κοινῶν· ὑπὸ δὲ τοῦ λόγου ἄλλος ὁ λόγος
μᾶλλον, ὃς περ ἔχει ἰσάριθμον τὸ ἔμβρυον· μεταξὺ δὲ τῶν μᾶλλον, ὡς ἐ-
στὶν ὑγρότης ἡ τροφὴ δὲ ὁμοίως γίνεται τοῖσι χυδαίοισι ἐντὴ κοι-
λίᾳ, ὥσπερ τοῖς τῶν ὀρνίθων νεοσσοῖσι· μᾶλλον δὲ, ὠχρὰ τὸ μὲν ἔξω
θεν μᾶλλον φλοιῶδες ὡς ἔχει, ἐκ τῶν ἀνατομῶν θεωρεῖσθω· διαφο-
ρὰ δὲ ὀλίγη ἐν αὐτοῖς πρὸς αὐτούς· οἷον τοῖς ταὼσι καὶ πρὸς αὐ
τοὺς καὶ πρὸς τὰ πλατέα· ἐν ἑνίοις μὲν γὰρ ὡς τῷ μέσῳ φλοιοῦ
ραν ὑστέρας πρὸς τὸ ἔχειν πρὸς τὸ φύσει τὰ ὠά, ὥσπερ εἴρηται· οἷον
τοῖς σκυλίοις· αὐξάνομαι δὲ πλείω χρόνον· οὕτως δὲ δικρό-
ρας φλοιοῦ ὑστέρας, καὶ πρὸς τὸ φύσει πρὸς τῷ ὑποζώματι ὡσ
περ καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων πλείστας ἔχεται εἰσὶ κατὰ μόριον.

σκυλίοις· canicułis

Ouą piscũ unicolo ra

Vmbilicus ouorũ molluscũ

βαλίδες raiæ

σκύλια · Canicule
γλάνεοι γαλεοὶ
nebrij mustelι

ἀκαν θίαι γαλεὸς Spinax
mustelus

Vulpiū pisciū genera

ἔχει δὲ ἡ ὑστέρα καὶ αὐτὴ καὶ ἡ τῶν ἄλλων τῶν γαλεωδῶν, μικρὸν προελθοῦσα ἀπὸ τοῦ τοκώματος, οἷον μαστοὺς λευκούς· οἰκυημάτων μὲν οὐκ ὄντων, ἐκείνου τοῦ μὲν οὖν σκύλια καὶ αἰβάλιδες, ἔχουσι τὸ ὀσφρακικώδη, ἐν οἷς ἐγίνετο τὰ ὠοειδὴς ὑγρότης· τὸ δὲ χῆμα τοῦ ὀσφράκου ὅμοιον τοῖς τῶν αὐλῶν ἐλώπαις· ἡ πόροις ἔχουσι δὲ ἐγίνοντο τοῖς ὀσφράκοις· τοῖς μὲν οὖν σκυλίοις, ὅταν καλοῦσί τινες νυμφίους τελεῦτᾶ, ὅταν περιέξαγῃ καὶ ἐμπέσῃ τὸ ὄσφρακον, γίνονται οἱ νεοττοὶ τοῖς δὲ βατίσιν, ὅταν ἐκτίκωσι τοῦ ὀσφράκου πεπληρωμένοι, ἐξέρχεται ὁ νεοττός· ὁ δὲ ἀκανθίας γαλεὸς, ὑπὸ τῷ ὑποζώματι ἴσχει τὰ ὠὰ καὶ ὠοτοκεῖ τῶν μαστῶν· ὅταν δὲ κατατεθῇ τὰ ὠὰ, ὠοτοκεῖται μὲν ὑπὸ τῶν μαστῶν, γίνεται δὲ ὁ νεοττὸς ὁ δὲ τὸ πρῶτον συμβαίνει ἡμῖν ἰδεῖν καὶ ὠοτοκοῦντα τὰ ὠὰ κατατεθέντα· οἱ δὲ καλούμενοι λεῖοι τῶν γαλεῶν, τὰ μὲν ὠὰ ἴσχουσι μεταξὺ τῶν ὑστέρων ὁμοίως τοῖς σκυλίοις· ἔστι δὲ τὰ ὠὰ τοιαῦτα, εἰς ἑκάτερον τῶν κεράτων τῆς ὑστέρας καταβαίνει καὶ τὸ ζῷον ἔχουσι τὸν ὀμφαλὸν ἐκ τῆς ὑστέρας· ὥστε ἀναλίσκομένων τῶν ὠῶν, ὁμοίως δοκεῖν ἔχειν τὸ ἔμβρυον τοῖς τεττάρσι· προσπέφυκε δὲ μακρὸς ὢν ὁ ὀμφαλὸς τῇ μὲν ὑστέρᾳ πρὸς τὴν κάτω μοῖραν, ὥστε ἐκκοτυληδόνος ἑκάστος ἑστημόρος· τὸ δὲ ἔμβρυον κατὰ τὸ μέσον ἢ τὸ ἦτρον· ἥδε τροφή, αὐτὰ τὰ μυελώδη, καὶ μικρὸν χολῶδες· ἔχει δὲ καὶ τὸ ὠὸν, ὡσαύτως χολῶδες δεινὴν μυῶδες· ἴδοι δ' ἄν τις περὶ ἕκαστον γίνοντας τῶν ἐμβρύων, καθάπερ ἐπὶ τῶν τετραπόδων· ἔχει δὲ καὶ τὰ ἔμβρυα τὰ κεφαλὴν ἔχοντα μικρὸν ὄντα, αὖθις αὐξόμενα μᾶλλον τὰ δὲ ἀκέφαλα ὄντα, κάτω εἰσὶν ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἕδρᾳ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἅμα θήλεα καὶ ἄρρενα· καὶ τὰ ἔμβρυα διαφερόμενα ὁμοίως ὥσπερ ἐπὶ τῶν τετραπόδων ἔχει τὸ ὑμενῶδες χωρὶς ὁ σάρξ μεγάλα· οἷον ἡ ὑστέρα· αἷμα τῶν δὲ θηλέων καὶ τὰ τοιαῦτα ἅμα ἔχουσιν, αὖθις μὲν πρὸς τῷ ὑπερζώματι ὠά, τὰ μὲν, μείζω, τὰ δὲ ἐλάττω πολλά· κάτω δ' ἔμβρυ ἢ δύο· δύο πολλάκις τὰ μείω τίκτειν καὶ ὠοτοκεῖν οἷον τὰ τρυγόνος τῶν ἰχθύων· ὅτι οὐχ ἅμα πάντα προΐενται, ἀλλὰ πολλάκις ἡμέρᾳ

Qua parte uteri nares qua fœminæ proueniant

Selache

καὶ πολὺν χρόνον· τὰ δὲ κάτωθεν ἐν τῇ ὑστέρᾳ αὐξάνεται μέχρι τελεσιουργείας· οἱ μὲν δὴ ἄλλοι γαλεοὶ καὶ βάφιαι καὶ δὲ χόντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς νεοττοὺς, καὶ αἰεὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἡ δὲ ὠφθη μάρκη μεγάλη, ὡς ἐν δυσὶν ἔτεσι τὸ ἐχούσα ἐν ἑαυτῇ ἔμβρυα· ὁ δὲ καλούμενος μόνος οὐκ εἰς δέχεται τῶν γαλεῶν, διὰ τὸ ἀκανθῶν· τῶν δὲ πλατέων, τρυγὼν καὶ βάτος οὐδὲ χορτεῖ, διὰ τὸ τραχύτητα τῆς κόρυς· οὐκ εἰς δέχεται δὲ οὐδὲ βάτος ὁ τοὺς νεοττοὺς, διὰ τὸ μέγεθος φολίδος καὶ κεφαλῆς καὶ τοὺς ἀκανθώδεις· οὐδὲ γὰρ ζῳοτοκεῖ μόνος τούτων ὡς περ εἰρήκαμεν πρότερον· αἱ μὲν οὖν πρὸς ἄλληλα διαφοραὶ, τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον αὐτῶν· ἡ γένεσις ἐκ τῶν ὠῶν ἐστὶ δὲ ἀρξαμένη, περὶ τὸν χρόνον τοῦτον φολὶς ἀχέας τοὺς πόρους ἔχουσι πλήρεις σάρκος οὕτως, ὥστε θλιβομένων, ἐξιέναι ἔξω τὸ ἀστέρι μαλακόν· εἰσὶ δ' οἱ πόροι δι' ἀκροῦ, ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος μέχρι μεγάλης φλεβὸς ἔχοντες τὸν ἀριθμὸν τοιοῦτον ἡλίκοι πρὸς τὸ θηλέος ὑστέρας εἰσὶν οἱ πόροι τὸ ἀρρενος· ὅτε δὲ μηκέτι τὴν ὥραν ἐστὶν ἡλίκοι ἐν ᾧ σπείρεται ὁ γόνος, πάμπαν δὲ νέοι τε ἄδηλοι γίνονται, ὥστε ἐλέχθη περὶ τοῦ χωρὶς τοῖς ὀφμισιν· ἔχουσι δὲ διαφορὰς καὶ ἄλλας πρὸς ἄλληλα οἵ τε θορικοὶ πόροι καὶ οἱ ὑστερικοὶ καὶ ὅτι οἱ μὲν, πρόσπεφύκασι τῇ ὀσφύϊ· οἱ δὲ τῶν θηλέων πόροι δυκί μηκοιεῖσι, καὶ λεπτῶν, ὑμενώδεις προσειλημμένοι· οἱ θορικοὶ δὲ καὶ οἱ τῶν ἀρρένων πρὸς ὠοτόκους ἔχουσιν ἐκτὸς ἀνὰ τομῶν διαγεγραμμένων ὑμενώδεις· σκέπας δὲ τὰ σελάχη καὶ κύειν οὐ λεῖς μιᾶς ἐξ· ἐλεισάκις δὲ ἀποτίκτει ὁ καλούμενος τῶν σελεῶν ἀστερίας· ἀποτίκτει γὰρ δὶς τοῦ μηνός· ἄρχονται δὲ οἱ χίνεσθαι μηνὸς μαιμακτηριῶνος· οἱ δὲ ἄλλοι σελεοὶ δὶς τίκτουσι, πλὴν τοῦ σκυλίου· ἅπτος δὲ ἅπαξ τοῦ χρόνου· τίκτουσι δὲ πλείστους τῶν ἔαρος καὶ τῶν· εἶτα δὲ καὶ περὶ τὸ μετοπωρον πρὸς δύσιν πολλάδος χειμερινὴν, τὸ ὕστερον· τὸ δὲ πρῶτον, τοῦ ἔαρος· λήθουσι δὲ ἐν τοῖς μάλιστα μηκύνοντες ὕστερον· αἱ δὲ ναρκαὶ περὶ τὸ φθινόπωρον· ἐκτίκτει δὲ τὰ σελάχη πρὸς τὴν γῆν, ἐκδὲ τοῦ πελά-

ii ii ii

∴ rf. Βάτος Gs. raia the sed mendacest in theodoro prana. nam de raia dicta paulo ante raiæ tectæ gręcę nō est mutandū

ἐλάναι Squatinæ
νάρκαι Torpedines
ἀκανθίας Spinax
τρυγὼν · pastinaca
βάτος raia

Ranam & cartilagineis duntaxat nō esse uiuiperā causam leges in 3 libro de generatione animalium

De Seminæ genitali procium

Pori piscium seminales & pori uuluæ

ὠοτοκοῦσι δὲ καὶ σφύραιναι καὶ ἀκανθίαι καὶ σελάχη καὶ κύνες καὶ βάτοι καὶ ἀετοὶ καὶ ἀστερίαι καὶ μαιμακτηριῶνος μηνὸς εὐτοκοῦσι δὲ καὶ ἐλάναι καὶ νάρκαι καὶ γαλεοὶ καὶ ἀλώπηκες καὶ ἀκανθίαι καὶ ἀστερίαι καὶ ἀετοὶ καὶ κύνες καὶ βάτοι

γους ⁊ τ̄ βαθέων ἐπαμιόντας, διὰ τὸ τιλὰ ἁλέαν, διὰ τὸ φοβεῖσθαι
περὶ τῶν τέκνων τῶν μὴ οὖν ἄλλων ἰχθύων παρὰ τοὺς συγγενεῖς Plin
ας οὐδὲν ὧπτας σωδυ ἀζόμενον· εἶναι δὲ μόνην δοκεῖ τοῦτο ποιεῖν καὶ βατους· ὅτι γὰρ τῶν ἰχθύων οἱ καλεῖται εἰνόβατος· ἔχει τὴν
μὴν κεφαλὴν καὶ τὰ ἔμπροσθεν, βατου· τὰ δ᾽ ὄπισθεν, εἶνος· ὥστε
μόμβρον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἰχθύων· οἱ μὲν οὖν γαλεοὶ καὶ οἱ γαλεοὶ
φαλεῖς οἷον ἀλώπηξ καὶ κύων· καὶ οἱ πλατεῖς ἰχθύες, νάρκη· καὶ
βάτος· ῥῖνοβάτης· καὶ πρυγών, τὸν ἐρημίτην προπορῴζοντα·
κοῦσι νῶν ὠοτοκήσαντες βέλτιος δὲ καὶ φάλαινα ⁊ τὰ ἄλλα κήτη ὀ- 12
σα μὴ ἔχει βράγχια ἀλλὰ φυσητῆρα, ζῳοτοκοῦσιν· ἔτι δὲ πρί-
στις ⁊ βᾶτος· οὐδὲν γὰρ τούτων φαίνεται ἐχῖνος, ἀλλ᾽ ὅτι ὠοτοκεῖ
μα· ἐξ οὗ διαρθρουμένου, γίνεται τὸ ζῷον· καθάπερ ἄνθρωπος
καὶ τῶν τετραπόδων τὰ ζωοτόκα· τίκτει δὲ ὁμοίως ἐλάττω δὲ λῶνι καὶ φώκαινα· ἡ γὰρ ὀσφὺς ὅλη ὁμοί-
ον δελφῖνι μικρῷ· γίνεται δὲ ἐν τῷ πόντῳ· διαφορὰ δὲ φώκαι-
νας δελφῖνος· ὅτι γὰρ τὸ μέγεθος ἐλαττον, εὐρύτερον δὲ ἐκ τοῦ νώ-
του· τὸ χάσμα κυανοῦν· πολλοὶ δὲ δελφίνων τιθηνοῦσι· εἰναίφασι δὲ
φώκαιναν ἁπλῆν εἶδε μόνην τὰ ὅσα ἔχει φυσητῆρα καὶ δέχεται
τὸν ἀέρα· πολύμονα γὰρ ἔχουσι· καὶ ὕπνου δελφὶς ὧπτας, ὅταν κα-
θεύδῃ· ὑπερέχων τὸ εὔγχος· καὶ ῥᾳδίως καθεύδων· ἔχει δὲ ὀδελφῖνα
καὶ φώκαινα χείλη· καὶ θηλάζουσι· καὶ εἰσδέχονται δὲ τὸ
τέκνα μικρὰ ὄντα· τιλὼ δὲ ὠξυσιν τὰ τέκνα τῶν δελφίνων πο-
οῦντας τὰ χεῖλη· ἐνέτεσι γὰρ δέκα, μέγεθος λαμβάνουσι τέλφον·
κύει δὲ δέκα μῆνας· τίκτει δὲ ὁ δελφὶς ἐν τῷ θερῴ· ἐν ἄλλῃ δὲ ὥ-
ρᾳ οὐδεμιᾷ· συμβαίνει δὲ καὶ ἀφανίζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ κῶας ὡς πρὸ
ἀκοντα ἡμέρας· ὥσπερ κολουθεῖ δὲ τὰ τέκνα πολὺν χρόνον· καὶ ἔστι
τὸ ζῶον φιλότεκνον· ζῇ γὰρ ἔτη πολλά· φασὶ γάρ τινες αὐτοὺς
βιοῦντας, οἱ μὲν, πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη· οἱ δὲ, ἑξήκοντα· ἀποκό-
πτουσι γὰρ ἐνίων τὸ οὐραῖον οἱ ἁλιεῖς ἀφίασιν· ὥστε τούτῳ σω
εἰζεσθαι τοὺς

εἰζεσθαι τοὺς χρόνους αὐτῶν· ἡ δὲ φώκη ἔστι μὲν τ ἐπαμφοτερι-
ζόντων ζώων· οὐδέ χεται μὲν γὰρ τὸ ὕδωρ, ἀλλ᾽ ἄνα πνεῖ καὶ καθεύ- Plin
δει· τίκτει δ᾽ ἐπὶ τῆς γῆς μόνον, πρὸς τοῖς ἁλοῖς δ᾽, ὡς οὖσα τ πεζὸν
ζῴων· δεκαξίβᾳ δὲ τοῦ χρόνου τὸ πολὺ καὶ ζέφυρου ἐκφεύγει λάσ-
θος· διὸ μετὰ τῶν ἰχθύων περὶ αὐτῆς λεκτέον ⁊ ζῳοτοκεῖ μόνον
αὐθις ζῴων τῶν· καὶ τίκτει ζῷα, καὶ χωρίον καὶ τόκου πρό ἐστιν ὡς
περ πρόβατον· τίκτει δ᾽ ἑνὶ ἢ δύο τοῦ θέρους, τρία· ἡ μασθοὺς
δ᾽ ἔχει δύο καὶ θηλάζεται ὑπὸ τῶν τέκνων καθάπερ τὰ τετρά-
ποδα· τίκτει δὲ ὡσπερ ἄνθρωπος πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους· μάλι
στα δ᾽ ἅμα τοῖς πρώτοις αἰξίν· ἔστι δὲ περὶ δώδεκα ἡμέρας τὰ
τέκνα εἰς τὴν θάλατταν πολλάκις ἐξιόντα ἡμέρας, συνεθίζουσα ἐπὶ
μικρόν· τὰ δὲ κατάγνυται φέρεται· ἀλλ᾽ ὅταν δύῃ, διὰ τὸ μηδὲν ἀ-
θαυμαστὸν περὶ ἐδέδασται τοῖς ποσὶ σωφάγει δὲ καὶ συνέλθῃ ἐαυτήν· σαρ
κώδεσι γὰρ ὀστᾶ καὶ μαλακὸν καὶ ὀστοχόνδρωδὲς ἔχει· ἀποκτεῖ
δὲ φώκην χαλεπὸν βιάσαι, ἀλλὰ μὴ τάχα ἂν τύχῃ παραχρῆμα κρά-
τον· τὸ γὰρ σῶμα σαρκώδες αὐτῆς· ἀφίησι δὲ ὁμοίαν φωνὴν βοΐ·
ἔχει δὲ καὶ ὀδόντα ἐν ἑκάστῃ ὁμοίαν βατίδι· ἀφαιροῦσι δὲ τὰ τοιαῦ
τα ὁμοίως καὶ κύνα περὶ μὲν δὴ τῶν ἐν ὕδατι ⁊ ζῳοτοκούντων ἡ
κέτους τοῖς ἐν ἔξω, ἡ γένεσις ⁊ τὰ περὶ τὸν τόκον τοῦ τὸν ἔχειν τὸ ζό
ωμον· οἷς δὲ ὠοτοκοῦντες τῶν ἰχθύων τὰ μὲν ὑπὲρ τὴν ἄμμον ἔχου 13
σι, ⁊ κάτω καθάπερ ἐλέχθη πρότερον· ὠοτοκοῦσι δ᾽ ὡσαύτως οἷς πε
δα τοῖ· οἷον, λάβραξ· κεστρεύς· κέφαλος, ἔτιλις· ⁊ οἱ λιθρινοὶ
καλούμενοι πάντες· ⁊ οἱ λεῖοι· σκλῆρ ἐγχελυς· ὠὸν δὲ ἐρυθρὸν
ψαθυρόν· τοῦτο δὲ φαίνεται, διὰ τὸ τῶν ὑστέραν εἶναι σκληρὴν πᾶ
σαν ὠῴῳ· ὥστε τυγχάνει τοῖς μικροῖς τῶν ἰχθύων δυκεῖν ὠὰ μόνον εἶ- Plin
ναι δύο· διὰ τὸ σμικρότητα γὰρ ⁊ τὸ λεπτότητα αὐτὰ δηλοῦσθαι ὠο-
τοῖς ἢ ὑστέραις περὶ μὲν οὖν φλοχείας πάντων τῶν ἰχθύων εἴρηται
πρότερον· εἰσὶ δὲ ἰχθύων οἱ μὲν σκληρόσαρκοι ὧν ἡ ῥυθεία ⁊ χάρυς, ἃ σορεῖται· πάντες γὰρ ἁλίσκονται κυ-
ματαίχοντες· σωίζεται μὲν οὖν ὁ χυλὸς μόνων ὠὰ τοῖς σωμ-

Phoca · 1. vitulus marinus

Phoca

Ossa chordilagmea habet phoca · 1d & Plin

Phoca

Vitulus marinus unde sic dictus

Vulpes pistis

ἐτίδιος : etelis

Candidi pisces

Pisces magna ex pte mares ac femine præter erythrinu & chanè

ξυρίνος · Rubellio

χάρυς · Hiacula

Piscium diuersa genera non conce præter sqti nam & ratiom

ἐλνόβατος · Rhinobatu

Delphinis & balenæ pt

Delphin Balena } caret branchijs & uiuipa sunt

κήτη

φυσητῆρα fistulam

Pristes

φώκαινα Tursio

Pristes

Bos

χύμα · 1 · foetum

πλεύμονα pulmone

Delphinj stertens

De Delphine

Pulmoné habentia animalia respirare nó habentia nó respirare

ἀλλαχοῦ μὲν οἷς τῶν ἰχθύων· ἴχνεσι δὲ ἠπείροις ὁμοίως· ἀλλὰ σὺ δὲ ἠπείροις τῶν ποταμίων· αὐθις γὰρ χειμῶνος μὲν οἷς εἰς πέλαγος καὶ μικροὶ ὄντες οἱ φοξῖνοι, κύημα τοῦ ἔχεσιν· ἀποξηραίνουσι δὲ τὰ ὑδάτων λέγεται, τὰ μὲν πλακοῦντα, οἱ δὲ ἐξ ἔνδον ἀναπαύμενοι· τὰ δὲ πήλυτα ἐν τῷ ὑγρῷ ὄντα δὲν ἐκτίκωσι πείσ τοὺς τόπους ἐκτίκτουσι, πάντα σώζεται· εἰ γὰρ ἐπὶ ξηρὸν ἐξέλθοι, ἀπόλλυται· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἰχθύων· ἀλλὰ σὺ δὲ ἠπείροις τῶν μικρῶν φυκιδίων· οὗτοι δὲ διαφέρει δὲ ὀλίγον φύκης φλοιώδεις, τῷ μελανώτερον εἶναι καὶ μείζους ἔχειν τοὺς λεπίδας· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἰχθύες ζῶσιν ἐκτίκουσι, λαπάρα δὲ φασὶν εἶναι δὲ καλοῦσι τὴν δὲ βελόνην, ὅταν ἡ δὲ ὥρα ἐκτίκτειν, ἀφρήνυται· καὶ ἔστι τοῦτο ἐξέρχεται· ἔχει γὰρ πτερὰ ἔσω οἱ χύτροι τὸ δὲ φυσιν ὑποπλώουσι γὰρ ἔρασθαι ἡδὺ ζῶν, ὥστερ οἱ τυφλίναι ὁ φυσὸς δὲ τίκει· ζῇ καὶ συμφύεται πάλιν ταῦτα, ἡδὲ χύτροι δὲ ἐκ τοῦ ὠοῦ συμβαίνει· ἔπειτα τῶν ἔσω ὠοτοκούντων, καὶ ἐπὶ τῶν ἔξω ζῳοτοκούντων· ἐνίοις δὲ κύησις γίνεται, καὶ ὑμῖν πλείονα χρόνον· πρῶτον διὰ δὲ ἡλίου οἱ ὀφθαλμοὶ μεγάλοι καὶ σφαιροειδεῖς ὄντες· πρῶτον διὰ δὲ ἡλίου

Phoxim.

ἀναχάσκουσι deorsum

Nō satis ad generationē. pisces coitu nisi reditus omnitale sparsū sit nixi

Que circa terrā tepidiora & cibo magis affluat

χωβιοί · gobiones

Thermodō · fl.

φυκιδίων · fucas pusillas

φύκης fucus

φλοιῶν · Acus

ἤλον · ueretillum

Τυφλίναι ὄφεις cecilię serpentes

· διάφυσιν prima · theo ·

ἢ καὶ δῆλον ὅτι οὐχ ὥσπερ τινές φασιν ὁμοίως γίνονται τοῖς ἐκ τῶν σκωλήκων τινὸς μυῖοις· τοῦτο γὰρ συμβαίνει ἐπὶ πολὺ μείζω πρῶτον· ἡδέως φαλὴν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ὕστερον· ὅταν δὲν ἀναλωθῇ τὸ ὠόν, τίνον τὰ σπλάγχνα· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀδημίαν προφυλάττουσι, αὐξάνονται ὑπὸ τοῦ ὠοῦ ἐγγενομένης ὑγρότητος· ὕστερον δὲ βέφονται ἕως ἂν αὐξηθῶσι τοῖς ποταμίοις ὕδασι· τὸ δὲ πόντου καθαιρομένου, ἐπιφέρεται τὰ κατὰ τὸν ἐλλήσποντον, ὅταν λοῦσι φύκη· ὅτι δὲ ἰχθὺς τοιοῦτός ἐστιν ἡ δέφασις τοῦ ἄνθους εἶναι τὸ φύκους, ἀφ' οὗ τὸ φύκιον εἶναι· ἀρχομένου δὲ τίνεται τὰ θέρους· τούτῳ τρέφεται καὶ τὰ ὄστρεα καὶ τὰ ἰχθύδια τὰ ἐν τοῖς τόποις τούτοις· φασὶ δέ τινες τῶν θαλαττίων καὶ τὰ τῶν φύραν ἴχθυν ἀπὸ τοῦ τοῦ ἄνθους· ἰδὲ λιμναῖοι καὶ τὰ τῶν ποταμίων ἰχθύων κύηματα μόνοι χρόνον τρεῖς μῆνας, τὰ δὲ ἡλικίαν ἔχοντες ὡς ἐπὶ πολὺ εἰπεῖν· τίκτουσι δὲ τοῦ χειμῶνος πάντες· ὥστερ δὲ καὶ οἱ θαλάττιοι, καὶ οὗτοι οὐκ ἐξαφιᾶσιν οὐδέποτε ἅμα πάντα, οὔτε αἰθήλασι τὸν ὠόν, οὔτε οἱ ἔξωθεν τὸν θόρον· ἀλλὰ χρόνον ἐπὶ πολὺ ἡ λάπορα, οἱ μὲν, ὠὰ· οἱ δὲ, θόρον· τίκτουσι δὲ, ὅταν ἡ καθηκούσης ὥρας· κυοῦσι μὲν πλείστους ἑξάκις· ποιεῖται δὲ τὸν τόκον μάλιστα ἐν τοῖς ἀγροῖς χαλκὶς δὲ τίκτει ξίς· οἱδὲ ἅλλοι ἅπαξ τοῦ ἔτους· τίκτουσι δὲ πάντες ἐν τοῖς προλιμναίοις τῶν ποταμῶν καὶ τὸ λιμνῶν πρὸς τὴν καλαμώδη· οἷον οἵ τε φοξῖνοι καὶ αἱ πέρκαι· οἵδε γλανεῖς καὶ αἱ πέρκαι σωρεὸν χέασι τὸ κύημα ὥσπερ οἱ βάτραχοι· οὕτω γὰρ μυχὸς τὸ κύημα πεπλιγμένον· ὥστε τὸ γε φῶτος καὶ τὰ ὑπὸ λίθοις ἀναπαύονται ἐν τοῖς λίμναις οἱ ἀλιεῖς ἐκ τῶν καλάμων· οἱ μὲν οὖν μείζους τῶν γλανέων ἐν τοῖς βάθεσι ἐκτίκτουσιν ὑγιοὶ δὲ καὶ τὸ ῥεύματος τὸ βάθος· οἱδὲ λάπαρα αὐτὰ ἐν τοῖς βραχυτέροις μάλιστα, πρὸς εἴλαις ἱτέας ἢ ἄλλου τινὸς δένδρου· καὶ πρὸς τῷ καλαμῶ δὲ καὶ πρὸς τῷ βρύῳ· συμβολικοντες δὲ πρὸς ἀλλήλους γίνονται καὶ μέγεθος πρὸς μικρόν· ἢ προ-

ii ii iiii2

Pontus purgatus

φύκος Alga

φύκιον alga fucaria

Fluuiatiles & palustres pisces

Cyprinj species pis

χαλκὶς genus

λιμναῖοι stagni

φοξῖνοι · Phoxini

Perce

γλανὶς · Silurus

ἀναχάσκουσι deorsum

glomerent

χάσματος τὸ βάθος

~~magno alueare~~ trui

patrium altitudinē

legendū igitur ὀρυγμοῦ

βρύω · algas ·

ὁμοφαλοὺς

ἀποκαθαίρεται detrahitur

Sirlus) mas, etiã gnãgim ta diebus seruat- ona ne deuorentur ab alijs pscib)

Cyprini

ὄρβος ernũ

χέγχος . milũ

φύλλων Tullo

De Cyprinis nota

σαγηνόντας τοὺς πόρους πρὸς ἀλλήλους, οὐσκαλοῦσί τινες ὁμο-
φαλοὺς, ἢ τὸν γόνον ἀφιᾶσιν, οἱ μὲν τὰ ὠὰ οἱ δὲ τὸν θρόμβον ἐξί-
σιν. ὅσα δ' ἐν τῷ θόρῳ μιχθῆ τῶν ὠῶν, ἀθύστερα φαίνε-
ται, καὶ μείζω ἡμέρας ὡς εἰπεῖν. ὕστερον δὲ ὀλίγον χρόνον δῆλά
ἐστι τὰ ὁμματα τῶν ἰχθύων. τοῦτο γὰρ ἔχουσι τοῖς ἰχθύσιν ὡς
πρῶτα καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζῴοις, ἐπειδὴ λοπὰς τὸν ὄγκον ἀθύς. καὶ φαί-
νεται μέσον. ὅσων δ' ἂν ὠῶν ὁ θόρος μιχθῇ, ἃ μὲν πέπαν καὶ ἐπὶ τὰ
θαλάττια, ἀχεῖρον τὸ ὠὸν τοῦτο καὶ ἄγονον ἐστίν. ἀπὸ δὲ τῶν ποτα-
μίων ὠῶν αὐξανομένων τῶν ἰχθύων, ἀποκαθαίρεται οἷον κέλυ
φος. τοῦτο δ' ἔστιν ὑμενῶδες ἔχον τὸ ὠὸν καὶ τὸ ἰχθύδιον. ὅταν δὲ
μιγῇ τῷ ὠῷ ὁ θόρος, σφόδρα γίνεται κολλῶδες τὸ συνεχὲς
ἑαυτῶν πρὸς ταῖς εἴλαις, ἢ ὅπου ἂν ἐκτέκωσιν· οὐδὲν ὠλεῖσον
ἐκτέκωσιν, ὡς φυλακεῖ ὀξέως. ἡδὲ θήλεα ἃ πέρυσι τὰ τεκοῦ-
σα. ὅστε δέβρασι τότε μὲν ἐκ τῶν ὠῶν ἢ τῶν γλανίδων αὐξήσει.
δὲ προσεδρεύῃ ὀξέως καὶ τριακοντα ἡμέ-
ρας, ὅσῳ μὴ καταθέῃ τὸν ὄγκον ὑπὸ τῶν πέρυσι τόκων
ἰχθύων. θᾶττον δὲ βέβρασι τὰ ἐκ τοῦ κυπρίνου γένεσις. ὁμοίως δὲ
τὰ χέως καὶ τούτων ὅσα ζῴμυξος διαφθείρει τὸν ὄγκον τῶν δὲ λαπό-
νων ἐν ἰλύι καὶ ἔτι ταύτῃ ὄντων ἤδη χθύδια ἐστί. λαμβάνει δὲ αὔ-
ξησιν τὰ ὠά, ὧν αὐτῶν φαύσῃ ὁ θόρος. καὶ αὐθημερόν, καὶ ἔτι ὕστε-
ρον. τὰ μὲν οὖν τῶν γλανίδων γίνεται ὅσον ὀρόβου. τὰ δὲ τῶν κυπρίνων
καὶ τῶν τοιούτων, ὅσον κέγχρος. ταῦτα μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρό-
πον τίκτει καὶ γεννᾷ. χαλκὶς δὲ τίκτει, ἐν τοῖς βαθέσιν ἀθρόα
καὶ ἀγελαῖα· οὐ δὲ καλοῦσι φύλλωνα, πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς, ἐν ὑπω-
νέμοις· ἀγελαῖος δὲ καὶ οὗτος. κυπρῖνος ἠναίοις ἄλλοι θᾶττον ὡς
εἰπεῖν, ὠθοῦνται μὲν, πρὸς τὰ βραχέα πρόσορμον τόκον· μιᾷ δὲ
θηλείᾳ πολλάκις ἀκολουθοῦσιν ἑξῆς ἕξ καὶ δέκα· καὶ
τεσσαρεσκαίδεκα· τῆς δὲ θηλείας ἀφιείσης τὸ ὠὸν καὶ ὑποχω-
σάσης, ἐπακολουθήσαντες ὑπορραίνουσι τὸν θόρον· ἀπόλυται δὲ τὸ
πολὺ αὐτῶν· διὰ γὰρ τὸ ὑποχωροῦσαν πίπτειν πολὺ θηλείαν.

σκεδάννυται

Plin

15

Plin

Plin

σκεδάννυται τὸ ὠὸν ὁ τὸν ὑπὸ ἑνὸς ματος ληφθῆ καὶ μὴ πρὸς πέ-
σῃ πρός τι λίθῳ· καὶ γὰρ οὐδὲν ὠὸν φυλακεῖ τῶν ἄλλων ἔξω γλά-
νιδος· πολλὰ δ' ἂν ἀθρόῳ χθύσῃ ἐὰν τοῦ πέρυσι χθύος κυπρῖνος· τοῦτον γὰρ
δέφασιν ὠὸν φυλακεῖν. θόρον δὲ πάντες ἔχουσιν οἱ ἐρχέλυος· αὕτη δὲ οὔτε θόρον οὔτε ὠὸν ἴδιον ἔχει· ὅταν δὲ
θαλάττης ἀναβαίνουσιν εἴς τε τὰς λίμνας καὶ τοὺς ποταμούς· καὶ
ἐρχέλυς, τοὐναντίον· ἐκ τούτων εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ μὲν οὖν
πολλοὶ ὥσπερ εἴρηται τῶν ἰχθύων γίνονται ἐξ ὠῶν· οἱ μὲν ἀλλ' ἔ-
νιοι καὶ ἐκ τῆς ἰλύος καὶ ἐκ τῆς ἁμμοδύτου καὶ ὠῶν, ἐν τέλμασιν ἁλ-
λοις τε καὶ οἷοις περὶ κνίδην. φασὶν εἶναί ποτε ἃ ἐξηράνθη τὸ
μὲν ὑπὸ κύνα, καὶ ἡ ἰλὺς ἅπασα ἐξηρέθη. ὕδωρ δ' ἦλθε τοῖς
γύναιθεν ἅμα τοῖς πρώτοις τῶν νομέων. ἐν τούτῳ δὲ χθύσαι ἐ-
γένετο ἀρχομένου τοῦ ὕδατος. ἐν δὲ κεσρέων τὸ χθύος τοῦτο. ὅτι
μετὰ ἐξ ὀχείας, μεγέθος ἡλίκα μανίδια μικρά· ὧν δ' ἦν
τῶν εἶχεν οὐδέν, οὐδὲ θόρον· γίνεται δὲ καὶ ἐν ποταμοῖς καὶ
ἐν τῇ ἀσίᾳ· ὅπου διαρρέουσιν εἰς θάλασσαν, ἰχθύδια μικρά, ἡλί-
κα ἐλάττω τέτταρα· τὸν αὐτὸν δ' ὅπον τούτοις· ἐνίοις δὲ καὶ ὅλως
φασὶ τοὺς κεσρεῖς φύεσθαι πάντας, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· ἔχου-
σι γὰρ φαίνονται καὶ ὠὰ καὶ θήλεις αὐτῶν· καὶ θόρον οἱ ἄρρε-
νες· ἀλλὰ χθύος τίθεται αὐτῶν τοιοῦτον, ὃ φύεται ἐκ φλοιλύος
ἢ φλοιᾶς μικρᾶς τινὸς (ἀὼ τὸ ἀπατᾶσθαι, ὅτε ἐκζώουσιν ὅτε
ἐξ ὠχεῖ. φανερὰ ἐκ τῶν ὅσα ἡμέρα τε ὠοτοκεῖ μέρα τίζωοτοκεῖ, ἅπαν
τα τίνεται τὰ μὲν ἐκ τῆς ἰλύος· τὰ δὲ ἐκ φλοιᾶς μικρᾶς, ἀτζὶ ὠοτοκεῖ δὲ σήψε
ὅσον (ἐστὶ ἀφύης ὁ καλούμενος ἀφρὸς γίνεται ἐκ φλοιᾶς μικρᾶς ὁμοίως τῆς.
αὕτη ἡ ἀφύη ἀναξηρανθείσης ἀεὶ μὲν ὁ ὅτι πλείων χθύς χρόνος, ἀπόλυ-
ται πολὺ ἐλάττων γίνεται. δὲ ἐξ ὠοῦ χρόνος τὸν ὁλόκληρον τέλειον ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ γίνεται ὥραν. διαμονὴ γὰρ ἀρχαμονὴ ἀπὸ ἀρκ-
τούρου μετοπωρινοῦ, μέχρι τοῦ ἐαρινοῦ σημείου ὅτι ζῴοτοκεῖ

ii ii ii

Nullus ex pscibus m ribus ona custodit praeter silurũ & cy primũ si ona inuen congesta

Atramẽtũ omnẽ mar habent praeter ãguillã cerente ono & tutamẽ

ἔμβρυα locus palustris

Gnidus

μανίδια halecula t

Asia

ἐλλοπᾶς natica carũ sed aldus nihil de hoc nomine, ergo lege ὀλοπᾶς

ἀφύης arpuæ

ἀφρὸς spuma

ἀνορχέται· ἁλιευομένων γὰρ ἐὰν ἡ ψύχος μὴ, οὐχαλίσκεται· ἐὰν δὲ ὑδρία, ἁλίσκεται ὡς ἐκ φλ γῆς ἀνιοῦσα πρὸς τὴν ἀλέαν· ἐλκόντ, ἐὰν αὐξυομένης τῆς γῆς πλεονάκις, πλείων γίνε) βελτίων· αἱ δὲ ἄμμαι ἀφύαι χείρες, διὰ τὸ τραχέως λαμβάνειν αὐξησιν· γίνονται δὲ ἐν τοῖς ἐπωσκίοις, καὶ ἁλεφηροῖς τόποις, ὅταν μὴ μορίας γλυκομένης αὐξομένη ται ἡ γῆ· οἷον περὶ Ἀθήνας ἐν σαλαμῖνι, καὶ πρὸς τῷ θεμιστοκλείῳ, καὶ ἐν μαραθῶνι· ἐν γὰρ τοῦτοις τοῖς τόποις γίνεται ὁ ἀφρός· φαίνεται δὲ ἐν μὴ τόποις τοιούτοις, καὶ μὴ μορίαις τοιαύταις· γίνεται δὲ καὶ ἐν ἀχερουσίᾳ, ὅταν ὕδωρ πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ γένηται, ἐν τῷ ἀφρῷ τῷ γινομένῳ ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος· διὸ καὶ καλεῖται ἀφρός· καὶ ὠφελοῦσιν ἐνίοτε ὠὶ πολῖται φλθαλάττης ὅταν μὴ μετρίαι ἢ ἐν ᾧ συσσέφεται· οἷον ἐν τῇ κόπρῳ τὰ σκωλήκια μικρὰ, οὕτως ἐν τούτῳ ὁ ἀφρὸς ὅπου ἂν συσσῇ· ὠὶ πολῖται· διὸ πολλαχοῦ προσφέρεται ἐκ τοῦ πελάγους ἡ ἀφύη αὐτη· καὶ ὠθίζεται δὲ καὶ ἁλίσκεται πλείστη, ὁπόταν ἐν ὑγρὸν καὶ μὴ ὑσ εἰνὸν γένηται τὸ ἔτος· ἡ δὲ ἄλλη ἀφύη, γόνος ἰχθύων ὄντων ὁ μὲν καλούμενος κωβίτης, κωβιῶν τῶν μικρῶν καὶ φαύλων· οἰκα τοδιώκουσιν εἰς τὴν γῆν· ἐκ δὲ φλ φαληρικῆς, γίνονται μὲν ἄραδες· ἐκ δὲ τούτων, τριχίδες· ἐκ δὲ τῶν τριχίδων, τριχίαι· ἐκ δὲ μιᾶς ἀφύης, οἷον φλ ἐν τῷ ἀθηναίων λιμένι, οἱ ἐγκρασικόλοι καλούμενοι· ὅστε δὲ καὶ ἄλλη ἀφύη, ἣ γένος ἐστὶ μαινίδων καὶ κεστρέων· ὁδὲ ἀφρὸς ὁ ἄσπονος, ὑγρὸς ὅστε καὶ διαμένειν ὁ λίγον χρόνον, καθάπερ εἴρηται πρότερον· τέλος γὰρ λείπεται κεφαλὴ καὶ ὀφθαλμοί· πλὴν οὔρηται τοῖς ἁλιεῦσι πρὸς τὸ δ ακομίζειν· ἁλίζομένη γὰρ, πολὺ μᾶλλον χρόνου ἐστὶ ἐγχέλυος· ἡ δὲ τῆς ὀχείας γίνον, ἃ τῷ ὁρκοῦσιν· οὐδὲ λήφθη πω οὔτε θήλεια ἔχουσα οὐδὲ μία ἀ τῶν, οὔτε ἂν ἀνοιχθεῖσα ἐν τοῖς θερικοῖς ὥραις ὅτι ὑστερικὸς ἔχουσα· ἀλλὰ τοῦτο ὅλον τὸ γένος τῶν ἰχθύων οὐγίνεται

16

∴ ἐγκραυλοι· Aldus· theodor) encraulí

Athenæ
Salamin
Themistoclei
Marathon

ἀφρὸς .i. spuma undæ dicatur

πλαχοῦ in loca cópiora

χωβίλης · gobionaria

Phalerica · φαληρικὴς

ἄραδες membradæ

ἀθερίνες · Sardinæ

ἀφύαι Sardæ

Athenienſiũ porcy

ἐγκραυλοι encraulí

μαινίδ halecú

De Anguillis

τοις, ὅτε ὀχείας ὅτε χώων· φανερὸν δὲ ὅτι ὅτως ἔχει· ἐνίαις τελματώδεσι λίμναις, τοῦτο ὕδατος πανηρὸς ὀβαπλησθέντος, καὶ τοῦ πηλοῦ ὀχωσθέντος, γίνονται πάλιν οὐ αὖ ὕδωρ χύνεται ὄμβριον· ἀνδὲ τοῖς αὐχμοῖς οὐγίνονται ὑδένταῖς διαμενούσαις λίμναις· καὶ γὰρ ζωσι ἐν βέφρῳ ὄμβριῳ ὕδατι· ὅτι μὲν οὖν οὐτὸ ὀχείας ὅτι ἐκ χώων γίνον), φανερόν· ὅτι δὲ πισγμὴν αὖ, ὅτι κνίσεις, τὸ ἐγχέλεων ἐλμίνθια ἐγγίνονται ἐκ τοῦτο οἷον) ἐπίνεα ἐγχέλυς· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁ καλῆται· ἀλλὰ γίνονται ἐκ τῆ καλουμένων γῆς ὠτέρων· ἀὰν γὰρ ματαμοίσαται ὠτῷ πηλῷ ἐν τῇ γῇ τῇ ἐνίκμῳ· ἐν ᾗ δὴ εἰσὶν ὠμμύαι καὶ μὴ ἐκδύσασαι ἐκ τούτων· αἱ δ' ἐν δακνιζομένοις ἐν αἱρομένοις γίνονται φανεραί· ἐν τῇ θαλάττῃ δὲ ἡ ὠτοῖς πετρώδεσι, γίνονται τὸ τοιαῦτα, ὅταν ᾖ μάλιστα σῆψις· φλ μὴ θαλάσσης πρὸς τοῖς τοιούτοις τόποις οὐ ἀνήφυκος· τῶν δὲ πετρωδῶν λιμνῶν, περὶ τὰ χείλη· ἐν ταῦθα γὰρ ἡ ἁλέα ἔχουσα, σήπει· περὶ μὴ οὖν φλ τῶν ἐγχελύων γένεσιν, τοῦτον ἔχειτὸν τρόπον· τοὺς δὲ τόκας ὅτε πάντας οἱ ἰχθῦς ποιοῦνται τὸν αὐτὸν ὥραν, οὐθὲ ὁμοίως· ὅτε κύουσι τὸ πλῖστον χρόνον· πρὸ μὴ οὖν φλ ὀχείας, ἀγέλαι γίνονται ἀρρένων μὴ θηλέων· ὅταν δ' ᾖ περὶ τὸν ὀχείαν ἐν τοὺς τόκας ὥστε, σωδυάζονται· κύουσι δὲ τοὺς τῶν ἔνιοι ὀπλείστας ξ ἡμέρας· οἱ δὲ ἐλαχίστων χρόνον· πάντες δὲ ἐν χρόνοις διαφερομένοις εἰς τὸν τῶν ἑβδομάδων ἀριθμόν· κύουσι δὲ πλεῖστον χρόνον μὲν τὸν μαρίνους ὅσα ἐν κυίσκεται μὴ πλείω προσιδεῖν ἀμμῶν· κύει δὲ ἡμέρας τριάκοντα καὶ ὀλίγας καλοῦσι δέ τινες χελῶνας κεστρέων καὶ μύξωνας, τὸν αὐτὸν καὶ ἴσον χρόνον κύουσι τῷ σάργῳ· πλεῖστοι δὲ τῇ κυήσει πάντες· διὸ μάλιστα τὰ ὥραν ταύτην ἁλίσκονται· φέρονται γὰρ οἰσπῶντες πρὸς τὰ πλῖν· ἐν ὅλως ἐνίκμήσει πλείω τὸν χρόνον ῥᾷον ἀποτελοῦσιν ὀντες, ἕως ἂν ἐκτίκωσι· καὶ μάλιστα ὁλεσροὶ τοῦτο τὰ ποιεῖ τῶν ἰχθύων· ὅταν δ' ἐκτίκωσιν, ἡσυχάζουσι· πολλοῖς δὲ τ ἰχθύων πέρας ὅτε τοῦ τίκτειν

De Anguillis

ἡμίονια umbriculi

Terræ inteſtina quæ

Partus piſcium

Vterũ ferũt piſces, alij piſces .30. diebꝰ alij paucioribus

μαρῖνοι Marini

ἀθερίνων decẽber

Χηών · Labeo

μύξων · Mugo

Sargus

Mugil

Vermiculi imascuntur in uentre piscú

Partus Piscú

ᾠὰ σὺν ὀλίγοις τόκοις γεννῶσιν· ἐγγίνεται γὰρ μικρὰ καὶ ἔμψυχα ἃ ἐξελαύνει τὴν κύησιν· ἃ δὲ τὸ κοινὸν μόριον ἔχει τοῖς μὴ ἐνύδροις, τοῦ ἕρπειν· οὐ γὰρ τελείοις ἐστίν, ἀλλὰ τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ μορίοις· τοῖς δὲ ἄλλοις ἐστὶν ἃ μὲν ἀπὸ τῆς ὠρᾶς τοῦ ἔτους, ἃ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἡλικίας· ἐνίοις γὰρ ἐν ἑνὶ ἔτει δὶς ἔστιν ἰδεῖν τὴν γένεσιν, οἷον ἐν τοῖς ἀφύαις καὶ ἐν τοῖς ἀθερίναις· ἐν ἑνὶ γὰρ ἔτει δὶς γίνονται καὶ δὶς ἀναβαίνουσιν εἰς τὰ ἐπιτήδεια τόπους· ἐν ἑνὶ δὲ ἔτει δὶς γίνονται διὰ τὸ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τελειοῦσθαι καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὴν τροφὴν ἀναλίσκειν· ἐν ὀλίγῳ γὰρ χρόνῳ καὶ τὴν τροφὴν ἀναλίσκουσι καὶ τὴν γένεσιν ἀποτελοῦσιν

γλὼ ἐπιτηδεως τῶν ἀπὸ φλοχείας μάλιστα. τὰ μὲν οὖν θήλεα
χαλεπώτατα ὅταν ἐκτίκωσι πρῶτον. οἱ δὲ ἄρρενες περὶ τὸν
θέραν. οἵτε γὰρ ἵππους διώκουσι τοὺς ἵππους καὶ καταβάλλου-
σι καὶ διώκοισι τοὺς ἱππέας καὶ οἱ ὗες οἱ ἄγριοι χαλεπώτατοι,
καίπερ ἀθενέστατοι περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον ὄντες διὰ τὸ χεῖμα. ⁋
πρὸς ἀλλήλους μὲν γὰρ οὔτε μάχας θεομαχίας, θωρακίζον-
τες ἑαυτοὺς καὶ περιοὔντες τὸ δέρμα ὥσπερ ἀσπίδι χρῶνται πρὸς
σκληρῶν πρὸς τὸ δένδρα διαξίβοντες, καὶ τῷ πηλῷ μολύνοντες.
πολλάκις καὶ ξηραίνοντες ἑαυτούς. μάχονται δὲ πρὸς ἀλλήλους
ἐξελαύνοντες ἐκ τῶν συνφορβείων οὕτως σφοδρῶς, ὥστε πολλά-
κις ἀμφότεροι ἀπεθνήσκουσιν. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ταῦροι καὶ οἱ κά-
οἱ καὶ οἱ τράγοι. πρότερον γὰρ ὀργόντες συόμοροι ἕκαστοι, περὶ τοὺς
καιροὺς φιλοχείας μάχονται διϊσάμφω οἱ πρὸς ἀλλήλους. χα-
λεπὸς δὲ καὶ μηλοθ περὶ τὴν ὀχείαν ὁ ἄρρην, ἐάν τε ἄρρωστέαν
τε καὶ μηλος πλησιάζῃ. ἴσως μὲν γὰρ ὅλως ἀεὶ πολεμεῖ ἑαυ-
τὸν δὲ τρόπον καὶ ὠγρίων. ⁋ ὁ δὲ ἄρκτος καὶ λύκοι καὶ λέοντες χα-
λεποὶ τοῖς θηλείαις γίνονται περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον. πρὸς ἀλ-
λήλους δὲ οὐ πολεμάχουσι διὰ τὸ μὴ ἀγελαῖον εἶναι μηδὲν τῶν τοι
οὐτων ζώων. χαλεπὸς δὲ καὶ ἄρκτος καὶ λέων τὸ σκύμνων, ὥσ-
περ καὶ κύων ἀπὸ τῶν σκυλακίων. βραχὺ δὲ καὶ οὗτοι χαλεποὶ
τὸ θηλεῖς μὴ τικτούσαις χρῆσθαι πρὸς τὸ συνδυασμόν. μάλιστα δὲ ἵππος. ἐ
πεὶ τὰ

l. ff. προσαγομένους. Velim
casu Τοῖς προσαγομένοις

ἐπεὶ τὰ θῆλ· καὶ μὲν οὖν ἵππαι καὶ θῆλαι ἵππαι μανοῦσιν. ὄθεν καὶ
ὠνὴ τὴν ὄλεσφημίαν τὸ ὄνομα αὐτῶν ὠνὴ φέρουσιν ἀπὸ μόνου
τῶν ζώων τὴν ὠνὴ τὰ κολάζων περὶ τὰ φροδίσια ζέσθαι. λέγονται δὲ
καὶ ὄρχεις ἀνεμοῦσθαι περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον. διὸ ἐνκρύπτει οὐκ ὄρ-
γεσι τὰ ὄχεσε ἐκτῶν θηλέων. ὅταν δὲ λοῦσθαι, φέρουσιν ἐκ τῶν
ἄλλων ἵππων. ὅτι δὲ τὸ πάθος ὅπερ ἐπὶ τῶν ὑῶν λέγεται τὸ κα-
πρίζειν. φέρουσι δὲ οὔτε πρὸς ἕω οὔτε πρὸς δυσμάς. ἀλλὰ πρὸς
ἄρκτον ἢ νότον. ὅταν δὲ ἐμπέσῃ τὸ πάθος, οὐδένα ἐᾶσι θλησιά-
ζειν. ἕως ἂν ἡσυχάσωσι δι' ἃ τὸν τρόπον, ἢ πρὸς θάλασσαν ἔλθωσι.
τότε δὲ κβάλλουσί τι καλοῦσι δὲ καὶ τοῦτο ὥσπερ ἐπὶ τῶν τρα-
γῶν μάλιστα ἵππων μανῶν. ἔστι δὲ οἷον ἡκαπρία. καὶ ζητοῦσι τοῦτο
μάλιστα πάντων οἱ περὶ τὰς φαρμακείας περὶ δὲ τὴν ὥραν
φιλοχείας συγκύπτουσί τε πρὸς ἀλλήλας μᾶλλον ἢ πρότερον. καὶ
τὸ κρανίον κινοῦσι τὸ κατὰ τὴν φωνὴν ἀφιᾶσιν ἀλλοιότραν ἢ
πρὸ τοῦ χρόνον. ἐκρεῖ δὲ αὐτοῖς ἐκ τοῦ αἰδοίου ὅμοιον γόνῃ. λεπτό-
τερον δὲ πολὺ ἢ τὸ τῶν ἄρρενων. καὶ καλοῦσι τοῦτο τὸ τῆς ἵππου μα-
νῶ. ἀλλ' τὸ μὲν τοῖς θώλοις τῶν φυόμενον ἐρυγώδες δέ ἐναί φασι
λαβεῖν. ⁋ μικρὸν γὰρ ἐᾶι. καὶ οὐρῶσι δὲ πολλάκις ὅταν σκύζωσι.
καὶ πρὸς αὐτὰς πατάζουσι. τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς ἵππους τοῦ τοῦ τε-
χεῖ τὸν τρόπον. αἱ δὲ βόες ταῦρῶσιν. ὅτω ὑπὸ τῆς ὀφρύος ἀκανθώδες χόμα τί
νον ταῖς πόθ, ὥστε μηδὲν αὐτὸ κρατεῖν, μὴ ὑλαμβάνε-
σθαι τοὺς βουκόλους. δῆλαι δέ εἰσι καὶ αἱ ἵππους καὶ αἱ βόες ὅταν ὀρ-
γῶσι πρὸς τὸ ὄχεσθαι, ⁋ τῇ ἐᾷ σθαι τῶν αἰδοίων καὶ τῇ ὠνὴ καὶ οὐ-
ρεῖν αἱ βόες ὥσπερ αἱ ἵππους. ἔτι δὲ αἱ βόες ὠὴ ῥὶς ταῦ ῥος ἀνα-
βαίνουσι. καὶ ὥσπερ ἀκολουθοῦσιν αἰεὶ, καὶ ᾷ ξεσθαι. πρότερα δὲ τὰ
νεώτερα ὀργᾷ. πρὸς τὸ θεῖν, ⁋ συρῖς ἵππους καὶ ἐν τοῖς βρέ-
καὶ ὅταν ὑμηρίαι γίνωνται καὶ τὸ ὠμα τοῦ ὠὲχωσι. μᾶλλον ὀρ-
γῶσιν. αἱ μὲν οὖν ἵππους ὅτου ἀποκείρωνται, ἀποπαύονται τῆ
ὀρμῆς μᾶλλον. καὶ γίνονται καθήφεραι οἱ δὲ ἄρρενες ἵππους δὲ
ἀγριώσκουσι τὰς θηλείας τὰς συμφόμους τῆς ὁμαῖς. καὶ

Bos

Equarū furor tempore cortus

ἐξανεμοῦσθαι ευε tari

Creta

ὄχεσθαι equos admissarios

καπρίζειν subare

Hippomanes qd ⁊ mulieris utitur

καπρία. Aprica qd mulib

ἀλλοιοτέραν

Hippomanes qd contra alios

σκύζωσι equiūt

Taurῶσι Taurinit

καλακτώχμαι libidine incensi

Boues

Equi

Tonsae equę a libidim rabie cessant

κεφαλὴ ἐξεσεραι frontetristiore.

συμφόμους. Theocrity συμφόμια μᾶ
ἐορῶν τῶν οἰκείων
ἐς ἄλλα

Elephantes libidine rabidi quomodo dementur.

Sues
Canes
Equi

Vulpes
Canes
ὀκυλακίων

Equi

Lupi
Leones

ὀκυμύρων

Taurι
Arietes
Hirci

Camelus eq, infestus semp

Nota de Apro ꝑ plinio

ἐπιτηδεως gestiree atq incitari theodo

Equi

Sues sylvestres. nota contingere illis quod ichneumonibus

ζωοκτόνοι

Ἀριστοτέλους περὶ ζώων ἱστορίας. τὸ ζ'. 88

ἐπεὶ τὰ θῆλ· καὶ μὲν οὖν ἵππαι καὶ θῆλαι ἵππαι μανοῦσιν. ὄθεν καὶ
ὠνὴ τὴν θλασφημίαν τὸ ὄνομα αὐτῶν ὠνὴ φέρουσιν ἀπὸ μόνου
τῶν ζώων τὴν ὠνὴ τὰ κολάζων περὶ τὰ φροδίσια ζέσθαι. λέγονται δὲ
καὶ ὄρχεις ἀνεμοῦσθαι περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον. διὸ ἐνκρύπτει οὐκ ὄρ-
γεσι τὰ ὄχεσε ἐκτῶν θηλέων. ὅταν δὲ λοῦσθαι, φέρουσιν ἐκ τῶν
ἄλλων ἵππων. ὅτι δὲ τὸ πάθος ὅπερ ἐπὶ τῶν ὑῶν λέγεται τὸ κα-
πρίζειν. φέρουσι δὲ οὔτε πρὸς ἕω οὔτε πρὸς δυσμάς. ἀλλὰ πρὸς
ἄρκτον ἢ νότον. ὅταν δὲ ἐμπέσῃ τὸ πάθος, οὐδένα ἐᾶσι θλησιά-
ζειν. ἕως ἂν ἡσυχάσωσι δι' ἃ τὸν τρόπον, ἢ πρὸς θάλασσαν ἔλθωσι.
τότε δὲ κβάλλουσί τι καλοῦσι δὲ καὶ τοῦτο ὥσπερ ἐπὶ τῶν τρα-
γῶν μάλιστα ἵππων μανῶν. ἔστι δὲ οἷον ἡκαπρία. καὶ ζητοῦσι τοῦτο
μάλιστα πάντων οἱ περὶ τὰς φαρμακείας περὶ δὲ τὴν ὥραν
φιλοχείας συγκύπτουσί τε πρὸς ἀλλήλας μᾶλλον ἢ πρότερον. καὶ
τὸ κρανίον κινοῦσι τὸ κατὰ τὴν φωνὴν ἀφιᾶσιν ἀλλοιοτέραν ἢ
πρὸ τοῦ χρόνον. ἐκρεῖ δὲ αὐτοῖς ἐκ τοῦ αἰδοίου ὅμοιον γόνῃ. λεπτό-
τερον δὲ πολὺ ἢ τὸ τῶν ἄρρενων. καὶ καλοῦσι τοῦτο τὸ τῆς ἵππου μα-
νῶ. ἀλλ' τὸ μὲν τοῖς θώλοις τῶν φυόμενον ἐρυγώδες δέ ἐναί φασι
λαβεῖν. ⁋ μικρὸν γὰρ ἐᾶι. καὶ οὐρῶσι δὲ πολλάκις ὅταν σκύζωσι.
καὶ πρὸς αὐτὰς πατάζουσι. τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς ἵππους τοῦ τοῦ τε-
χεῖ τὸν τρόπον. αἱ δὲ βόες ταῦρῶσιν. ὅτω ὑπὸ τῆς ὀφρύος ἀκανθώδες χόμα τί
νον ταῖς πόθ, ὥστε μηδὲν αὐτὸ κρατεῖν, μὴ ὑλαμβάνε-
σθαι τοὺς βουκόλους. δῆλαι δέ εἰσι καὶ αἱ ἵππους καὶ αἱ βόες ὅταν ὀρ-
γῶσι πρὸς τὸ ὄχεσθαι, ⁋ τῇ ἐᾷ σθαι τῶν αἰδοίων καὶ τῇ ὠνὴ καὶ οὐ-
ρεῖν αἱ βόες ὥσπερ αἱ ἵππους. ἔτι δὲ αἱ βόες ὠὴ ῥὶς ταῦ ῥος ἀνα-
βαίνουσι. καὶ ὥσπερ ἀκολουθοῦσιν αἰεὶ, καὶ ᾷ ξεσθαι. πρότερα δὲ τὰ
νεώτερα ὀργᾷ. πρὸς τὸ θεῖν, ⁋ συρῖς ἵππους καὶ ἐν τοῖς βρέ-
καὶ ὅταν ὑμηρίαι γίνωνται καὶ τὸ ὠμα τοῦ ὠὲχωσι. μᾶλλον ὀρ-
γῶσιν. αἱ μὲν οὖν ἵππους ὅτου ἀποκείρωνται, ἀποπαύονται τῆ
ὀρμῆς μᾶλλον. καὶ γίνονται καθήφεραι οἱ δὲ ἄρρενες ἵππους δὲ
ἀγριώσκουσι τὰς θηλείας τὰς συμφόμους τῆς ὁμαῖς. καὶ

De egs & numero equarū

ὀλίγας ἡμέρας ἀλλαχόθι ἀμαχθύωνται πρὸ φλοχείας, καὶ αἱ ἀμιχθῶσιν, ἀλλήλους ἐξελαύνουσι δάκνοντες. ⁊ μέμονται χωρὶς ἕκαστοι τοὺς ἑαυτῶν ἔχοντες· δίδασι δὲ κάζω περὶ ξιάκοντα, ἢ μικρῷ πλείους· ὅταν δὲ προσίῃ τὸ ἀρσεν, συσσέψας εἰς ταυτὸ ἡ θηλυδρα μωὴ κύκλῳ, προσελθὼν μάχεται· καὶ ἔστι κινῆται, δάκνει ἀλκωλύει· ὅδε ταῦρος ὅταν ὥρα φλοχείας ᾖ, τότε γίνεται σώφρων, καὶ μάχεται τοῖς ἄλλοις· ἠμὲν πρότερον χρόνον μεταλλήλων εἰσί· ὃ καλεῖται ἀτιμαγελεῖν· πολλάκις γὰρ οἰγεύτηι ἢ πέρᾳ, οὐφαίνονται ξίφων μιμῶν· ὅλως δὲ τὰ ἄγρια πάντα ἢ τὰ πλεῖστα, οὐσιωνέμονται τὸ ἔσθ ηλείαις πρὸ φλώρας τοῦ ὀχέυθ· ἀλλ ἔκκεκλείνασ) ὅταν εἰς ἡλικίαν ἔλθωσι· καὶ χωρὶς βόσκονται τὰ ἄρρενα τῶν θηλέων· καὶ αὖθις δὲ ὅταν ἔχωσι πρὸς τὴν ὀχείαν ὁρμητικῶς, ὀκαλεῖται καπριᾶν, ὡθοῦνται καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· περὶ δὲ τοὺς κώνας τοῦτο τὸ πάθος καλεῖται σκυζᾶν· ἔστι ἔρσις μὲν οὖν τοῖς θήλεσιν ἐγίνεται τὰ αἰδοίων, ὅταν πρὸς τὴν ὀχείαν ὁρμῶσι· καὶ ὑγρασία περὶ τὸν τόπον· αἱ δὲ ἴππους καὶ ἀπορραίνουσι λευκὴν ὑγρότητα περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον· καθάρσεις δὲ γίνονται μὲν καταμηνίων, οὐ μὲν ὅσαι τετράσι γωναιξὶν, οὐδενὶ τῶν ἄλλων ζώων· τοῖς μὲν οὖν προβάτοις καὶ αἰξὶν ἐπειδὰν ἡ ὥρα ὀχυεσθαι, ἐπὶ τὴν μαίνηται πρὸ τοῦ ὀχύεσθ· ἐπειδὰν ὀχυθῶσι, μένονται σημεῖα· εἶτα δὲ λέπει μίχις ἃ ἂν μέλλωσι τίκτειν· τότε δὲ ἔστι σημαίνη· καὶ οὕτω γινώσκουσι ὅτι ἐστὶ τοκάδες εἰσὶν οἱ ἔσω μῆνες· ἐπειδὰν δὲ τέκη, κάθαρσις γίνεται πολλὴ· τὸ μὲν πρῶτον, οὐσφόδρα αἱματώδης· ὕστερον μέντοι σφόδρα· βοῒ δὲ λόχιος καὶ ἵππῳ ἔσω μῆνες τούτων δὲ τὸ μέγεθος γίνεται ἐλάττω δὲ καὶ πολὺ πολλῷ· ἡ μὲν οὖν βοῦς ὅταν ὀργᾷ τῇ ὀστέῳ ὀχείαν ἠθήλαξε, καθαίρεται καθάρσιν βραχεῖαν ὅσον ἡμικοτύλιον ἢ μικρῷ πλεῖον· καιρὸς δὲ γίνεται φλοχείας μάλιστα μὲν εἰς τὴν καθάρσιν· ἔστι δὲ τῶν τεσσαράκοντα ἃ πάντων μὲν τοκώτατον· καὶ λοχίων καθαρώτατον· ⁊ ἐλαχίστην ποιεῖται

De egs & numero equarū

χαπριᾶσθαι coarmétare theodor) nota pro Theocrito. Sed uer tendú fuit abarmentarei, ro rursus ab Erasmo theodoro reprehē

Sues
Canes
καπρεύειν subare

σκυζᾶν Canire theodor) sed melius uertisset catulire

ὠδῖνος ῥᾳστώνη eminentia

χοιράδων mēstruum

Oues
Capræ
Bos
Asinus
Equus
Bos

Equa facillime omniū quadrupedū parit

λοχεῖ purgametis theodo.

ὀχλοῦνται. 1. im plentur.

προΐεται αἷμα τοσοῦτον, ὡς καὶ τὸ τοῦ σώματος μέγεθος· μᾶλλον δὲ καὶ τὰς βοῦς καὶ τὰς ἵππους τὰ καταμήνια μείον ἢ ἐλάττονα τοῦ ἡμίσεος καὶ τὸ ξ' μῆνα ⁊ ἑξάμηνον· ἀλλ' ὅμως ἐνίοτε μὴ ἔστιν ἐπὶ τοσοῦτο μηνῶ μηδὲ σωθῆ σφόδρα· διὸ ἐνίοις οὐκοίνουται γίνεσθαι αὐτοῖς· τοῖς δὲ ῥᾳδίως τοῖς θήλεσιν ἡδέως γίνεται καταμήνιον· ἀλλὰ τὸ ἧττον ἢ πλεῖον τῆς θηλείας· ὅλως μὲν οὖν ἡ φλοκύστεως πρὸς πῶμα τοῖς ξ' ἄρσι τὰ πλεῖον ἢ ἧττον ἀνθρώπων· τὸ δὲ τῆ προβάτων ἢ τῶν αἰγῶν τῆ θηλυφῶν τὰ πλεῖον ἔτι ἢ ἧττον ἀρρένων· ἔστι δὲ λεπτότερον τὸ τῶν θηλυφῶν βοὸς δὲ καὶ ἵππου παχύτερον τὸ φλοθηλείας· μετὰ δὲ ῥῦσ τόκας ἃ πάντων τῶν τῆ ξ' ἀποδόντα τὰ πλεῖστα καὶ τὸ ἧττον τὸ ἔτη γίνεται, καὶ μᾶλλον τῶν ἐλαττόνων· καθαρσιν· τὸ δὲ τέλος γίνεται ὅταν ὀχεύσασ ἄρχωμεν τὰ σφόδρα· χήσιμον δὲ γίνεται, ἐπειδὰν τέκωσιν ὕστερον· κύουσα δὲ τὸ πρόβατον αἴγες ἀπώτερα γίνονται· ἢ ἐὰν οὖσι μᾶλλον· βοῦς δὲ ὡσαύτως· ἢ τὰ ἄλλα τὰ τετράποδα πάντα· ὁρμητικώτερα μὲν οὖν ἀπολύεται πρὸς τὴν ὀχείαν, τὸ ἐαρινὴν ὥραν ὄντα· ἥμιν· ἡμῖν τὸ πάντα γε τοιοῦτον γίνεται τὸν αὐτὸν καιρὸν φλοχείας· ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκ τοφίων τῶν τέκνων ἐν τοῖς καθήκουσι καιροῖς αἱ μὲν ἥμεροι οὐ κύουσι τὸ παράσμιλας· τίκτουσι δὲ τὸ ὠλέῃσε εἴκοσι· πλὴν ἂν πολλὰ τέκωσιν, ὀλίγα ἂν τὰ ἐκτρέφειν πάντα· γηράσκουσι δὲ τίκτουσι μὲν ὁμοίως ὀχέουσι δὲ ἧττον ἐκ μιᾶς ὀχείας· ἀλλὰ πολλάκις ἐὰν βάλλουσι· καὶ ἐκβαίνουσι τὸ ὀχείαν τὰ λοχεύματα· καὶ σμῆνος τὸ τῶν κηρίων καὶ περὶ ἄνθρωπον· τοῦ ῥ δὲ τίνε δ' ὅρον αὐτὸ χη φλύσεραι· ἢ τισμὲν οὖν συμβαίνη πάσασ· ἵνα αἱ δὲ αἷμα τοῦτο ἢ τὸ ὠὸν ἢ σπέρμα προΐεται· ἐν δὲ τῇ κύησει ὁ αὐλὸς ἀφθῆ τῶν τίκτωνται τῷ μεγέθει τῶν ῥοθίῳ· καὶ λεῖται μετὰ χοιρον· ῥῦρ δὲ γίνεται ὅρον αὐτὸ χη τὸ ὕστερ· ὅταν δὲ γλυνήσῃ· τῷ πρώτῳ τὸν πρῶτον παρέχῃ μαστόν· θυλάσσειν δὲ οὐδεῖ δύθυσ βιβάζειν· πρὶν ἂν μὴ τὸ ὦ τα καταβάλλῃ· εἰ δὲ μή· αὐανθυᾶ ὠὸν λιν· ἀὼ δὲ ὀργῶσαν βιβάσῃ· μία ὀχεία ὡς ὥστε ῥεῖ ῥητὰς ἀρκεῖ σύμφερε δὲ ὀχέυσι τὸ μὲν

ἓξ ἑξάμηνον

Boues
Equi

ὀχεῦσι Mulab)

Vehicę excremeta

Oues
Caprae
Boues
Asini
Lac

Oues & caprae pinguiores praegnantes

Boues

Sues urbanae

Sues plurimū ingenti parunt

De Suibus

καπρεᾶν Aprina

Nota de hoc ph ni; g. ca deasinis

μεταχοιρον. Metachoerū ἔφι posthumū theodor)

ξυῶσαν subantē

ἀναξυᾶ

βιβάσαι Admissura fiat

βάλλουσι discrepū & supputā patiuntur theodor)

ἓξ ἑξάμηνον

hęc uerba paulo post suū locū habent. inutiliter hic ab insitia librariorū inserta.

∴ supfluit hęc negatio ut in rodore latino dictauimus hoc ipso capite quae ibi legitur ὀ/

111. Vide an legendum ἐκβαλλουσι. i. abortiunt. sic plinius uidetur uertere l. 8. cap. 51. & amplius infra h. p. ca. 21. pro abortare usurpat & uertit theodorus

Aper

Σῦφακας. τὰς

De Ouibus & capris

ἀναχυίσκει abortum facit

Notanda hæc omnia pro plinio nostro

Aethopię oues

Gemellipare quo fiat capre & oues

Qua causa fiat ut alię mares gignant alię fœminas

Albę oues & capre unde gignantur si arietes habeat sub lingua albas uenas uel nigras si nigras. hoc & columella & uarro & uirgilius georgicon tertio

τῷ κάπρῳ παρέχει καὶ θάσ· τὴ τοκυᾶδὲ τῇ ὑὶ καὶ θὰς ἐφθάς· εἰσὶ δὲ τ̃ ὑῶν, αἱ μὲν ἡθεῖς καλλίχοιροι μόνον· αἱ δὲ πανεξανόμεναι, τὰ τέκνα ἀπὸσ δέλφακα σχηκὰς γινώσκειν φασὶ δὲ τὴν δὲ ἑ-
ὰν τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν ἐκκοπῇ ὗς, ἀποθνήσκειν δι' ἀκτὰς χώνως
ὠὴν τὸ πολύ· ζῶσι δὲ αἱ πλεῖσται μὲν πενταετῆ πεντεκαίδεκα· ἔνιαι
δὲ καὶ ἓ εἴκοσιν· ὀλίγαι δὲ καὶ πρόβατα κυίσκουσι μέν
ὑὴν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ὡραῖς· αὖ δὲ ὕδωρ χλιαρὸν πίνουσι μετὰ τὴν ὡραῖ-
αν, ἀνακυίσκει· ὁμοίως δὲ καὶ αἰγὲς τίκτουσι δὲ τὰ μὲν πλεῖ-
σαι δύο ἔνιαι δὲ καὶ τρία· ἤδη δέ τινα καὶ τέτταρα· κύει δὲ ὥσπερ τὰ μῆ-
κη πρόβατα μηνὶ αἰξ· δύο δὲ ἔνιοι τόκους ὅσοι ἀλεφνοτέρους, ἔνιοι
δὲ μόνους· ἔνιοι δὲ καὶ ἓξ φασὶν ἐνίκτυσιν, ἢ δὲ αἰξ μ̃· πλεῖ-
στον ὀκτὼ· πρόβατ̃· ὃ δὲ καὶ δέκα· τὸ δὲ πλεῖστον ἐλάττω, πλὴν οἱ ἡγεμόνες
τ̃ προβάτ· ὃ γοῦν πλεῖστον τεκεῖν δέκα· ἔνιαι δὲ καὶ ἑκάστην πρόμηκα τὸν σκυλά-
κων ἡγεμόνα τ̃ ἀρρένων· ὀνόματι κληθῆναι ὑπὸ τῶν ποι-
μένος, προσκεῖται σωτῆρος δὲ τοῦτο ὁρᾶν, ἐκείνων· τὸ δὲ πλ̃-
εἰστὸν αἰγὸς τίκτειν πρόβατον ζ̃ καὶ δώδεκα ἡ ξ̃ καὶ δέκα ἔτη· καὶ
αἶγες δὲ ἓξ καὶ δέκα ἢ ἑπτὰ καὶ δέκα· ὀχεύεται δὲ ὀχεύεται ἕως ἂν ζ̃ πρό-
βατον καὶ αἰξ· διδύμους τοκάδι δέκα πρόβατα καὶ αἶγες, ἀλάττω-
βοσίαν, καὶ ἐὰν ὀκέλος ἢ ὀτράγος, ἢ δίδυμος τόκος· ἢ μὴ ἐθέλουσα
δὲ καὶ ἀρσενόγονα γίνεται διά τε τὰ ὕδατα· ὅτε γὰρ τὰ μὲν θηλυ-
γενα· τὰ δὲ, ἀρσενόγονα· καὶ διὰ τὰς ὀχείας· ὡσαύτως καὶ βορείοις
μὲν ὀχυρώμενα, ἀρρενογονεῖ μᾶλλον· νοτίοις δὲ, θηλυτοκεῖ· με
ταβαίνει δὲ καὶ τὰ θηλυτοκοῦντα καὶ ἀρρενογονεῖ· δεῖ δὲ ὁρᾶν ὁ
χευόμενα πρὸς βορέαν· τὰ δὲ εἰωθότα πρωΐ ὀχεύεσθαι, ἐὰν ὀψὲ ὀ
χευθῆτις, ὀψὲ κυΐσκουσι τοὺς κριούς· λευκὰ δὲ τὰ ἔκγονα γίνεται
καὶ μέλανα, ἐὰν ὑπὸ τὴ τοκειοῦ γλώττη λευκαὶ φλέβες ὦ-
σιν, ἢ μέλαιναι· λευκὰ μὲν, ἐὰν λευκαὶ· μέλανα δὲ, ἐὰν μέ-
λαιναι· ἐὰν δὲ ἀμφότεραι, ἀμφότερα· πυρρὰ δὲ, ἐὰν πυρ
ραί· τὰ δὲ τὸ ἄλευκον ὕδωρ πίνοντα, πρότερον ὀχεύεται· δεῖ
δὲ ἀλίζειν πρὶν τικεῖν· καὶ ἐπειδὰν τίκῃ, καὶ ἔαρος αὖθις·

αἰγῶν δὲ

tertio

Si maiores natu oues ad coitum incitantur annus felix si minores infelix.

κακὸν ἔτους ἄγειν infelicē proiectū esse

De Canibus

Laconicus canis

κυίσκεται impletur pregnans fit

Catellos cecos gignit

CANES

σκυζᾶν canire. melius catulire ut notauit prius baptista reliqui impius

Lac canū

maiores natu tempestiue lubidine incitantur. annū esse felicem greges pastores confirmant sed si minores infelicem.

αἰγῶν ἢ ἡμέρα ἐκαθίσασιν οἱ μέσοι, ἀλλὰ τὸ μὴ μόνιμον εἶναι
τὸ φύσιν αὐτῶν, ἀλλὰ ξείαν καὶ δύκινητον· τῶν δὲ προβάτων ἐ
ὰν μὴ τὸ πρόσθυτερα ὁρμᾷ πρὸσ τὸ ὀχείαν καὶ τοῦτο τὸ τα
μὴ ὧραν, φασὶν οἱ πρεσβύτεροι σημεῖον δυσετηρίας εἶναι τ̃ προβα-
τοις· ἐὰν δὲ τὸ μεσότερα, κακοδαιμονεῖν τὰ πρόβατα· τῶν δὲ καινῶν
ὅσα μὴ χθὲς ἢ τρίτου ὀχεύων ἡλακωνικὴ μῆνα ὀκτώ μη-
νᾶ, καὶ ὀχεύονται· καὶ τὸ σκέλος δὲ αἱ ῥοῦσιν ἡδέως οἱ
ωεῖ τὸν χρόνον τοῦτον κυΐσκεται δὲ κύων ἐκ μιᾶσ ὀχείας· δῆλον
δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν τοῖς κλέπτουσι τὰς ὀχείας· ἅπαξ
γὰρ ἐωθασὶν πληροῦσι· κύει δὲ ἡ μὴ λακωνικὴ ἕκτον μέρ
τοῦ ἐνιαυτοῦ· τοῦτο δέ ἐστιν, ἡμέραις ἑξήκοντα· καὶ ἅμα μὲν ἢ-
θεῖσιν ὑῆρισι πλείοσιν ἡμέρασ, καὶ ἐλάττοις μιᾷ· τυφλὰ δὲ γί-
νεται αὐτῇ τὰ σκυλάκια ὅταν τέκῃ, δώδεκα ἡμέρασ τὸ πλεῖ-
στον, πάλιν ὀχεύεται ἕκτῳ μηνὶ καὶ οὐ πρότερον· ἐνίαι δὲ κύου
σι τ̃ κυνῶν τὸ πέμπτον μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ· τοῦτο δέ ἐστιν, ἡμέ-
ραισ ἑβδομήκοντα καὶ δύο· τυφλὰ δὲ γίνεται τὰ σκυλάκια τ̃
τῶν τ̃ κυνῶν, ἡμέρασ δεκατέσσαρασ· ἐνίαι δὲ κύουσι μᾶλ τέ-
ταρτον μέρ τοῦ ἐνιαυτοῦ· τοῦτο δέ ἐστι τρεῖς μῆνασ ὅλους· τυ-
φλὰ δ' γίνεται τούτων τὰ σκυλάκια ἑπτακαίδεκα μέραις· δοκεῖ
δὲ σκυζᾶν τὸ ἴσον χρόνον κύων ὅσον κύει· τὰ δὲ κατὰ μῆνα
τοῖσ κυσίν, ἑπτὰ ἡμέραις γίνεται· συμβαίνει δὲ ἅμα καὶ ἑπτὰ-
σιν αἰδοίου· ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οὐ προσίενται ὀχείαν, ἀλλ' ἢ
μετὰ ταῦτα ἑπτὰ ἡμέραις· τὰσ γὰρ πρώτασ δοκεῖ σκυζᾶν
ἡμέρασ τέτταρασ καὶ δέκα ὡσεὶ πολύ· οὐμὴν ἀλλὰ καὶ πο-
τὲ καὶ περὶ ἑκκαίδεκα μέρασ γεγόνασι τοῦ τ τοῦτο μῆνος·
τοῖς τόκοισ κάθαρσισ γίνεται ἅμα τοῖς σκυλακίοις τὸ πλ-
μένοισ· ὅτε δὲ τὴ πρωΐαν καὶ φλέγμα πρῶτον καὶ τὸ πολ-
θος ὅταν τέκωσιν ἀποκαθαίρεται ἐλαττομένη κ̃ σῶμα· τὸ δὲ τέ-
λαιον καὶ πρῶτον ἱέναι πρὸ τοῦ τίκειν ὡσεὶ ἡμέρας πέντε·
οὐμὴν ἀλλ' αἱ ἵππαι γίνεται πρότερον· τέτταρσι· χρῆσιμον δὲ

CANES

De meiendi modo in cane mare & foemina

Numerg catuloru

CANES

Homer

Vhyxis canis

Vhyxes

κυνόδοντες

CANES

θύς ὅστις γὰρ ἥλαττον ἂν τὴν κύνα σημαίνει· ἡδέλαττον μὲν τὴν κύνα μετὰ τὴν ὀχείαν ἡμέραις ξ΄ μάλιστα· κύει δὲ ἡμέρας ὑστερον τὸ μὲν οὖν πρῶτον παχύτερος γίνεται ὁ μόρ-
ὃς, εἶτα λεπτότερον· διαφορὰ δὲ ἐστὶ παχύτητι τοῦ κυνὸς πρὸς τὸν ἄλλων ζώων, μετὰ τοῦτο δὲ δασύποδέστερον γίνεται τὸ σῶμα· ἔτι δὲ ὀσμὴν ἔχει τοιαύτην οἵαν περ οἱ τῶν ἀνθρώπων, ὧν ταῖς θηλαῖς τὰ μαθόντα ὧν γίνεται αἰσθήσεις τινὲς καὶ χύδρον ἴχνος ἔχουσιν· οὐμὴν ἀλλ' ἧττον μισοῦσθαί γε τὰ καταμαθεῖν ταῦτα· ὁ γὰρ ἔχε μέγεθος οὐδὲν τοῦ μέσου· τὴν μὲν οὖν θηλείαν τοῦ γο συμβαίνει τῷ δὲ ἄρρενι δέκα μῆνας οὐ ῥᾳ-
σίν οἱ ἄρρενες· ὡς μὲν ὡς τὸ πολὺ ὅταν ἓξ ἁμῆνοι ὦσι· ποιοῦσι δὲ πρωτότοκοι τοὺς τοιούτους ἥκιστα· ἐὰν δὲ ἑπτὰ ἁμῆνοι ὦσι, ἤδη ὀκτάμηνοι ὄντες· ἢ πρότερον ἢ ἓξ ἁμῆνοι· ὡς δὲ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὅταν ὀχεύσῃ ἀρξωνται ἀπὸ τοιούτου χρόνου ἀπὸ θηλάσαι ὡδὶ ὅσον καθ' ἕξ μῆνας· οὐ ῥᾴ-
ᾳδιον δὲ ἀπὸ τούτων ἄρασαι τὸ σκέλος οὔρησαν· τίκτει δὲ ἡ κύων σκυλάκια ὡς δέκα τὰ πλεῖστα· ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ πέντε ἢ ἑξ· ἡ δὲ λακωνικὴ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ πλείω τίκτει τῶν ἄλλων καὶ ὀχεύουσιν οἱ ἄρρενες ἀπὸ ἐνιαυσίου· ἡ δὲ θήλεια ἀπὸ δύο ἐτῶν συμβαίνει· πολὺ δὲ μᾶλλον δύναται ὀχεύειν ἡ ἀρρενοῦσα τίκτει δὲ τῶν λακωνικῶν κυνῶν ἡ μὲν ἄρρεν ἀπὸ ἐνιαυσίου ἕως δέκα· ἡ δὲ θήλεια ἕως ἐτῶν δώδεκα· τῶν δὲ ἄλλων κυνῶν αἱ θήλειαι, ἕως ἐτῶν τεσσαρακαίδεκα ἢ πέντε καίδεκα· ἐνιαι δὲ καὶ εἴκοσι· ὁ δὲ Ὅμηρός φησιν οἷον ταῖς ὀρθαῖς ποιῆσαι, τῷ εἰκοσαέτει ἀποθανόντα τὸν κύνα τὸν ὀδυσσέως· ὧν μὲν οὖν τῶν λακωνικῶν ἥδιστα τὸ πονεῖν τοὺς ἄρρενας μᾶλλον, μακροβιώτεραι δὲ αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων· ὧν δὲ τῶν ἄλλων, λίαν μὲν οὐκ ὦν δῆλον· μακροβιώτεροι δὲ ὅμως οἱ ἄρρενες τῶν θηλέων εἰσὶν ὁδόντας ἢ κύων οὐ βάλλ· πλὴν τοὺς καλουμένους κυνόδοντας· τούτους δ' ὅταν ὦσι τεθαμηνοι· ὁμοίως αἱ τε θήλειαι καὶ οἱ ἄρρενες· δὰ δὲ τοὺς τούτους μόνους βάλλειν. ἀμφισβητοῦσί τινες· οἱ μὲν γὰρ δύο μόνους βάλλ· ὅλως οὔφασι· χαλεπὸν γὰρ ὦν τυχεῖν τούτοις· οἱδέ, ὅταν ἴδωσι τοὺς ὀδόντας, ὅλως

τοὺς ὅλως οἱονταιβαίνειν καὶ τοὺς ἄλλους· τοὺς δὲ κλινικίας ἐκ τῶν ὀδόντων σκοποῦσιν· οἱ μὲν γὰρ νέοι, λευκοὺς καὶ ὀξεῖς ἔχουσιν· οἱ δὲ πρεσβύτεροι μέλανας καὶ ἀμβλεῖς· βοῦς δὲ πληροῖ μὲν ὁ ἕξ ἐνιαυσίας ὀχείας· βαίνει δὲ σφοδρῶς, ὥστε συγκάπτειν τὴν βοῦν· ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ τῆς ὁρμῆς, εἴκοσιν ἡμέρας διαλείπουσα, πάλιν ὀχεύεται πολὺν ἤδη χρόνον τὴν ὀχείαν· οἱ μὲν οὖν πρεσβύτεροι ταύρων οὐδὲν ἀναβαίνουσι πλέονα κις· ὧν τὴν αὐτὴν φλαύτης ἡμέρας, ἐὰν μὴ ἄρα διαλιπόντες· οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὴν αὐτὴν πλείω χρόνον ἐνιαύσιοι καὶ ὀκτάμηνοι· τὸ δὲ ὁμολογούμενόν μάλιστα διὰ τετάρτου κύει δεκαμήνιαν· ἡμέρας ὀλίγων· ὅτι δ' ἂν ἐμπροσθεν ἢ ὕστερον ἔλθῃ τῶν εἰρημένων χρόνων, ἐμβολιμαῖον λέγεται καὶ οὐ ζῇ ἔτι καὶ μικρὸν πρότερον τῆς τόκου· ἐὰν θέλῃς ζῆν· μάλα δὲ ἀτιλεῖς γίνονται καὶ ὀλιγότριχες τίκτει δὲ ὡς τὰ πλεῖστα· ὀλίγα κις δὲ καὶ τρία· καὶ τίκτει καὶ ὀχεύεται ἕως ἂν ζῇ ἔτη ἐπὶ πλεῖστον δώδεκα· καὶ ἀρξάμενος δὲ ἀνὴκμηκὼς ἐν ἔτεσιν ἑπτὰ καὶ δέκα ἐτῶν ἡ θήλεια· καὶ εἴκοσιν ἔτη καὶ ἔτι πλείω ἐὰν ὦ φορον ἔχωσι τὸ σῶμα· καὶ γὰρ τῶν βοῶν τοὺς τομίας ἐθίζουσι· καὶ καθίσαντες τῶν βοῶν ἡγεμόνας, ὥσπερ τῶν προβάτων· καὶ ζῶσι πλείω χρόνον τῶν ἄλλων, ἅμα τε τὸ πονεῖν καὶ διὰ τὸ νέμεσθαι ἀκρώρειον νομῷ ἀκμαίῳ ἢ μάλιστα πεντετηρίδων· ὁ δὲ Ὅμηρός φασι τετρημένα τινὲς ὀρθῶς πρὸ ποιῆσαι, ἀέρα τετράτηρον· ἐπὶ δὲ τοσοῦτον χρόνον ἀνὴκμακέναι τὴν βοῦν, ἐπὶ δὲ τοσοῦτον καὶ τὸν ταῦρον· ἐπὶ δὲ τοσοῦτον βάλλ βοῦς, ἅμα τῆς ὀδόντας· ἐπὶ δὲ τοσοῦτον καὶ ἧττον περὶ ἴσα τὸν χρόνον· ἐπὶ δὲ τοσοῦτον καὶ μᾶλλον· ἐπὶ δὲ τοσοῦτον καὶ ἧττ

γάλα· τὸ δὲ πρῶτον γινόμενον γάλα ὄταν πήγνυται, καλεῖται σκληρὸν ὥσπερ λίθος· τοῦτο δὲ συμβαίνει ἀνὰ μῆνα μάλιστα μίαν ἡμέραν· νεώτερα δὲ ἔνια αὐτῶν οὐκ ἔχει τὰ πλείω ἀπὸ τετράδος· ἡδὺ δέ τινος ἢ τετράμηνοι ἀρχονται δὲ φλοιᾶσθαι περὶ τὴν θερινὴν μῆνα καὶ τὸν σκιροφοριῶνα αἰπλεῖσαι· οὐμῶν ἀλλ' ὧν αἱ μέχρι τοῦ μεγάλου κυνὸς σκοῦ. ὅταν δὲ πλατὺ κύωσι καὶ προσδέχωνται τὴν ὠδῖνα, σφόδρα δοκεῖ σημεῖον εἶναι καὶ χειμῶνος καὶ ἐπομβρίας· αἱδὲ σωθῆναι χίμορται μὴ πᾶσαι βουσὶν ὥσπερ τοῖσι ἵπποις δοκεῖ δὲ ἵππος ἀρχεται ὠδῖνος, ὁμοίως ἀρξάμενος τῆς· καὶ θᾶλλα δὲ τῆς ὠδῖνος. ταῦτα μὲν οὖν ὀλίγα ὅσα καὶ τὰ ἔκγονα τούτων ἐλάττω καὶ ἀθυρικώτερα· ὥσπερ δὲ καὶ τὸ πολὺ ἄρχονται ὠδῖνος, πρὶ τετράμηνος καὶ αἱ ἵπποι ὠδῖνος. καὶ ὠδύσασαι διαφέρει πρὸς τὸ βέλτιον τὰ ἔκγονα γίνεσθαι, μέχρι ἐτῶν εἴκοσι· κύει δὲ ἔνδεκα μῆνας· δώδεκα δὲ τίκτει θᾶλλα ἵπποι ἵππος ἐκ ἵππου ἐπὶ ἔτη εἴκοσι· ἔνιαι δὲ καὶ πλείω χρόνον· ἐνίοτε δὲ καὶ ἐλάττω· ἔνιαι δὲ καὶ ἐπὶ πλείω χρόνον

ἀπρόμηνος uertice ex tans adactione theodor

Coitus tempus equi & equę

Opus .V.

Optimus equus gregari

Coeundi initiũ in eqs uere

Asina assidue parit equa interposito tpe

Equa post partũ ~~mares~~ deuorat secundas

Hippomanes uocari ꝺ nascitur in fronte pulli equi & deuoratur ab equa & petit̃ a Veneficis

ἰχὰδες carice

Hippomanis olfactu equa in rabiẽ agitur nota pro plinio

γνώμας . Gnomones the. qm obrẽ puto corrigendũ γνώμονας .

Postm̃ coit asina emittit genitura ̃ nisi fustib̃ agatur in cursu. plinio ꝺ

Partꝰ duodecimo mense asinæ

τον γὲ μβαίνεται ὀχαλινῶ· τὸ δὲ μὴ ἐπαινετ̃, μέτεσ μὴν, ἀλλὰ ἀ ωρτημμήν· ωὸν δὲ νέων, ὀξὺς μικρός· ὀχεύ ꝺὲ ὸ μὴν ἄρρ ωᾶσ σαμτὶ ὥραν καὶ ἕως αὐ ζη· καὶ ἡ θήλ ꝺὲ ὀχεύ ἕωσ αὖ ζη· ὅ πω ὃ ωᾶσαμ ὥραν, ἐὰν μή τις δεσμὸν ἢ ἄλλω τιν ἀ προσοτ νέγκη· αὐ ἀ ζκην· ὥρα ꝺὲ οὐκ ἀφαιρεῖται· ὰ ꝺὲ μία τεται γ μὴν τὸ χύ ꝺὲ ἀ ꝺὲ ὸ χέυ ꝺ· οὐ μὴν τοι γε ὅ τε τυ χε γενομήνησ θ ὀχείας δύω αὖ ἀ ὰ ὐ γὰρ μήνησ σιν ἐκ τρέφ ν· ὠ ὸτ ῶν τι ꝺὲ ὀ φορβίσ ἵ ωσ ὠ χευσ, ἐπ ὧν τι α ρά- ηκον τα· ἐ θ ꝺὲ τὸ πρόσθ α σκέλη σιν ε ωσ ἐ ρήν ἀ ς χον ꝺ ἔ χύ ε ꝺ αἶ ωσ ὁ πλ ἄρ θ ὅ τ ν ꝺὲ τικ ἡ ἵ ωσ, ὀκ ὐθὺς πίμπλα τ ἀλλ ἀ λείπ ες χον· ν ἡ τίκτ ει ἀ μείνω τι πάρ τῳ ὠ ἐμπ ω ἐ τ μετ ὸν τόκ ον· ἵν ἀ ꝺὲ νι αὐ τὸν ᾖ ὠ ἐμπ αν ἀ ἀ γκη ἀ λείπ ειν· καὶ πο ι ἐ ν ὥσ ωρ μέν· ἵ ωσ μὲν οὖν ἀ λείπ ουσα τίκτ ει ὡσ περ εἴρηται· ἡμί ὄνο ꝺὲ, σ ωνεχῶσ γίνον ꝺ τ ἵ ωσ ω αἱ μὴν ἡ ἄ τικ νοι ὁλ ως· αἱ ꝺὲ σὺν λαμβάνουσι μὴν ἀ ꝺὲ ὰ ὐ ἀ ꝺὲ ὸ κφ ρ ν· σ μέ- ον ꝺὲ τ ρι ούτ ων λέγ ουσι νεῖ ναι, τὸ ἐ μβρυ ον αὐ ἀ ναχ ζόμ μον ὑ χειν αἴ α νεφρ ꝺ ἢ περὶ τοὺσ νεφρ ύσ· ὡσ τε ꝺοκεῖν τέ παρ ασ εἶ ναι νεφρ ύσ· ὅ ταν ꝺὲ τίκ η, ἡ ἵ ωσ, τὸ, τι χόρ ον ὠθ ὺσ κα τιδ ύ ꝺ, ὁ ἀ ωτιδ ύ ꝺ τοῦ ωώλου ꝺὸ ἐ πφ ύε ται ὠὶ τομ ετ ὼ ωου τούτ ων τ ωώλων, ὁκ αλεῖ- ται ἵ ωσ μανδ ·· ὅ ꝺὲ τ ὸ μέγ ꝺ ος, ἐ λαττ ον μικ ρὸν ἰ χάδ ος· τ ὼν ꝺὲ ἰ ꝺέαν, ὡ λατ υ· π ερ ἱ φρὲς· μέλαν· ῥ ῦ χ ὲ ἀ ν τ ὶ σ φ ῆ λαβ ὼν, ἡ ὸσ φ ῆ ται ἡ ἵ ωσ, ὀ βί ζ ε ται ἡ ἵ ωσ ὑ πὸ μακ ίδ ες ζ ητ οῦ σι καὶ σ υ λ έγ ουσι π ερὶ ὠ ὰ ὐ ὸ χευ ὸ μ ὴν ἵ ωσ ὑ πὸ ἵ ωσ ὑ ὸν Θ ὸ χέυ σ η, ꝺ ι α φθ είρ ᾳ τὸ ἔ μβρυ ον τὸ ὠ ὺ ζ χ ὴ ἵ ωσ ἢ μ ὲν ἀ γ ε μόν α ἀ κ α ꝺ ὶ σ ᾶσ ιν οἱ ἵ ωσ φορβ οὶ ὡσ περ βοῶν, ꝺ ι α τ ὸ μὴ μόν ιμ ον ε ἶ ναι τ ὴ φύσ ιν αὐ τ ̃, αἰ ꝺ ὸ ξ ε ἶ αν ε ὐ κ ίν η τ ον ὃ ὸ χ ὺ μ ὲ ν ὸ χέυ ꝺ ξ ια- κοντ άμ ην· ε ὰ ᾶ ᾳ ꝺ ὸ υ ς πρ ὼ τ ζ ὸ ꝺ ὺ τ α ς· τ ζ ꝺ ὲ ὠ τ ὲ ρ α ἐ κ τ ῳ μην ί· ὁ υ ς ξ ί ου σ ὴ ꝺ ὸ υ ς τ ὸ τ έ ρ τ ου σ ὠ σ α ὐ τ ὼ σ· ῥ ύ ου σ ꝺὲ γ νώ μ α ς καὶ λ ᾶ ὸ ι τ ὸ υ ς τ ὸ τ έ ρ τ ζ· ἤ ꝺ η ꝺὲ ε ὐ ι α υ σία ὀ ν Θ ἐ κ ύ η σ εν, ὥ σ τ ε ἐ κ πλα- φ ῆ ναι· ὀ χ ζ ρ εῖ ꝺὲ ὅ τ ὸ ν ὀ χευ θ ῆ τ ὼ ι γ ὴν ἐ ὰ ν μὴ κ ω λ ύ η· ὀ ῖ ꝺὸ τ ὺ π ο ι σ ι μ ε τ ὰ τ ὼ ν τ ὼ ὀ χεί α ν ὠ ὺ ε ς ε ὐ ι ὼ κ α σ ι· τ ί κ τ ε ι ꝺὲ ꝺ ὼ ꝺ ε κ α τ ῳ μην ί· τί- κτει

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

Plin

23

~~Ἡρακλείδης theodor. in ea gram male impresso codice inuenta~~

negatio deest ex theodoro

κτει δὲ τὸ μὸ πολλὰ, ὧ· μονόκρον γὰρ ὀ στ φύσει· τίκτ ꝺὲ ὠ ἰ οτε Plin ὁ ὁ δύο ὁ μὸ ὄ ὄνοσ ἰ ποιεῖ ἀ ναβὰς ꝺ ἀ φθείρ ᾳ τὸ τοῦ ωσ υ ὀχευμα ὡσ πρ εἴρηται· ὁ ꝺὲ ἵ ωσ ὸ τὸν ὑ ꝺ ἀ φθείρ ᾳ, ὅ τ αν ἢ ὀχευ ὸ μὸ ἡ ἵ ωσ πρὸσ ὑ πὸ τὸν ὁ υ ἵ χ ꝺὲ ἡ λακ ύ ꝺ α ꝺ ἀ καὶ μ ὼ σ ὅ σα τίκ τουσα ἢ, Plin βιβάζ ε ται ἐ ꝺ ὁ μ ἡ μ ἡ ρ α· καὶ μ ά λ ισ α ꝺὲ χ ε ται τὸ ὠ λῆ σμα, ταυ- τ ἡ τ ἡ ἡ μ ἡ ρ ᾳ βι βα θ εῖ σα λαμβάν ᾳ ἢ καὶ ὕ στ ε ρ ἐ αν ἢ μ ὴ τίκ η πρὶν Plin 1. Ga λοιπ ὸ βίσ παν τ ὸσ τίκ τειν ꝺὲ ὁ υ θ ὲ λ φ ὁ ύ τ ὲ ὁ ρ ωμ ένη ὑ πὸ αὐ ꝺ, ὅ τ ι Plin ἐ υ τ ῷ φ ω τ ί· ἀ λλ ὲ ὅ σ ὸ κ ὸ τ ος ἀ πὸ γ ο ισ ιν ὅ ταν μέλλ η τίκ τειν· Plin τίκ τει ꝺὲ ꝺ ι α βᾶ ί ου, ἐ ὰ ν τίκ η πρὶν τὸ γ νῶ μα λείπειν· βι οἱ ꝺὲ ὁ μοσ πλέ ω τρι ά κ ον τα ἔ τ ῶ ν· καὶ ἡ θ ήλ α τοῦ ἀ ξ ζ ν ος ὠ λείπ ει ὠ ἔ τ η σ ὸ τ ων ꝺὲ ἵ ωσ ὸ χύ η ὁ μ ὸ ν ὸ ὄ ν ος ἵ ωσ ν, πλ ὺ μ ᾶ λ λ ον ὸ ζ α μβλοῖ, ἢ ὅ ταν ὁ μ ογ εν ἢ ἀ λ ήλ οις μ ι χθ ῆ· οἱ ον ἵ ωσ σ ἵ ωσ ω, ἐ ὁ μ ὸ σ ὁ μ ῳ ἐ πβ αίν ᾳ ꝺὲ ἐ ὸ φ ὴ κ υ ή σ εως χ ρ όν ος ὅ σ ον μ ι χθ ῆ ἵ ωσ ὸ σ καὶ ὁ ν ὸ σ κ α τὸ ὸ ἀ ξ ζ ν· λέγ ω ꝺὲ ἐ φ ὅ σ ον μ ὸ χρ όν ον ο ὐ τ ου τ ὸ γ ί ν ε τ αι, ὀ ξ ὸ μ ο γ ὼ ν μ ὴ ν ὸ μ ὸ ν· τ ὸ ꝺὲ μέγ ε ꝺ ος τ ο ῦ σ ῶ μ α τ ὸ σ ὸ ν· καὶ ἡ ἰ σχ ὺ ς, μ ᾶ λ λ ον τ ῷ θ ήλ ει ἀ φ ὁ μ οι ο ῦ τ αι τ ὸ γ ὺ μ ὸ ν· αὖ ꝺ ἵ ωσ ου χ ἵ μ ί σ η Θ μὴ ꝺ α λείπ η χρ όν ον τ ὶ μ ὰ ὐ τ ὼ σ ὸ χύ ὸ μ ὸ α, τ α χ ὼ σ τ ὸ θ ήλ υ ἀ γ ὸ ν ὄ ν ε Θ· ꝺ ὸ ὺ μ ε χ ῶ σ ꝺ ὲ μ ί σ τ ισ ιν οἱ γ ε π ερὶ τ ὰ ἱ ω τ α, π ρ α γ μ α τ ὼ δ ὴ μ ο ι, ἀ λλ ὰ ꝺ α λείπ ουσι τ ὴ ν α χ ὸ ν ὁ υ ἐ π ροσ ꝺ έ χ ε τ αι ꝺὲ ὐ τ ε ἡ ἵ ωσ τ ὸ ν ὄ ν ον, ὐ τ ε ὁ ν ὸ σ τ ὸ ν ἵ π π ον, ἐ ὰ ν μὴ τ ὺ χ η τ ε θ ηλ ακ ὼ σ ὸ ὄ ν ος ἵ ωσ ν· ὑ π β αλ ο ισ ὶ ꝺὲ ἐ π ὶ τ ὴ ν ꝺ ε ὰ ᾶ ς κ α λ ᾶ σ ιν ἵ ωσ θ ήλ· ὅ τ ι ꝺὲ ὀ χύ ο ισ ιν 24 ἐ ν τ ὴ ν ο μ ὴ β ί α κ ρ α ρ ῶ ν τ ε ς ὡ σ περ οἱ ἵ ωσ ι ο ꝺ ὸ ρ ὸ β ὲ ἀ ν α β α ί ν ᾳ μ ὲ ν ἡ ὀ χύ ᾳ μ ε τ ὰ τ ὴ ν π ρ ὼ τ ο ν β ο λ ὴ ν· ἐ π α ε τ ὴ ς ꝺ ὲ ὼ ν, ὁ ω λ η ρ ὸ ς· ὁ ὴ θ ὲ ἐ γ κ υ ε ῖ τ ε ι ν ὅ τ α ν ἀ ν α β ῇ ἐ ὼ ῖ π ρ ὸ τ ὴ ν θ ήλ ε ι· ὕ σ τ ε ρ ο ꝺ ὲ ὐ κ έ τ ι ἀ ν α β α ί ν ᾳ ꝺ ὁ ὴ θ ήλ υ ς ꝺὲ ὸ ρ ὸ β ὸ· ἡ ꝺὲ ἐ γ κ υ ε ῖ τ ε ι ν ὁ ὴ ꝺὲ ὠ λ η ρ ώ θ η· ὁ μ ὸ ρ ι τ ὲ ὼ σ τ ὲ ξ ε ν ε γ κ ε ῖ ν ꝺ ὰ τ ὶ- λ ο υ σ ὰ ἰ ꝺὲ ἐ ν τ ῇ σ υ ε ί ᾳ τ ῆ ὐ ὼ σ περ φ ο ι ν ί κ η ς ἡ μ ί ο ν ο ι, καὶ ὀ χύ ο ν τ αι Θ τ ὶ τ ο ι σ ι ν· ἀ λ λ ὲ ἔ σ τ ι τ ὸ χρ ύ ο ς ὅ μ ο ι ο ν μ ὲ ν, ἕ τ ε ρ ο ν ꝺὲ ο ἷ ο ἰ ꝺὲ κ α λ ού- μ ε ν ο ι μ ί ν ο ι μ ί ν ο υ ν ὃ ὲ ἵ ωσ ου, ὅ τ ι ν ο σ ῶ ν ἐ ν τ ῇ κ υ ή σ ει· ὡ σ τ ε ρ μ ὲ τ ο ῖ σ α ὐ ο ῖ σ ο ἱ μ α ὐ ο ὶ· ἐ ν ὖ τ ὸ ὑ σ ὶ τ ὰ μ ὲ τ ὰ χ ε ι ρ α· Θ ἵ π π ꝺὲ ὡ σ τ ε ρ ο ἱ μ α ὐ ο ὶ

Ⓒ nocatur autem gnnus mulus tam ꝙ nascẽtur ex equo & asina qm qui ex asino & equa modo sit obscꝰus. ut est auctor ge stoteles libro secundo de ge neratione cap. ultimo

? κκ III

Vniparei asina se parit interdũ du os πλόσμα initꝰ

βιβάζεται. mas iungitur a pretu foemina dre. 7 pl

Asina parit tunca x fugit hominũ cõ spectum. plinꝰ

ἐξαμβλοῖ abortus consequtur

γνῶμα gnomonem

Asini uita & asini

Nõ admittũt equę nos neq; asinæ equi nisi in infantia lacte hausto ei ꝙm plin

ἱπποθήλας . hippothelas theodor)

ὀρθὸς Mulus

γίνος Inus theodor.

ὄρθὸς Θῆλυς

Syriæ mulæ

γίννοι . Gnnoi

γάνοι . Pumiliones nani

μεταχάραγμα Porci depranati

ὁτὴν μοστὸν τοῦ αἰδοῖον μέτρον ἔχει δὲ ἡμίμοσον ἐστὶ τὴν πολλά· ἤδη γὰρ τίς βεβίωκε ὃν ὀγδοήκοντα ἐτῶν· οἶον ἀθήνησιν ὅστις τὸν νεὼν ᾠκοδόμησεν· ὃς καὶ ἀφ' ἡμῶν ἤδη διετῆσας σὺν ἄλλοις πρεσβευτὴς παρὰ τὸν βασιλέα· πορεύεσθαι τὰ ζῷα πρὸς τὸ ἔργον· ὡς τὴν ἡλίου σὺν τὸν μὴ ἀπολαύειν ἡμῶν αὐτὸν τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τῶν τηλίων· ἡ γὰρ σκιὰ δὲ βραδύτερον θύεται τοῦ σώματος· καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς σκιᾶς ἐπὶ τὸ ἀνίσχοντος λέγουσι δὲ ἵνα ἡ ὀρθὴ μῆκος καθάπερ ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς γῆς ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ ὠτὸς ἡ δὲ ἐπὶ τὸ δυσμικὸν ἐπὶ τὸ ἀνίσχοντος

Cervi

Cervi

De Vrsis

ἀναβαδόν

ἀλιαρῆ ἢ ζαθαρά ζάκυνθος

ζαφεβολιών · februarius

Hystrix ὕστριξ

De Leone

Quo loco europæ nascá tur leones nota pro plinio

Achelous · fl.

Nessus · fl.

δὲ ποιεῖ τὸ ζῷον, ἀλλὰ τὸ φύσει λάπον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο μὴ χύτην αὐ
τὴν βαίνοντα ταχὺ ἐμπεσεῖσθαι ῥᾳστα. διὸ καὶ οὐδὲν ὠφελοῦσιν οἱ θῆρες · ἀλλ'
ἁλίσκονται οὗτοι τῷ ζῷ δι' ὠκύτητα μάλιστα τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ δρόμῳ ζῴων
τῷ μὴ φύσιν σιδηρᾶν τὸν καυλὸν ἔχειν ἀλλὰ σαρκώδη εἰς τὸ ὕδωρ. καθόλου δὲ
χρόνον ὀχεύουσι, τὰ κρέα ἐπὶ φαῦλα ἔλαφος δὲ καὶ σῦς καθάπερ καὶ τὰ
πρόβατα · ἐν μὲν τῷ χειμῶνι γίνονται λεπτοὶ ἀθηρεῖς · πρὸς δὲ τὸ
ἔαρ μάλιστα ἀκμάζουσι πρὸς τὸ δρασμεῖν καὶ διὰ τὴν φύσιν, ἀπὸ πάν
των τῶν δρόμων · ἡ δὲ ὗς καὶ μόνη τῶν ἀμφοδόντων, ἕως ἂν πλησίον
ἔλθῃ ὁ δυώκων · ὁπότε δὲ πάλιν φύγοιεν · τοῦτο δὲ ποιοῦσι τῇ δὲ ἀπὸ
τοῦ πονεῖν ταχὺ τόσον · τὸ δὲ ὦτα τρόπον ἔχει λεπτὸν καὶ ἀσθενὲς ὥστε
ἀνιᾶσθαι τῇ τάξει, ἐκκόπτει τὸ δέρμα τρυγόνος καὶ ἡ ἀέρ-
κυνος τὸ χείμαρρον · ὧν πέρι εἴρηται πρότερον, ἐκκαίδεκα δὲ μῆνας
κεκλιμώκασιν ἡ θῆλυς καὶ ὁ ἄρρην τὰς ὀκτὼ ἡμέρας · τίκτει δὲ
ἓξ καὶ δύο · ταῦτα πλεῖστα πέντε · ἐλάχιστον δὲ τίκτει τὸ ἔμβρυον τῷ με
γέθει, ὥστε καὶ τὸ σῶμα τὸ αὐτὸ τῆς ἐλάφου μικρὸν ἂν τὰς λῆς τίκτει · μεῖζον
δὲ μυός · ἔστι φιλόμητον καὶ τυφλὸν καὶ ἀδύνατον ἀκοῦσαι · ἐλάχιστον τὸ
τὰ χείμαρρα μοίρων τὸ δὲ χείμαρρον ἐστὶ ταῦτα μῦς τὸ ἐλαφόβοι ὠν ·
τίκτει δὲ πρὸ τῶν ὡραίων τῶν φωλεύειν · πίονα μὲν οὖν πρὸ τοῦ
χρόνου ταῦτα, ἡ ἡθῆλυς ὅταν ᾖ · ὅταν δὲ ἐκθρέψῃ σὺν-
τῷ μηνὶ, ἐκφαίνουσιν ἤδη τὸ ἔδος · ἔστι δὲ φωλεύει καὶ νέι ἐπὶ
ἡμέρας · τὸν αὐτὸν αὐτὸν τῆς ἄρκτῳ · κύουσαν δὲ ἄρκτον ἔργον λα
βεῖν · λέων δὲ ὅτι μὲν ὀχεύει ὁπόθεν, ἀδύνατον εἰπεῖν, εἰ
ρηται πρότερον · ὀχεύει δὲ καὶ τίκτει τὸ αὐτὸ ὡραῖον · καθάπερ μὲν
τοι γὰρ ἐνιαυτόν · τίκτει μὲν δὴ τὸ ἔαρ · τίκτει δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πο
λὺ, δύο · τὰ μὲν οἱ πλείστα, ἓξ · τίκτει δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ · ὅδε λαβεῖν μὴ
θος τὸ εἰκὸς ἀλλὰ τὰς ὑστέρας τίκτουσι, λῃρώδη δὲ σῶμα
τίθη ἢ ἐκτὸς ἀπὸ νέας εἶναι ῥυσλέοντος, ἀπορροῦν χρῶμα ἐστὶν
τὸν μυθῶδες τὸ ὑστρίχου · ἀπάνιον δὲ τὸ χύμα τὸ λεόντων ὀξύ · φλὸξ
ὡς πολλῷ πίνει τὸ πῶ · ἀλλὰ φλυαρῶ · ὅσα ἀπὸ σῆς μεταξὺ
τοῦ χελώνους ἐστὶν εἰπεῖν τοῦ μικρά ·

Syriæ leones

De Leonibus ꝑ plinio nota.

Hyæna

Hyæna fœmina raro capi

Leporis

Leporú superfœtatio

Vulpes

Vulpe grauidá raro a pri quod & de ursa dicitur

Lupus

οὕτως, ὥστε δύ μιλιακὸν τὰ μόλις βαδίζειν. οἰδένευσι λέοντες πι-
κροῖς ὥσπερ καὶ κύνες · τὸ πρῶτον πέντε ἢ τέτταρας εἰκὸς λέοντας
ταῦτας, ὅκ ἐστὶ οὐδὲν τίκτουσιν ἀλλ' ἄτοκοι διατελοῦσιν · ὅκ ἔχει δὲ ἡ
λέαινα χαίτην, ἀλλὰ ἀξιολέων · ἔστι δὲ λέων τοὺς κυνοδόντας
καὶ σφόδρα τὰ παρασμόσιν · δύο μὲν, ἄνωθεν · δύο δὲ κάτωθεν ·
βάλλει δὲ ἐξ ἁμίλλου ὠὸν τὴν ἡλικίαν ἀνηδύναν ἔχον μὲν χώμα τι
λευκὸν ὅπερ ἐστὶ σφόδρα σύτραφὲς ἡ λοιπὴ ἐχεδὸν ὅλη ἐξ ἀχῶς · ἔστι
δὲ τὰ δοιὼ ὀλέγῳ ὡς ἐχὶ ἄρρεν ἢ θῆλεια, ψῶδές ὅτι μὲν ἔχει
τὸ μὲν τὰ ἄρρενος ὅμοιον τῶν λύκων καὶ κυνῶν, τὸ δὲ ὑγρὸν
θῆλείας εἶναι, ὑπερκάτω μὲν ὅτι φλέγμα · παραπλήσιον δὲ ἐστὶ τῷ
χείματι τῷ θῆλεος · ὅκ ἔχει μὲν τρισὶν ἢ δέκα πόρον · ὑπὸ κάτω δὲ ἐστὶν
αὖ τοῦ ὄφεως τὸ ῥῆγμα ἡ θῆλεια φύσαινα, ἔχει μὲν τρισὶν ὁμοί
ον τῷ φλέγματος λεπτὸν μὲν ὠὰ δοιὼ, ἔχει δὲ ὡς πρόσθεν αὖ τὸ
ὑπερκάτω φλέγμα πόρον δὲ δέκα μὲν ἔχει μετὰ δὲ τοῦτο, ὅπερ ὠὸν
ειπὼν ὡς ὀλίγον πόρος · ὑπερκάτω δὲ τοῦτο τὸ ἀληθινὸν αἰδοῖον · ἔχει δὲ
ὑμένα ἀηθῆλεα σύστεραν, ὥστε μὴ δοκεῖν ἁψαμένους ἀποδύσασθαι
αὖ τὸ αὐτὸ ἀνάπαλιν δὲ ὅστις λαβεῖν ὑμένα ἀνηθῆλεα · ὡς δὲ ἑκάτερον
τίκτει μὲν ἀνέφηλα βεῖν οἱ δὲ δασύποδες ὀχεύουσι μὲν σωλιόντες πο-
θεν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον · ὅστις δὲ τὸ αὐτὸ ῥητικὸν · ὀχεύουσι δὲ
τίκτουσι δὲ καὶ ὡραῖον · ἀποκυΐσκουσι δὲ τίκτουσι δὲ ἐν ἡμέραις ὀπ-
τὼ μάλιστα · τίκτουσι δὲ καθ' ὁρμὰς · ἀλλ' ἀδιαλείπτως ἡμέρας ὀπ-
τὼ ἐὰν σῶσιν · ἐχθρὸν ἡ ἔχιδνα ἡ λαγὼς μάλιστα τῶν θηρίων · ἔστι
δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀετῶν ἁλίσκεται · ἔστι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
ἁλίσκεται · ἔστι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν κυνῶν · ἔστι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων
ἁλίσκεται · ἔστι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἀλωπέκων

Panther. lupus canarius

De Iatona oberrante & ab hyperboreis deducta sub lupæ figura ob inimicitiam fabula nota

ἀιλουρος feles

Ichneumones

θαν θήρ. Lupus canarius

ζωες. Thoes. Lupi cervarii

ὑιεὺς. agilis

Syriæ mulæ

Asini sylvestres

Mulas syrias gignere ex se mures

Pharnaces

Pharnabazi

Murium generatio mirabilis

Mirum de muribus

Sylvestres mures

Ploæ à proventu orthodoxi) Ploæ à legit

ὑιεὺς. prius. agilis. mollis. theodo

χμὶ μίαν ὥραν. ⁋ τίκτει ἀρχομένου τοῦ θέρους. λέγεται δὲ τὶς πε
ὶ τοῦ τόκου λόγος πρὸς μῦθον σφόδρα. φασὶ γὰρ ἅπαντες τῆ
λύλεσιν ἐν δώδεκα ἡμέραις ἓν καὶ τοῦ τίκτειν. ῥύρυσι δὲ τὴν αἰτίαν
ἐν μύθῳ λέγουσιν, ὅτι ἐν τοσαύταις ἡμέραις τὸν λητὼ παρεκόμι-
σαν ὀξυστερεόν ὠεὸν δῆλον, λύκαιναν φαινομένην ἀρρῆξαι
φόβον. εἰδὲ ἔστιν ὁ χρόνος ὅ τῆς κυήσεως ἡμῖν ὅδε, οὐδέπω σφῶ-
σαι μέχρι γε τοῦ νῦν. αὐτὸ τὶ λέγει μόνον. οὐκ ἀληθὲς δὲ φαίνεται. οἷον
οὐδὲ τὸ λεγόμενόν ὅτι ἄφωνος τίκτουσιν οἱ λύκοι, οἱ δὲ ἄλλοι κύνες
μονες τίκτουσιν ὅσα περ καὶ οἱ κύνες. ⁋ ξηφοῦσι δὲ
ὠεὰ τὰ ἐξ ⁋ ὁ παρθὴρ ὁ τίκτει τὸ φλαῶσι περ λύκος. τίκτει δὲ τὰ
πολεῖσα τὸ πλεῖστα παρὰ τὸν ἀριθμόν. ἡ οἱ δῶδε ὁμοίως κυίσκουσι δ' οὐ φίσκου
σι. ὁ δὲ τίκτουσι τὸ φλαῶσι. τίκτουσι δὲ ⁋ δυοκαίδεκα ἡμέρας τὸ πλεῖστα. τὸ ἀριθ
μὸν ἔστι δὲ τὸ μὲν ἐλάχιστον πέντε, μακρὸς δὲ τοῦ λυτος μακρότερος.
ὁμοίως δὲ τὰ χυτὰ τὸ πλεῖστα φέρει, καὶ ὅσα τῶν σκελῶν ὀνύχων τὰ βραχέων.
ἀλλὰ δοκοῦσι τοῖς εἶναι, ⁋ ὧδε. πρόσθεν εἰσὶ ἓξ σφυρὰ οἱ κατὰ μῦν οἱ 36
ἡμίονοι, ἔστι δὲ γένος τὶ ἐκ σωδυασμοῦ ὄνου καὶ ἵππου γεγονός. ὁ-
μοίως δὲ τὸ ὄφιν, ὥστε καὶ οἱ ἄχρι οὗ ὄνοι πρὸς τὴν ἡμέρσα. ἀπὸ τὸν
ὁμοιότητος λεχθέντες εἰσίν. ὡς δὲ οἱ ὄνοι ἄχρι οὗ ἡμίονοι, τὸν τα
χὺν τὸ διαφέροντες. αὗται αἱ ἡμίονοι, γεννῶσιν οὐδὲ ἀλλήλων. οὐ
μέντοι δὲ ἤλθον γε τίνες εἰς Φρυγίαν ἐπὶ Φαρνάκου τοῦ Φαρνα-
βάζου τος. καὶ δοκεῖ μῦς τοιοῦτος εἶναι. ὁ δὲ παλαιὸν δὲν μ
εσαῖος ὡς φασιν ἐν τοῖς μυῶν γένεσιν, θαυμασιωτάτην τὴν ὠδὰ τὰ ἄλ 37
λα ζῷα ὅτι τῷ πλήθει ἀντὶ τῷ τάχει. ἤδη γέ ποτε ἐν ἀπλήθεισης
φθινοπώρου ἐν ἀγρῷ εἰς ἐκ κέγχρου, μετὸ λίγον χρόνον ἀνοιχθὲν
τος τοῦ ἀγείου, ἐφάνησαν μὲν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μῦες τὸ μὲν ἀριθμόν. ἃ
πρεῖται δὲ καὶ αὐτὰ ὧν τὰ λαζόμενα μυῶν γένεσις ἐν τοῖς χώραισιν
ἥ φορά. πολλὰ χὐηγὰ εἴωθε γίνεσθαι πλῆθος ἀμύθητον τῶν ἀρουραί
ων, ὥστε ὀλίγον λείπεσθαι τοῦ τοῦ παντὸς γίνεται δὲ τοῦτο πα
χείας ἀφορᾶς, ὥστε ἔνιοι τῶν μὴ μεταλάσσειν ὑπολαμβάνοντες τὴν
προτέραν δύναμιν ὀπίσω ἀναχωρῆσαι. τὴν δὲ τεραίαν εἴωθεν ἀπὸ μέσου τοῦ
θέρους.

Ἀριστοτέλους περὶ ζώων ἱστορίας.
τὸ ἡ.

Ἐν δὲ τῇ γενέσεως τῇ τε πρώτης ἐν τῷ θήλει, καὶ τῇ
ὑστέρᾳ μέχρι γήρως ὅσα συμβαίνει διὰ τὴν οἰκείαν.
γόνδε χειρὸν ζόπερ. ἡ μὲν διαφορὰ τοῦ ἄρρενος πρὸς
τὸ θῆλυ ἡ τε μόρια. πρότερον εἴρηται. φέρεται δὲ τὸ
μα πρότερον ἄρρεν τὸ ἄρρενος ὡς σὺν τοῖς
ἔτεσι τοῖς ὅσοις ἕπεται τὰ τελεσμένοις. ἅμα δὲ ⁋ ἐ
χωσι τὴν ἡβητικὴν ἀρχὴν. καθάπερ ⁋ τὰ φυτὰ τὰ μέλ
λοντα φέρειν τὸ σπέρμα. αὐθεῖ φησὶ πρῶτον Ἀλκμαίων ὁ κροτωνιά-
της. περὶ δὲ τοῦ χρόνου τοῦ, ἡ τὸ φωνὴ μεταβαίνουσιν ἀρχὴ ὡς τὸ ἕ
χουσι τοῦ ⁋ αὐξάνονται μᾶλλον. ὅ τι τὸ ὀξεῖα ὅσα, ὅ τι τὸ βαρέα, ὅ τι πᾶσα
ὁμαλὲς ἀλλὰ μοίας φαίνομένης τοῦ ἀναμένειν ἡσυχίαν τὰ χέως ἕ

□ de ybusdam muribus cyrenaicæ regionis tradit hæc plinius libro octauo 57.

∴ τεχέται sic legit theodor

Pubertas & genitura quando in homine

Alcmæon crotoniates

πρότερον ἀρρενόμενον in contentis

μυωπίας Mures foramina. uel cauas

γαλαὶ ἀγρεῖαι cati sylvestres

Porcis terra Sale lambentes impleantur mures

Aegyptij mures

Mures bipedes

δακῆ, ὅκαλοῦσι τραγίζειν. γίνεται δὲ τοῦτο μᾶλλον τοῖς πεισω
μυώδεσιν ἀφροδισιάζειν. τοῖς γὰρ περὶ ταῦτα πονοῦσι μυώδεσι, καὶ
μεταβάλλουσιν αἱ φωναὶ εἰς τὴν τῶν ἀνδρῶν φωνήν. ῥῖσδὲ πε-
χομυώδεις τῶν ἀντίων· ἐὰν δ' ἀσωματοβιάζωμεν τοῖς ὠμελείαις, ὥ
περ οἱ οὐσινένιοι τοῖς περὶ τὰς χρείας ἀπουδαζόντων, ἢ μέχρι τῆς
ῥωσθαι μυώδη. ἔστι δὲ πάμπαν, μικρὰν λαμβάνει μεταβολὴν. ἔστι μα
θόντες δ' ἂν ἴσως γένοιντο καὶ αἰσθάνοιντο, ἀμεγέθει μόνον ἀλλὰ καὶ εἴδει συμ
βαίνει δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον τοῖς τε περισω μυώδεσι ξίβεσθαι περὶ
τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν, ἀμόνον ἡδονὴν νέμεσθαι τοῦ ἀφροδισίου
σώματος, ἀλλὰ καὶ λύπην. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τοῖς θήλεσιν ἥ τε
ἔμπαρσις γίνεται τῶν μαστῶν, καὶ τὰ καταμήνια πρῶτα καὶ μάλιστα κατ' ῥῆγμα
τα. τοῦτο δὲ ὅτι αἷμα οἷον νεόσφακτον. τὰ δ' ἄλλα καὶ πάσι τοῖς
ζῴοις γίνεται πάμπαν νέοις· μᾶλλον δὲ τοῖς ὑγροῖς χαῦ ξοφῆ· καὶ κωλύει
τὰ αὔξειν, καὶ τὸ σῶμα ἰσχναίνειν τῶν ἀφροδισίων. τὰ δὲ καταμήνια γίνε
ται τοῖς ὠλείσαις, ἢ δὴ τῶν μαστῶν ὑπὸ δύο δακτύλων ἡ μυώδων. καὶ φω
νὴ δὲ καὶ τοῖς πᾶσι μεταβάλλει περὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἧττον βαρύ-
τερον. ὅλως μὲν γὰρ γυνὴ ἀνδρὸς ὀξύφωνότερον, αἱ δὲ νέαι, τῶν πρεσβυ
τέρων· ὥστε περὶ οἱ παῖδες τῶν ἀνδρῶν· αἰγὲς γὰρ φωνὴ ὀξυτέρα τῆς πρό-
βατον· μᾶλλον δὲ καὶ ἧττον ἀρρένων καὶ ὁ περὶ θένιος αὐλὸς τοῦ περὶ δικοῦ ὀξύ
τερ· μᾶλλον δὲ φυλακῆς δέον περὶ τὸν χρόνον τοῦτον μᾶλλον δὲ
ὁρμῶσι πρὸς τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν ἀρχομένων αὐτῶν· ὥστε καὶ μὴ
δὲν λαβηδῶσι μηδὲν, ὧν ὠλεῖον κινεῖν· ἢ ὅσον αὐτὰ τὰ σώματα μεταβάλλει μηδὲν χωρὶς ἀφροδισίοις, ἀκολουθεῖν εἰωθεῖ καὶ εἰς τὰς ὑστέρας ἡ λι
κίας· αἱ τε γὰρ νέαι πάμπαν ἀφροδιαζόμεναι, ἀκολασώτεραι γί-
νονται· καὶ αἱ ἄρρενες, ἐὰν τὰς πόδας τέρα· ἐὰν τὰς παῖδας φύτερ ἀφυλακτή-
σωσιν· οἵτε δὲ πρῶται ἀσωματοβιάζονται, καὶ πρῶται γίνονται ἀκρατεῖς
ἡ δὲ ἄμ
ὑπὸ τὴν μήτρα συμβαίνουσι ἡδονῆ, ἐπιθυμεῖ πρῶτον τότε γίνομέ
νης ὁμιλίας· γίνονται δὲ τῆς αὐτῆς ἐπιθυμίας καὶ ἄρρενες καὶ θήλεις, καὶ ἀλλήλων
θίγειν ἡδονται μάλιστα· ὁμοίως δὲ καὶ γυναῖκες γίνονται αὐτῆς ἐπιθυμη-
ταὶ ἀλλήλων. ἐπὶ πλεῖστον δὲ χρόνον ἐπιθυμοῦσι καὶ ἀλλήλων ἀπτεσθαι καὶ
μεταβάλλουσι δὲ καὶ τὰς ἕξεις τὰς ἀρρενωπὰς τὰ θήλεα. ἐπεὶ τοῦ-

ὑπὸ τὸ τρα

ζῴων ἱστορίας, τὸ ἡ. 97

ὑπὸ τὸ τρα εἶναι, καὶ νοσερώτερα. ἔστι δὲ τὰ τοῦ σώματος ἰσχνό
τητα καὶ ἀσχύτητα καὶ ὑγροφοΐαν. μετὰ γὰρ τῶν ἥβων, οἱ μυώδεις
ἰσχνοὶ παχύνονται. ἔστι δὲ ὑπὸ τὸ τρα οἱ δὲ γόμφιοι τοῦτο. ὁμοίως δὲ
ῥύγος συμβαίνει ἔστι δὲ τὰ περὶ θένων. ὅσοι μὲν δὴ παῖδες ἢ ὅσαι παρθέ-
νοι περὶ πώματα ἰσχνὰ τὰ σώματα ἔχουσι, σωματοκενοῦσι μυώδεις τοι
οὗτοι, τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι, ταῖς δὲ ἐν τοῖς καταμηνίοις, ὑπὸ
δὲ πότερα τὰ σώματα γίνεται. ἔστι δὲ φανερώτερα, ὅσοι ὀφθαλμοὶ
διὰ χόντων τῶν ὑπὸ τὰ ὀφρύα καὶ τὸ ἐν τῷ ἔξω ὅσοι δὲ ἐναντίον, ἰσχνότερα ἔστι
νοσερώτερα τὰ σώματα γίνεται. ἀπὸ δὲ φλεγμονῆς ἔστι καὶ λῶον ἐχόν
των καὶ ἀκρήσεις γίνεται. τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι. ταῖς δὲ ἐν τοῖς
καταμηνίοις. ἔτι δὲ ταῖς γε παρθένοις καὶ τὰ περὶ τοὺς μαστοὺς τί
νονται. διαφερόντως δὲ τέρας πρὸς ἑτέρας. αἷμα δὲ πάμπαν μελάν
τερον ἔχουσιν. αἱ δὲ, μικρὰς ὠσὶ τὸ πλῆθος συμβαίνει τοῦτο, ὅσαι αἱ παῖδες
ἔσασι, περὶ πώματα καὶ ὦσι μελόντες. ὅπως τι νομίζωντες γίνε
κείων, ὅσα ἂν ὠλεῖον ἢ ὑγρότερα, τοσούτῳ μᾶλλον ἀναγκάζεται ἀφ
αίνω, ἕως ἂν καταρραγῇ· ὥστε τὸ τὰ λαβόντες ὀγκοῦσθαι, διὰ μέ
νουσι εἰς τὸ ὕστερον. τὰ δὲ ἀρρένων ἢ ὠδὴ λότεροι γίνονται. καὶ γυναικεί
ώτεροι μαθοί. ἔστι δὲ νεώτεροι ἢ πρεσβύτερ ὄσι, τοῖς ὑγροῖς καὶ λεί
οισμὴ φλεβώδεσι. ἢ τούτων μᾶλλον τοῖς μέλασιν ἢ λευκοῖς· μέ-
χρι μὲν δὴ τοῦτ ὀδὸς ἐπαύξεται, τὸ μὲν πρῶτον, ἀγονα τὰ σπέρματα ὄντα.
ἔπειτα γόνιμα μὲν· μικρὰ δ' ἀπὸ τελῆ γίνεσθαι καὶ νέοι καὶ νέαι,
ὥς περ καὶ τῶν ἄλλων ζῴων τῶν πλείστων. συμβαίνει μὲν
οὖν αἰ μέχρι ἂν πορεύωνται· ἐὰν δὲ συμμάθωσιν, ἐν τοῖς τόκοις πρῶτοι μᾶλλον.
καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἀπὸ τελέστερα γίνεται. ὡς ὠσὶ τὸ πλῆθος καὶ σπέρ
ματος πλεῖον, τῶν ἀφροδισίων ἀρρένων. ἔστι γὰρ καὶ τοῖς ἰσχνοῖς ἔχω
μυώδεσι πλείοσι δοκεῖ δὲ ἡδονὴν ἔχουσι τίκτεσθαι μετὰ τὴν ἕξιν τόκ
καθ' ἕκαστον. ἔστι δὲ σωφρονίζομένων μᾶλλον, ὅσαι τῶν γυναικῶν, ἀκόλαστοι πρὸ
τὴν ὁμιλίαν τῶν ἀφροδισίων εἰσὶν, ὅταν τοῖς τόκοις χρήσωνται
πολλοῖς· μετὰ δὲ τὰ πρῶτα ἔτη, αἱ μὲν γυναῖκες πρὸς
τὰς τεκνοποιίας ἀπὸ δυνάμεως ἔχουσιν· οἱ δὲ ἄνδρες ἔτι ἔχουσιν οἷόν τε.

νοσερώτερα

νοσερώτερα

Mammas habere maiores aut minores unde in foeminis proueniat & cite in maribꝫ

Infoecundꝫ semel usq; ad annos 27

Tempus q̄ mix & foemina sint aptiad generandū